

Kristiansund kommune
I medvind uansett vær

ÅRSRAPPORT 2016

Kristiansund kommune

Innhold

Lederkommentarer	3
Ordførerens kommentar	4
Rådmannens kommentar	6
Om Kristiansund	8
Dette er Kristiansund	9
Derfor er det godt å bo Kristiansund	11
Historiske hendelser	13
Hendelser i 2016	15
Organisering	20
Bystyret	22
Administrativ ledelse	23
Mål og resultater	24
Mål og resultater	25
Regionsenter	26
Næringsutvikling	29
Samferdsel	32
Idrett, kultur, omdømme og identitet	34
Befolkning og levekår	36
Kompetanse	40
By- og arealutvikling	43
Styring og kontroll	45
Styring og kontroll	46
Verdigrunnlag	51
Helhetlig system	52
Fokusområde medvirkning	62
Fokusområde medarbeidere	65
Fokusområde læring og fornying	73
Samfunnssikkerhet og beredskap	77
Klima og miljø	78
Framtidsutsikter	80
Vurdering av framtidsutsikter	81
Årsregnskap	84
Årsregnskapet	85
Fokusområde økonomi	87
Statlige rammebetingelser	90
Drift	92
Investering	97
Balanse	104
Finans	111
Rammeområder	115
Rammeområdene	116
Fokusområde brukere	118
Politisk styring	120
Sentraladministrasjon	122
Pedagogisk psykologisk tjeneste	123
Grunnskoler	125
Barnehager	127
Kultur	128
Fellestjenester pleie og omsorg	130
Sykehjem	132
Hjemmetjenester	134
Psykisk helse og rus	136
NAV Kristiansund	138
Barn, familie, helse	140
Bo og habilitering	142
Kommunalteknikk	144
Plan og byggesak	146
Eiendomsdrift	147
Brann og redning	149

Lederkommentarer

Ordførerens kommentar

2016 var et særdeles aktivt år i Kristiansund kommune. Det ble satt opp høy utgangshastighet på nye prosjekter innen helse, næring og kultur – og vi går inn i en utviklingsperiode med nye barnehager og skoler. Året hadde også sine store utfordringer knyttet til arbeidsledighet, rettsprosess i sykehussaken og arbeidet med kommune- og regionreform.

Internt i driften av kommunen har dyktige medarbeidere levert bedre enn fjoråret; gjennom i mange tilfeller en mer optimal ressursutnyttelse. Kommunen er blitt bedre og tydeligere på innovasjonsprosesser, og det blir avgjørende så hurtig som endringer skjer innen nye teknologier.

Som ordfører treffer jeg både mange ansatte og innbyggere i løpet av et driftsår. Jeg er stolt av den innsatsen som legges ned av den enkelte medarbeider. Vi har mange hverdagshelter i kommunen vår. Jeg vil trekke frem én personlighet som har vist vei, og som jeg møtte i 2016. Bjørg Hammervold har gitt mye av seg selv gjennom 54 år i helsesektoren. I en alder av 73 år var hun fortsatt aktivt med som villig tilkallingsvakt ved Rokilde sykehjem. Kollegaene satte slik pris på Bjørg, at de søkte ordenskanselliet om Kongens fortjenstmedalje. Kongen syntes hun var verdig en slik heder, og Bjørg Hammervold fikk den store opplevelsen å bli invitert til slottet for å takke kong Harald. Men det var jo egentlig motsatt; det var majestetet som takket Bjørg for hva hun hadde levert i omsorgsyirket. Bjørg Hammervold er en inspirasjonskilde for alle ansatte i kommunen.

Uten frivillighet stopper Kristiansund. Det legges ned en fenomenal innsats for å holde hjulene i gang i dans og musikk, idrett og organisasjoner – og det finnes foreninger av mange kategorier som samler mennesker rundt en sak eller som er et klubbmiljø. Det er så mange enkeltpersoner som kunne vært trukket frem i lyset som inspirerende ildsjeler. Jeg hilser til dere alle. Stå på videre!

Noen ganger vinner vi en konkurranse, men det er også noen bitre nederlag som må svelges. På den positive siden finner vi plasseringen av politiets lønn- og regnskapssenter her hos oss som en svært viktig avgjørelse fra sentralt hold. Vi har for få offentlige arbeidsplasser, og vi tapte mange stillinger med regjeringens beslutning om valg av sykehustomt og konsekvensene av nærpelitireformen. Det var en stor skuffelse at Orkla vedtok å flytte Ellos produksjon til Sverige. En lønnsom og historisk sett viktig bedrift forsvinner ut av byen. Den Danske Bank la ned sin avdeling, og to andre forretningsbanker har sentralisert funksjoner.

Å flytte på betydelige brikker i samfunnsmodellen, gir langsiktige ringvirkninger – som vi er nødt til å forbedre eller reparere. Jeg tenker naturligvis på en så viktig sak som sykehus tilbudet for barn. Sykehusledelsen bør lytte mer til folket. I 2016 hadde vi hendelser rundt barn og helse som vi skulle vært foruten. Stenging av barneavdelingen på sykehuset i helgene var en farlig beslutning, og det er en situasjon som bekymrer mange i Nordmøre og Romsdal.

Helse Møre og Romsdal vedtok i november at det fortsatt vil være dagkirurgi i Kristiansund. Vi holder på med utredningsarbeid rundt et fremtidig distriktsmedisinsk senter. Regjeringen støttet et helseinnovasjonssenter med 10 mill. kroner og prosjektledere er ansatt.

I 2016 ble de første pasientene skrevet inn på Storhaugen helsehus, og dette senteret er et stort løft i vårt tilbud til eldre og syke som trenger døgnplass.

«Campus Kristiansund» i høyskolen har fått større oppmerksomhet. Prosjektleder er ansatt, og nå fortsetter arbeidet med å utvikle et høyskolesenter i Kristiansund med 1 000 studenter og spennende studieretninger som treffer fremtidsrettede næringer. Bystyret har vedtatt ny skolestruktur. To nye skoler vil bli reist, og Innlandet skole går videre. Vedtaket legger sterke føringer på en kvalitetsheving i grunnskolen. Vi står foran store investeringer i moderne skolebygg. Bystyret har også vedtatt en plan for barnehageutdanning med tre nybygg. Det starter med Karihola barnehage i 2017.

Innenfor kultursektoren har vi også ambisjoner. Operaen er aktuell og trekker et stort publikum. Kulturkomitéen i Stortinget liker planene om nybygg. Vi er kloss på et politisk gjennombrudd nasjonalt når gjelder det å fullføre denne langvarige prosessen med storstue i kunst- og kulturformidling.

Kristiansund Ballklubb rykket opp i øverste divisjon i fotball, til alles begeistring. Det setter byen på det nasjonale kartet. På anleggssiden er det gjennomført et stort løft, også med betydelige kommunale bidrag, og samtidig har politikerne vedtatt utviklingen av Atlanten stadion og tak over kunstisbanen.

En stabil oljepris rundt 55 dollar fatet og sterk kostnadsreduksjon i boring og leverandørtjenester har åpnet for nye investeringer på midtnorsk sokkel. Maria-feltet er under utbygging, og regjeringen har godkjent planene for Trestakk og Dvalin. Det er levert plan for utbygging og drift av Njord Future og Bauge, og lisensen i funnet Pil & Bue har gjort beslutning om design. I 2018 åpner feltet Aasta Hansteen og gassrøret Polarled til Nyhamna. De neste fem årene vil inneholde en rekke tilknytningsprosjekter til etablert infrastruktur. Olje- og gassnæringen er på vei oppover og Kristiansund vil ha en betydelig rolle i flere tiår fremover. Vi følger med på de store endringene som berører aktørbildet blant operatørselskaper.

Marin sektor er fortsatt lønnsom og er på toppen av en høykonjunkturperiode. Vår region har offensive aktører i havbruk. Kommunens bidrag er å utvikle nytt areal for et havteknologisenter som kan tilrettelegge for nye næringer i dyphavet.

I kommunereformen hadde Kristiansund et sterkt ønske om å lage en større kommune sammen med naboene våre. Slik ble det ikke, og jeg respekterer fullt ut demokratiet i de andre kommunene. Når det er sagt så kan ikke dette stoppe oss i å utvikle oss videre, sammen. Derfor er jeg glad for at Nordmøre Regionråd har vedtatt et nytt strategidokument. Der er det blant annet slått fast at for å styrke konkurransekraften og attraktiviteten så må Nordmøre stå samlet og i større grad tenke felles samfunnsutvikling. I denne sammenheng må også Kristiansund styrke sin rolle som regionsenter. Dette fordrer samarbeid på tvers av kommunegrenser og partier, og denne utfordringen må vi ta tak i sammen.

Regionreformen nærmer seg også en foreløpig avslutning. Her har det vært delte meninger både i fylket og på Nordmøre. Regjeringen har bestemt at Møre og Romsdal skal bestå som egen region. Sammen med 4 andre kommuner ønsker vi en faktabasert tilnærming for å få vurdert om det er grunnlag for å søke om endret regiontilhørighet og det er Stortinget som må ta en beslutning om en slik eventuell grensejustering.

Til slutt vil jeg sende en takk til bystyret og kommunens kompetente administrasjon for konstruktive og gode samarbeid i 2016. Et nytt og spennende år møter oss i 2017.

Kjell Neergaard
Ordfører (Ap)

Rådmannens kommentar

Kommunens tjenesteproduksjon fortsatte sin vekst i 2016, slik den har gjort i de fleste år tidligere. Dette til tross for at vi gjorde økonomiske grep for å tilbakebetale 32,7 mill. kroner som hadde ført kommunen inn i ROBEK. Flere langsiktige grep hadde virkning gjennom året, og ved utgangen leverte vi et netto driftsresultat på 66,9 mill. kroner, en forbedring på 58,4 mill. kroner fra 2015.

Som Nordmøres definitivt største arbeidsplass og samfunnsbygger er det viktig at vi tar utfordringene regionen står ovenfor på alvor. Kristiansund kommune må være en utmerket arbeidsgiver, levere gode økonomiske resultater og en tjenestekvalitet vi kan være stolte av.

Gjennom 2016 leverte vi eksepsjonelt gode resultater som arbeidsgiver og en effektiv forvaltningsenhet. Kommunekompasset utmerket Kristiansund som landets beste i så måte, faktisk en av de aller beste siden målingene startet. Spesielt var framgangen som arbeidsgiver og en effektiv forvaltningsenhet markant. Det er viktig for mine kollegaer i kommunen og Kristiansundssamfunnet. Å være effektiv og en god arbeidsgiver er kun viktig som et middel for å levere gode tjenester. Som rådmann opplever jeg daglig både dyktige og engasjerte medarbeidere som bidrar til kommunens gode tjenesteleveranser. Vi rangerer høyt på flere av indikatorene som forteller noe om kvaliteten på våre tjenester, som for eksempel nasjonale prøver.

Når Kristiansund bystyre vedtar årsregnskapet for 2016 en gang i vår vil Kristiansund kommune ikke lenger være en ROBEK-kommune. Vi har handlingsfriheten tilbake, og den trenger vi. Gjennom 2016 ble det gjort mange modige politiske vedtak som vil farge lokalsamfunnet i årtier. Vi skal bygge 2 nye barnehager, 2 nye skoler, renovere Rokilde sykehjem, bygge kulturhus og fortsatt bidra i stort og smått til en formidabel utvikling av vår by og vårt omland.

Samhandlingen med vårt omland ble utfordret gjennom kommunereformen som pågikk store deler av 2016, hvor Kristiansund inviterte omlandskommunene og fikk nei fra samtlige, til tross for en signert intensjonsavtale. Selv om denne prosessen var hektisk, og utfallet uønsket vil dette neppe sette regionen tilbake i et historisk perspektiv. Vi har samhandlet som gode naboer i over tre hundre år, og det vil fortsette.

I fjorårets årsrapport påpekte jeg at kommunen er overmoden for en strukturendring, med mer konsentrert tjenesteproduksjon på færre lokasjoner. Vi trengte en god eiendomsstrategi for årene som kommer. Dette er svart ut med en utmerket eiendomsstrategi og ikke minst iverksetting av tiltak, hvor 7 enheter flytter sammen i vår nye storstue Servicetorget, i september 2017.

Samspillet med hovedtillitsvalgte og verneombud fortsetter å være godt. Våre HMS-grupper finnes nå på alle enheter, og vi har flere felles treffpunkt for meningsutveksling og drøfting hver eneste måned. Det jobbes målrettet med helsekultur, kompetanse og arbeidsnærvær. Sykefraværet for 2016 ble på 8,6 %. Det betyr en nedgang i sykefraværet på 16 % over 2 år. Eller sagt enklere; i 2016 var det hver dag 24 ansatte på jobb som ikke var i jobb i 2014. Det betyr mye for arbeidsplassen, og samfunnet. Vi er fornøyd med nedgangen, men må fortsette dette viktige arbeidet.

Sammen med vernetjenesten håper vi at en fortsatt god internkontroll skal bidra til at vi oppnår trygge arbeidsplasser og gode resultater med de offentlige midlene vi forvalter. Vi jobber alle for en enklere hverdag med større trygghet for ansatte og våre brukere. Vernetjenesten har nå fått en egen budsjettpost slik at tjenesten selv kan gjennomføre tiltak som kurs, kompetanseheving, møter og andre ikke fysiske tiltak.

Økonomiseksjonen har hatt et krevende år med andre krav til økonomisk rapportering fra den nye ledelsen enn tidligere. Dette kravet vil fortsette å øke, men avta ved at rapporteringen skal automatiseres i større grad. Til det har vi ervervet et system for digital rapportering. Seksjonen fikk endelig Farmandprisen for landets beste årsrapport! Dette er selvfølgelig et arbeid som alle kommunens enheter bidrar til, men uten engasjementet fra økonomiseksjonen ville vi neppe nådd så langt. Å kunne levere et slikt verktøy til våre folkevalgte er viktig for at de skal kunne stå ved de lange linjene i kommunens utvikling.

Ved inngangen av året hadde vi 600 asylsøkere i akuttmottak. Kristiansund tok ansvar, og gjennomførte dette mottaket på en fremragende måte. I mars var mottakene nesten tomme, noe som medførte nok en omstilling. Som Norskehavets beredskapsby er jeg stolt over at Kristiansund viste at vi på 2 uker kan organisere et godt tilbud til nyankomne og trekke ned tilbudet igjen når behovet er mindre. Mange kommuner hadde utfordringer med dette.

Det er vanskelig å dra fram store utviklinger i våre oppveksttjenester siden sektoren jobber strukturert med fornying og utvikling hver eneste dag, men da bystyret vedtok en endring av skolestrukturen med nedleggelse av 4 skoler og bygging av 2 nye, la de samtidig grunnlaget for at Kristiansundsskolen skal kunne møte framtiden på en mye bedre måte. De som i høst stod med ranselen for første gang og møtte sine medelever vil være i arbeidslivet fra 2030. Hvilke yrker er da de mest attraktive, og hvilken kompetanse trenger skolen å bygge for å møte de krav som stilles til våre yrkesaktive om 13 år? Nye skoler vil bedre kunne tilrettelegge læringsmiljøet for at den nødvendige undervisningen skal bli vellykket.

Innen våre pleie- og omsorgstjenester fortsetter vi vår krevende omstilling til mer hjemmebaserte tjenester og flere variasjoner i våre omsorgstilbud. Det er viktig at vi kan tilby flere tjenestenivå enn tidligere. Storhaugen helsehus, tilpasset korttidsopphold og rehabilitering, har funnet sin form og leverer etter planen. Rokilde sykehjem vil gjenoppstå som omsorgsboliger med differensiert bemanning. Vi har fortsatt utfordringer med utskrivningsklare pasienter på sykehus, men øyner lys i tunnelen.

Også innenfor den helserelaterte omsorgsaktiviteten ble 2016 noe spesielt. Vi ble fylkets beste StikkUT-by, med flere turer enn Ålesund, som nesten har dobbelt så mange innbyggere. Å se på rekreasjon og aktivitet som første trinn i omsorgstrappen er en nødvendighet. Som et nav i dette arbeidet er vår folkehelsekoordinator og Friskliv- og mestring. Deres fokus på livsstilssykdommer gjør dem egnet til å være samlokalisert med rehabiliterende tjenester på Storhaugen, som et ledd i å få våre syke tilbake til sine tidligere liv før sykdom, og å heve terskelen for bistand. Med andre ord, gi våre eldre livskvaliteten tilbake, gjennom opptrening, tilrettelegging og trivselstiltak.

Det er vedtatt ny gatelysnorm og vi legger kontinuerlig gatelysnettlet om til LED og intelligent styring. I media omtales Kristiansunds gatelysattsing som «Norges smarteste by».

Arbeidsledigheten har gått noe ned gjennom 2016, men vi opplever likevel et stramt arbeidsmarked med en ledighet på rundt 5 %. Gjennom året har vi gjentatte ganger fått tilført statlige midler for å demme opp for en enda høyere ledighet. Dette har nok bidratt til at vi ikke har sett 6 tallet i denne krevende tiden.

Kommuneledelsen kjenner mer lettelse enn glede i de økonomiske resultatene for 2016. Selv om vi kommer av ROBEK-listen, netto driftsresultat er bedret, og vi har vist gjennomføringsevne er den kommunale driften fortsatt i underskudd med 18,8 mill. kroner.

Vi får fortsatt ikke produsert nok for hver krone i forhold til kommuner det er naturlig å sammenligne seg med. Vi vil måtte gjennomføre ytterligere effektivisering av kommunens tjenestenivå over de kommende år. Heldigvis haster det litt mindre så vi kan være sikre på at vi tar kloke valg.

Arne Ingebrigtsen
Rådmann

Om Kristiansund

Dette er Kristiansund

Kristiansund er – og skal fortsatt være - en god kommune å leve, jobbe og drive næringsliv i. Undersøkelser viser at våre innbyggere stort sett er godt fornøyde med tjenestetilbudet. Samtidig er økonomien presset. Vi har flere utfordringene vi må løse i årene som kommer. Kommuneplanen våre politikere har vedtatt viser hvor vi skal være i 2020 – og hvordan vi skal komme dit.

Slik står det til i kommunen

Næringslivet går bra, og folketallsutviklingen er positiv, både i Kristiansund og i resten av regionen. Vi har god privatøkonomi, kommunen er ute av "ROBEK-lista" og kan selv prioritere sine investeringer. Kulturlivet blomstrer, folk investerer i nye boliger og handelsnæringa presenterer stadig nye tilbud. Dette i kontrast til situasjonen ellers i Europa, og i noen andre deler av landet som har et mer europafølsomt næringsliv.

En viktig årsak til regionens og fylkets positive situasjon er den store petroleumsbaserte aktiviteten i næringslivet, sammen med annen marin og maritim industrivirksomhet. Vi har tilnærmet full sysselsetting, og mangel på kvalifisert arbeidskraft.

Bak det positive førsteinntrykket ser vi at vi har utfordringer i årene som kommer. Selv om vi har hatt kraftig økning i folketallsveksten i Kristiansund og resten av fylket de siste årene, vokser resten av landet enda raskere. Det betyr at fylkets andel av innbyggere går ned, og dermed andelen av den samlede "samfunnskaka" som fordeles etter folketall.

I 2020 skal Kristiansund ha

- et godt oppvekstmiljø som gir trygghet, omsorg og utvikling for barn og unge
- et godt tilbud om videregående utdanning, et attraktivt høyskoletilbud og studiemiljø som tiltrekker seg unge fra fjern og nær
- et godt utbygd privat og offentlig servicetilbud med gode helse- og sykehustjenester for byen og regionen
- attraktive betingelser og løsninger som fremmer eksisterende næringsliv, nyetableringer, gründere og innovasjon, spesielt innenfor næringsklyngene petroleum/energi, marin/maritim sektor, kultur/reiseliv og handel/service
- bedret kollektivtilbudet i byen og mellom Kristiansund og omliggende kommunesenter - og et universelt utformet bysentrum tilrettelagt for økt gang- og sykkeltrafikk
- et enda bedre samferdselstilbud gjennom ferjefri E39, videreutviklet havneby og stamnetthavn, moderne lufthavn med gode flytilbud og oppgradert helikopterbase
- et attraktivt sentrum med et spennende handelstilbud for byen og regionen
- et mangfoldig kulturtilbud for byen og regionen - med et idretts- og kulturliv som omfatter både profesjonelle og amatører
- en opera som har befestet sin rolle som den ledende distriktsoperaen i Norge

Nøkkeltall

	2012	2013	2014	2015	2016
Innbyggertall	24 131	24 395	24 507	24 526	24 442
Driftsinntekter	1 609 872	1 717 786	1 785 140	1 837 404	1 951 535
Driftsutgifter	1 616 663	1 704 127	1 802 216	1 816 072	1 865 898

«Hundrelappen» - hva brukes skattepengene til?

	kroner
Helse- og omsorgstjenester til hjemmeboende	22,10
Grunnskole	20,20
Barnehage	13,80
Sykehjemsplasser	11,70
Sentraladministrasjon og politisk styring	7,30
Sosialtjenester	4,80
Forebygging barn og unge	4,50
Kommunaltekniske tjenester	3,30
Kultur og idrett	3,20
Rehabilitering og legetjenester	2,80
Dag- og aktiviseringstilbud (for eldre og personer med funksjonsnedsettelse)	2,00
Tilskudd til eksterne enheter	1,80
Brann - forebygging og beredskap	1,70
Plan- og byggesaksbehandling	0,50
Voksenopplæring	0,30

Derfor er det godt å bo Kristiansund

I Kristiansund tenker vi muligheter. Vårt motto er «I medvind uansett vær». Vi lever etter fire verdier som skal kjennetegne Kristiansund; samhandling, nyskaping, optimisme og raushet. Kommunen vår er – og skal fortsatt være - god å bo i både for liten og stor. Vi har mye å by på, i alle faser av livet.

Etablering

Kristiansund tilbyr personer i etableringsfasen attraktive tomter, et bredt utvalg av eiendommer til salgs til overkommelige priser, startlån for unge og etablererstøtte for vanskeligstilte.

Barn

Barn og barnefamilier i Kristiansund har et godt tilbud med full barnehagedekning, programmer for språkutvikling og IKT – supplert av en god helsestasjon og skolehelsetjeneste. Undersøkelser viser at foreldre og ansatte er fornøyde med både de private og de kommunale barnehagene.

Utdanning

Nivået på skolene er på eller noe over landsgjennomsnittet. Vi har eget tilbud om voksenopplæring, og utdanningstilbudet til personer med minoritetsspråklig bakgrunn er godt. I tillegg til allmenn- og yrkesfag har de videregående skolene blant annet gründerlinje, idrettsfag, musikk, dans og drama, helsefag, prosessteknikk, maritime fag og yrkessjåførutdanning. Det er etablert høyskoletilbud innen petroleumslogistikk, undervannsteknologi, beredskap, offentlig innovasjon og sykepleie, og det arbeides aktivt med utvikling av et bredere høyskoletilbud blant annet gjennom etablering av Campus Kristiansund.

Arbeidsmarkedet

Arbeidsmarkedet i kommunen er godt både for nyansatte, etablerte og spesialister. En stor andel av næringslivet er knyttet til oljerelatert virksomhet og byr på spennende muligheter. Vi tilbyr traineeordninger og stipender til nyutdannede som ønsker å bosette seg i kommunen.

Næringsliv

Kristiansund legger aktivt til rette for at eksisterende og nytt næringsliv skal blomstre og lykkes. Blant annet tilbyr vi etablererstøtte for gründere gjennom næringshage og industriinkubator. Sentrum byr på hyggelige kafeer, små nisjebutikker, kjedebutikkene du ikke kan leve uten, fiskerestauranter med kortreist mat for å nevne noe.

Transport

Med egen havn, bussterminal, flyplass og helikopterbase er det lett å reise både i regionen, i Norge og til utlandet.

Friluftsliv

Både i og rundt Kristiansund er man velsignet med frisk luft og rent vann, eksepsjonelle forhold for vannaktiviteter, toppturer og friluftsliv. For den gjengse turgåer har man alt man trenger i sentrum; grønne plener og kilometervis med turstier.

Kultur- og idrett

Kristiansund byr på et blomstrende og mangfoldig kultur- og idrettsliv for alle, uansett alder og behov. Operaen er svært populær, et fantastisk musikk- og dansemiljø, kulturskole og et svært godt idrettstilbud – med ballsport i norgestoppen og et brytemiljø i verdenstoppen. Frivilligheten og dugnadsånden står sterkt.

Alderdom

Det er godt å bli gammel i Kristiansund. Det er et variert og omfattende tjenestetilbud som spenner fra forebyggende tiltak, tilbud i hjemmet og ulike former for tilbud med heldøgns pleie- og omsorg. Vi har også et flott seniorsenter for de over 60.

Trygghet

Kristiansund sykehus er en viktig del av det totale trygghetstilbudet i alle livsfaser. I dette tilbudet inngår også helsestasjon for foreldre og barn, ungdom, gravide, helsetjeneste for flyktninger og skolehelsetjeneste. Våre nødetater samt en velfungerende kriseberedskap ivaretar samfunnssikkerheten for befolkningen.

Historiske hendelser

1742-1899

29. juni 1742 fikk Kristiansund bystatus av den dansk norske kongen Christian VI. Bystatusen ble gitt ved kongelig resolusjon. Stedet Lille-Fosen fikk da navnet Christiansund. Bynavnet ble senere modernisert til Kristiansund. Bystatusen markerte starten på en betydelig vekst og utvikling av lokalsamfunnet. 29. juni markeres hvert år som byens fødselsdag. Perioden fra 1742 til 1814 preges av britiske innflytteres initiativ og betydelig økonomisk ekspansjon, handelsvirksomhet og eksport av trelast og fiske. I årene 1807-1814 preges byen av krig og nød. Frei kommune ble opprettet i 1837 og omfattet også Bergsøy, Aspøy og deler av Straumsnes. I løpet av perioden ble Frei skole og nye Frei kirke bygd, og det første telefonsambandet med telefonstasjon på Frei og i Kristiansund ble etablert. I tillegg ble det bygd vei mellom Frei og Bolga samt bro over til Flatsetsundet. Grip ble egen kommune i 1897.

1900-1949

Lokalavisen Tidens Krav ble grunnlagt i 1906. De neste årene ferdigstilles Festiviteten, Nordlandet kirke, Storkaia, Gomalandet, Allanengen og Bolgen skoler. I 1910 blir de første kvinnene valgt inn i bystyret og Kitty Williamsen (V) blir den første kvinne i formannskapet. I 1920 etableres Kristiansund Elektrisitetsverk. I 1921 må formannskapet be staten om bistand fordi kommunen ikke greier sine forpliktelser. Ideen om å etablere en opera i byen blir unnfanget i 1927 og den første operaforestillingen settes opp i november. Året etter står aldershjemmet i Clausensgata ferdig og kinohallen blir innvidd. I perioden 1932-1935 var byen satt under offentlig administrasjon. En rekke veiprosjekt åpnes og byen får buss- og fergeforbindelse til omlandet. I tillegg lander det første ruteflyet i Kristiansund. I årene 1939-1945 preges byen av krig og okkupasjon, og i 1946 starter arbeidet med Gjenreisningsbyen. Nordlandet barneskole tas i bruk i 1949.

1950-1974

Byggingen av det nye fylkessykehuset starter i 1952. Det nye rådhuset innvies i 1953. I 1955 bygges Stella Maris barnehage og Frei markerer 1000-års minnet for slaget på Rastarkalv. I årene som følger åpner Frei alders- og kvileheim, Dalabrekka barne- og framhaldsskole tas i bruk og gassverket legges ned. Kirkelandet kirke blir innvidd i 1964 og markerer på sett og vis at gjenreisningen av byen er fullført. Dale og Grip innlemmes i Kristiansund kommune, og Innlandet skole og den nye navigasjonsskolen tas i bruk. Freiyøya blir samlet til en kommune da nordsiden blir avgitt til Bremsnes. Kristiansund musikksskole starter opp, Kvernberget flyplass åpnes av Kronprins Harald, byen får eget oljeutvalg, AS Fastlandsfinans opprettes og Røsslyngveien skole tas i bruk. Som den eneste kommunen i Møre og Romsdal sier Kristiansund ja til EF (5 prosent) under folkeavstemmingen i 1972.

1975-1999

Stortinget utpeker byen som hovedservicebase for oljeleting nord for 62. breddegrad. Det inngås en samarbeidsavtale mellom kommunen og Den Norske Stats Oljeselskap AS om bygging av forsyningsbasen Vestbase. Byen får helikopterterminal og Vestbase etableres, samtidig som leteaktiviteten startet på Haltenbanken. I 1976 møter 12 000 personer fram på Kongens Plass for å kreve fastlandsforbindelsen realisert snarest, men først ni år etter vedtar Stortinget å bygge ut KRIFAST og i 1992 er prosjektet ferdig. I løpet av perioden tas Barmannhaugen eldresenter, Nordlandet sykehjem og Dale skole i bruk. Gamleheimet i Clausensgata gjenåpnes etter å ha blitt restaurert til omsorgsboliger. Byens første kjøpesenter åpner i 1989. Samme året er grunnskolen i Kristiansund 150 år. Byen feirer sitt 250 års jubileum i 1992. Inngangen på året blir tøff for byens befolkning – nyttårsorkanen fører til at byen er uten strøm i flere dager. Sundbåten blir valgt til årets kulturminne i 1998.

2000-2015

I 2003 er det slutt på all skipsbygging ved Sterkoder Mekaniske. I løpet av perioden åpner Kringsjø og Bergen sykehjem, Atlanterhavsbadet, nye Atlanten ungdoms- og kulturskole og en totalrenovert Nordlandet ungdomsskole. Både Tahitifestivalen og Nordic Light fotofestival ser dagens lys. Kommunesammenslåingen av Kristiansund og Frei trår i kraft fra 1.1.2008 og Per Kristian Øyen (Ap) blir første ordfører i den sammenslåtte kommunen. I september 2006 går første salven av til det som skal bli Atlanterhavstunnelen og Kongen åpner Storkaia etter en omfatte byggeperiode. I 2012 er det slutt på bompengeinnkreving på KRIFAST. I 2010 blir helseminister Anne Grete Strøm Erichsen møtt av et folkehav som krever at sykehuset i Kristiansund skal få opprettholde akuttilbudet og barne- og fødeavdelingen. Om lag 10 000 innbyggere fra hele Nordmøre deltar i aksjonen. I foretaksmøte desember 2014 beslutter helseminister Bent Høie å lokalisere nytt felles sykehus for Nordmøre og Romsdal på Opdøl. I juni 2015 vedtar bystyret å stevne Helse Midt-Norge med krav om dom på ugyldighet knyttet til plasseringen av nytt fellessykehus.

Hendelser i 2016

Januar

Formannskapet vedtar deltagelse i et IKT-ORKidéprosjekt for etablering av felles KommuneTV-løsning. 8. trinn ved ungdomsskolene i Kristiansund og Averøy gjennomfører dialogtreff som ledd i kommunens «Demokratiprogram for barn og unge».

Ved årsskiftet passerer kommunen over 4 000 følgere på facebook. Stephanie Helland tiltrer som enhetsleder for den nye sykehjemsenheten, Katrine Roksvåg for Storhaugen helsehus og Richard Wiig for Kristiansund voksenopplæring. I samarbeid med den lokale demensforeningen avholder Pårørendeskolen i Kristiansund sitt første kurs i 2016 og Friskliv- og mestring starter det nye året med flere tilbud enn tidligere. Et uanmeldt besøk av ISO-piloten fastslår høy matvarehygiene på Felleskjøkkenet. Nordmøre Kriesesenter er 30 år.

Det er 11 nyttårsbranner i Kristiansund som direkte følge av fyrverkeri. Folkemøte om regionreformen sørger for fullt hus på Thon hotell Innlandet og 23. januar er det stor sykehusmarkering på Idrettsplassen. Etter fire års stillstands på grunn av snømangel blir Freikollheisen endelig satt i drift igjen. Ekstremværet «Tor» slår inn over kysten. Rådmannen setter krisestab, men det er ingen personskader i vår kommune som følge av uværet.

Februar

Bystyret vedtar å gjennomføre prosjektering av nytt samlokalisert avlastningstilbud for personer med nedsatt funksjonsevne på Sommero, videreføring av kommunens seniorpolitikk samt bosetting av 77 flyktninger i 2016 - hvorav 10 enslige mindreårige. I tillegg slutter bystyret seg til at rådmannen vurderer kommunens eierinteresser med sikte på å redusere antall/omfang, etter at retningsvalg i kommunereformprosessen er foretatt.

Formannskapet tilrår at politiets senter for lønn og regnskap legges til Kristiansund. Kristiansund velger innbyggerundersøkelse som høringsmetode i kommunereformen og Kristiansund, Averøy, Gjemnes, Tingvoll, Halså og Aure signerer intensjonsavtale om en eventuell ny storkommune med Kristiansund som regionsenter.

Kommunen opplever et stort frivillig engasjement rundt de om lag 400 flyktningene som er i Kristiansund og 1. februar får over 90 asylbarn skoletilbud. Tormod Skundberg tiltrer som enhetsleder for Plan og byggesak. Kristiansund framheves som foregangskommune i bruk av moderne gatebelysning og de første pasientene skrives inn på Storhaugen helsehus.

Mars

Bystyret godkjenner at kommunen inngår som deltager i Møre og Romsdal Revisjon IKS og at selskapet blir valgt som revisor for kommunen med virkning fra 1.7.2016.

Kommunen får medhold fra Kommunal- og moderniseringsdepartementet om å gi lån til bygging av ny Meløybru. Statens vegvesen støtter ikke «Bypakken» for Kristiansund i Nasjonal Transportplan.

Eiendomsdrift lanserer neste trinn i rehabilitering av de kommunale boligene i Tollåsenga og 16. mars blir Storhaugen helsehus offisielt åpnet. Kommunalteknikk varsler langåpent annenhver torsdag og redusert søppeltømming om sommeren. Kantina på rådhuset har ett-årsmarkering.

Klokka på Piren rehabiliteres etter initiativ fra Gamle Kripos og innsamlede midler.

April

Rådmannen får fullmakt til å ivareta kommunens interesser i utredningen av nytt distriktsmedisinsk senter i Kristiansund, uavhengig av den uavklarte striden med helseforetaket om lokalisering av nytt fellessykehus.

Oppsummeringen etter innbyggerhøringen og folkeavstemmingene på Nordmøre om kommunereformen viser at det kun er innbyggerne i Kristiansund som ønsker å slå seg sammen med nabokommunene, mens nabokommunene fortrinnsvis ønsker å fortsette som egne kommuner. Rundt 1 750 elever på videregående skoler samt alle tiende klassingene får informasjon om kommunereformen etter invitasjon fra ordfører Kjell Neergaard. Regionreformen blir lansert av kommunal- og moderniseringsminister Jan Tore Sanner – 19 fylker ønskes endret til om lag 10 regioner.

Orkla vedtar å legge ned Ello i Kristiansund.

Siv Iren Stormo Andersen tiltrer som kommunalsjef for Helse og omsorg. Rokilde sykehjem blir tildelt DOGAs hederspris for prosjektet «Trivselsvenn» og Karihola barnehage får kommunens HMS-pris. Alle søkere med lovfestet rett blir tildelt barnehageplass. I forbindelse med utviklingen av ny sentrumsplan gjennomføres det for første gang en digital barnetråkkregistrering. Plan og byggesak iverksetter LEAN for å bedre saksbehandlingstiden ved enheten og biblioteket starter med selvbetjente utlån. Kristiansund blir utpekt som én av landets 27 språkkommuner.

Sundbåtselskapet lanserer ideen om ny batteridrevet sundbåt og Vardetårnet pusses opp i regi av Gamle Kripos.

Mai

Bystyret ønsker at ORKidé utreder eventuell tilknytning til Trøndelag i forbindelse med regionreformen. Rettsaken om plassering av nytt fellessykehus på Opdøl starter i Inntrøndelag tingrett.

Regjeringen støtter utviklingen av et regionalt senter for helseinnovasjon og samhandling i Kristiansund med 12 mill. kroner.

Kristiansund er én av tre kommuner i landet som tilbyr internettassistert behandling basert på kognitiv terapi. Helsestasjonene i Kristiansund sertifiseres som ammekyndige helsestasjoner.

Juni

Bystyret foreslår kommunesammenslåing mellom Kristiansund, Averøy, Gjemnes og Tingvoll. ORKidé vedtar å gjennomføre en egen utredning om eventuell regiontilknytning til Trøndelag. Inntrøndelag tingrett avgir dom i sykehussaken og kommunen taper første runde.

Nordmøre interkommunale renovasjonsselskap (NIR) lanserer egen app for avfallsinnhenting. Skattekontoret i Kristiansund opprettholdes.

Kristiansund får 17 mill. kroner i ekstra sysselsettingsmidler på grunn av krisen i oljenæringen. Pengene skal brukes til vedlikehold av kommunale bygg. Sparebank1 Nordvest blir kommunens nye hovedbankforbindelse og Årsrapport 2015 lanseres i fulldigital utgave. Bjørg Hammervold (74) får Kongens fortjenstmedalje for lang og tro tjeneste i kommunen og avdelingsingeniør Svein Thorsø får Vannprisen 2016 for sin innsats og engasjement innenfor fagområdet vann- og avløpsteknikk. 18 «Snublesteiner» blir støpt ned til minne om kristiansundsjuddene som ble tatt av dage under 2. verdenskrig og 23 hundeposestasjoner blir utplassert i områder der det ofte luftes hunder.

Juli

Arbeidet med renovering og ombygging av Vågeveien 4 til kommunalt administrasjonsbygg starter opp.

August

Kommunen inngår opsjonsavtale med foreningen Kulturfabrikken om salg av det gamle forkjøkkenet i Vågen. Kristiansund vinner kampen om lokalisering av politiets nye lønns- og regnskapscenter.

Kommunen inngår avtaler med Aure og Halså kommuner om kjøp av sykehjemsplasser som følge av totalrenovering av Rokilde sykehjem.

Det ene løpet i Kaibakken blir gågate i perioden 18. august – 8. oktober, for å se om dette skaper mer byliv.

September

Bystyret vedtar å anke sykehussaken inn for lagmannsretten. Advokatfirmaet Hjort DA engasjeres til å føre saken for kommunen. Pilotveien lanseres som nytt sted for selvsortering og omlasting av avfall.

PPT for Ytre Nordmøre gjennomfører første samling i kompetanseprogrammet mot mobbing i skolen.

Nordmørslista vurderer å stille med liste til Stortingsvalget i 2017. Fagskolen i Kristiansund får midler til å utvikle nasjonale studier i Kristiansund. KBBL kunngjør at de er klar for å sette i gang arbeidet med utbygging på Skorpa.

Oktober

Bystyret vedtar bygging av 3 nye kommunale barnehager i kommende økonomiplanperiode.

Fylkesmannen tilrår kommunesammenslåing mellom Kristiansund, Averøy, Tingvoll og deler av Gjemnes (Bergsøy). Kristiansund sitt initiativ til nye forhandlinger fører ikke fram til endret resultat. Sprik i ORKidé om regiontilknytning. 6 kommuner ønsker tilknytning til Trøndelag – 4 mener Møre og Romsdal bør bestå som egen region.

Kommunens årsrapport for 2015 blir kåret til beste offentlige årsrapport for kommuner og fylkeskommuner under årets Farmandprisutdeling.

Kristiansund Ballklubb (KBK) blir seriemester og rykket opp i eliteserien.

November

Bystyret vedtar ny skolestruktur og bygging av 2 nye skoler. Bystyret tilrår at hele eller deler av Møre og Romsdal bør bli en del av den nye trøndelagregionen og vedtar å gå videre med saken hvis fylkestinget vedtar at de ønsker å videreføres som egen region. Kommunen benytter seg av forkjøpsretten ved oppkjøp av Vikan Eiendom AS og bystyret tilbyr å erverve KBK sine akser i Kristiansund Stadion AS.

Fylkestinget vedtar en høringsuttalelse om at Møre og Romsdal blir egen region og Fylkesrådmannen foreslår bevilgning til «Campus Kristiansund». Helse Møre og Romsdal vedtar fortsatt dagkirurgi i Kristiansund.

Kristiansund kommune scorer best av alle evaluerte kommuner i «Kommunekompasset» 2016. 24. november arrangerer kommunens innkjøpstjeneste næringslivsdag for lokale og regionale leverandører. Kommunalteknikk melder at arbeidet med å skifte ut og legge nytt ledningsnett i Clausens gate blir forsinket på grunn av uforutsett mye sprenging og gammelt rørsystem. Morbærtreet feirer 25-års jubileum og kantina ved Storhaugen helsehus blir satt i drift.

Desember

Bystyret vedtar videreutvikling av Atlanten idrettspark, herunder Atlanten stadion, og at salg av Idrettsplassen forsøkes unngått. Bystyret vedtar også å etablere et utviklingsselskap for ny virksomhet på Bolgneset samt prøveordning med gratis sundbåt på lørdager i 2017.

Formannskapet behandler evalueringsrapporten fra stengingen av Kaibakken og tilrår ikke videreføring av prosjektet. Formannskapet vedtar foreløpig program for Kristiansund 275 år.

Stortingets familie- og kulturkomité kommer med en positiv merknad til snarlig realisering av nytt opera- og kulturhus i Kristiansund. Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet pålegger regjeringen å vurdere hvordan det kan utvikles et robust og langsiktig tilbud om høyere utdanning i Kristiansund. Helsetilsynet kommer med sterk kritikk i «Sebastiansaken».

Arbeidet med utbedring av Rv 70 Tingvoll - Meisingset starter opp. Planleggingsarbeidet med «Snarveien» på Averøy legges på is da Averøy kommune ikke ønsker å bevilge mer penger til prosjektet. Dramatisk ekstraordinært årsmøte i Nordmørslista – sentrale personer forlater møtet og melder seg ut.

Prosjektledelsen til det nye senteret for helseinnovasjon og samhandling lyses ut og flere intensjonsavtaler signeres.

Utdrag fra enhetenes gladsaker

SERVICE OG KULTUR

Servicekontorer har arrangert «Seniornett» hver onsdag med deltakere i alderen 65 til 85 år. Tilbudet skal motivere innbyggerne til å lære seg data og internett - alt fra å slå på maskinene til å benytte offentlige tjenester.

Økonomiseksjonen har gjennom levering av relevante økonomidata og annen styringsinformasjon aktivt bidratt til at Kristiansund kommune scorer svært høyt på resultatfokus og effektivitet i Kommunekompasset.

Nordmøre Kemnerkontor har utvidet staben med to skatterevisorer og kemnerkontoret utfører nå tjenester for til sammen 13 kommuner lokalisert til Nordmøre, Romsdal og Sør-Trøndelag.

Kulturenheten har gjennomført en nasjonalpolitisk kulturdebatt i Festiviteten. Tiltaket hadde stor betydning for arbeidet med nytt opera- og kulturhus.

Kulturskolen samarbeidet med Operaen i Kristiansund om oppsetningen av forestillingen «Syver og Beatrice – et sommerkymisterium». Kulturskolen var leverandør av lydutstyr og –tjenester. I tillegg deltok teaterlever fra skolen i oppsetningen.

Biblioteket har innført selvbetjeningsløsning og merket til sammen 75 000 enheter med RFID-brikke, slik at publikum selv kan låne ut og levere inn ved hjelp av automatene.

OPPVEKST

Dale barnehage har valgt å sette mobbing i barnehagen på kartet i gjennom dette fått gode barnegrupper med fokus på vennskap.

Fløya barnehage har etter forespørsel fra foreldre tatt i bruk egen facebookside. Tilbakemeldingene er svært gode og siden bidrar til et tettere og bedre foreldresamarbeid.

Heinsa barnehage har gjennom et godt samarbeid med vaktmester og Eiendomsdrift fått skiftet deler av bordkledningen, malt yttervegger, lagt nytt kjøkkengulv samt fått installert ny brannsentral. Oppgraderingen av bygget medfører økt trivsel i hverdagen.

Karihola barnehage har i lengre tid jobbet med organisering og aldersdelsinndeling av barna i grupper. Ansatte følger barna over tid og alle barn under tre år har nå opphold i avdelingen Lilleputten. Barnehagen har fått gode tilbakemeldinger på den nye organiseringen.

Myra barnehage har implementert «Språkspor» og oppdatert sin språk- og begrepsplan. Denne brukes nå som et arbeidsdokument i planleggingen av alt språkarbeid i barnehagen.

Rensvik barnehage har gjennom prosjektet «La mæ få klar det sjøl» økt nærværet blant de ansatte.

Røsslyngveien barnehage har sammen med foreldre gjennomført dagnadskvelder på barnehagens uteområde. Positivt for barn og ansatte at barnehagens «uterom» fikk en oppgradering. Behovet var stort, og arbeidet fortsetter våren 2017.

Bjerkelund skole fikk ferdigstilt modulbygget ved skolen og kunne igjen tilby alle klasser fullverdige og flotte klasserom. Dette medført også at skolen fikk tilbake spesialrommene mediatek, kunst- og håndverk samt mat- og helse. Tidligere plassutfordringer ble løst for dette skoleåret.

Dale barneskole har økt sin samlede kunnskap om vurdering og læring, og utøver en kollektiv vurderingspraksis som er svært gunstig for elevenes læring og kompetanseutvikling.

Frei skole har sammen med de andre barneskolene og ungdomskolen på Frei (Freiklynga) innledet et tett samarbeid i forhold til overgangen mellomtrinn/ungdomstrinn. Satsingen har som mål å heve de faglige resultatene for elevene.

Gomalandet skole har hatt fokus på bevisst rekruttering og bruk av riktig kompetanse på rett sted. Dette skal bidra til at skolen arbeider optimalt med satsingsområder; språklig kompetanse, fysisk og psykisk helse og sosial kompetanse. Arbeidet er med på å utvikle skolemiljøet for ansatte, elever og foreldre/foresatte.

Innlandet skole hadde i vårsemesteret egen innføringsklasse for 28 elever på 1.-2. trinn. Dette var en positiv erfaring for elever og personale, og var til berikelse for hele skolemiljøet.

Nordlandet barneskole har gjennomført foreldreundersøkelse. I følge undersøkelsen opplevde foreldrene at barna trives på SFO og at de har et godt samarbeid med personalet der. På flere punkter i undersøkelsen var det signifikant bedring.

Rensvik skole fikk i høst merket opp skoleplanen med bokstaver og tall. Dette gjør at skolen lett kan kombinere fysisk aktivitet med læring. I tillegg ble lærerne kurset i bruken av dette.

Atlanten ungdomsskole ønsker å være en foregangsskole og fokuserer på IKT og hvordan dette kan brukes pedagogisk i undervisning og læring. Alle 8. klassinger fikk hver sin pc ved skolestart og skolen jobber godt med digitalt læringsmiljø og målet om å være en fremtidsrettet skole. Skolens lærere er ettertraktede foredragsholdere rundt om på Nordmøre.

Voksenopplæringen har i samarbeid med Kristiansund videregående skole opprettet et tilbud om grunnskoleopplæring for unge voksne innvandrere i aldersgruppen 16-23 år. Dette er med på å senke terskelen for å satse på utdanning for innvandrerungdom og sikre at de fullfører påbegynt utdanningsløp.

Barn, familie og helse opprettet «Tverrfaglig helsestasjon» (TH) som består av helsesøster, spesialpedagog, familieveileder, lege og fysioterapeut, samt jordmor ved behov. Tilbudet er et utvidet helsestasjonstilbud til risikoutsatte barn i alderen 0-5 år og deres familier, og skal gi rett hjelp til rett tid. TH skal også fungere som los og koordinere tidlige tiltak rundt barnet med familien. Det er utviklet en metodebok for TH.

PPT igangsatte et kompetanseprogram for alle skoler i vårt distrikt med fokus på hvordan en skal forebygge, avdekke og stoppe mobbing. Programmet går over ett skoleår.

HELSE OG OMSORG

Hjemmetjenesten har gjennom målrettet arbeid redusert sykefraværet fra 15,2 % i 2015 til 12,1 % i 2016 - en reel nedgang på 20,4 %. Det økte nærværet er viktig for mange andre områder, som pasientsikkerhet samt kvalitet og kontinuitet på tjenestene.

Flyktningetjenesten i NAV Kristiansund bosatte totalt 111 flyktninger, av disse er 10 enslige mindreårige. De 10 unge guttene som kommer fra Eritrea og Syria, er alle godt i gang med skolegang og fritidsaktiviteter i kommunen.

Morbærtreet ved Bo og habilitering ble flyttet fra privatleide lokaler til Folkets hus. De nye lokalene var større enn tidligere, og fra høsten flyttet derfor deler av tilbudet ved Stortua arbeidssenter med to ansatte over til Morbærtreet.

TEKNISK

Kommunalteknikk utførte omtrent det dobbelte av planlagt aktivitet knyttet til moderniseringen av kommunens gatelys. Det ble følgelig brukt dobbelt så mye penger. Kommunen fikk på nytt nasjonal oppmerksomhet på sin satsing av «intelligent» system og bruk av aller nyeste LED-teknologi her til lands.

Plan- og byggesak har fokusert på rydding og organisering. Det er fjernet om lag 900 restanser i ryddeprosjektet og byggesaksbehandlingen har kommet et godt stykke på vei med rasjonalisering av saksbehandling.

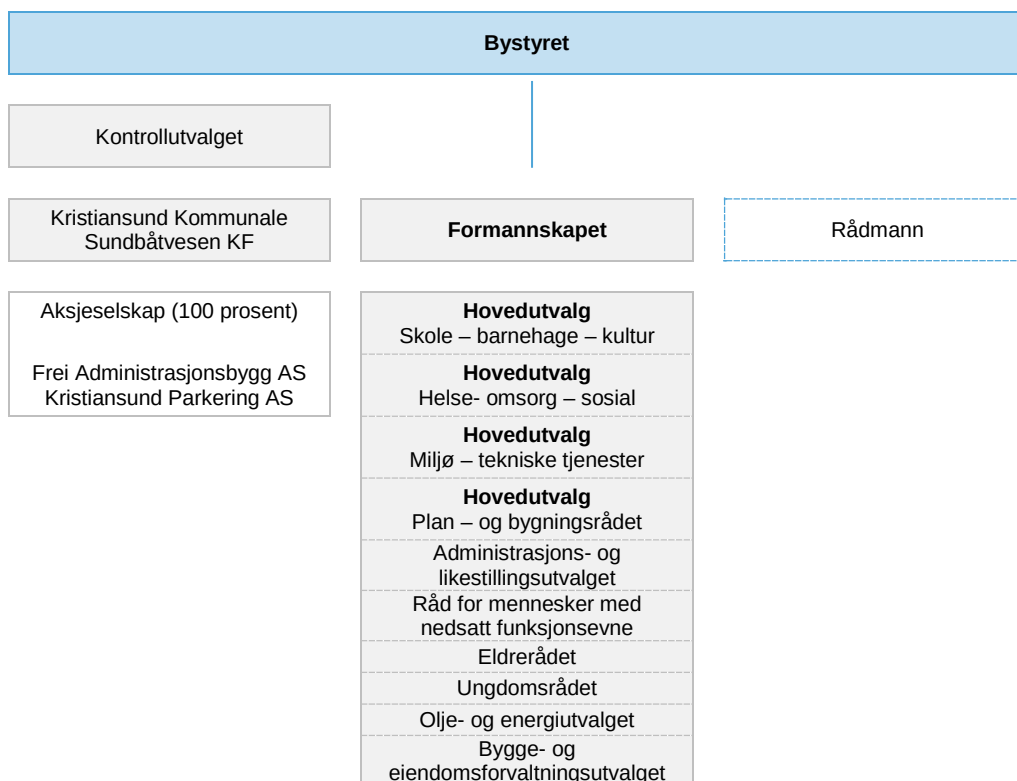
Brann og redning har prioritert kompetanse og øvelser, for best mulig å dekke innbyggernes forventninger ved brann eller andre ulykker.

Organisering

All delegering av fullmakter i Kristiansund kommune skjer i henhold til vedtatt delegasjonsreglement og reglement for intern videredelegasjon.

Politisk struktur

Kommunens politiske styringsstruktur er organisert etter hovedutvalgsmodellen. Ny politisk struktur ble vedtatt 1.9.2015.

Bystyret har 45 medlemmer og er kommunens øverste politiske organ. Bystyret fatter vedtak på vegne av kommunen så langt ikke annet følger av lov og delegeringsvedtak.

Formannskapet har 11 medlemmer og er kommunens nest øverste politiske organ. Formannskapet behandler og avgjør en rekke saker som er delegert av bystyret. I tillegg behandler formannskapet forslag til handlingsprogram, og gir innstilling i en rekke andre saker som skal til bystyret.

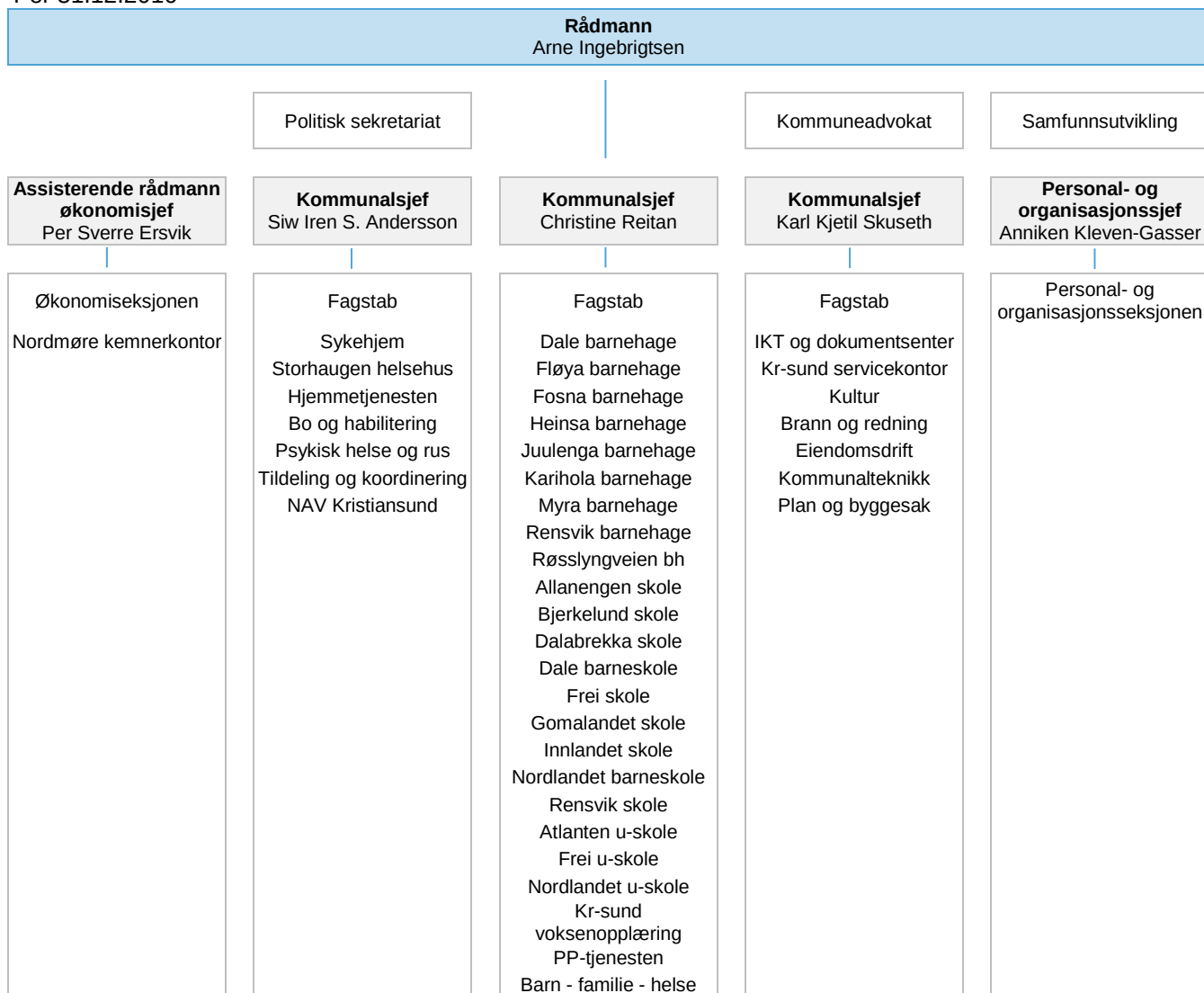
Kommunen har fire **hovedutvalg**, alle med 9 medlemmer. Utvalgene forbereder og innstiller saker som behandles av bystyret. Plan- og bygningsrådet behandler saker i henhold til plan- og bygningsloven.

Formannskapet, Kontrollutvalget og Administrasjons- og likestillingsutvalget er lovpålagte organer. Det samme er Eldrerådet og Rådet for mennesker med nedsatt funksjonsevne.

Administrativ struktur

Kristiansund kommune er administrativt organisert i en tradisjonell linjeorganisasjon som arbeider vertikalt, og stab/støtte-funksjoner som arbeider horisontalt. Rådmannen har gjennomgående delegasjon av myndighet i forhold til utførelse av definerte oppgaver og ansvar.

Per 31.12.2016

Rådmannen er kommunens øverste administrative leder, og ansvarlig for saksutredninger for folkevalgte organer og iverksettelse av politiske vedtak. Rådmannen er også ansvarlig for den daglige driften av kommunen.

Rådmannens ledergruppe består av rådmann, assisterende rådmann/økonomisjef, 3 kommunalsjefer samt personal- og organisasjonssjef.

Økonomisjef og **personal- og organisasjonssjef** har et gjennomgående fagansvar for hele organisasjonen, til forskjell fra **kommunalsjefene** som har et linjeansvar for sine respektive rammeområder. Økonomisjef, personal- og organisasjonssjef samt kommunalsjefene har rådmannens fullmakter innenfor sine ansvarsområder. I tillegg har den enkelte kommunalsjef et spesielt ansvar for de fagområdene som hører til kommunens hovedutvalg og andre utvalg.

Enhetslederne er ansvarlig for sine enheter innenfor rammen av de fullmakter som er delegert fra rådmannen. Det innebærer at enhetslederne har nødvendig myndighet til å sikre enhetenes drift både når det gjelder faglige, økonomiske, personalmessige og organisatoriske forhold.

Avdelingslederne er ansvarlig for avdelingens personalkostnader.

Bystyret

Bystyret består av 45 medlemmer og utgjør kommunens politiske ledelse.
Per 31.12.2016.

Navn	Funksjon	Parti
Kjell Neergaard	Ordfører Leder Formannskapet	Arbeiderpartiet
Kirsti Dynes	Leder hovedutvalg Helse, omsorg og sosial Medlem Formannskapet fra 6.9.2016	Arbeiderpartiet
Bjarne S. Elde	Medlem Formannskapet Gruppeleder fra 6.9.2016	Arbeiderpartiet
Kjell Terje Fevåg		Arbeiderpartiet
Torhild H. Haugnes		Arbeiderpartiet
Astrid Willa E. Hoem		Arbeiderpartiet
Line H. Hoem ¹ Permisjon fra 6.9.2016	Medlem Formannskapet Gruppeleder	Arbeiderpartiet
Terje Larsen		Arbeiderpartiet
Linda Myrset		Arbeiderpartiet
Anne Elisabeth Nilssen		Arbeiderpartiet
Sven Erik Olsen		Arbeiderpartiet
Kirsten I. Skaret ² Permisjon fra 6.9.2016		Arbeiderpartiet
Berit Tønnesen		Arbeiderpartiet
Martin A. Unger ³ Permisjon fra 10.5.2016		Arbeiderpartiet
Nora Grethe K. Wårle	Medlem Formannskapet	Arbeiderpartiet
John Erik Åndahl		Arbeiderpartiet
Ragnhild Helseth	Varaordfører Nestleder Formannskapet Gruppeleder	Venstre
Asgeir Hansen		Venstre
Anton Monge	Leder Olje- og energiutvalget	Høyre
Dagfinn H. Ripnes		Høyre
Torbjørn Sagen	Medlem Formannskapet Leder hovedutvalg Plan- og bygningsrådet Gruppeleder	Høyre
Magne A. Berg	Gruppeleder	Kristelig Folkeparti
Line Karlsvik	Leder hovedutvalg Skole, barnehage og kultur Gruppeleder	Sosialistisk Venstreparti
Ralph Michael Herter		Miljøpartiet De Grønne
Asle Andre Orseth	Leder hovedutvalg Miljø og tekniske tjenester Gruppeleder	Miljøpartiet De Grønne
Kjell Bjarne Dahl		Rødt
Stein Kristiansen	Gruppeleder	Rødt
Mildrid Fiske		Senterpartiet
Ole Kristian Gundersen		Senterpartiet
Elin Wasmuth Hansen		Senterpartiet
Kan Alvin Jenssen		Senterpartiet
Jorunn Karin Kvernen	Medlem Formannskapet	Senterpartiet
Øyvind Frode Lyngås		Senterpartiet
Ida Mildrid D Myren		Senterpartiet
Trond Nikolaisen		Senterpartiet
Maritta B. Ohrstrand	Medlem Formannskapet Gruppeleder	Senterpartiet
Henrik Stensønes	Medlem Formannskapet	Senterpartiet
Ingrid Oline Uthaug		Senterpartiet
Erik Aukan		Fremskrittspartiet
Ther Junge	Medlem Formannskapet	Fremskrittspartiet
Roy-Olav Holten		Fremskrittspartiet
Geir Nordli	Medlem Formannskapet Gruppeleder	Fremskrittspartiet
Robert Nordvik		Fremskrittspartiet
Ole Henning Ødegård		Fremskrittspartiet
Hans Christian Aandahl		Fremskrittspartiet

¹ Steinar Betten nytt midlertidig fast medlem

² Helge Kruse nytt midlertidig fast medlem

³ Ronny Myrset nytt midlertidig fast medlem

Administrativ ledelse

Kommunens strategiske ledergruppe

Per 31.12.2016

Rådmann *Arne Ingebrigtsen*

Assisterende rådmann / Økonomisjef *Per Sverre Ersvik*

Kommunalsjef oppvekst *Christine Reitan*

Kommunalsjef helse og omsorg *Siv Iren Stormo Andersson*

Kommunalsjef teknisk og kultur *Karl Kjetil Skuseth*

Personal- og organisasjonssjef *Anniken Kleven-Gasser*

Mål og resultater

Mål og resultater

Resultatene for 2016 viser at kommunen har bidratt til samfunnsutvikling både lokalt og regionalt. Vi har utviklet oss som regionsenter gjennom deltakelse i Byregionprogrammet, fylkeskommunens prosjekt «Byen som regional motor», kommune- og regionreformarbeidet og en rekke samarbeid med kommuner, næringsliv og organisasjoner. Politisk uenighet om sentrale veivalg kommunene imellom, har vært utfordrende.

Kommuneplanen

Kommuneplanen er kommunens overordnede strategiske styringsdokument og inneholder mål og retningsvalg for kommunens utvikling. Kristiansund kommune skal legge til rette for muligheter for innbyggere, brukere, næringslivet og frivilligheten.

I tråd med SNOR-verdiene er det definert syv perspektiver og hovedmål for utviklingen av Kristiansund-samfunnet i kommuneplanperioden 2008-2020. Innen hvert perspektiv er det definert mål og strategier som gjelder for Kristiansund-samfunnet og beskriver komplekse samfunnsutfordringer. Kommunen er én av flere aktører som skal bidra til å nå målene. Strategiene er virkemidler for måloppnåelse.

Utfordringer og planer

Kommuneplanens samfunnsdel er under revidering og kommer til politisk behandling våren 2017. Følgende nasjonale og regionale føringer vil bli lagt til grunn i arbeidet;

- Regjeringens «Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging» fra 2015.
- Fylkesplanen for Møre og Romsdal 2017–2020.

Regionsenter

Kristiansund skal være et sterkt, raust og inkluderende regionsenter for hele Nordmøre. I 2016 har vi bidratt til etablering av Regionalt senter for helseinnovasjon og samhandling og vedtatt felles planstrategi for byregionkommunene. Vi fikk framforhandlet en intensjonsavtale med fem nabokommuner om kommunesammenslåing. Etter at kommunene hadde fattet politiske vedtak om kommunereformen, ble resultatet at kommunene rundt Kristiansund ikke ønsker sammenslåing. Utover året øker styrken i regiondebatten, og her velger kommunene på Nordmøre ulike strategier og retninger.

Mål

Kristiansund har som mål å være et sterkt, raust og inkluderende regionsenter for hele Nordmøre.

VI SKAL:

1. Initiere, lede der vi må, og delta i regionale og interkommunale utviklingsprosjekter og tiltak.
2. Tydeliggjøre og forsterke vår rolle som regionsenter gjennom dialog og samarbeid med nordmørskommunene, og som aktiv deltaker i regionale samarbeidsorganer.
3. Bidra til, samt utvikle et godt samarbeid mellom nærliggende byer og naboregioner.

Resultater

INITIERE, LEDE, DELTA I REGIONALE OG INTERKOMMUNALE UTVIKLINGSPROSJEKTER OG TILTAK
Flere regionale samarbeids- og utviklingsprogrammer ledes og drives fram av kommunen. Vi deltar aktivt i utviklingen av ulike samarbeid, og det ble ikke minst nedlagt et omfattende arbeid knyttet til kommunereformen med sikte på å invitere nabokommunene på Nordmøre inn i et tettere og mer forpliktende samarbeid i 2016.

Samarbeidsprosjektet «Byen som regional motor» (*DC – lag lenke til «By- og arealutvikling - Sikre framkommeligheten i kommunen og utvikle bysentrum»*) ble videreført i 2016.

Vi har bidratt til utvikling av havnesamarbeid i og utenfor regionen gjennom vår deltagelse i Kristiansund og Nordmøre Havn IKS.

Arbeidet med en interkommunal kommunedelplan for sjøområdene på Nordmøre startet i 2013. Planforslaget ble ferdigstilt i 2016 og sendt på omfattende høringsrunde. Arbeidet har vært i regi av regionrådet ORKidé, med Tingvoll som vertskommune.

TYDELIGGJØRE OG FORSTERKE VÅR ROLLE SOM REGIONSENTER

Alle former for samarbeid i og utenfor regionen er viktig for Kristiansund som regionsenter. Ved utgangen av 2016 deltok vi i 28 formelle samarbeidsordninger. 4 av samarbeidene økte i omfang i løpet av året.

Samarbeidsordninger

Område	Samarbeid	Kontorkommune	Antall ORKidé-kommuner (*)
Regionråd	ORKidé - Nordmøre regionråd	Kristiansund	10
Politisk samarbeidsorgan	Byer i Midt-Norge	Trondheim	1 (9)
Arkiv	IKA Møre og Romsdal IKS	Ålesund	10 (36 + MR fylke)
Havnevirksomhet	Kristiansund og Nordmøre Havn IKS	Kristiansund	9 (11)
Krisesenter	Nordmøre krisesenter IKS	Kristiansund	7
Renovasjon	Nordmøre interkommunale renovasjonsselskap IKS (NIR)	Kristiansund	7 (9)
Revisjon	Møre og Romsdal revisjon IKS	Kristiansund	10 (18 + MR fylke)
Alarmsentral	Mottakssentral for trygghetsalarmer	Kristiansund	4 (5)
Arbeidsgiverkontroll	Arbeidsgiverkontroll for Nordmøre	Kristiansund	8 (12)
Barnevern	Barneverntjenesten for Kristiansund, Averøy og Gjemnes	Kristiansund	3
Beredskap	Nordmøre interkommunale utvalg mot akutt forurensning (NIUA)	Kristiansund	10 (11)
Bibliotek	Kjøp av biblioteksjeff fra Kristiansund	Kristiansund	2
Brann	Brannsamarbeid med Averøy	Kristiansund	2
Byggesak	Interkommunalt tilsyn i byggesaker	Kristiansund	8 (10)
Friluft	Friluftsrådet for Nordmøre og Romsdal	Molde	7 (15)
IKT	IKT ORKidé	Sunndal	10 (13)
Innkjøp	Nordmøre interkommunale innkjøpssamarbeid	Kristiansund	10 (12)
Kemner	Nordmøre kemnerkontor	Kristiansund	4
Kontrollutvalg	Nordmøre sekretærfunksjon for kontrollutvalg	Kristiansund	8
Kultur	Salg av fagkompetanse	Averøy	2
Landbruk	Felles landbrukskontor	Gjemnes	2
Legevakt	Legevakt Kristiansund og omegn	Kristiansund	4
Opplæring	Nordmøre og Romsdal kommunale opplæringskontor	Kristiansund	1 (5)
Overgrep	Nordmøre voldtekstmottak	Kristiansund	3
PPT	Pedagogisk-psykologisk tjeneste for ytre Nordmøre	Kristiansund	4
Plan	Interkommunal kommunedelplan for sjøarealene på Nordmøre	Tingvoll	9 (10)
Veterinær	Veterinærvakt	Gjemnes	2 (3)
Øyeblikkelig hjelp	Interkommunalt øyeblikkelig hjelp døgntilbud	Kristiansund	4

(*) antall kommuner totalt med i ordningen.

Ved utgangen av 2016 deltok kommunen i 28 formelle samarbeidsordninger i og utenfor regionen. Eierinteresser⁴ i selskaper som ivaretar kommunens rolle som regionsenter kommer i tillegg. Kommunen er også engasjert i andre former for samarbeid som nettverk og løpende prosjektaktivitet.

Kommunal- og moderniseringsdepartementets Byregionprogram (*DC – lag lenke til <https://distriktssenteret.no/2014/03/17/kristiansund/>*) ble videreført i 2016. I første fase av programmet ble det utarbeidet et felles kunnskapsgrunnlag om samfunnsutvikling, tjenesteyting og næringsliv. I 2016 utarbeidet samarbeidskommunene⁵ felles grunnlag for kommunale planprogram. I tillegg er vi i gang med tjenestesamarbeid, areal- og næringssamarbeid og Kristiansunds rolle som regionsenter.

Planen om å etablere et regionalt senter for helseinnovasjon og samhandling fikk sin oppstart gjennom statlig bevilgning i 2016. Arbeidet blir viktig for hele regionen og vil styrke oss både i forhold til rekruttering av fagpersonell og bedre helsetjenester for innbyggerne. Regionalt senter for helseinnovasjon (*DC – lag lenke til «Befolkning og levekår - Regionalt samarbeid for samhandling og utvikling av helsetilbud»*) eies av Nordmøre regionråd, med Kristiansund som vertskommune.

BIDRA TIL, SAMT UTVIKLE SAMARBEID MELLOM NÆRLIGGENDE BYER OG NABOREGIONENE
2016 ble et av de mer turbulente årene for regionalt samarbeid og utvikling. Vi lyktes ikke med å samle Nordmøre rundt regionsenteret, heller ikke de nærmeste nabokommunene. Eide, Rindal og Halså fattet vedtak som ser ut til å føre kommunene vekk fra Kristiansund (og Nordmøre?). Smøla, Aure og Surnadal vil sammen med Kristiansund utrede en mulig overflytting til Trøndelag. Averøy, Gjemnes, Sunndal og Tingvoll ønsker å forbli i et samlet Møre og Romsdal.

⁴ Se kommunens «Eiermelding del 2 - eierberetning 2015» for utfyllende informasjon.

⁵ Kristiansund, Averøy, Gjemnes, Halså, Smøla og Tingvoll. Aure har vært observatør.

Utfordringer og planer

Kommunereformen og regionreformen medførte splittelse og redusert tillit kommunene i mellom. Vi har derfor en stor utfordring foran oss for å samle regionen om felles muligheter og verdiskaping. Kommunens videre arbeid med kommunereformen avventer stortingsbehandlingen i 2017. Underveis ønsker vi å delta i alle former for kommunalt samarbeid som kan styrke Nordmøre, både lokalt og i en regional og nasjonal sammenheng. Rådmannen vil kontinuerlig gjennomgå kommunens ulike samarbeidsordninger med utgangspunkt i vedtak i Kristiansund bystyre og den pågående kommunereformprosessen.

Arbeider med å styrke byens regionsenterfunksjoner fortsetter i 2017. Arbeidet skjer på flere områder;

- Byregionprogrammet skal styrke næringsliv og bosetting og sikre en balansert regional utvikling.
- Bypakken skal sikre en koordinert by- og transportutvikling.
- «Byen som regional motor» gir oss tilgang til kompetanse og tilskuddsmidler for byutvikling.
- Sentrumsplanen skal tilrettelegge for et mer attraktivt bysentrum.

«Sjøområdeplan Nordmøre» legges fram til politisk behandling i 2017.

Næringsutvikling

Kristiansundsområdet skal være et allsidig og attraktivt arbeidsmarked. Vi er stolte over å ha bidratt til at Kristiansund fikk 70 nye statlige arbeidsplasser med politiets kompetansesenter for lønn og regnskap. Vi har i løpet av 2016 jobbet godt i næringsklynger, styrket innovasjonsmiljøene gjennom fusjoner og inngått samarbeidsavtale med Kristiansund og Nordmøre Næringsforum. Planene om et havteknologisenter er på beddingen med etableringen av Bolgneset Utvikling AS.

Mål

Kristiansundsområdet skal være et allsidig og attraktivt arbeidsmarked.

VI SKAL

1. Styrke de sentrale næringsklyngene petroleum og energi, marin og maritim sektor, kultur og reiseliv samt handel og service.
2. Tiltrekke oss arbeidsplasser innen statlig og regional offentlig forvaltning.
3. Opprettholde og videreutvikle arbeidsplasser innen landbruk.

Resultater

STYRKE SENTRALE NÆRINGSKLYNGER

Det ble i 2016 inngått en samarbeidsavtale mellom Kristiansund og Nordmøre Næringsforum⁶ (KNN) og Kristiansund kommune for årene 2017-2018. Avtalen beskriver KNNs leveranser og forpliktelser knyttet til næringsutvikling og aktiviteter i Kristiansunds-regionen. Samarbeidet sikrer en koordinert næringsutvikling. Leveransene vil styrke lokalt næringsliv og skal stimulere til vekst og utvikling. Førende for arbeidet er den til enhver tid gjeldende kommunedelplan, samfunnsdelen samt vedtatte kommunale handlingsplaner.

Vår næringsavdeling har vist stor aktivitet innen klyngearbeid for å informere godt og delta med kunnskap om trender og utvikling. Dette gjelder næringsarrangementer som Petropolen med ti møter, Oljens dag med dyphavet som tema, Desemberkonferansen, oljemessen i Stavanger med gjestebyttelt og møterom på messeområdet, sjømatmesse i Trondheim, Marin Arena, seminar i tang og tare, havteknologi, Industripolitisk seminar i Sandefjord, Norskehavskonferansen i Stjørdal, årskonferansen til Norsk olje og gass, Barentshavskonferansen i Hammerfest, Jazzgass i Molde, Nordmørskonferansen og Surnadalkonferansen.

Vi har bistått Ocean Network (ON) med rådgiving. Spesielt gjelder det ombyggingen av lagerskipet Njord B som ligger i opplag på Umoe Dale Industripark. Statoil har besluttet å modernisere tankskipet. ON som ble dratt i gang av kommunen i 2011, har om lag 35 medlemsbedrifter. ON har endret navnet fra offshore til ocean – noe som er en trend i alt næringsarbeid i Kristiansund. Vi dreier nå kursen mot hav og grønt skifte, og står stødigere på tre bein; petroleum, sjøfart og sjømat. Kristiansund er en god havn for alt dette. Byen peker seg ut som en viktig havn i Nord-Europa med økt trafikk til og fra nordområdene, med fiskeri, havbruk, olje/gass og reiseliv.

Kristiansund og Nordmøre Havn IKS har bygd ut nye havneanlegg i Surnadal og på Smøla og spiller en viktig rolle inn i Hemne og Hitra.

På arealsiden har regionen utviklet nye tilbud rundt Bremsnesfjordbassenget og i Dalabukta. Nye etablerere kan velge mellom gode lokaliteter og leieforhold på et dusin steder.

Kristiansund vokser innen havbruksteknologi. Klyngen av leverandører utvikler seg positivt. I tillegg skjer det mye utviklingsarbeid innen høsting av tang og tare.

Vi ble i 2016 majoritetseier i Vikan Eiendom. Statoil ASA ønsket å selge seg ut, og kommunen benyttet sin forkjøpsrett på aksjene og sikret seg en eierandel på 51 %. Vi etablerte det heleide selskapet Bolgneset Utvikling AS etter at bystyret vedtok å satse på et utviklingsareal for havteknologi fra Bolgneset og vestover. Selskapets formål er å tilrettelegge for etablering av et fremtidig havteknologisenter og utvikle sjønære arealer.

⁶ Dannet 1. januar 2016 gjennom sammenslåing av Averøy Næringsforum, Kristiansund og omegn vekst med KOM Byliv, Nordmøre Næringsråd og Tingvoll Næringsforum.

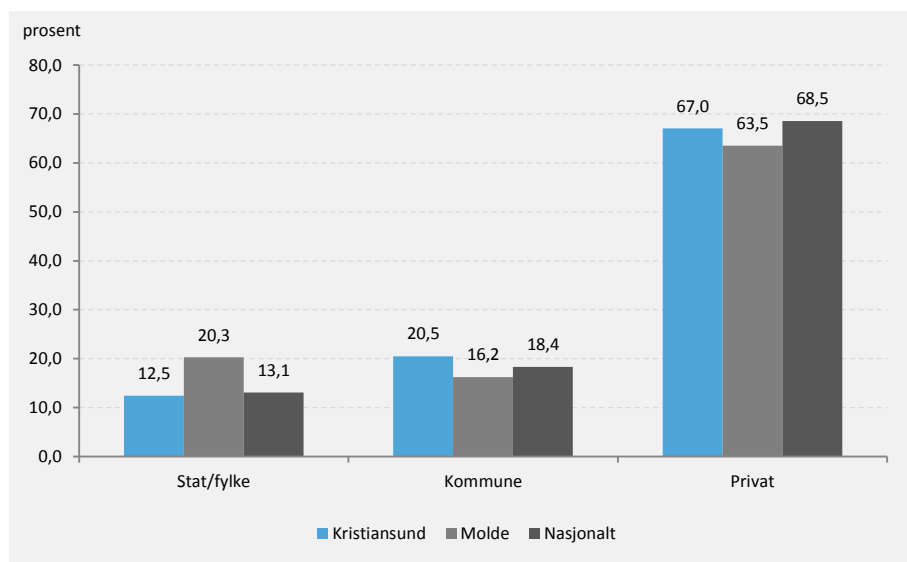
Det er stor interesse for etablering av kommersiell virksomhet i havrommet. Vi bidro også aktivt til gjennomføring av fusjonsprosessen mellom Bølgen næringshage og Knudtzonsenteret.

TILTREKKE OSS ARBEIDSPLASSE INNEN OFFENTLIG FORVALTNING

Regjeringen vedtok at denne felles nasjonale enhet skulle plasseres i Kristiansund. Dette gir 70 nye arbeidsplasser. Kompetansemiljøet har valgt Vikangården for den nye organisasjonen.

Offshore beredskapen fortsetter ved politistasjonen i Kristiansund. Operasjonssentralen og politimesterens stab ble flyttet til Ålesund for hele fylket.

Fordeling av arbeidsplasser

Tall per 31.12.2015.

Antall arbeidsplasser i Kristiansund er på nivå med år 2010, og utgjorde 11 666 ved utgangen av året. Andel arbeidsplasser innen kommunalsektor har vært økende, uendret innen stat/fylke og avtagende innen privat sektor for Kristiansund. Tilsvarende har trenden vært i Molde og på landsbasis. I Kristiansund utgjør arbeidsplasser i privat sektor en vesentlig høyere andel enn tilfellet er for Molde, mens det er motsatt for statlige og fylkeskommunale arbeidsplasser.

OPPRETT HOLDE OG VIDEREUTVIKLE ARBEIDSPLASSE INNEN LANDBRUK

Gjemnes utfører landbruksfaglige tjenester for Kristiansund kommune. De bidrar med rådgivning og forvaltning av ulike tilskuddsordninger for landbruket.

Utfordringer og planer

Næringslivet er i stadig endring, og utsatt for internasjonale konjunkturer og konkurranse. Vi spiller en viktig rolle som samarbeidspartner, koordinator og døråpner med og for næringslivet vårt. Dette arbeidet skjer dels i samarbeid med nabokommuner, regionale organer og ikke minst næringslivets organisasjoner og institusjoner. Dette ønsker vi å fortsette med.

Olje- og energiutvalget har arbeidet strategisk og politisk for å pushe mer aktivitet innen leting, vedlikehold og sikkerhet. Det har ført fram innen investeringer. Nå starter en serie av tie-in prosjekter på Haltenbanken:

- Maria (Wintershall, operatør) er under utbygging. 600 døgn med produksjonsboring i 2017 og 2018. Maria er et mellomstort oljefelt som vil produsere over Kristin.
- Dvalin (DEA, operatør) leverte plan for utbygging og drift høsten 2016.
- Trestakk (Statoil, operatør) leverte plan for utbygging og drift høsten 2016.
- PIL & Bue (VNG, operatør) leverte designvalg, tilknytning til Njord A.
- Njord A (Statoil, operatør) er under ombygging i Stord.
- Bauge (tidligere Snilehorn) leverer PUD i 2017.
- Njord B vil bli modernisert. ON og Mid-Nor Yards er i posisjon til å levere anbud.

Oljeprisen har lagt seg på et nivå rundt 55-56 dollar ved slutten av 2016. OPEC-medlemmene har inngått et samarbeid med begrensninger i dagsproduksjonen på 1,4 mill. fat. Balanseprisen for nye felt er nå nede på 27 dollar fatet. Nye utbygginger vil bli lønnsomme. Anslaget for årlige investeringer på norsk sokkel frem til 2020 er på om lag 150 mrd. kroner.

Kristiansund går for konsekvensutredning av Nordland 6, 7 og Troms 2. Forvaltningsplanen for Norskehavet kommer til ny behandling i 2017.

Planer og prosjekter på land:

- Utviklingen av Bolgneset havteknologisenter med areal, regulering, eiendomsavklaringer og planer for produksjon av offshore stein til å sikre rørgater i havet.
- Etablere truck-stop ved innfartsveien (Rv. 70).
- Fortsette arbeidet som skal tilrettelegge for attraktiv handel og økt sentrumshandel.
- Holde trykket på prosessen i Avinor med modernisering og investeringer i ny flyplassterminal og hangar for helikoptre.

Framtidig strategi for en større satsing på Høgskolesenteret i Kristiansund – «Campus Kristiansund», kan gi nye arbeidsplasser innenfor academia. Målet er 1 000 studenter på sikt i den foreslåtte satsingen.

Samferdsel

Kristiansund skal ha et godt og sikkert samferdselstilbud. Vi har videreført deler av Bypakkearbeidet tross manglende statlig finansiering og støttet opp om utviklingen av vår lufthavn og stamnetthavn. Arbeidet med å styrke regional og lokal utvikling forsetter i 2017.

Mål

Kristiansund skal ha et godt utbygd, tilgjengelig, miljøvennlig og sikkert samferdselstilbud som styrker regional og lokal utvikling.

VI SKAL

1. Styrke samferdselstilbudet på Nordmøre i samarbeid med nabokommuner og andre myndigheter.
2. Videreutvikle og forsterke Kristiansund som havneby og stamnetthavn gjennom Kristiansund og Nordmøre Havn.
3. Bidra til videreutvikling av Kristiansund lufthavn og oppgradering av helikopterbasen.

Resultater

STYRKE SAMFERDSELSTILBUDET PÅ NORDMØRE

Utbedring av Rv. 70 mellom Tingvoll - Meisingset har pågått i hele 2016. Byggingen vil bedre trafikksikkerheten og framkommeligheten på strekningen. Statens vegvesen fortsatte også planleggingen av veiprojektet E39 fjordkryssing over Halsafjorden.

Oppstart av bypakken for Kristiansund ble skjøvet ut i tid på grunn av manglende finansiering i nasjonal transportplan, men arbeidet med reguleringsplaner for ombygging av Rv. 70 ved Rensvik, og strekningen Seivikakrysset - Nordsundbrua fortsatte for fullt. Arbeidet er i regi av Statens vegvesen.

Sundbåtselskapet har i løpet av 2016 utredet anskaffelse og drift av ny batteridrevet sundbåt.

VIDEREUTVIKLE OG FORSTERKE KRISTIANSUND SOM HAVNEBY OG STAMNETTHAVN

Arbeidet med ny sentrumsplan har kommet et godt stykke videre, blant annet med oppstart av planlegging for Devoldholmenområdet som skal avklare forholdet mellom ny bolig- og næringsutbygging og Rv. 70, kollektivtilbudet og havnevirkksomheten.

VIDEREUTVIKLE KRISTIANSUND LUFTHAVN OG HELIKOPTERBASE

Vi ga støtte til prosjektet «Kvernberget så klart!». Prosjektet skal skape positivt engasjement, økt oppslutning og trafikkvekst ved Kristiansund lufthavn Kvernberget gjennom en holdningskampanje.

Utfordringer og planer

Statens vegvesen la i 2014 fram et forslag om bypakke for Kristiansund med en kostnadsramme på knapt 3 mrd. kroner. I forslaget til Nasjonal transportplan er det ikke foreslått statsmidler til større samferdselsprosjekter i Kristiansund eller på Nordmøre. Nasjonal transportplan skal vedtas i Stortinget våren 2017. Det arbeides politisk for å få inn statsmidler for deler av samferdselsprosjektene. Samtidig arbeider kommunen for å få gjennomført "mindre tiltak" i dialog med Statens vegvesen. Dette gjelder trafikksikkerhetstiltak og andre tiltak som kan finansieres regionalt. Det vil i 2017 bli lagt fram forslag til revidert bypakke for Kristiansund for å løse de største utfordringene knyttet til trafikkavvikling, -miljø og -sikkerhet.

Fylkeskommunen har foreslått et pilotprosjekt for bruk av elektrisk drevne bybusser, og kanskje hydrogenbusser på regionalstrekningene. Kommunens hovedplan for sykkel er vedtatt, og venter på midler for gjennomføring.

Regionforstørring og utvidelse av bo- og arbeidsmarkedsregionen er avhengig av gode samferdselsløsninger. Ferjefri E39, med kryssing av Halsafjorden og Moldefjorden samt opprustet veisamband mellom Batnfjordsøra og Molde, vil endre reise-, handle- og pendlingsmønsteret i regionen. Rv. 70 er stamveien fra Kristiansund til Oppdal og videre E6 til Oslo og Europa. Strekningen Tingvoll - Meisingset er under opprusting, og forhåpentligvis kommer det også forbedringer i Ålvundfjord. Kristiansund støtter Aure og Smøla i arbeidet om oppretting av fergeforbindelse mellom Kjørsvikbugen og Hitra.

Sammen med Avinor arbeides det for videre utbygging av passasjer- og helikopterterminalen på Kvernberget. Avinor gjorde store investeringer på Kvernberget i 2015, og vi håper denne satsingen på Kristiansund fortsetter.

Idrett, kultur, omdømme og identitet

Kristiansund skal være en ledende kulturby. Vi har bidratt til integrering av flerkulturelle barn i organiserte kultur- og fritidstilbud. Vi utarbeidet og sendte fornyet søknad til staten om støtte til nytt opera- og kulturhus. Gjennomført kulturpolitisk debatt om framtidig nasjonal kultursatsing og profesjonalisert Kristiansund kirke-, kunst- og kulturakademi i samarbeid med fylkeskommunen.

Mål

Kristiansund skal være en ledende kulturby med et mangfoldig tilbud for Kristiansund og regionen.

VI SKAL

1. Ha et mangfoldig, spennende og aktivt idretts- og kulturliv som omfatter alle.
2. Utvikle idretts- og kulturlivet i samarbeid med frivillige og næringsliv.
3. Arbeide for regionalt samarbeid for samhandling og utvikling av kulturlivet.
4. Legge forholdene til rette for at Operaen i Kristiansund befester sin rolle som den ledende distriktsoperaen i Norge.
5. Markedsføre byens og regionens fortrinn for å styrke vårt omdømme.

Resultater

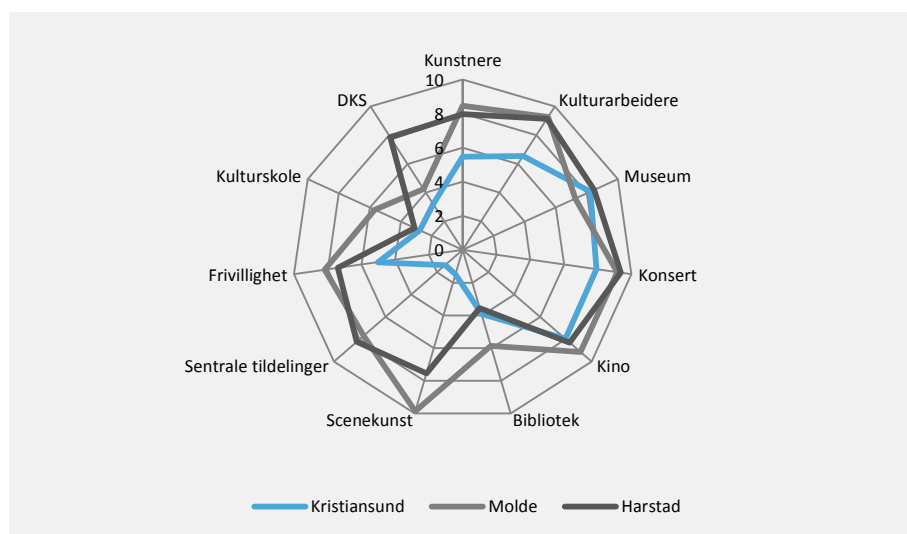
ET MANGFOLDIG, SPENNENDE OG AKTIVT IDRETTS- OG KULTURLIV FOR ALLE

Kommunen har ansvar for tilrettelegging for, samt produksjon og formidling av fritidstilbud. Vi har over 300 registrerte lag og organisasjoner. I tillegg finnes en rekke uorganiserte tilbud.

Vi har i 2016:

- Gjennomført mange kultur- og idrettsarrangement med ulikt omfang.
- Videreført vårt koordineringsansvar for prosjektet «Samhandling om folkehelse og integrering» og videreutviklet kultur- og idrettstilbudet for utsatte grupper.
- Gjennomført aktiviteter og arrangement for eldre og personer med funksjonsnedsettelse.
- Bidratt med tilskudd fra kulturmidlene.

Kulturaktivitet

Årlig publiserer Telemarksforskning «Norsk Kulturbarometer», basert på tilgjengelig statistikk for hver kommune på de ulike kulturområdene. Figuren over viser scoren til Kristiansund sammenlignet med Molde og Harstad. Kristiansund scorer lavere på de fleste områder, noe som skyldes at byen har færre etablerte kulturinstitusjoner. Kristiansund er rangert på plass nummer 153 av 428 kommuner. Tilsvarende plassering i 2015 var nummer 124. Nytt opera- og kulturhus vil bidra til en bedring av dette.

UTVIKLE IDRETTS- OG KULTURLIVET

Det ble i løpet av 2016 fattet endelige vedtak om hall over kunstisbanen og rehabilitering og videreutvikling av Atlanten idrettspark, herunder Atlanten stadion.

Utbyggingen av Kristiansund stadion har pågått for fullt slik at det videreutviklede anlegget blir godkjent for spill i Eliteserien når Kristiansund Ballklubb (KBK) spiller sin første hjemmekamp i 2017. Vi har kjøpt aksjeposten til KBK og blitt 100 % eier av Kristiansund Stadion AS.

Vi har også lagt til rette for etablering av en ny arena for blant annet rytmisk musikk gjennom det privat initierte prosjektet Kulturfabrikken og vært en aktiv part i utviklingen av nytt traineeprogram for kulturnæringen - «KOM Kultur».

REGIONALT SAMARBEID FOR SAMHANDLING OG UTVIKLING AV KULTURLIVET

Kristiansund er en ledende kulturby for hele regionen og har tett samarbeid med fylkeskommunen, andre kommuner i fylket, nettverket Byer i Midt Norge, samt private aktører og næringslivet.

LEGGE FORHOLDENE TIL RETTE FOR OPERAEN I KRISTIANSUND

En ny nasjonal evaluering av operamiljøet viser til at spesielt Operaen i Kristiansund er en viktig distriktsopera med sterkt behov for bedre fasiliteter. Det er i løpet av 2016 utarbeidet og oversendt fornyet søknad til stat og fylkeskommune om støtte til nytt opera- og kulturhus.

STYRKE VÅRT OMDØMME

Vi har opplevd økt oppmerksomhet som følge av at KBK rykket opp i eliteserien, og dette bidrar til å styrke byens og regionens omdømme gjennom forsterket positiv omtale.

Utfordringer og planer

Det skal utarbeides en ny, helhetlig og samlenende kulturplan for kommunen. Planarbeidet vil starte tidligst våren 2017. Den nye kulturplanen skal bygge på kommunedelplanen for kunst og kultur, herunder ny kulturskoleplan og implementering av ny nasjonal rammeplan for kommunale kulturskoler, og kommunedelplan for fysisk aktivitet og friluftsliv.

En nøkkel for videre utvikling av Kristiansund som regional kulturaktør, er realiseringen av nytt opera- og kulturhus. Det er ikke klart når staten vil realitetsbehandle vår søknad. Sentrale stortingspolitikere viser stor interesse for prosjektet, og Stortingets familie- og kulturkomité har enstemmig vedtatt en støttemerknad til prosjektet i forbindelse med statsbudsjettet for 2017.

Flere av kommunens idrettsanlegg er under opprusting, og nye arenaer for kulturlivet er på gang. Kulturvern og byutvikling kan og må gå sammen. Utvikling av kulturlivet vil også gi muligheter for nyskaping av næringer som kan styrke regionens attraktivitet for etablering og tilflytting.

Befolkning og levekår

Kristiansund skal legge til rette for høy livskvalitet for sine innbyggere. Vi har rehabilitert flere kommunale boliger og bofellesskap, tatt i bruk Storhaugen helsehus, styrket hjemmetjenesten og videreutviklet eksisterende tilbud innen forebygging. Vi har lagt ned et omfattende arbeid for å sikre barn og unges oppvekstmiljø, samt forbedret og utviklet kommunens tjenester til flyktninger. Arbeidet med å ferdigstille vedtatt funksjonsfordeling mellom sykehjemmene med en differensiering/spesialisering av tjenestetilbudene fortsetter i 2017.

Mål

Kristiansund skal ha en langsiktig befolkningsvekst og legge aktivt til rette for høy livskvalitet for sine innbyggere.

VI SKAL

1. Yte tjenester av god kvalitet basert på forebygging framfor reparasjon.
2. Sikre barn og unge et godt oppvekstmiljø.
3. Ha friluftsliv som satsingsområde for alle befolkningsgrupper.
4. Gjennomføre og videreutvikle Levekårsprosjektet.
5. Arbeide for regionalt samarbeid for samhandling og videreutvikling av helsetilbud.
6. Drive aktiv tilrettelegging for boligutvikling.

Resultater

Revidert plan for pleie- og omsorgstjenestene med strategier og tiltak for perioden 2015-2018, er kommunens styringsdokument for området. For å støtte opp under hovedmålene i planen er blant annet følgende prioritert i 2016:

- Etablering av Storhaugen helsehus med nye spesialiserte korttids- og behandlingsplasser, rettet mot helse, rehabilitering og mestring.
- Styrking og forbedring av hjemmetjenestene med hovedvekt på bedre tjenesteorganisering, hverdagsrehabilitering, pasientsikkerhet og riktig legemiddelbruk.
- Oppstart av arbeidet med omlegging av Bergan sykehjem til omsorgssenter spesielt tilrettelagt for mennesker med demens og kognitiv svikt. Deltagelse i det nasjonale prosjektet for utvikling av trygghetsstandard i sykehjem.
- Oppstart av arbeidet med å utvikle Rokilde sykehjem til omsorgsboliger med differensiert bemanning og nye aktivitetstilbud.

Folketallsutviklingen har vært stabil siden 2015. Kommunens levekårsutfordringer gjør satsing på kvalitativt gode tjenester viktig og flere forebyggende tjenester er iverksatt. Vi ser en sterk økning i frivillig deltagelse og engasjement innen ulike friluftslivstiltak.

Folkehelsebarometer

Tema	Indikator	2014	2015	2016				
		Kristiansund	Kristiansund	Kristiansund	Molde	Ålesund	Fylke	Norge
Befolkning (prosent)	Befolkningsvekst	1,3	1,1	0,4	1,3	1,2	0,8	1,1
	Befolkning under 18 år	21,0	21,0	*	*	*	*	*
	Befolkning over 80 år	4,4	4,4	*	*	*	*	*
	Personer som bor alene, 45 år +	27,0	27,0	26,6	25,1	25,2	23,7	25,6
Levekår (prosent)	Vgs eller høyere utdanning, 30-39 år	79,0	79,0	79,0	87,0	84,0	83,0	83,0
	Lavinntekt (husholdninger), 0-17 år	9,3	9,1	9,6	7,5	8,2	8,7	11,0
	Arbeidsledige, 15-29 år	2,6	2,7	3,3	1,7	2,4	2,3	2,7
	Uføretrygdede, 18-44 år	2,8	2,9	3,1	2,0	1,7	2,3	2,6
	Barn av enslige forsørgere	20,0	19,0	19,0	15,0	14,0	14,0	15,0
Levevaner (prosent)	Røyking, kvinner	17,0	17,0	13,0	7,6	9,5	11,0	10,0
Helse og sykdom (år og per 1 000 innbygger)	Forventet levealder, menn	79,6	77,1	77,4	80,0	79,2	79,1	78,2
	Forventet levealder, kvinner	81,4	81,6	82,1	84,1	83,8	83,8	82,8
	Utdanningsforskjell i forventet levealder	-	4,7	5,1	3,3	4,9	3,7	4,8
	Psyriske symptomer og lidelser, 0-74 år	156	160	*	*	*	*	*
	Psyriske symptomer og lidelser, 15-29 år	161	168	176	133	130	133	142
	Psyriske symptomer og lidelser, legemiddelbrukere	159	158	157	125	126	121	130

* Indikatorene er tatt ut og erstattet med andre

Tabellen viser utdrag fra folkehelsebarometeret. Kristiansund scorer generelt lavt på forhold som vedrører befolkning, med en lav befolkningsvekst i forhold til landsgjennomsnittet og en forholdsvis høy andel «Personer som bor alene 45 år+». Innenfor levekår scorer vi generelt sett dårligere enn landsgjennomsnittet. Spesielt andelen «Barn av enslige forsørgere» og andel personer med «Videregående eller høyere utdanning» er lav i forhold til landsgjennomsnittet samt en høy andel «Arbeidsledige». Vi har en lavere forventet levealder for begge kjønn og innen helse og sykdom scorer vi dårlig på andelen personer med «Psyriske symptomer og lidelser». Kommunen tar dette på alvor og har styrket innsatsen innen psykisk helse og overfor personer med levekårsutfordringer.

GODE TJENESTER BASERT PÅ FOREBYGGENDE ARBEID

I løpet av 2016 ble Storhaugen helsehus etablert som kompetansesenter med korttids- og spesialiserte tjenestetilbud rettet mot helse og mestring. De ulike tjenestene skal tilrettelegge for at den enkelte pasient skal kunne mestre sin egen hverdag på en best mulig måte. Innflyttingen startet i februar 2016 og ved utgangen av året var helsehuset i full drift. Friskliv og mestring inngår som en del av Storhaugen helsehus. Tjenesten skal være en videreutvikling av den forebyggende innsatsen mot befolkningen. Målgruppen er utvidet til også å omfatte innbyggere som må leve med en kronisk sykdom eller varig funksjonsnedsettelse.

Helsestasjonen ble i 2016 godkjent som «Ammekyndig helsestasjon» av Kompetansesenteret ved Rikshospitalet. I tillegg ble «Tverrfaglig helsestasjon» (TH) opprettet. TH skal gi et utvidet tverrfaglig helsestasjonstilbud til risikoutsatte barn i alderen 0-5 år og deres familier. TH har hatt et betydelig kompetanseløft gjennom hele 2016.

Barneverntjenesten har endret praksis i tråd med lovendringen i 2016 som omhandler pålegg om forebyggende hjelpetiltak i hjemmet etter avgjørelse av Fylkesnemnda.

Prosjektet «Kommunalt rusarbeid 2014-2016» ble etablert som varig tilbud til ungdom 18-25 år med særlige rusutfordringer.

SIKRE OPPVEKST MILJØET FOR BARN OG UNGE

Grunnlaget for god helse blir lagt i oppveksten. Foreldre, barnehage, skole, fysisk aktivitet, bo- og nærmiljø og fysiske omgivelser har stor påvirkning på barn og unges psykiske og fysiske helse. Kommunens tverrfaglige tjenester i enheten Barn, familie og helse gir et utvidet tilbud til risikoutsatte barn og deres familier. Gode tjenester er med på å forebygge helseproblem og helseforskjeller når de fanger opp barn og unge som sliter. Mobbing er et alvorlig problem og de negative konsekvensene av mobbing tar barn og unge med seg inn i voksenlivet. Ungdata-undersøkelsen fra 2014 viser at de aller fleste har en venn de opplever at de kan stole på, og at de trives på skolen, men det er en liten andel som opplever at de står utenfor nettverket. Et lokalt kompetansehevende program ble startet i 2016 og målet er å styrke skolens evne til å forebygge, avdekke, håndtere og stoppe mobbing. Nye MOT-informatører ble skolert høsten 2016 og våre ungdomsskoleelever deltar i skoleprogrammet MOT. Frei og Nordlandets ungdomsskole gjennomførte en samling med «Ungdom med MOT» høsten 2016.

Medvirkning fra barn og unge er viktig, og i forbindelse med utvikling av ny sentrumsplan ble det gjennomført digitalt barnetråkk for første gang ved 5. trinn Allanen skole og ved 9. trinn Atlanten ungdomsskole. Metoden gir elevene muligheten til medvirkning og er viktig for demokratiopplæring. Elevenes registreringer legger grunnlag for bedre planlegging i kommunen.

FRILUFTSLIV SOM SATSINGSOMRÅDE

Turkassetrimmen StikkUT og planlegging av flere turstier engasjerer frivilligheten og ildsjeler. Lokale velforeninger, lag og organisasjoner og enkeltpersoner tar ansvar for bøker og kasser, samtidig som de oppretter facebookgrupper som bidrar til å spre turgleder og informasjon om ulike turmål. StikkUT engasjerer voksne, ungdom og barn, samt at 11 bedrifter i Kristiansund var aktive med i StikkUT-bedrift. Freimarkas venner er en frivillig og uavhengig organisasjon og har som mål å utvikle Freimarka som rekreasjons- og friluftsområde for alle. De har brukt både sommer og høst til å rydde og gruse stier, bygge gapahuk og gjøre området kjent for flere.

I mai ble Kristiansund sin første KULTUR løype offisielt åpnet. Dette er en kultur- og nærturløype i et nærområde der folk bor og/eller oppholder seg og løypa er lagt i området rundt Storhaugen helsehus og Vanndammen. KULTUR løyper skal være lettgåtte turer med den hensikt at flere skal bli kjent med nærområdet sitt og at den kan benyttes til hverdagsaktivitet og opptrening.

GJENNOMFØRE OG VIDEREUTVIKLE LEVEKÅRSPROSJEKTET

Prosjektet ble avsluttet i 2015. Levekår og folkehelse omhandles nå i alt kommunalt planarbeid.

REGIONALT SAMARBEID FOR SAMHANDLING OG UTVIKLING AV HELSETILBUD

Kommunen valgte å legge ned en betydelig innsats i høringsuttalelsen til Sykehuset Nordmøre og Romsdal (SNR) sin konseptrapport. Vi var svært tydelige på at for oss var det bare ett av alternativene som var akseptable: SNR Kristiansund med dagkirurgi lokalisert i dagens sykehusbygg. Dette alternativet er også valgt og vedtatt av styret i så vel Helse Møre og Romsdal som Helse Midt-Norge.

Denne løsningen er viktig for regionens innbyggere og den utgjorde en viktig avklaring for det videre arbeidet med Regionalt senter for helseinnovasjon. Rådmannen har deltatt i arbeidsgruppen, utnevnt av regionrådet, som har jobbet frem konseptet rundt helseinnovasjonsenteret. Senere på året tiltrådte også kommunalsjefen dette arbeidet. Regionalt senter for helseinnovasjon etablerte seg med styringsgruppe senhøstes 2016. Fra Kristiansund sitter ordfører, rådmann, kommunalsjef og personal- og organisasjonssjef. Prosessen med tilsetting av medarbeidere i helseinnovasjonsenteret startet før jul 2016 og er håndtert av oss i Kristiansund. Dette lot seg gjøre etter at Stortinget bevilget 12 mill. kroner til etablering av senteret.

Regionalt senter for helseinnovasjon eies av Nordmøre regionråd, mens Kristiansund kommune er vertskommune. Senteret skal jobbe med følgende hovedområder:

- Forskning, utvikling, innovasjon og samhandling
- Velferdsteknologi og responssentertjenester
- Etableringen av Distriktsmedisinsk senter (DMS) - SNR Kristiansund samt kommunale/ interkommunale tjenester
- Helse som næring

I tillegg skal helseinnovasjonsenteret arbeide for et tett samarbeid med brukerorganisasjonene. Etablering av DMS vil skje i tett samarbeid med Helse Møre og Romsdal.

Helse Møre og Romsdal har orientert om at planleggingen av SNR Hjelset holder fremdriftsplanen.

TILRETTELEGGE FOR BOLIGUTVIKLING

Gjennomføring av helhetlig plan for de kommunale boligene i Tollåsenga innebærer en gradvis omstilling av boliger og bomiljø i dette området. I løpet av 2016 er de 4 husene mot Clausens gate ferdig rehabilitert, og det er ferdigstilt planer for en omfattende oppgradering av de øvrige boligene og uteområdet nord for Ivar Aasens gate.

I 2016 er det lagt ned et omfattende arbeid for å forbedre og utvikle kommunens tjenester og tilbud til flyktninger. Dette har blant annet resultert i etablering av en egen enhet (Flyktning- og innvandrertjenesten) fra 2017, og iverksetting av en rekke tiltak for bedre mottak og integrering. Kommunen mottok om lag 80 flyktninger i 2016, og har vedtak på at kommunen skal ta imot mellom 40 og 50 flyktninger per år i de nærmeste årene. I 2016 har også kommunen tatt imot 10 enslige mindreårige flyktninger og etablert tjenestetilbud til disse. Fremskaffelse av hensiktsmessige boliger har vært en sentral utfordring for å kunne gjennomføre en god integrering og bosetting. For å få nødvendige resultater i boligfremskaffelsesarbeidet er det satset på en mer

målrettet bruk av eksisterende virkemidler/ordninger, samt etablert et eget boligteam som både har hatt fokus mot boligframskaffelse generelt og spesielt for å sikre gode og stabile boliger til barnefamilier.

Utfordringer og planer

Arbeidet med å ferdigstille vedtatt funksjonsfordeling mellom sykehjemmene med en differensiering/spesialisering av tjenestetilbudene fortsetter i 2017. Å tilby differensierte tilbud til mennesker med omfattende og komplekse omsorgsbehov blir sentralt. Det skal være fokus på tidlig innsats med rehabilitering og mestring i tverrfaglige tilbud for å unngå innleggelse i sykehjem.

Vi vil bygge opp et godt faglig og effektivt tjenestetilbud som kan møte det voksende behovet for tjenester knyttet til psykiske lidelser og rusproblematikk. Forebygging fremfor rehabilitering skal vektlegges.

Det skal bygges opp et effektivt avlastningstilbud som ivaretar brukernes behov, og vi vil tilby differensierte tilbud til mennesker med omfattende og sammensatte pleie- og hjelpebehov.

Vi har store utfordringer innen levekår, levevaner, helse og sykdom. Dette er sammensatt og flere faktorer påvirker helsen vår. Det er viktig å arbeide på tvers av enhetene i kommunen og i lokalsamfunnet for å oppnå god folkehelse. Gjennom den nye planstrategien for Kristiansundsregionen skal arbeidet med folkehelse og levekår være en satsing og del av en felles strategi i kommunen.

Arbeidet med prosjektet «Samhandling om folkehelse og integrering» er godt i gang og tiltak som informasjonsark på flere språk og oversikt over lag og organisasjoner gjøres lettere tilgjengelig på nett, både for brukere og fagpersoner. Arbeidet fortsettes i 2017 ved hjelp av lokalsamfunnsutviklingsmidler (LUK-15).

MOT skal i 2017 ta et nytt grep ved å rendyrke, forsterke og tydeliggjøre tiltak og aktivitet der MOT har størst effekt. MOT skal bidra til å skape robuste ungdommer som inkluderer alle. Hver ungdomsskole blir en MOT-partner hvor skolen får tilbud om å bli «Skolen som samfunnsbygger». Det skal i mars 2017 gjennomføres en ny Ungdata undersøkelse blant elever i ungdomsskolen og i videregående opplæring. Resultatene fra undersøkelsen brukes som kunnskapsgrunnlag i forebyggende ungdomsarbeid og kommunen kan sammenligne lokale tall fra undersøkelsen i 2014.

StikkUT i Kristiansund har 45 703 registreringer fordelt på 12 nærturer. Det har vært en utrolig økning i antall turgåere det siste året og samarbeidet mellom friluftsrådet, frivilligheten, kommunen og fylkeskommunen når det gjelder tilrettelegging av turstier og søknad på friluftsmidler videreføres. Nye KulTUR-løyper er under planlegging og skal åpnes i 2017.

Regionalt senter for helseinnovasjon og samhandling er et samarbeidsprosjekt mellom kommunene i ORKidé – Nordmøre regionråd. Senteret skal være en helhet av helsetilbud som samlokaliserer og sikrer samhandling mellom spesialisthelsetjeneste, primærhelsetjeneste, private aktører og pasient/ brukerorganisasjoner for å møte fremtidens helseutfordringer. Det er en ambisjon at senteret skal bli nyskapende og koordinere interkommunale helsetjenester, utvikle samspillet mellom kommuner og spesialisthelsetjenester gjennom pasientforløp, bruke teknologi for tjenesteinnovasjon, og markere seg som en samarbeidspartner både nasjonalt og internasjonalt.

Kompetanse

Kristiansund skal ha et utdanningstilbud og en yrkeskompetanse som møter fremtiden. Vi har vedtatt ny skolestruktur som innebærer bygging av to nye barneskoler og rehabilitering av fem. Sammen med Nettverk Nordmøre skaper vi fremtidens oppvekstsektorer – på Nordmøre og i Kristiansund. Høyskolen i Kristiansund lanserte et strategidokument rundt «Campus Kristiansund». Møre og Romsdal fylkeskommune har bevilget midler i fire år til utviklingen, og vil sammen med de andre samarbeidspartene engasjere prosjektleder i 2017.

Mål

Kristiansund må sikre og videreutvikle et utdanningstilbud og en yrkeskompetanse som kan møte framtidens utfordringer og næringslivets etterspørsel

VI SKAL

1. Arbeide for et grunnskoleløp som sikrer at elevene har gode lese-, skrive- og regneferdigheter.
2. Bidra til å utvikle og forsterke tilbudet innen fagskolen og videregående utdanning i Kristiansund.
3. Styrke etter- og videreutdanning tilpasset næringslivet gjennom videreutvikling av Høyskolesenteret i Kristiansund og andre høyere utdanningstilbud i regionen.

Resultater

ARBEIDE FOR ET GODT GRUNNSKOLELØP

Småspor og Spor (2014–2017) er Kristiansund kommunes styringsdokument for henholdsvis barnehage og grunnskole. I styringsdokumentene er følgende satsningsområder satt:

- språklig kompetanse
- sosial kompetanse
- fysisk og psykisk helse

Språkplanen «Språkspor» er i bruk i alle barnehager og skoler. I 2016 ble Kristiansund utpekt til språkkommune. 4 ressurslærere har fått avsatt tid til å støtte barnehage- og skoleeier i arbeidet med språklig kompetanse. Prosjektperioden avsluttes 31.12.2017.

Alle skolene deltar i et lokalt kompetanseprogram mot mobbing i regi av PPT-Ytre Nordmøre.

I november vedtok bystyret en historisk satsing på grunnskolen i Kristiansund. Prinsippvedtaket innebærer bygging av 2 nye barneskoler, rehabilitering av 5 og nedlegging av 4.

Læringsutbytte⁷

Trinn	Fag	2013		2014		2015		2016	
		Kristiansund	Nasjonalt	Kristiansund	Nasjonalt	Kristiansund	Nasjonalt	Kristiansund	Nasjonalt
5. trinn	Engelsk	2,04	2,00	50	50	52	50	51	50
	Lesing	2,07	1,96	52	50	51	50	50	50
	Regning	2,06	1,98	51	50	51	50	51	50
8. trinn	Engelsk	2,78	2,97	51	50	51	50	51	50
	Lesing	2,82	3,07	49	50	48	50	49	50
	Regning	2,83	3,07	49	50	50	50	49	50
9. trinn	Lesing	3,48	3,41	52	54	53	53	53	54
	Regning	3,48	3,39	52	53	52	54	53	54

Nasjonale prøver viser resultater på og over landsgjennomsnittet på 5. trinn. På 8. og 9. trinn er resultatene både på, over og under landsgjennomsnittet.

⁷ Utdanningsdirektoratet har endret beregningen av gjennomsnitt. Tallene kan derfor ikke direkte sammenliknes fra 2013 til 2014.

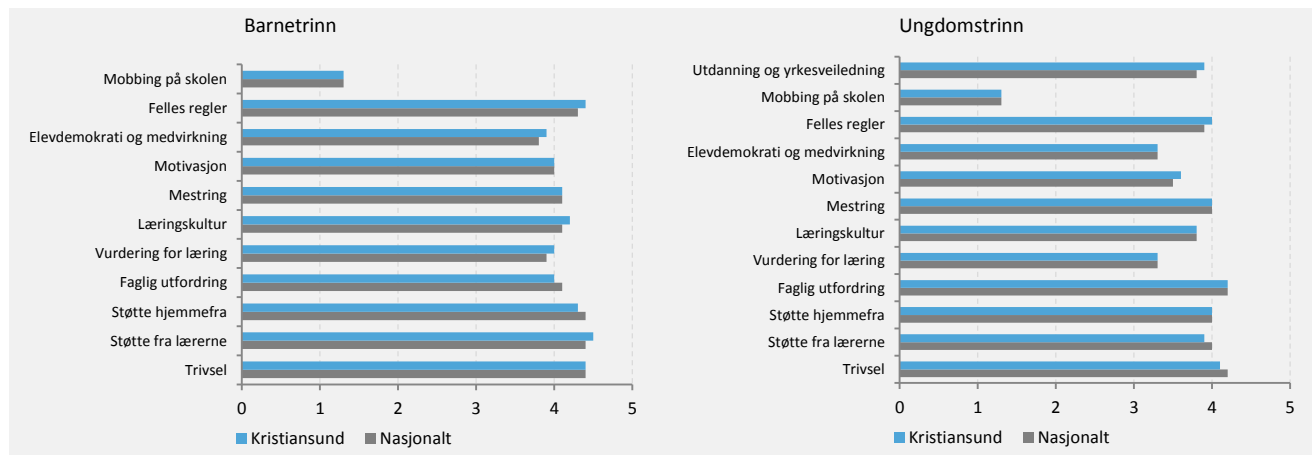
Læringsresultater

2013		2014		2015		2016	
Kristiansund	Nasjonalt	Kristiansund	Nasjonalt	Kristiansund	Nasjonalt	Kristiansund	Nasjonalt
39,49	40,01	40,44	40,35	41,10	40,80	40,03	41,12

Grunnskolepoeng regnes ut ved at alle avsluttende karakterer som føres på vitnemålet, legges sammen og deles på antall karakterer slik at en får et gjennomsnitt. Deretter ganges gjennomsnittet med 10. grunnskolepoeng. Dette gir samlet mål på læringsresultatene ved fullført 10-årig grunnskole.

Kommunen har ligget over landsgjennomsnittet de siste årene, men opplever en negativ utvikling fra 2015 til 2016 og resultatene er igjen under landsgjennomsnittet.

Læringsmiljø

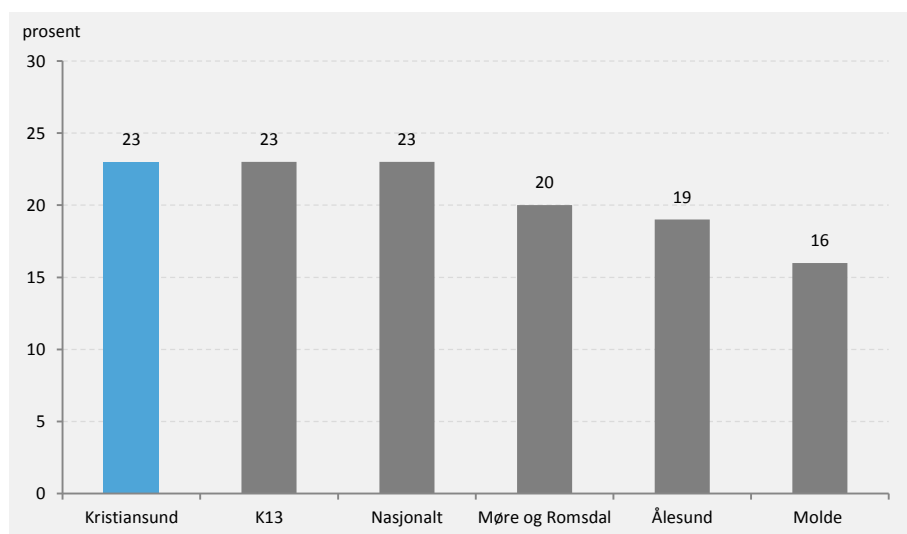
Resultatet på barnetrinnet er tilsvarende eller bedre enn nasjonalt nivå på de fleste områder, og for ungdomstrinnet er resultatet på nivå med nasjonalt nivå. For barnetrinnet viser elevundersøkelsen i hovedsak bedring eller ingen endring i forhold til fjoråret, og for ungdomstrinnet viser elevundersøkelsen en bedring på nesten samtlige områder.

UTVIKLE OG FORSTERKE TILBUDET INNEN VIDEREgåENDE UTDANNING

Kommunen har også i 2016 bidratt som støttespiller for de videregående skolene og fagskolen. Mest konkret bidrar kommunen ved å ta inn lærlinger. I 2016 tok kommunen i mot 33 lærlinger og 8 vekslingselever. Kommunen benytter også utdanningstilbud ved fagskolen for sine ansatte.

Nordmøre og Romsdal kommunale opplæringskontor utvidet samarbeidet og omfatter nå kommunene Kristiansund, Molde, Aukra, Eide og Fræna.

Frafall i videregående skole

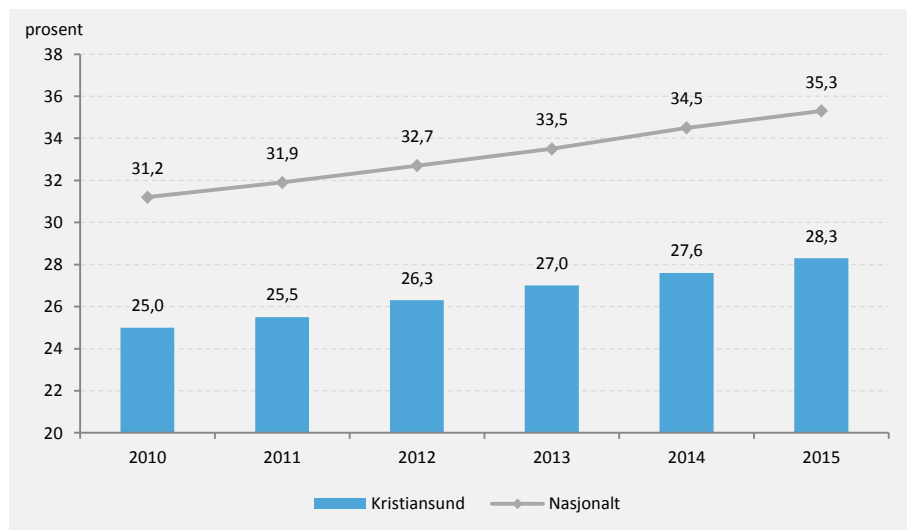
Frafall i videregående skole er et omfattende problem i Kristiansund, og landet for øvrig. Andelen som ikke avslutter innen 5 år etter påbegynt videregående skole i Kristiansund ligger på landsgjennomsnittet, men vesentlig over sammenlignbare kommuner i fylket. Frafallet er redusert med en andel på om lag 1 % i forhold til fjoråret. Frafallet i videregående skole reduserer mulighetene i arbeidsmarkedet og øker risikoen for uføretrygd, dårligere levkår og helse.

STYRKE ETTER- OG VIDEREUTDANNING TILPASSET NÆRINGSLIVET

Kommunen er en aktiv eier i Høgskolesenteret i Kristiansund (HiKSU) og har i deler av 2016 hatt styreledervervet ved Kjell Neergaard.

Høsten 2016 la styret for Høgskolesenteret i Kristiansund (HiKSU) en ny strategi for vekst og utvikling av tilbudet i Kristiansund, noe som resulterte i et samlet løft mot etablering av «Campus Kristiansund». I desember ble det kjent at Stortinget har pålagt regjeringen å vurdere hvordan man kan etablere et mer langsiktig tilbud innen høyere utdanning i Kristiansund. Fylkeskommunen har bevilget 4 mill. kroner for å utvikle ideen om «Campus Kristiansund» som et mer permanent tilbud.

Utdanningsnivå

Figuren viser utviklingen i andel personer 25 år og eldre med høyere utdanning. Det har vært en positiv utvikling de siste årene. Kristiansund ligger fortsatt vesentlig under nasjonalt nivå.

Utfordringer og planer

Kristiansundsskolen viser til bedre resultater over tid både på læringsmiljø og læringsutbytte. Det er fortsatt en del ulikheter mellom skolene, og en utfordring er å få en jevnere kvalitet. Vi ser også tendenser til at elevene faller tilbake i mellomtrinnet. Et godt grunnskoleløp avhenger av at vi har godt kvalifiserte medarbeidere i både barnehagene og i skolen. Vi ser at antall kvalifiserte søkere til pedagogstillinger de senere årene har gått ned, men vi har i stor grad greid å skaffe kvalifiserte lærere til Kristiansundsskolen. Kvalifikasjonskravene til lærerne økes, og vi har derfor prioritert å sende lærere på etter- og videreutdanning. I skoleåret 2016/2017 er 12 lærere under videreutdanning. Vi prioriterer også å gi lederne muligheter til videreutdanning, både i barnehagene og i skolene.

Mye av utviklingsarbeidet knyttet til blant annet språk, foregår i nettverk. På denne måten legger vi til rette for å lære av hverandres praksis for en felles utvikling av skolen. I samarbeid med Nettverk Nordmøre deltar vi i forprosjektet «Den gode oppveksteier». Det skapes fremtidsbilder med medvirkning fra ansatte, foresatte, elever, tillitsvalgte, samarbeidspartnere, frivilligheten og næringsliv. Fremtidsbildene skal danne utgangspunkt for strategi – hvilke tiltak må vi sette inn for å kunne skape morgendagens oppvekst i 2040? Dette vil også danne utgangspunkt for ny oppvekstplan. Det skal utarbeides et nytt strategisk overbygningsdokument for oppvekstområdet. Oppstart 2017.

Ny skolestruktur ble vedtatt i november. Beslutningene vil få stor betydning for den videre utvikling av grunnskolen i Kristiansund. Arbeidet med detaljering og utarbeidelse av gjennomføringsplan er i gang.

I planen «Campus Kristiansund» er det ikke bare snakk om å få høgskoletilbudet og fagskolen inn, men også samle eksisterende forsknings- og kunnskapsmiljø i en felles "kunnskapspark". Prosjektgruppen jobber nå med å finne mulige lokasjoner som kan huse målet om 1 000 studenter. Prosjektet er nødvendig med tanke på et framtidig høyere utdanningstilbud i Kristiansund da dagens modell med høgskolesenteret ikke er bærekraftig i lengden. Ifølge vedtaket fra fylkeskommunen skal det ansettes en prosjektleder som skal lede det videre utredningsarbeidet sammen med eiere og administrasjon. Prosjektperioden er på fire år.

Høgskolesenteret i Kristiansund (HiKSU) har inngått avtale med Høgskolen i Molde om å etablere to nye studier fra høsten 2017 – årsstudium i Velferdsteknologi og bachelor i Marin logistikk og økonomi.

By- og arealutvikling

Kommunens areal- og utbyggingspolitikk skal være bærekraftig. Vi har tilrettelagt for bolig- og næringsutvikling og konkretisert sentrumsplanarbeidet gjennom nye utredninger, forsøk og møter. I desember vedtok bystyret å etablere et utviklingsselskap for ny virksomhet på Bolgneset. Vi har også sørget for oppgradering av flere av våre offentlige bygg og anlegg.

Mål

Kristiansund kommunes areal- og utbyggingspolitikk skal være bærekraftig med sikte på langsiktig verdiskaping.

VI SKAL

1. Utvikle vår arealbruk i dialog med nabokommuner og slik utvikle felles interesser.
2. Skal tilrettelegge nye attraktive bolig- og næringsarealer i tilstrekkelig omfang, samtidig som eksisterende bebyggelse omformes etter nye behov.
3. Ta klimahensyn i vår arealplanlegging.
4. Sikre framkommeligheten i kommunen gjennom helhetlig transportplanlegging og utvikle bysentrum til en regionalt attraktiv, tett og urban bolig-, handels- og kulturby med gode bymessige kvaliteter.
5. Ha god og varig kvalitet på offentlige bygg og anlegg.

Resultater

UTVIKLE VÅR AREALBRUK I DIALOG MED NABOKOMMUNER

Areal- og næringssamarbeidet i regi av Byregionprogrammet (*DC – lag lenke til tekst under «Regionsenter - Tydeliggjøre og forsterke vår rolle som regionsenter»*) ble videreført i 2016.

TILRETTELEGGE NYE ATTRAKTIVE BOLIG- OG NÆRINGSAREALER

Ny kommunedelplan for sentrum gikk inn i en avsluttende fase med utarbeiding av formelle plandokumenter. Et viktig formål er å åpne for fortetting og transformasjon med kvalitet.

Vi etablerte selskapet Bolgneset Utvikling AS. Selskapet skal utvikle et nytt næringsområde for havområdesatsing i Bolga.

Vi har tilrettelagt for videre boligbygging gjennom tilrettelegging i egenregi og gjennom bruk av anleggsbidragsavtaler, som tilfellet er for utbygging på Skorpa. I utviklingen av Kristiansund næringspark ved flyplassen er vi aktive deltakere i utvikling av nye næringsområder.

KLIMAHENSYN I AREALPLANLEGGINGEN

Vi har hensyntatt klima- og miljø i alle kommunale planer og planstrategier og utarbeidet eget klimaregnskap (*DC – lag lenke til «Styring og kontroll – Klima og miljø»*) for 2016.

SIKRE FRAMKOMMELIGHETEN I KOMMUNEN OG UTVIKLE BYSENTRUM

Fylkeskommunens byutviklingsprogram «Byen som regional motor» ble videreført i 2016. Bysatsingen er et samarbeid mellom fylkeskommunen, Ålesund, Molde og Kristiansund kommuner. I tillegg til faglig nettverk og koordinering av strategisk ledelse mellom byene, bevilger fylkeskommunen tilskuddsmidler til byene for å stimulere til byutvikling. Bysatsingen styres av «bymøtet» der rådmenn og ordførere i byene og fylkeskommunen møtes to ganger i året. Kristiansund har fått tilskudd til ulike sentrumsutviklingsaktiviteter som faglig underlag til sentrumsplanen og støtte til direkte aktiviteter i byrom.

Kaibakken fikk spesiell oppmerksomhet gjennom et prosjekt for å prøve ut metoder for å skape liv og aktivitet i sentrum. Ett gateløp ble stengt for biltrafikk i to måneder på ettersommeren, og i stedet fylt med sitteplasser, servering og grønt. Biltrafikken ble omregulert. Prosjektet lyktes i å vise at invitasjon til bruk og opphold fungerer, mange brukte byen på en ny måte i perioden. Barn som kunne oppholde seg og leke i sentrum var en ny opplevelse, sammen med uteservering og kulturarrangementer i gata. Den estetiske opplevelsen ble skjemet av tekniske krav til sperremateriell. Kostnadene ble dekt gjennom «Byen som regional motor».

Bypakkearbeidet stoppet opp i påvente av statlig medfinansiering. Miljø-, sikkerhets, og framkommelighetsutfordringene våre er derfor uløst så langt.

GOD OG VARIG KVALITET PÅ OFFENTLIGE BYGG OG ANLEGG

Vi arbeider systematisk for å oppgradere formålsbygg og boliger. Kommunen fikk 17 mill. kroner i ekstra sysselsettingsmidler i 2016. Pengene ble prioritert til vedlikehold av kommunale bygg, veier og uteområder.

Ved utgangen av 2016 var totalrenoveringen av Storhaugen helsehus og J.P. Clausensgate 19-25 ferdig, mens hovedrenseanlegget for avløp med tilhørende overføringsanlegg nærmet seg ferdigstilling. Totalrenoveringen av Vågeveien 4 til kommunalt administrasjonsbygg ble påbegynt.

Utfordringer og planer

Kommuneplanens arealdel skal revideres, med oppstart av planarbeidet høsten 2017.

Ny kommunedelplan for Kristiansund sentrum kommer til politisk behandling i 2017. Planen skal gi legalt grunnlag for nybygging og transformasjon, for moderniserte transportsystemer og ikke minst mer attraktive gater og byrom for økt byliv. Innpassing av nytt opera- og kulturhus blir en spennende oppgave, og planen om «Campus Kristiansund» med undervisning og studentboliger i Devoldholmen-området vekker begeistring. I 2017 vil blant annet Rådhusplassen få særlig oppmerksomhet i forbindelse med etableringen av servicetorg i Vågeveien 4.

Byutviklingen skjer på mange måter på ulike arenaer, og involverer politikere, næringslivsfolk, kulturlivet, barn og unge og mange andre. Kommunen er engasjert i flere samarbeid som Byregionprogrammet og «Byen som regional motor». Bysatsingen foreslås videreført i fylkesplana, og vil være en viktig arena for byutvikling også i 2017.

Biltrafikken i byen målt ved Atlanten var like høy i 2016 som i årene 2012-2014 med mer enn 20 000 biler per døgn i årsgjennomsnitt, og andelen tungtrafikk øker. Ved målestasjonen sør for Rensvik ligger trafikken fast på om lag 6 500 biler. Det har ikke vært framdrift i bypakkeplanene for ny innfartsvei og andre trafikktiltak siden Rv. 70 i Kristiansund ikke var innstilt til bevilgninger i nasjonal transportplan 2017. Det pågår diskusjoner mellom kommunene og fylkeskommunen om å starte et felles planarbeid for og om regional areal- og transportutvikling i Kristiansundsregionen.

Ny hovedplan for renovasjon skal ferdigstilles i 2017.

Styring og kontroll

Styring og kontroll

Vi har i 2016 jobbet systematisk for å få «orden i eget hus» og gjennomført forbedringstiltak i tjenestene knyttet til oppfølging av uønskede hendelser, funn ved stikkprøver, forvaltningsrevisjon og tilsyn. Vi nådde målet om økonomisk balanse og utmelding av ROBEK.

Statlig tilsyn

Staten fører tilsyn for å sikre at kommunen ivaretar innbyggernes rettssikkerhet og øvrige kommunale oppgaver i tråd med nasjonale målsetninger.

Vi har i løpet av 2016 hatt ulike tilsyn uten at det er avdekket alvorlige avvik knyttet til vår forvaltning. Tabellen under gir en oversikt over gjennomførte tilsyn.

Gjennomførte tilsyn

Tilsynsmyndighet	Enhet	Kommentar
Riksrevisjonen	Nordmøre Kemnerkontor	2 tilsyn Ingen pålegg - anbefalinger etterkommet
Fylkesmannen	Rådhuset	Brevkontroll luftkvalitet 2 avvik/3 anmerkninger - frist 15.5.17
	Barn, familie, helse	Tilsyn klagesak i barneverntjenesten Innført nye rutiner
	Bo og habilitering	Tilsyn barn i barne- og avlastningsboliger 3 avvik - avvik ikke lukket
	Kommunalteknikk	Brevkontroll ytre miljø og luftkvalitet/kommunens myndighetsutøvelse 2 avvik/4 anmerkninger - frist 15.5.17
Helsetilsynet	Sykehjem	Uanmeldt tilsyn tvang og makt 2 avvik - tiltak iverksatt - lukket
	Hjemmetjenesten	2 tilsyn pasientsikkerhet Tiltak i arbeid
	Storhaugen helsehus	Tilsyn legevakt Ingen pålegg - lukket Tilsyn døgndrift Under behandling
Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap	Brann og redning	Tilsyn alt innen brann og redning 2 avvik/1 anmerkning - lukket
Arbeidstilsynet	Brann og redning	Tilsyn - hms Tiltak utarbeides i 2017
Mattilsynet	Sykehjem/interne tjenester	Tilsyn kantinedrift Ingen pålegg - anbefalinger etterkommet
	Kommunalteknikk	2 tilsyn 2 avvik - tiltak i arbeid
Kommunen	Fosna barnehage	Tilsyn barnehageloven Avvik lukket
	Heinsa barnehage	Tilsyn forskrift om miljørettet helsevern 2 avvik/1 anmerkning - lukket
	Bjerkelund skole	Tilsyn forskrift om miljørettet helsevern Etterslep avvik fra 2014 - lukket
I tillegg er det gjennomført en rekke el- og branntilsyn ved flere av kommunens enheter. Plan for lukking av pålegg er utarbeidet - de alvorligste avvikene er lukket.		

Egenkontroll

Egenkontroll er den kontroll vi selv har ansvar for å utøve eller sørge for at blir utført. God egenkontroll skal bidra til å gi innbyggerne tillit til at vi utøver myndighet og leverer tjenester på en betryggende måte.

Egenkontroll består av en rekke virkemidler og utøves av flere aktører:

- Bystyret
- Kontrollutvalget
- Rådmannens internkontroll
- Regnskapsrevisjon
- Forvaltningsrevisjon
- Selskapskontroll

Bystyret har tilsyns- og kontrollansvar for kommunens virksomhet. Selskapskontroll inngår som en del av kontrollansvaret.

Kontrollutvalget fører løpende tilsyn med den kommunale forvaltningen på vegne av bystyret og påser at vi har en forsvarlig revisjonsordning. Kontrollutvalgets forvaltningsrevisjoner gir de folkevalgte mulighet til å følge opp at politikk og prioriteringer gir ønskede resultater i tjenesten for kommunens innbyggere.

Rådmannen er ansvarlig for at kommunen har et hensiktsmessig og helhetlig system for styring og kontroll og at det utøves internkontroll i virksomheten.

Kommunens revisor⁸ gjennomfører regnskapsrevisjon, forvaltningsrevisjon og revisjon av rådmannens internkontroll så langt det følger av god kommunal revisjonsskikk.

REGNSKAPSREVISJON

I mars godkjente bystyret at kommunen skulle inngå som deltager i det nye interkommunale revisjonsselskapet «Møre og Romsdal Revisjon IKS». Selskapet ble etablert i november 2016 og vil overta revisjonsansvaret for kommunen fra 1. februar 2017.

Kommunerevisjonen har i tillegg til revisjon av Kristiansund kommune, gjennomført regnskapsrevisjon av følgende hel-/deleide selskaper for regnskapsåret 2016:

- Kristiansund kommunale Sundbåtvesen KF - ingen merknader til regnskapet i revisjonsberetningen.
- Kristiansund havnekaske – ingen merknader til regnskapet i revisjonsberetningen

Revisjonsberetningene vil foreligge før sommeren 2017.

FORVALTNINGSREVISJON

Kontrollutvalget vedtok 20.9.2016 å gjennomføre følgende forvaltningsrevisjonsprosjekter for Kristiansund kommune i perioden 2016–2019:

1. Etikk og habilitet på administrativt og politisk plan.
2. Kvalitet i hjemmetjenestene.
3. Gjennomfører Kristiansund kommune god eierstyring i sine selskaper?
4. Har Kristiansund kommune god intern kontroll?

Forvaltningsrevisjonen om etikk og habilitet ble satt i bestilling i desember hos Distriktsrevisjon Nordmøre IKS, med oppstart i januar 2017.

Distriktsrevisjonen gjennomførte i 2015 forvaltningsrevisjon rettet mot offentlige anskaffelser i kommunen. Rapportens anbefalinger er fulgt opp i ettertid. Det som det fortsatt arbeides med er å finne den optimale organisering av bestillerstrukturen vår, samt økt innslag av automatisk behandling av bestillinger og fakturaer.

SELSKAPSKONTROLL

Arbeidet med kommunens eierberetning⁹ for 2015 ble forsinket, og fremmet til politisk behandling først i januar 2017.

⁸ Distriktsrevisjon Nordmøre IKS.

⁹ Del 2 av kommunens Eiermelding. Del 1 omhandler vår eierpolitikk.

Helhetlig system for styring og kontroll

PLANSTRATEGI

Gjeldende planstrategi for Kristiansund kommune 2016–2019 ble vedtatt i bystyret 28.6.2016. Den nye planstrategien viser kommunens sentrale styringsdokumenter. Alle disse skal forankres i definerte politiske organer, som både har eierskap til og ansvar for utarbeidelse og gjennomføring av planleggingen.

Tabellen under viser prioriterte planoppgaver med revisjonsstatus i henhold til vedtatt planstrategi 28.6.2016.

Prioriterte planoppgaver

Plan	Ansvar	Vedtak	Revisjon								Kommentar
			H16	V17	H17	V18	H18	V19	H19	V20	
Handlingsprogram	FS	2016									
Plan for eierstyring	FS	2016									
Plan for arbeidsgiverstrategi	FS	2013									Politisk behandling i 2017.
Kommuneplanens samfunnsdel	FS	2007									Planarbeid må forseres og ferdigstilles V17. Forslag til planprogram ble ferdigstilt i 2016.
Kommuneplanens arealdel	PB	2011									
Kommunedelplan for sentrum	PB	1994									Planarbeid forsinket – politisk behandling i 2017.
Sjøområdeplan for Nordmøre	PB	-									Planarbeid forsinket.
Regional areal- og transportplan	PB	-									Ny – oppstart avhengig av tilslutning fra nabokommunene.
Beredskapsplan (ROS/kriseledelse)	FS	-									Planarbeid forsinket – politisk behandling i 2017.
Hovedplan for vannforsyning	MT	2010									
Hovedplan for avløp og vannmiljø	MT	2012									Ikke behov for revisjon i planperioden.
Hovedplan for renovasjon	MT	-									
Kulturplan	SBK	-									
Helse- og omsorgsplan	HOS	2015									
Oppvekstplan (SPOR/Småspor)	SBK	2013									
Landbruksplan	FS	-									Framdrift ikke fastsatt. Formannskapet som næringsutvalg tillegges ansvar for videre håndtering.

FS = Formannskapet
PB = Plan- og bygningsrådet
MT = Miljø- og teknisk
SBK = Skole-barnehage-kultur
HOS = Helse-omsorg-sosial

MÅL- OG RESULTATSTYRING

Manuelle styringskort er benyttet til oppfølging av vedtatte mål- og resultatkrav. Resultat i forhold til overordnede mål i kommuneplanen samt øvrige resultatkrav i handlingsprogrammet er rapportert ved årets slutt i årsrapporten. Flere rammeområder innen teknisk og helse og omsorg kan vise til resultatforbedring i 2016, mens oppvekst har hatt en negativ utvikling.

Styringskortene ble innført i 2014. Det ble i 2015 gjennomført en videreutvikling av innholdet i kortene basert på en deling mellom felles gjennomgående mål for hele den kommunale virksomheten og unike mål for tjenesteområdene. Kun små justeringer er foretatt i 2016. En fullstendig revisjon av mål- og resultatkrav vil bli foretatt i forbindelse med innføring av nytt elektronisk system for virksomhetsstyring. Målformuleringsprosessen som skal skje i tilknytning til ny samfunnsdel i kommuneplanen, vil være utgangspunktet for arbeidet.

Mål- og resultatstyring inngår også i kommunens lederavtaler. Resultatkravene er i 2016 fulgt opp gjennom medarbeidersamtaler med den enkelte leder. Korrigerende og forebyggende tiltak er iverksatt fortløpende ved avdekking av avvik eller risiko for avvik knyttet til forvaltning og tjenesteutøvelse.

INTERNKONTROLL

Kommunens elektroniske kvalitetssystem «Losen» ivaretar dokumentstyring, avvikshåndtering, risiko- og sårbarhetsanalyser (ROS) samt varsling av kritikkverdige forhold på arbeidsplassen.

Vi har i løpet av 2016 hatt fokus på å videreutvikle både kommunens kvalitetsarbeid og selve systemet:

- Etablert eget kvalitetsutvalg som ivaretar rådmannens utøvende ansvar.
- Utarbeidet en kvalitets håndbok som beskriver kommunens kvalitetspolitikk samt ansvar og myndighet knyttet til vårt kvalitetsarbeid og kvalitetssystem.
- Utarbeidet egne brukermanualer for å sikre korrekt og ensartet bruk av kvalitetssystemet.
- Gjennomført opplæring av superbrukere for videre utrulling av systemet i organisasjonen.

Opplæring av alle ansatte er ikke ferdig og arbeidet fortsetter i 2017. Det vil også være fokus på å bygge opp dokumentbiblioteket samt sørge for en optimal drift av systemet.

Kvalitetssystemet Losen

	2014	2015	2016
Innlogginger – antall unike brukere	313	839	1 206
Avvik – antall meldte avvik	107	1 433	2 353
Dokument – antall godkjente dokument	8	229	749
ROS – antall ferdigstilte analyser		20	6

Antall unike brukere av systemet er økende. Dette viser at fokus på nytteverdi for både den enkelte ansatte og kommunen som organisasjon er viktig. Opplæring og tilgjengelighet har vært avgjørende. Graden av aktivitet er fremdeles varierende mellom de ulike tjenesteområdene, både når det gjelder rapportering av avvik og dokumentproduksjon. Vi har ikke klart å innfri rådmannens planer om å øke omfanget av ROS-analyser i vårt forebyggende og kvalitetsfremmende arbeid. Kommunalteknikk er fremdeles den største bidragsyteren.

Vi har innført «Ledelsens gjennomgang» som egen rapportering knyttet til internkontroll i virksomheten. Ledelsens gjennomgang ivaretar områdene hms, informasjonssikkerhet og faglig tjenesteutøvelse. En overordnet rapport vil bli framlagt for kommunens kvalitetsutvalg i 2017 før videre behandling i AMU. En forenkling av malen samt samhandling i forhold til rapportering på hms vil bli prioritert i 2017.

For første gang ble det i 2016 gjennomført en egen sikkerhetsrevisjon i forhold til informasjonssikkerhet og personvern. Målet er å bygge en felles sikkerhetskultur for alle kommunene i IKT-ORKidé. Vi har også gjennomført systemrevisjoner av fagsystem samt kontinuerlig revisjon av prosedyrer i kvalitetssystemet.

Følgende reglement har vært gjenstand for politisk behandling i 2016:

- Reglement for delegering av avgjørelsesmyndighet i Kristiansund kommune
- Finansreglement for Kristiansund kommune
- Økonomireglement for Kristiansund kommune

Vi har benyttet vårt sak- og arkivsystem «ePhorte» for å sikre korrekt saksbehandling og oppfølging av politiske vedtak.

REGNSKAPSUTVIKLING OG ØKONOMISK STYRING

Fylkesmannen meldte kommunen inn i ROBEK¹⁰ fra 2015 med bakgrunn i manglende inndekning av merforbruk i 2013. Det har i hele 2015 og 2016 vært jobbet målrettet med å gjenvinne økonomisk balanse og innfri målet om utmelding av ROBEK. Kommunes regnskap for 2016 viser balanse, etter at 32,7 mill. kroner av regnskapsmessig merforbruk fra tidligere år er dekket inn. Kristiansund kommune meldes som følge av dette ut av ROBEK i løpet av 2017.

Det har vært god oppfølging og kontroll på våre investeringsprosjekter gjennom året, men investeringskostnadene er langt under budsjett samlet sett. Avviket skyldes forsinkelser i oppstart og gjennomføring av vedtatte investeringer, hovedsakelig på grunn av manglende kapasitet. Alle store prosjekter har en utvikling i tråd med budsjett.

Også i 2016 opplevde vi at noen rammeområder ikke overholdt vedtatte økonomiske rammer, selv om merforbruket knyttet til vår interne drift var betydelig lavere enn i 2015. De største utfordringene er knyttet til turnusbaserte tjenester innen helse og omsorg.

¹⁰ Register for betinget godkjenning og kontroll

Vi har i løpet av året tatt i bruk ny funksjonalitet knyttet til fagsystemene for å forenkle og forsterke den økonomiske styringen. Det er gjennomført månedlig oppfølging av de enkelte rammeområdene, i tillegg til en-til-en oppfølging av utvalgte enheter. Dette arbeidet videreføres i 2017. Vi har gjennomført kvartalsrapportering på økonomi, sykefravær og verbalforslag til formannskap og bystyre. Formannskapet er i tillegg månedlig orientert om status på økonomi og sykefravær.

I løpet av 2016 er analyseverktøyet «Visma BI» testet ut på områdene økonomi, lønn/personal og innkjøp. Verktøyet muliggjør daglig rapportering på enhets- og avdelingsnivå knyttet til utvalgte indikatorer, og skal bidra til bedre styring og kontroll på vår ressursanvendelsen innenfor disse områdene. Visma BI rulles ut i organisasjonen i løpet av sommeren 2017. Verktøyet skal være tilgjengelig på både administrativt og politisk nivå.

For å få til et godt utgangspunkt for et meget krevende budsjettarbeid ble den årlige budsjettkonferansen gjennomført for formannskap, gruppeledere og tillitsvalgte høsten 2016.

Etisk standard

Etisk standard følges opp og sikres gjennom kommunens kvalitetssystem, hvor ulike rutiner og retningslinjer implementerer sosiale rettigheter, miljø og etiske prinsipper. I tillegg gjennomgås temaer som personvern, verdigrunnlag, etikk og korrupsjon jevnlig på personalmøter og ved nyansettelser.

Blant annet ble «Retningslinjer for korrupsjonsforebyggende tiltak» revidert i 2016. Egen varslingsplakat ble lansert i kvalitetssystemet og nye retningslinjer for håndtering av krevende personalsaker, konflikter og varsling utarbeidet i samarbeid med kommuneadvokaten. De nye retningslinjene kommer til politisk behandling i 2017.

Psykisk helse og rus har i løpet av 2016 opprettet egne etikkteam ved alle avdelinger. Metode og verktøy for etisk refleksjon er innført ved deler av Storhaugen helsehus, enhet for sykehjem, Bo og habilitering samt servicekontoret. Alle ansatte ved NAV-kontoret gjennomfører veiledningsplattformen og Kommunalteknikk har utarbeidet nye retningslinjer for lån av kommunale biler, maskiner og utstyr.

Varsel om mulige kritikkverdige forhold ved arbeidsplassen har blitt fortløpende håndtert i 2016.

Utfordringer og planer

I planperioden er målet:

- å utarbeide nye mål- og strategier i kommuneplanens samfunnsdel
- å etablere et helhetlig system for styring og kontroll
- å styrke vår internkontroll og videreutvikle verktøy som understøtter betryggende kontroll
- å få større fokus på selskapskontroll og eieroppfølging

Rådmannen vil videreutvikle etikk- og antikorrupsjonsarbeidet i organisasjonen, blant annet gjennom revitalisering av etiske retningslinjer og andre rutiner og retningslinjer rettet mot korrupsjon. Det skal være åpenhet og innsyn i kommunens saksbehandling og prioritering. Alle saker som har behov for etisk avklaring vil innstilles til offentlig politisk behandling.

Det skal gjennomføres opplæring og veiledning i etisk refleksjon og etiske prinsipper ved flere av våre enheter i løpet av 2017 slik at dette blir en naturlig del av arbeidet og en fast rutine.

Det skal etableres et enkelt meldesystem som ivaretar ekstern varsling på kommunens nettside.

Verdigrunnlag

Kommunens visjon, grunnverdier og levere regler utgjør vårt verdigrunnlag. Summen av dette skal være vår vilje og evne til å bygge opp og videreutvikle et godt omdømme. Etisk kvalitet på tjenesteyting og myndighetsutøvelse er en forutsetning for at innbyggerne og andre interessegrupper skal ha tillit til oss. Målet er at alle ansatte og folkevalgte skal være seg dette bevisst. God etisk standard skal prege alle i møte med omverdenen, samt i etterlevelse av regelverk og kontrollsystemer.

Utfordringer og planer

Rådmannen vil ha fokus på å revitalisere verdigrunnlag. Målet er å sørge for en felles forståelse i hele organisasjonen. Rettferdighet, integritet, åpenhet og forsvarlighet er viktige element i dette arbeidet.

Visjon

«Kristiansund kommune – i medvind uansett vær»

Grunnverdier

S

SAMHANDLING

Vi skal alltid stå sammen

- Vi er lyttende og inkluderende
- Sammen utvikler vi Nordmøre
- Samhandling skal være vår rettesnor
- Vi erause både mot nye ideer og mennesker

N

NYSKAPING

Hos oss er alt mulig

- Vi skal være Norges mest kreative og nyskapende kommune
- Vi skal gi dristige ideer en sjanse
- Du skal ha god grunn for å si nei
- Ja-kommune, nei har bevisbyrden

O

OPTIMISME

Vi har bruk for alle

- I Norges polykrome by er det glede, optimisme og positivitet som driver utviklingen fremover
- Vi skal bli berømt for vår gjestfrihet og vårt gode humør

R

RAUSHET

Vi har glimt på alle øyer

- Vi skal bli best i landet på positivt mangfold vi er avhengig av for å lykkes
- I møte med mennesker er vi romslige og villige til å gi av oss selv
- Vi unner alle suksess
- Det som er godt for naboen er godt for oss

Leveregler

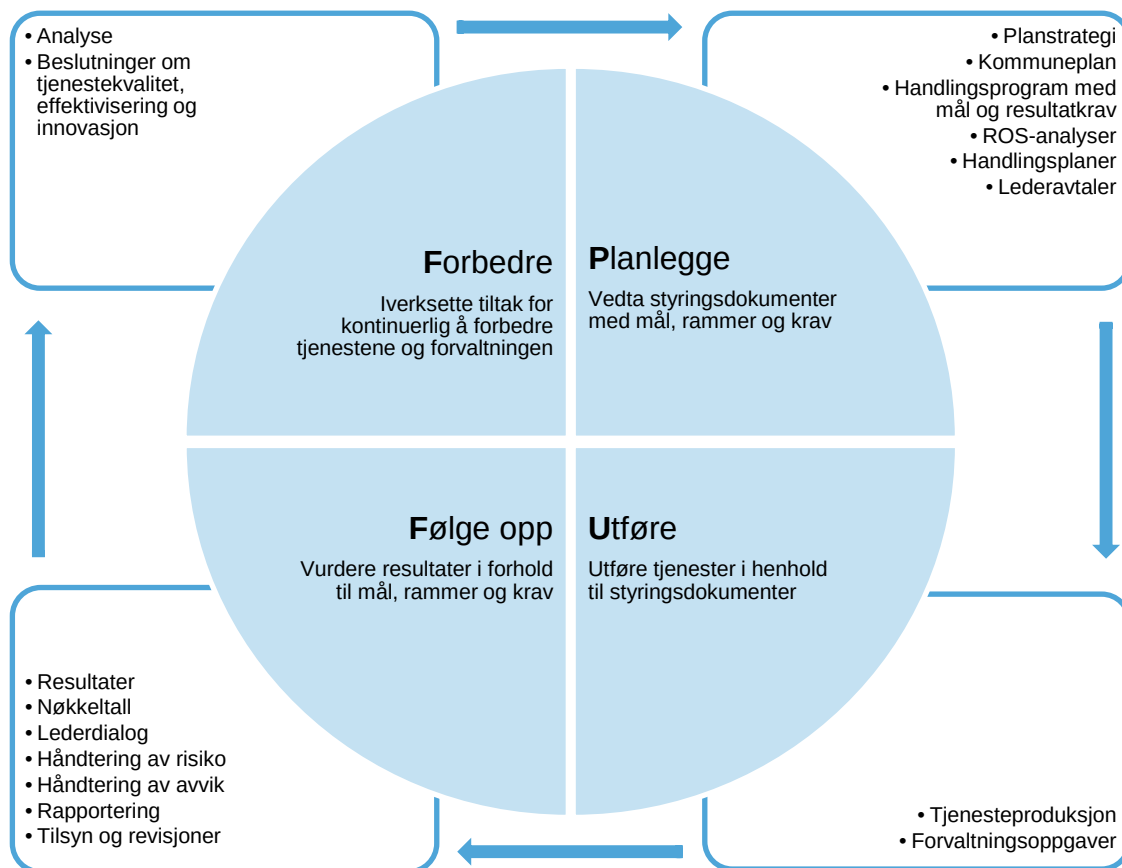
«Oss i mellom»

Vi holder ord!
Vi gir ros!
Vi griper hverandre i å lykkes!
Vi snakker med hverandre, ikke om!
Vi har humør og temperament!
Vi gjør hverandre gode!

Helhetlig system

Plan- og styringssystemet i kommunen omfatter en rekke plan- og styringsprosesser som fremgår av figuren under. Gjennom god ledelse og gode plan- og styringsprosesser skal vi ivareta rollen som tjenesteyter, myndighetsutøver, samfunnsutvikler og demokratisk arena.

PUFF - forbedringssirkel

Kommunen arbeider etter elementene i forbedringssirkelen. Gjennom plan- og styringsprosessene planlegges og utføres aktiviteter som skal sikre kvalitet i tjenestene og forvaltningen. Resultatene fra aktivitetene følges opp i henhold til de mål og krav som er satt, og benyttes til å iverksette tiltak for kontinuerlig å forbedre tjenestene og forvaltningen. Alle plan- og styringsprosesser skal gjennomføres med bakgrunn i kommunens verdigrunnlag, og verdiene skal være retningsgivende for den enkeltes adferd.

Plansystem

Plansystemet består av kommunens overordnede og politisk vedtatte planverk som skal sikre gjennomføring av politiske mål og prioriteringer.

Styringssystem

Styringssystemet (virksomhetsstyringen) er rådmannens verktøy for iverksettelse og oppfølging av politiske vedtak, mål og prioriteringer.

Ledelse

Elementene i PUFF-sirkelen ligger til grunn for all ledelsesmessig aktivitet knyttet til våre plan- og styringssystemer. Gode plan- og styringsprosesser forutsetter et lederskap som gir retning, utnytter handlingsrommet og er resultatorientert. Samtidig skal lederne legge til rette for en arbeidskultur som fremmer læring og forbedring i hele organisasjonen. Forslag til innovative løsninger vil følges opp på høyeste beslutningsnivå.

Lederavtaler inngås årlig. I avtalene konkretiserer rådmannens krav til resultater og utvikling for den enkelte leder. I løpet av året gjennomføres det dialog om status og evaluering av resultatoppnåelse i en-til-en møter. I tillegg utøver rådmann styringsdialog gjennom fellesmøter.

STYRINGSMODELLER

Kommunen benytter ulike styringsmodeller for å iverksette politiske vedtak, prioriteringer og mål, og å skape best mulige resultater og kvalitet i tjenestene.

Linjestyring – styring av basisorganisasjon.

Prosjektstyring – styring av midlertidig organisasjon som et prosjekt eller program.

Kontraktstyring – styring av tjenester som ikke produseres i egen regi.

Eierstyring – styring av selskaper som kommunen eier helt eller delvis.

Utfordringer og planer

Rådmannen vil videreutvikle grunntanken om at godt partssamarbeid, medbestemmelse og medinnflytelse skal bidra til en omstillingsdyktig og serviceinnstilt kommune til beste for innbyggerne og våre ansatte.

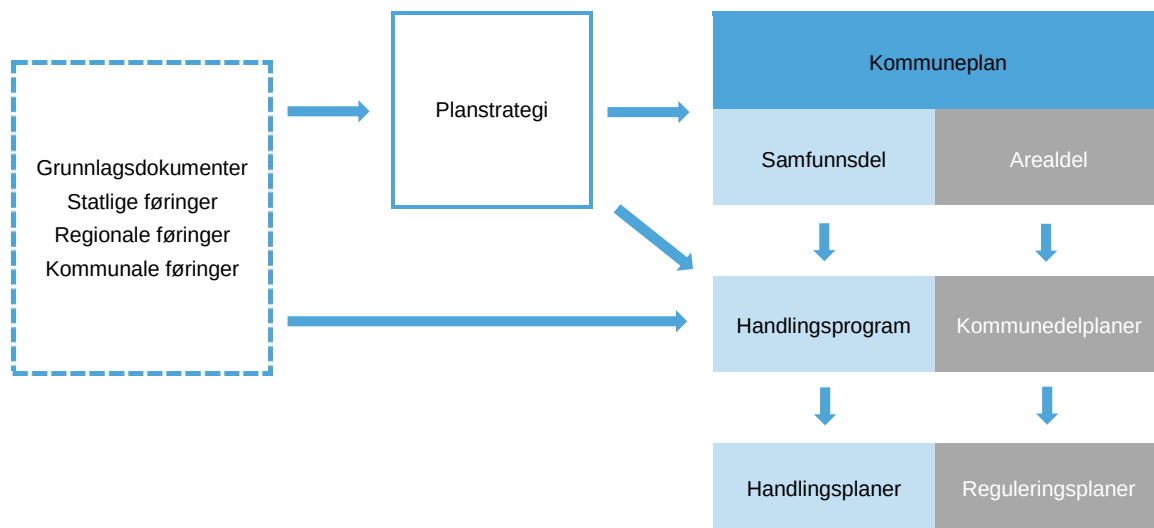
Rådmannen er opptatt av å legge til rette for at ledere kan bruke mindre tid til administrasjon og mer tid til tjenesteutvikling og ledelse. Økt fokus på digitalisering, prosessoptimalisering (LEAN), samhandling og samordning skal bidra til dette.

Rådmannen vil arbeidet videre med å utvikle og profesjonalisere kommunens fire ulike styringsmodeller. I alle våre styringsformer skal kommunen oppfattes som en profesjonell part og agere deretter.

Plansystemet

Kommunens oppgaver følger av kommuneloven, plan- og bygningsloven, øvrige lover og forskrifter, nasjonale og regionale føringer og politiske vedtak. Mange av oppgavene blir operasjonalisert og implementert gjennom planer som inngår i vårt plansystem. Alle kommunens overordnede planer vedtas av bystyret. Det skal være konsistens i våre styringsdokumenter ved at styringsdokument på et lavere nivå skal være en operasjonalisering av dokumenter på et høyere nivå.

Kommunes plansystem

Planstrategi

Bystyret skal minst én gang i hver valgperiode, og senest innen ett år etter konstituering, utarbeide og vedta en kommunal planstrategi. Hensikten med planstrategien er å vurdere hvilke planoppgaver vi skal prioritere i valgperioden. Dette inkluderer også evaluering av gjeldende planverk.

Kommuneplanen

Kommuneplanen er kommunens overordnede strategiske styringsdokument og inneholder mål og retningsvalg for kommunens utvikling. Kommuneplanen består av en samfunnsdel og en arealdel. Planen skal ivareta både kommunale, regionale og nasjonale mål og interesser. I forkant av kommuneplanarbeidet utarbeides det et planprogram. Planprogrammet beskriver hvilke temaer som planlegges revidert i kommuneplanen, utredningsbehov og medvirkningsprosesser.

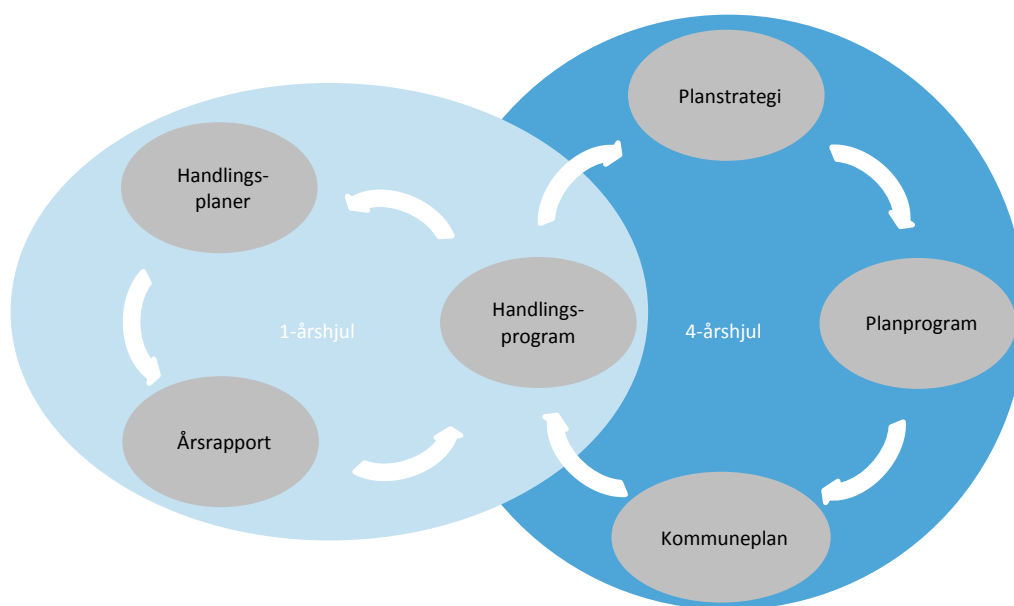
Samfunnsdelen konkretiserer mål, strategier og ønsket utvikling for Kristiansundsamfunnet og kommuneorganisasjonen.

Arealdelen viser sammenhengen mellom fremtidig samfunnsutvikling og arealbruk, hvor avveining mellom vern og utbygging er viktig. Planen er juridisk bindende.

Kommuneplanen utarbeides for en periode på 12 år og revideres hvert fjerde år. Kommuneplanen skal ha en handlingsdel (økonomiplan) som angir hvordan planen skal følges opp i fireårsperioden. I vår kommune innarbeides kommuneplanens handlingsdel i handlingsprogrammet.

Årshjul

Figuren under illustrerer de overordnede strategiske prosessene knyttet til kommuneplanen (4-årshjulet) og handlingsprogrammet (1-årshjulet).

Handlingsprogrammet

Handlingsprogrammet skal sikre god sammenheng mellom plan, virkemiddel og gjennomføring. Kommunens årsbudsjett og økonomiplan utgjør handlingsprogrammet. Årsbudsjettet og økonomiplanen utarbeides gjennom en felles prosess og integreres i samme dokument.

Økonomiplanen har et 4. års perspektiv med årsbudsjettet som første år. Planen rulleres årlig.

Årsbudsjettet er kommunens bevilgningsdokument, det vil si at vedtatt budsjett angir hvilke rammer bystyret har bevilget til kommunens virksomhet det kommende året – rammene er bindende for rammeområdene.

Gjennom handlingsprogrammet skal kommunen realisere målsetninger fastsatt i kommuneplanens langsiktige del, planlegge nye tiltak og føre kontroll med kommunens ressurstilgang og ressursbruk. De økonomiske rammene bygger på ramme faktorer i kommune proposisjonen og statsbudsjettet. Økonomiske konsekvenser knyttet til mål og tiltak i kommunens tema- og sektorplaner, jamfør planstrategien innarbeides også i handlingsprogrammet for oppfølging. I tillegg kommer en rekke måleindikator basert på kommunens mål- og resultatstyring.

Handlingsplaner

Mål og tiltak fra handlingsprogrammet, felles gjennomgående planer og annet relevant planverk som følger av planstrategien, videreføres og følges opp i ulike handlingsplaner. Handlingsplanene er dokument som skal sikre sammenheng mellom organisasjonens mål, tiltak og resultater, samt oppfølging av politiske vedtak, lover og forskrifter.

Felles gjennomgående planer

Vi har flere gjennomgående planer som gjelder for hele organisasjonen. Disse revideres normalt hvert fjerde år, og mål og tiltak innarbeides i handlingsprogrammet og/eller handlingsplanene for oppfølging.

De gjennomgående planene er:

- Anskaffelsesstrategi 2016-2020
- Strategisk kompetanseplan 2016-2020
- Arbeidsgiverstrategi mot 2020

Utfordringer og planer

Rådmannen har igangsatt en prosess for å heve kvaliteten på våre plandokumenter. Dette skal resultere i en mer integrert og sammenhengende planstruktur i kommunen. Det er i gjeldende planstrategi lagt opp til få, men strategisk styrende plandokumenter. Alle andre planer som utarbeides i kommunen skal relateres til og hjemles i en av disse overordnede planene.

Rådmannen vil sørge for et tett samarbeid med de folkevalgte for å bygge en kommuneplan og delplaner som står seg i fremtiden. Samfunnsdelen er under revidering og kommer til politisk behandling våren 2017. Planarbeid knyttet til arealdelen har oppstart høsten 2017.

Det skal i 2017 fremmes sak om;

- rullering av kommunens arbeidsgiverstrategi
- ny digitaliseringsstrategi

Planarbeid knyttet til strategisk IKT-plan er påbegynt og ferdigstilles i 2017.

Styringssystemet

Virksomhetsstyring favner all ledelsesmessig aktivitet, styring og kontroll som skal bidra til å iverksette politiske vedtak, prioriteringer og mål, og å skape best mulige resultater og kvalitet i tjenestene. Virksomhetsstyring omfatter fullmaktsnivåene i kommunen og sikrer at styringen skjer likt og samordnet mellom og innen tjenesteområdene.

Virksomhetsstyringen skal baseres på mål- og resultatstyring som overordnet styringsprinsipp.

Styringsprinsippet¹¹ skal;

- sikre effektiv gjennomføring av politiske vedtak
- sikre etterlevelse av lover og forskrifter
- integrere risikostyring og internkontroll
- sikre en hensiktsmessig organisering, effektive arbeidsprosesser og riktig ressursanvendelse
- sikre læring, forbedring og innovasjon

Systematisk rapportering fra tjenesteområdene til rådmannen, og videre fra rådmannen til politiske organer, er en forutsetning for god politisk og administrativ styring. Vårt rapporteringssystem består av månedsrapporter, kvartalsrapporter og årsrapport, som alle fremmes for politisk behandling.

Mål- og resultatstyring

Mål- og resultatstyring innebærer at kommunen skal planlegge, sette mål og at resultatene skal måles og følges opp for å avdekke avvik og kontinuerlig forbedre og videreutvikle tjenestene. Mål- og resultatstyring skal også sikre læring i organisasjonen.

Mål- og resultatstyring skjer manuelt ved hjelp av styringskort basert på følgende prosess:

1. Overordnede mål blir vedtatt hvert fjerde år som en del av kommuneplanen, målene i styringskortene blir vedtatt hvert år som en del av handlingsprogrammet.
2. Rammeområdene får tildelt økonomiske rammer, mål og andre føringer for tjenesteproduksjonen i perioden gjennom handlingsprogrammet.
3. Lederavtaler inngås årlig og forplikter partene til å gjennomføre mål og tiltak innen de rammer og fullmakter som er gitt.
4. Minst en gang i året gjennomføres resultatoppfølging (lederdiallog) mellom rådmannen/kommunalsjef og enhetsleder. Dette sikrer måloppnåelse og overholdelse av rammer. Ved avvik eller risiko for avvik iverksettes korrigerende og forebyggende tiltak.
5. Rapportering på måloppnåelse skjer ved årets slutt som en del av kommunens årsrapport.

Figuren under illustrerer oppbygningen av styringskortet som benyttes.

Fokusområde	Hovedmål	Suksessfaktor (delmål)	Måleindikatorer	Målemetode	Resultatkrav ¹⁾	Resultat
Samfunn	Ikke utarbeidet					
Medvirkning	Innbyggere som aktivt deltar i utviklingen av lokalsamfunnet	Gjennomgående				
Medarbeidere	Motiverte og kompetente medarbeidere	Gjennomgående				
Læring og fornying	Fremtidsrettet og lærende organisasjon	Gjennomgående				
Økonomi	God økonomistyring og godt økonomisk handlingsrom	Gjennomgående				
Brukere	Gode tjenester med fokus på kvalitet, tilgjengelighet og brukermedvirkning	Gjennomgående og unike				

¹⁾ Resultatgrenser: ● Ønsket resultat ● Akseptabelt resultat ● Uakseptabelt resultat

Det er definert seks fokusområder, hvorav fem med tilhørende hovedmål. Innenfor hvert hovedmål er det utarbeidet ulike måleindikatorer på utvalgte suksessfaktorer. Noen av suksessfaktorene er gjennomgående for hele organisasjonen. Antall unike suksessfaktorer og måleindikatorer varierer. Det samme gjelder målemetoder og resultatkrav. I all hovedsak er det vårt lønns-, økonomi- og personalsystem som gir styringsinformasjon om økonomi og medarbeidere, mens fagsystemene gir styringsinformasjon om brukerne, tjenestene og HMS. Til måling av tilfredshet og tjenestekvalitet benyttes blant annet verktøyet «bedrekommune.no» og Google-skjema.

¹¹ Omfatter ikke kommunens prinsipper for eierstyring. Disse framgår av kommunens Eiermelding del1 - eierpolitikk.

GJENNOMFØRING AV POLITISKE VEDTAK

Dette innebærer at kommunen skal ha systemer som sikrer at politiske vedtak blir fulgt opp og iverksatt.

Vedtaksoppfølging skjer elektronisk i kommunens sak- og arkivsystem ePhorte.

Egne rapporter viser hvilke saker som skal følges opp og hvilke saker som er ferdig effektivt.

Iverksettelse av politiske vedtak sikres gjennom lederavtaler og ulike handlingsplaner.

Dette omfatter også gjennomføring av politiske vedtak som fattes utenom handlingsprogrammet.

Alle ledere skal holde seg orientert om de vedtak som direkte gjelder eget ansvarsområde, samt forhold som berører hele kommunen.

ETTERLEVELSE AV LOVER OG FORSKRIFTER

Dette innebærer riktig saksbehandling og tjenesteutøvelse, samt ivaretagelse av kommunens juridiske interesser som forvaltningsmyndighet, tjenesteprodusent og eier.

Saksbehandling skjer elektronisk i kommunens sak- og arkivsystem ePhorte.

Utredning av eventuelle juridiske problemstillinger inngår som et ledd i all saksbehandling.

Tjenesteutøvelse skjer etter gjeldende fullmakter og aktuelt lov- og regelverk som har betydning for oppgaven.

RISIKOSTYRING OG INTERNKONTROLL

Kravet til internkontroll fremgår av kommuneloven. I tillegg er det innenfor flere områder av kommunens virksomhet særlige lovpålagte krav til internkontroll. Internkontroll er en del av kommunens daglig ledelse og styring innen og mellom fullmaktsnivåene.

Risikovurdering og internkontroll skjer elektronisk i kommunens kvalitetssystem Losen. Risikovurderingen danner grunnlaget for kommunens risikostyring.

Systemet ivaretar dokumentstyring, avvikshåndtering, årshjul, risiko- og sårbarhetsanalyser samt varsling av kritikkverdige forhold på arbeidsplassen. Verktøyet sikrer at daglige arbeidsoppgaver blir utført, styrt og forbedret i henhold til lovens krav.

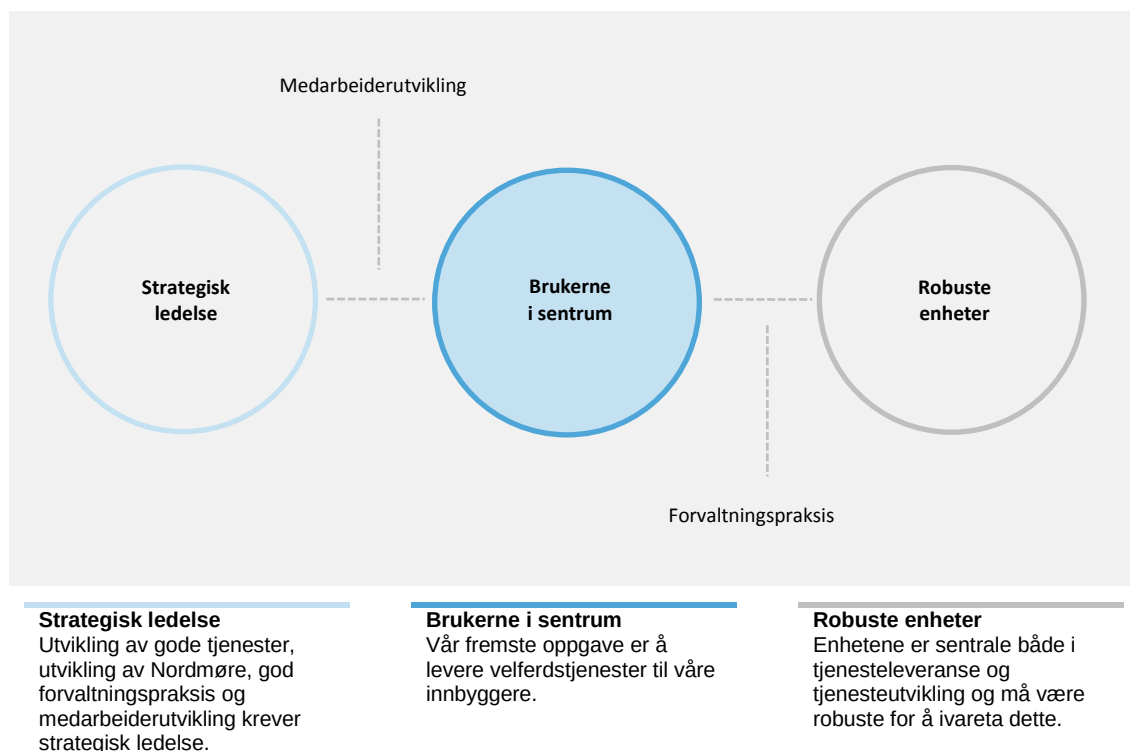
ORGANISERING, ARBEIDSPROSESSER OG RESSURSANVENDELSE

En hensiktsmessig organisering, effektive arbeidsprosesser og god ressursanvendelse skal sikre at innbyggerne mottar tjenester av rett kvalitet og til rett tid, og at organisasjonens ressurser benyttes på en effektiv måte og innenfor vedtatte økonomiske rammer.

Hensiktsmessig organisering skjer ut fra hensynet til samordning, effektiv oppgaveløsning og kvalitet for brukerne. Organiseringen skal ivareta krav til rolledeling og derigjennom sikre en reell internkontroll.

Effektive arbeidsprosesser skjer gjennom optimalisering av prosesser og bedre samhandling i tillegg til en digitalisering av kommunens systemer. Elementene i PUFF-sirkelen ligger til grunn for utformingen av de enkelte arbeidsprosessene.

God ressursanvendelse skal skje innenfor de mål og budsjettammer som hvert år vedtas av bystyret.

LÆRING, FORBEDRING OG INNOVASJON

Organisasjonen skal sikre kontinuerlig utvikling av innholdet i sine tjenester og medarbeidernes kompetanse slik at kommunens totale humankapital tilsvarer de krav samfunnet setter til oss.

Kommunens forhold til god forvaltningspraksis skal være gjennomgående i våre planer og daglige virke. Kort sagt skal vi optimalisere økonomi, produktivitet og måloppnåelse slik at våre folkevalgtes vedtak og forutsetninger vil ha best mulig virkning på vårt samfunn og våre brukere.

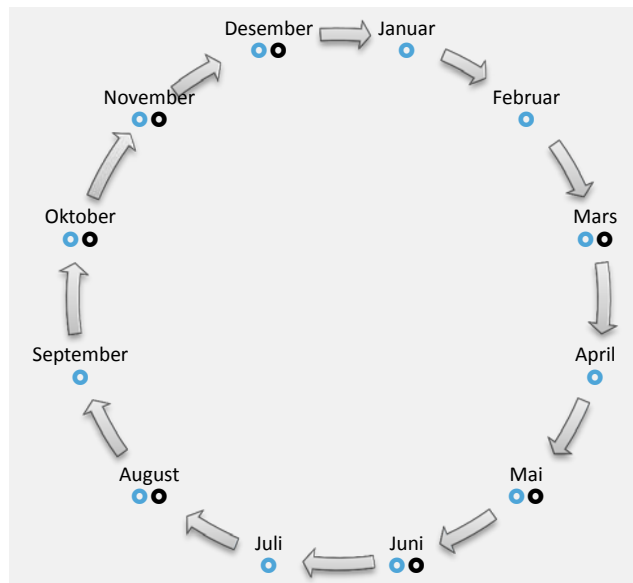
Vi skal jobbe mot å bli en moderne og lærende organisasjon som fremmer utvikling gjennom involvering, styringsdialog og resultatfokus uten å ta den betydelige kostnaden det er å ligge i front på andre områder enn de våre folkevalgte har bestemt. Sterke og brede grunntilbud vil danne gode fundament for læring hvor repetisjon og nyanser i tjenesteutførelsen vil gi oss innsikt til gradvis å forbedre oss.

Kommunens forvaltningspraksis evalueres eksternt gjennom Kommunekompasset. Evalueringen oppsummerer kommunens styrker, svakheter og utfordringer og danner grunnlag for videre utvikling. I tillegg gjennomføres det forvaltningsrevisjon og tilsyn innenfor ulike områder.

Årshjul

Hvert år gjennomføres det en rekke styringsprosesser. Disse er satt inn i et overordnet årshjul som viser hvordan arbeidet med ulike dokumenter og prosesser fases inn i forhold til hverandre politisk og administrativt. Århjulet viser også de aktivitetene som finner sted hvert fjerde år etter valg. I tillegg til det overordnede årshjulet har kommunen detaljerte årshjul for enkeltstående prosesser/aktiviteter.

Overordnet årshjul 2016

	○ ADMINISTRATIVE PROSESSER	● POLITISKE PROSESSER OG BESLUTNINGER
Januar	○ - Handlingsprogram inneværende periode til Fylkesmannen - Folkevalgtopplæring hvert 4. år etter valg	
Februar	○ - Ferdigstille årsregnskap - Rapportere KOSTRA - Lederavtaler - Medarbeidersamtaler - Dialogmøte enheter	
Mars	○ - Foreløpig årsregnskap til bystyre - Ferdigstille årsrapport - Dialogmøte tillitsvalgte	● - Behandling av foreløpig årsregnskap bystyre
April	○ - Kvalitetssikre KOSTRA-tall - Kvartalsrapport formannskap/bystyre - Dialogmøte enheter	
Mai	○ - Årsregnskap og årsrapport kontrollutvalg, formannskap/bystyre	● - Behandling av kvartalsrapport formannskap/bystyre
Juni	○ - Årsregnskap og årsrapport til Fylkesmannen - Oppstart handlingsprogram - Dialogmøte tillitsvalgte og enheter	● - Behandling av årsregnskap og årsrapport
Juli	○ - Kvartalsrapport formannskap og bystyre	
August	○ - Konsekvensjustert budsjett ledergruppe - Oppstart Eiermelding - Dialogmøte enheter	● - Behandling av kvartalsrapport formannskap/bystyre
September	○ - Enhetene ferdigstiller handlingsprogram og handlingsplaner - Lønnsforhandlinger - Dialogmøte tillitsvalgte	
Oktober	○ - Kvartalsrapport formannskap/bystyre - Eiermelding bystyret - Ferdigstille betalingssatser - Dialogmøte enheter	● - Budsjettkonferanse formannskap
November	○ - Rådmannens utkast til handlingsprogram ferdigstilles	● - Behandling av handlingsprogram formannskap - Bystyrets eiermøte: - rullering av eierportefølje hvert år - rullering av eierpolitikk hvert 4. år etter valg - Behandling av kvartalsrapport formannskap/bystyre
Desember	○ - Formannskapets forslag til handlingsprogram til offentlig ettersyn - Utarbeide detaljbudsjett - Dialogmøte tillitsvalgte og enheter	● - Behandling av handlingsprogram bystyre
Hele året	○ - Månedssrapportering alle enheter - Rullering plandokument - ROS-analyser - Undersøkelser (bruker, medarbeider, innbygger, folkevalgt) ulikt frekvens	● - Månedssrapportering formannskap - Rapportering kommunens eierrepresentanter formannskap/bystyre

Utfordringer og planer

Det er en målsetning at virksomhetsstyringen skal forenkles og bli mer effektiv. Samtidig skal organisasjonens forståelse og modenhet på området styrkes. Det skal fremmes sak om anskaffelse av et elektronisk system for virksomhetsstyring.

Rådmannen vil ha fokus på videreutvikling av styringsdata, slik at man kan følge utviklingen gjennom året og ved behov iverksette korrigerende og forebyggende tiltak. En fullstendig revisjon av mål- og resultatkrav vil bli foretatt i forbindelse med innføring av nytt system.

Visma BI skal rulles ut i organisasjonen i løpet av sommeren 2017. Styringsverktøyet skal være tilgjengelig på både administrativt og politisk nivå.

Rådmannen vil ha fokus på forebyggende og kvalitetsfremmende arbeid i hele kommunen og etablere gode kontrollaktiviteter med spesiell vekt på ROS-analyser. Å utnytte funksjonaliteten i kvalitetssystemet vil være en del av dette arbeidet.

Kommunens sak- og arkivsystem skal ut på anbud i løpet av 2017.

Fokusområde medvirkning

Vi har tilrettelagt for involvering og medvirkning gjennom folkemøter, dialogtreff og spørreundersøkelser. Gjennomført digitalt barnetråkk og ungdommens halvtime i bystyret. Flere nye tiltak er under utvikling. «Trivselsvenn» og «Aktivitetsvenn» er gode eksempler på positive samarbeid mellom kommunen og frivilligheten. Framover skal vi styrke innbyggerinvolveringen gjennom tilrettelegging av gode medvirkningsarenaer og videreutvikling av digital kommunikasjon.

Begrepet medvirkning brukes i kommunal sammenheng både relatert til innbyggere (innbyggermedvirkning) og brukere av kommunale tjenester (brukermedvirkning). Fokusområde Medvirkning omhandler primært innbyggermedvirkning, mens brukermedvirkning er beskrevet under fokusområde Brukere.

Kommunen legger vekt på å motivere innbyggerne til deltagelse og medvirkning i lokalsamfunnet. Formålet med medvirkning er å øke innbyggernes engasjement i lokalsamfunnet og innflytelse i politiske prosesser gjennom dialog. Medvirkning vil gi de folkevalgte et bedre beslutningsgrunnlag basert på denne type styringsinformasjon.

For å ivareta de politiske medvirkningsprosessene er det etablert kommunale råd og utvalg som skal sikre særskilte gruppers medvirkning og representasjon. De administrative medvirkningsprosessene omfatter å tilrettelegge for åpenhet og involvering i kommunens planprosesser. Dette ivaretas gjennom lovpålagte ordninger for offentlig ettersyn og høringer, eller ved gjennomføring av dialogkonferanser, nærmiljøkonferanser eller andre tiltak rettet mot berørte aktører.

Mål og resultater

Resultatgrenser: ● Ønsket resultat ● Akseptabelt resultat ● Uakseptabelt resultat

GJENNOMGÅENDE MÅLEKORT - FOKUSOMRÅDE MEDVIRKNING						
Hovedmål - Innbyggere som aktivt deltar i utviklingen av lokalsamfunnet						
Suksessfaktor (delmål)	Måleindikator	Resultatkrav	Resultat 2014	Resultat 2015	Resultat 2016	Endring fra sist måling
Tilrettelegge for involvering og medvirkning	Svar på henvendelser etter forvaltningsloven	100-85 %	-	-	-	
	Møtebøker legges ut på kristiansund.no innen 3 virkedager	≤ 3 dager	4,4 dager	Innført nytt system	-	
	Etablere nye tiltak som stimulerer til informasjon, dialog og diskusjon		5 nye tiltak	4 nye tiltak	5 nye tiltak	↑
	Gode nettsider ¹⁾	6 stjerner	Ikke målt	Egen brukerundersøkelse	Ikke målt	
	Innbyggertilfredshet i fht. involvering og medvirkning	6,0 - 4,6	-	Ikke målt	Ikke målt	
Tilrettelegge for frivillighet	Lag og organisasjoners opplevelse av kommunen som en god tilrettelegger	6,0 - 4,6	-	Ikke målt	Ikke målt	

¹⁾ Indikatoren måler Kristiansund kommunes score i DIFI sin kvalitetsvurdering av offentlige nettsteder.

Fokusområde Medvirkning er utviklet for å ivareta kommunens mål om å styrke lokaldemokratiet og skape engasjement omkring virksomheten gjennom involvering og meroffentlighet. Målekortet er gjennomgående for hele kommunen. Det er ikke definert egne resultatgrenser for alle måleindikatorne.

TILRETTELEGGE FOR INVOLVERING OG MEDVIRKNING

- Gjennomført dialogtreff for 8. trinn ved ungdomsskolene i Kristiansund og Averøy.
- Videreført ordningen «Ungdommens halv-time» i bystyret.
- Gjennomført folkemøte og innbyggerundersøkelse¹² knyttet til kommunereformen – 79 % av respondentene i Kristiansund ønsket en ny kommune med Kristiansund, Averøy, Gjemnes og Tingvoll.
- Ordføreren informerte 10. trinn og elevene ved videregående skoler om kommunereformen.
- Gjennomført spørreundersøkelse i forbindelse med evalueringen av byutviklingsprosjektet «Kaibakken 2016».
- Gjennomført digitalt barnetråkk i forbindelse med utviklingen av ny sentrumsplan.
- Avholdt fire næringslivsfrokoster.
- Startet innføring av Visma BI for samordning av måledata. Dette vil på sikt bidra til å bevisstgjøre innbyggerne på hvor Kristiansund kommune er god og hvor man har et utviklingspotensial i forhold til sammenlignbare kommuner.
- Anskaffet utstyr til «KommuneTV». Direkteoverføring og arkivopptak av bystyremøter vil gjøre disse mer tilgjengelig for alle interesserte. Tas i bruk fra 2017.
- Ny portal med chat-løsning, som enkel kommunikasjonskanal mellom innbyggere/næringsliv og kommunen, er under utforming.
- Startet utviklingen av «Min side». Sikker innlogging via ID-porten som gir relevant informasjon for innbyggere, ansatte og politikere.

Innspill fra innbyggere

«Melde feil i gata mi»	2013	2014	2015	2016
Totalt antall henvendelser	356	722	813	705
Antall henvendelser som har medført forbedring	308	643	645	628
Fordelt på kategori:				
Vann	25	12	1	46
Avløp	11	19	2	0
Renovasjon	0	0	2	1
Vei	257	256	230	227
Miljø/forurensning	0	1	0	7
Gatelys	15	355	510	346
Andre henvendelser	48	79	68	78

Antall innrapporterte feil og mangler via nettsiden www.fiksgatami.no har vært økende i perioden. 89 % av henvendelsene medførte forbedring. Økningen i innmeldte feil sees i sammenheng med lavere terskel for involvering fra innbyggerne, mindre henvendelser per telefon direkte til enheter samt at innmeldte feil i stor grad blir utbedret.

TILRETTELEGGE FOR FRIVILLIGHETEN

- Koordinert og tilrettelagt for aktiviteter og arrangementer knyttet til den frivillige innsatsen for asylanter.
- Gjennomført stormøte med frivilligheten høsten 2016. Kommunikasjon og bruk av kommunens nettside for å sikre at funksjoner og informasjon vi har behov for å formidle og innhente blir ivaretatt.
- Videreført ordningen med «Trivselsvenn» og «Aktivitetsvenn».

Utfordringer og planer

TILRETTELEGGE FOR INVOLVERING OG MEDVIRKNING

Kommunen må videreutvikle den digitale kommunikasjonen og legge til rette for dialog for å styrke innbyggerinvolvering. Et verktøy for håndtering av forbedringsforslag og avvik fra innbyggere er til vurdering – fordeling og oppfølging av oppgaver skal være en del av verktøyet.

Rådmannen skal styrke innbyggerinvolveringen gjennom tilrettelegging av gode medvirkningsarenaer samt hensiktsmessige og åpne beslutningsprosesser. Systematisk arbeid med involvering i kommunale utredningsprosesser skal prioriteres.

Det skal gjennomføres ny innbyggerundersøkelse i 2017.

¹² Foretatt av Opinion AS.

TILRETTELEGGE FOR FRIVILLIGHETEN

Kommunens frivilligmelding retter fokuset på betydningen av det frivillige arbeidet som lag, organisasjoner og frivillige enkeltpersoner legger ned som et supplement til det offentlige tjenestetilbudet.

I lys av ny lov om folkehelse, kommunens levekårsutfordringer og økonomiske situasjon forventes økt behov for medvirkning fra frivillig sektor. Tilskudd til frivillige lag- og organisasjoner/foreninger har blitt redusert og rammevilkårene for frivillig sektor er mer anstrengt. For å kunne stimulere til økt frivillighet må kommunen jobbe proaktivt med å sikre det økonomiske grunnlaget for frivilligheten gjennom ulike kurs, konkret søknadshjelp og generell rådgivning tilknyttet Tilskuddsportalen.

I arbeidet med bosetting og integrering av flyktninger, er frivillig sektor en viktig samarbeidsaktør. Det samme gjelder dersom en ny situasjon med akuttmottak for asylsøkere og flykninger igjen skulle oppstå.

Det er i handlingsprogrammet ikke funnet rom for å innarbeide Involveringsutvalgets tilrådning om oppretting av egen frivillighetskoordinator for bedre samarbeid og samspill med frivillig sektor. Vi må allikevel tilstrebe og finne måter å stimulere frivillig sektor på som er mindre ressurskrevende.

Rådmannen vil vektlegge riktig fordeling av midler og formalisere samarbeid med frivillig sektor for å sikre medansvar for gjennomføring. Det skal foretas en gjennomgang av kommunens kontaktpunkter mot innbyggerne.

Fokusområde medarbeidere

Vi ønsker å legge til rette for at ansatte skal oppleve mestring, trivsel og tilhørighet på arbeidsplassen. I likhet med 2015, har vi i 2016 arbeidet målrettet, systematisk og langsiktig, spesielt innenfor områdene arbeidsnærvær, heltidskultur, digitalisering og forbedring av arbeidsprosesser.

Arbeidsgiverpolitikken i Kristiansund kommune skal bidra til å videreutvikle tjenestetilbudet i tråd med innbyggernes endrede behov for gode, moderne og digitaliserte tjenester. Vi skal fortsette å være en omstillingsdyktig og serviceinnstilt kommune hvor vi yter vårt beste for våre brukere, ansatte og innbyggere. Fremtidens medarbeidere har høye krav og forventninger til sin arbeidsgiver. Kristiansund kommune er Nordmøres største organisasjon, og vårt fortrinn må derfor synliggjøres og fremheves for å være aktuell og relevant. Vi er en moderne kunnskapsorganisasjon som håndterer et stort mangfold i arbeidsoppgavene. Kompleksiteten og variasjonen gjør det til en spennende og identitetsskapende arbeidsplass hvor utviklingsmulighetene og karriereveiene er mange.

Vårt utgangspunkt er hovedavtalens mål om samarbeid, medbestemmelse og medinnflytelse. Gjennom mestringsorientert ledelse og tillitsbasert medarbeiderskap, skal hver enkelt medarbeider kunne påvirke og forme hvordan vi leverer våre tjenester innenfor overordnede rammer. Medarbeidernes kompetanse er uten tvil organisasjonens viktigste ressurs, når deres kompetanse benyttes til riktig tid på riktig sted. Inkludering og mangfold står sterkt i vår organisasjon.

Mål og resultater

Resultatgrenser: ● Ønsket resultat ● Akseptabelt resultat ● Uakseptabelt resultat

GJENNOMGÅENDE MÅLEKORT - FOKUSOMRÅDE MEDARBEIDERE						
Hovedmål - Motiverte og kompetente medarbeidere						
Suksessfaktor (delmål)	Måleindikator	Resultatkrav	Resultat 2014	Resultat 2015	Resultat 2016	Endring fra sist måling
Ledelse	Lederavtale - alle enhetsledere	100 %	-	80 %	Ikke målt	
	Evalueringsamtale - alle enhetsledere	100 %	-	89 %	100 %	↑
Arbeidsmiljø – HMS / IA ¹⁾	Medarbeidertilfredshet	6,0 - 4,6	Ikke målt	4,5	Ikke målt	
	Sykefravær	8,5 %	9,5 %	9,4 %	8,6 %	↑
	Etablere rutine på vurdering av sykefravær i hver enhet	Innført	I arbeid	I arbeid	Ferdig utarbeidet	↑
	Utarbeide overordnet handlingsplan for IA-arbeidet	Ferdig utarbeidet	-	I arbeid	Ferdig utarbeidet	↑
Heltidskultur	Antall 100 % for hele kommunen	Alle stillinger over 92 %	-	I arbeid	52 %	
Livsfasepolitikk, likestilling og mangfold	Utarbeide livsfaseplan	Ferdig utarbeidet	-	I arbeid	I arbeid	-
Lønnspolitikk	Revidert og oppdatert lønnspolitisk plan	Ferdig utarbeidet	-	I arbeid	I arbeid	-
Medbestemmelse og involvering	Utarbeide plan for ansattes rett til medbestemmelse	Ferdig utarbeidet	-	I arbeid	I arbeid	-

¹⁾ HMS – helse, miljø og sikkerhet, IA – inkluderende arbeidsliv

Fokusområdet Medarbeidere er utviklet for å ivareta mål og satsingsområder i kommunens arbeidsgiverstrategi. Målekortet er gjennomgående for hele kommunen.

Tabellen viser utviklingen av ansatte og årsverk de siste fem årene og kjønnsfordelingen i kommunen ved utgangen av 2016. Grunnlaget omfatter fast ansatte.

Rammeområder (per 31.12)	Årsverk					Ansatte					Kjønnsfordeling	
	2012	2013	2014	2015	2016	2012	2013	2014	2015	2016	Kvinner	Menn
Politisk styring	5,3	4,8	4,8	3	3,5	7	6	6	3	4	2	2
Sentraladministrasjonen	68,5	71,5	76,9	83,2	83,3	71	79	79	87	87	50	37
PP-tjenesten	17,6	18,6	18,4	19,2	21,4	19	20	20	22	23	21	2
Grunnskoler	339,8	360,2	377,8	344,6	346,3	387	409	424	383	388	295	93
Barnehager	127,7	134,9	133,3	130	119,9	155	160	160	153	141	136	5
Kultur og næring	52,4	53,5	52,4	51,6	48,6	59	60	61	60	55	36	19
Fellestj. pleie og omsorg	29,2	32,5	31,4	28,1	29,4	32	38	36	33	33	18	15
Sykehjem	174,2	189,0	193,4	176	164,9	263	274	278	240	224	212	12
Hjemmetjenester	104,2	103,3	106,6	114,1	117	147	145	147	152	153	146	7
Psykisk helse og rus	29,1	34,2	42,0	48	51,4	35	40	48	56	60	51	9
NAV Kristiansund	29,3	29,3	30,2	30,8	30,8	30	30	31	32	32	27	5
Barn, familie, helse	47,2	45,8	49,4	79,2	77,3	53	52	55	89	85	79	6
Bo- dagtilbud/oppfølgning	140,5	145,1	161,4	163,6	162,1	199	202	225	217	212	184	28
Kommunalteknikk	93,9	96,9	93,7	93	87,4	96	98	95	94	91	10	81
Plan og byggesak	19,0	24,6	22,3	21,9	20,4	19	25	24	23	21	9	12
Eiendomsdrift	54,9	50,7	53,0	51,7	49,7	72	65	64	61	60	39	21
Brann og redning	31,1	34,8	33,3	37,6	36,2	32	36	35	55	55	6	49
Totalt	1 363,9	1 429,7	1 480,4	1 475,6	1 449,6	1 676	1 739	1 788	1 760	1 724	1 321	403

Ved slutten av 2016 hadde vi 1 724 fast ansatte fordelt på 1 449,6 årsverk. Dette er 36 personer færre enn i 2015. Andelen kvinner utgjør 76,6 %. Andelen er tilnærmet uforandret fra sist år. Differansen mellom antall personer og antall årsverk har sammenheng med at ikke alle ansatte har full stilling.

LEDELSE

Høsten 2016 inviterte rådmannen til ledersamling. 151 av kommunens ledere deltok på samlingen. Tema som ble tatt opp var tanker og visjoner for kommunen, økonomi, sykefravær og arbeidsnærvær og eiendomsdrift. Samlingen ble avsluttet med foredrag av forsker Anne Inga Hilsen fra Fafo som snakket om endring og utvikling i kommunene.

Vi startet planleggingen av et lederutviklingsprogram i samarbeid med KS-Konsulent. Programmet skal gjennomføres for å utvikle våre ledere innenfor de 4 hovedområdene planlegge, organisere, lede og kontrollere.

ARBEIDSMILJØ

I Kristiansund kommune er det utarbeidet en overordnet handlingsplan for HMS-arbeidet. Den er førende for enhetenes handlingsplaner, som er under utarbeidelse.

Nærværsgruppa¹³ har i 2016 arbeidet med tiltak for å redusere sykefraværet og tiltak for å fremme nærvær og helsefremmende arbeid. Gruppen har utarbeidet en overordnet IA-plan i samarbeid med NAV Arbeidslivssenter for hele kommunen, med følgende tre delmål:

1. Reduksjon i sykefraværet med 20 % i forhold til nivået i 2. kvartal 2001. Sykefraværet på nasjonalt nivå skal ikke overstige 5,6 %.
2. Hindre frafall og øke sysselsetting av personer med nedsatt funksjonsevne.
3. Yrkesaktivitet etter fylte 50 år forlenges med tolv måneder. Med dette menes en økning sammenliknet med 2009 i gjennomsnittlig periode med yrkesaktivitet (for personer over 50 år).

Som en del av den nye IA-avtalen (for perioden 2016-2018) skal det arbeides med å definere egne IA-mål for den enkelte enhet. Hensikten med IA-arbeidet er å redusere sykefraværet, hindre utstøting fra arbeidslivet, vektlegge forebyggende HMS-arbeid, redusere offentlige utgifter, øke forståelsen for ulikheter og åpne arbeidslivet for personer med redusert funksjonsevne. Vi ønsker å ha et positivt fokus på arbeidsnærvær, fremfor sykefravær. Forebygging og et godt arbeidsmiljø er viktige forutsetninger for å oppnå målene i IA-avtalen. Det pågående arbeidet med opplæring i sykefraværsoppfølging for flere enheter videreføres også til 2017.

¹³ Opprettet i 2015 og består av personal- og organisasjonssjef, HMS-rådgiver, hovedverneombud, hovedtillitsvalgt Fagforbundet og kommunens to IA-kontakter fra NAV-Arbeidslivssenter.

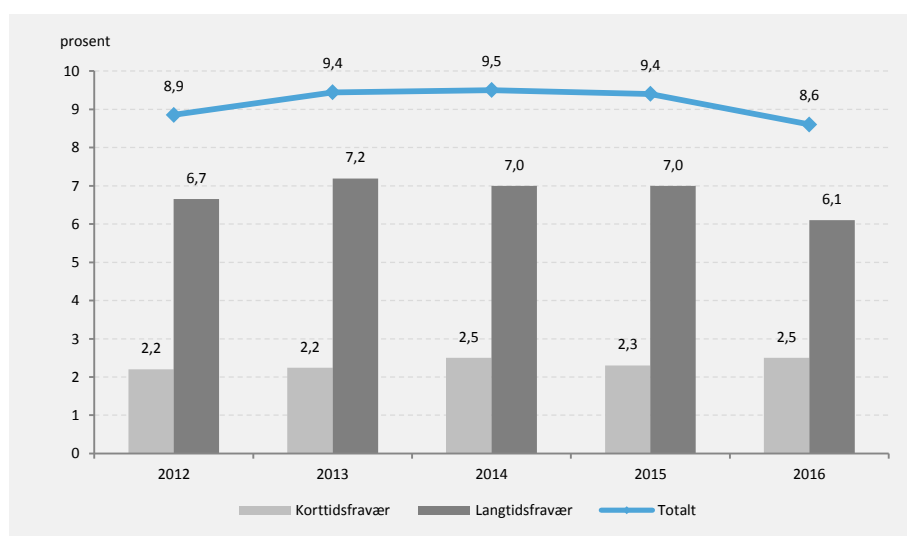
I likhet med i 2015 ble det også i 2016 gjennomført en kvartalsvis gjennomgang av sykefravær i enhetenes HMS-grupper for å vurdere volum, utvikling over tid og spesielt se etter faktorer i arbeidsmiljøet. HMS-gruppene vurderte også registrerte HMS-avvik og tiltak for å lukke avvik-/hindre at lignende avvik oppstår senere. Det har vært fokus på opplæring og mer aktiv og praktisk bruk av kvalitetssystemet Losen i alle enheter og referat fra arbeidsmiljøutvalgets møter legges nå ut på enhetene.

Det har i 2016 blitt gjennomført HMS-kurs for ledere og verneombud. På verdens HMS-dag, 28. april markerte alle kommunens enheter HMS-dagen med ulike aktiviteter. Kommunens HMS-pris gikk til Karihola barnehage, for fremragende HMS-arbeid.

Kommunen har i løpet av 2016 opprettet AKAN¹⁴-utvalg og valgt AKAN-kontakter på hver enhet. Det er også gjennomført kurs knyttet til roller og oppgaver.

Felles medarbeiderundersøkelse gjennomføres hvert andre år. Siste måling av medarbeidertilfredshet var i 2015. Ny undersøkelse gjennomføres i 2017 basert på KS sin 10-faktormodell. Ansatte har i løpet av 2016 blitt informert om den nye modellen. Noen enheter har imidlertid gjennomført undersøkelser i egen regi.

Sykefravær

Sykefraværet har vært relativt stabilt, men høyt de siste årene. I 2016 har det skjedd en endring, og vi er på god vei mot å nå målet i IA-avtalen på 8,5 %. IA målet har ikke blitt justert, selv om kommunen har ambisjoner og ønsker om et sykefravær under dette. Som en del av den nye IA-avtalen (for perioden 2016-2018) skal det arbeides med å definere egne IA-mål for den enkelte enhet, da mange enheter tross alt har et lavere sykefravær enn 8,5 %. Nye og forskningsbaserte tiltak for å redusere sykefraværet ble iverksatt i 2016. Disse videreføres til 2017 gjennom prosjektet IA-ledelse 2.0, med NED-workshop i regi av KS, for barnehager og helse og omsorg.

Sykefraværet gikk ned fra 9,4 % i 2015 til 8,6 % i 2016. Reduksjonen gjaldt langtidsfraværet, med en nedgang fra 7,0 % i 2015 til 6,1 % i 2016. Korttidsfraværet har steget fra 2,3 % i 2015, til 2,5 % i 2016. Det er store variasjoner mellom rammeområdene, men også innad i rammeområdene. De fleste har en nedgang i sykefraværet, men 6 rammeområder har en økning i sykefraværet sammenlignet med 2015. Av i alt 17 rammeområder, er det 8 rammeområder med sykefravær lik eller under målsetningen om et sykefravær lavere enn 8,5 % fra IA-avtalen.

VERNETJENESTEN

Kommunen har over 80 verneombud, fordelt på forskjellige enheter og avdelinger. Hovedverneombudet har ansvaret for å samordne tjenesten.

Noen av temaene som vernetjenesten har arbeidet med i 2016 er verneombudets oppgaver, roller i konflikter, synliggjøring av vernetjenesten i kommunen og arbeidet i HMS-gruppene. I løpet av de siste årene har vernetjenesten blitt mer og mer brukt som en samarbeidspart av ledere på alle plan. Tjenesten har blitt mer synlige og fått den medvirkningen som lovverket tilsier.

¹⁴ AKAN er et trepartssamarbeid mellom partene i norsk arbeidsliv (LO, NHO og Staten), hvor hovedoppgaven å forebygge rusmiddelproblemer i norsk arbeidsliv, samt å bidra til at ansatte med rusmiddelproblemer får hjelp.

I løpet av 2016 har hovedverneombudet;

- Gjennomført tre møter med verneombudene og avholdt seks sektormøter.
- Gjennomført verneombudets dag – 70 verneombud deltok.
- Gjennomført samling for alle verneombudene i forbindelse med etableringen av AKAN og verneombudets rolle i dette arbeidet.
- Arrangert 40-timers grunnkurs for verneombud via Bedriftshelsetjenesten.
- Deltatt på nettverkssamling for hovedverneombudene på Nordmøre.
- Deltatt på samling for alle hovedverneombudene i fylket.

Hovedverneombudet sitter i Fagforbundets utvalg for arbeidsmiljøaktiviteter (UFA). Dette utvalget består av ni medlemmer fra hele landet. Utvalget ønsker å sette søkelys på vernetjenesten i Fagforbundet og arrangerer blant annet kurs for verneombud og Hovedverneombud.

HELTIDSKULTUR

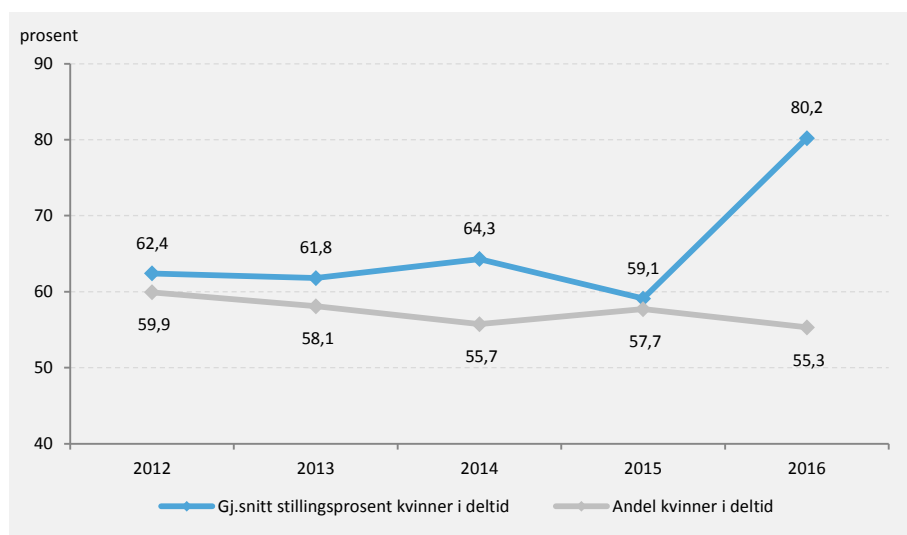
«Felles prinsipp for heltid»¹⁵ skal være retningsgivende for vårt arbeid med heltidskultur. Vi har i 2016 gjennomført flere workshops med fokus på hvordan vi operasjonelt og kulturelt skal nå dette målet. Prosessen gjennomføres med bistand fra KS-Konsulent. Målgruppen er avdelingsledere sammen med enhetsleders ledergruppe, tillitsvalgte og verneombud. Rolleforståelse og kunnskap om heltid har vært sentrale tema gjennom alle samlingene. Alle avdelingslederne har fått opplæring i verktøyet «Heltidsmodellen». Det har vært satt ned arbeidsgrupper rundt på enhetene for å involvere flest mulig av ansatte i dette arbeidet. Ulike arenaer som personalmøter og fagdager har også blitt brukt.

I løpet av 2016 har en arbeidsgruppe bestående av enhetsledere, personalledere, administrasjonsledere, hovedtillitsvalgte, og hovedverneombud utarbeidet følgende måltall for heltid:

- antall stillinger 100 %
- gjennomsnittlig stillingsprosent
- andel hele stillinger
- naturlig avgang
- gjennomsnittlig stillingsstørrelse
- antall rekrutteringsstillinger

Kommunen fikk tilskudd til prosjektet «Innovasjonsagenten» i 2016, men har på grunn av store organisatoriske endringer ute på enhetene ikke lyktes med å komme i gang med prosjektet.

Stillingsstørrelser

Figuren viser utviklingen av kvinners gjennomsnittlige stillingsstørrelse og andel kvinner som arbeider deltid. Kristiansund har 1 724 ansatte, i 1 865 stillinger. Mange av stillingene er delte årsverk av tekniske grunner som rapportering. Det er delte stillinger innenfor nesten alle områder. Disse utgjør 141 stillinger. Fortsatt er over halvparten av stillingene deltid (50,7 %).

¹⁵ Vedtatt av ADMU i 2015.

REKRUTTERING OG KOMPETANSEUTVIKLING

- 452 ansatte har enten påbegynt, videreført eller gjennomført etter- og videreutdanning.
- 3 ansatte i kommunen deltok på videreutdanningen «Ledelse av prosesser» gjennom et samarbeid med Molde kommune.
- Videreførte samarbeidet med Høyskolen i Molde om praksis for sykepleierstudenter, og etter- og videreutdanning for lærere ved NTNU.
- For skoleåret 2016-2017 ble 12 lærere innvilget videreutdanning gjennom «Kompetanse for kvalitet». 11 lærere er i gang med dette.
- 3 enhetsledere fra barnehagene gjennomførte nasjonal styrerutdanning.
- Utdannet ICDP-veiledere i barnehagene.
- Innført medarbeiderdrevet innovasjon som metode for forbedringsarbeid innen helse.
- 8 lærekontrakter innen helsearbeiderfaget tilknyttet «Vekslingsmodellen».
- 5 menn på opplæring innen helsearbeiderfaget gjennom prosjektet «Menn i helse».
- 42 løpende lærekontrakter i vår kommune (inkludert Vekslingsmodellen og Menn i helse).
- 9 lærlinger bestod fagprøven i 2016.
- Opprettet jobb-bank i forhold til flyktninger
- Medlemsbedrift i KOM Trainee. I 2016 var 1 trainee ansatt i kommunen.
- Etablert KOM Helse (for sykepleiere og vernepleiere) under KOM Trainee. De første traineene vil bli tilsatt i 2017.
- Kommunen arrangerer 2 nettverksmøter hvert halvår for språkveiledere i barnehage og skole. Dette er i lokal regi og er knyttet til kommunens språkplan «SPRÅKSPOR».
- Kristiansund har i samarbeid med Voksne For Barn arrangert workshops for «Zippys venner», som er et skoleprogram for 1.-4. trinn innen mestring og læringsmiljø, med fokus på oppvekstvilkår og psykiske helse.
- Ungdomsskolene avsluttet den nasjonale satsingen «Vurdering For Læring». Sluttrapport levert i september.
- Nordlandet Ungdomsskole, Kristiansund Voksenopplæring og Kristiansund videregående skole har avsluttet prosjekt «Ungdom med kort botid» som ble arrangert i samarbeid med Høgskolen i Volda og Nasjonalt senter for flerkulturell opplæring (NAFO).

6,5 % av fast ansatte i kommunen sluttet i løpet av 2016. Dette er en økning på 3,8 % fra 2015.

LIVSFASEPOLITIKK, LIKESTILLING OG MANGFOLD

I løpet av 2016 tok 105 kvinner og 19 menn ut foreldrepermisjon. De 19 mennene tok ut permisjon på til sammen 869 dager, det vil si et uttak på 46 dager i gjennomsnitt. Tilsvarende tall for 2015 var 51 dager. 4 menn tok i 2016 ut pappapermisjon på i alt 41 dager. Tilsvarende tall for 2015 var 12 menn og 118 dager. I snitt utgjorde dette 10,3 dager i 2016 mot 9,8 dager i 2015. Snittlengden på pappapermisjoner har variert noe de senere årene.

Ved utgangen av 2016 var det inngått 104 senioravtaler. Om lag 30 % omfatter stillingsreduksjon. Antall avtaler er redusert med 46 fra 2015. Samlede utgifter utgjorde 2 866 mill. kroner. Tilsvarende utgifter i 2015 var 4 972 mill. kroner.

Bystyret består av 45 medlemmer, 16 kvinner og 29 menn. Formannskapet består av 11 medlemmer, 6 kvinner og 5 menn. Vi oppfyller ikke kommunelovens krav til kjønnsfordeling i alle våre folkevalgte organer ved utgangen av 2016. Kjønnsfordelingen blant ansatte utgjorde 76,6 % kvinner og 23,4 % menn. Endringen fra 2015 var på +/- 0,01 %. I ledergruppen og blant enhetslederne var det en kvinneandel på 52,2 %. Dette er en nedgang i forhold til 2015, hvor andelen utgjorde 56,5 %

Tiltakene «Aktiv kommune» og «I jobb» ble avviklet som prosjekt i 2016 med bakgrunn i endrede rammer fra NAV Møre og Romsdal. Arbeidstrening og individuell veiledning i forhold til jobbsøking og karrierevalg ble videreført i 2016 gjennom prosjektet «Starter'n». Rådhuskantina er aktivt brukt som jobbtrening for flyktninger og innvandrere.

LØNNSPOLITIKK

Lønnspolitisk plan er rammeverket for kommunens lønnspolitikk.

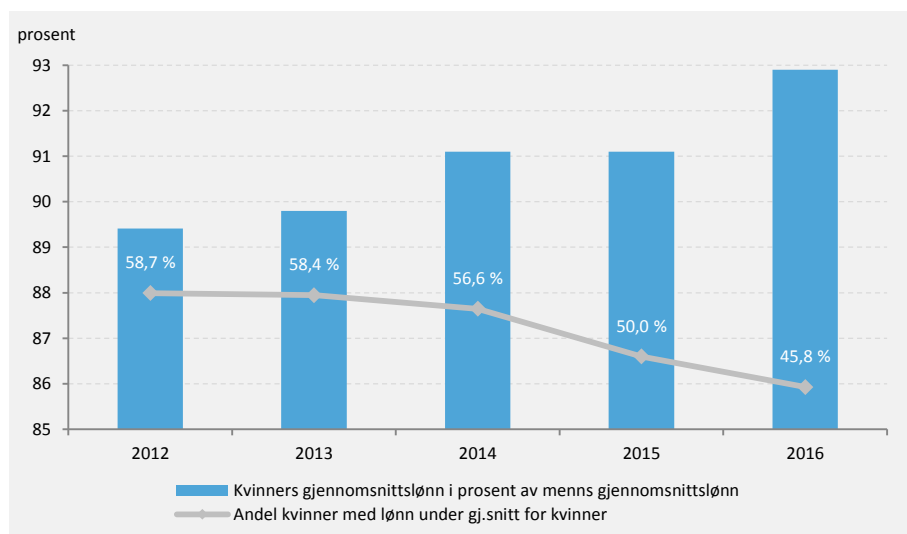
Lederlønn

	2014			2015			2016		
	Kvinner	Menn	Alle	Kvinner	Menn	Alle	Kvinner	Menn	Alle
Antall (per 31.12)	30	26	56	26	24	50	24	22	46
Gjennomsnitt årslønn	602 400	683 308	642 854	638 077	700 421	668 002	671 825	723 223	696 407

Omfatter ledergruppe og enhetsledere.

I snitt økte årslønnen for ledere med 28 405 kroner fra 2015. Høyest økning hadde kvinner med 33 748 kroner. Til sammenligning økte mannlige ledere sin lønn med 22 802 kroner.

Gjennomsnittslønn

Figuren viser utviklingen av kvinners gjennomsnittslønn i forhold til menns. Per 31.12 var denne på 92,9 %, en økning på 1,8 % fra 2015. Forholdet mellom menns og kvinners gjennomsnittslønn er redusert de siste årene og det jobbes systematisk med å minske forskjellene ytterligere. I tillegg viser figuren at andelen kvinner som har lavere lønn enn gjennomsnittet er betydelig redusert. Dette betyr at det er kvinner med lav lønns plassering som har hatt best lønnsutvikling de siste årene, noe som er i tråd med både sentrale og lokale målsetninger. Forskjellene i gjennomsnittslønn gjenspeiler i hovedsak at det er klart flere kvinner i yrkeskategorier med lavere lønns plassering. De fleste ansatte følger lønnsstiger innenfor den kommunale hovedtariffavtalen. Dette er med på å sikre lik lønn for likt arbeid. Målsetningen om likelønn er blant annet å forhindre diskriminering knyttet til kjønn og andre forhold. Likelønn er gjenstand for drøfting i forkant av hvert lokale lønnsoppgjør i henhold til

MEDBESTEMMELSE OG INVOLVERING

Hovedavtalen er utgangspunktet for målet om samarbeid, medbestemmelse og medinnflytelse. Avtalen utgjør rammeverket for partssamarbeidet.

Arbeidstakerorganisasjonene/tillitsvalgte har;

- Bistått i lønnsforhandlingene.
- Bistått i ansettelsesprosesser.
- Deltatt i IA- og HMS-arbeidet gjennom Nærværgruppen.
- Deltatt i utarbeidelsen av ny arbeidsgiverstrategi.
- Deltatt i drøftinger og forhandlinger.

Utfordringer og planer

Kristiansund kommune står overfor et teknologisk veiskille hvor det satses for fullt på nye arbeidsformer gjennom organisasjonsutvikling, tjenstedesign og digitalisering. Denne dreiningen gir arbeidstakerne en unik mulighet til å påvirke sin jobbhverdag ved å jobbe smartere, enklere og i en mye tettere dialog og samhandling med innbyggere og brukere. Gjennom innovasjon, nyskaping og utvikling skal kommunen løse utfordringene vi står overfor på nye måter. Både internt i organisasjonen og i samspill med omgivelsene. Hver ansatt skal kunne påvirke og forme hvordan vi leverer våre tjenester innenfor overordnede rammer. Å jobbe i Kristiansund kommune er et bidrag til å skape Kristiansund kommune.

Det skal fremmes sak om ny arbeidsgiverstrategi i 2017. Den skal inneholde definerte tiltak og tydelig oppfølgingsansvar innenfor alle områder.

LEDELSE

Rådmannen vil sørge for at ledelse i Kristiansund kommune innebærer en felles mestringsorientert ledelsespraksis og en bevisst og strategisk jobbing med å utvikle hver enkelt leder. Det skal;

- gjennomføres et lederutviklingsprogram for alle enhetsledere, i tillegg skal kompetanseheving av avdelings- og mellomledere prioriteres
- sikres at alle enhetsledere har en lederavtale med tydelige forventninger, mål og konsekvenser
- legges til rette for at alle nytilsatte ledere gjennomgår et eget opplæringsprogram

ARBEIDSMILJØ

Rådmannen vil arbeide systematisk og målrettet med sykefraværsarbeidet i kommunen ved bruk av forsknings- og effektbaserte virkemidler. Den overordnede handlingsplanen for IA-arbeidet i kommunen skal implementeres i enhetene i 2017 og det skal defineres egne IA-mål for den enkelte enhet. Vi skal også delta i et nasjonalt sykefraværsprosjekt i regi av KS og NAV, hvor hovedsatsningsområdene er barnehager samt helse og omsorg.

Rådmannen vil øke fokuset på medarbeidernes ansvar for å bidra til et godt arbeidsmiljø som fremmer kultur for læring og fornyelse. Rådmannen vil utvikle en serviceinnstilt og effektiv organisasjon som ivaretar kommunens omdømme og identitet. Det skal;

- legges til rette for at alle nyansatte gjennomgår et eget opplæringsprogram
- sørges for at alle faste ansatte har medarbeidersamtaler med sin (nærmeste) leder
- gjennomføres utviklingssamtaler med alle ansatte (nærmeste leder)
- bevisstgjøre at alle våre medarbeidere har to jobber – gjøre jobben sin og forbedre den

HELTIDSKULTUR

Kvaliteten i tjenesten påvirkes positivt med økende andel hele stillinger (100 %). Målet er at kommunen skal vise en jevn utvikling mot heltidskultur. Å få bukt med ufrivillig deltid er et viktig skritt i riktig retning. For å utvikle heltidskultur kreves store strukturelle endringer i organisasjonen samtidig som det jobbes med holdninger hos ansatte på alle nivå. Dette er tidkrevende prosesser der det er viktig å ta vare på de arbeidstakerne som jobber i kommunen i dag, samtidig som vi gjør kommunen attraktiv for fremtidig arbeidssøkere.

Rådmannen vil sørge for en strategisk forankring av heltidskultur i hele organisasjonen, inkludert stab og støtte. Det skal iverksettes og implementeres prinsipper for heltidskultur. Ved utgangen av 2017 skal partene i arbeidslivet være enige om vilkår for nye arbeidstidsordninger for medarbeidere i turnus.

REKRUTTERING OG KOMPETANSEUTVIKLING

Kommunen har store utfordringer knyttet til rekruttering av blant annet helsefagarbeidere, vernepleiere, sykepleiere, lærere, barne- og ungdomsarbeidere og barnehagelærere. Rådmannen vil jobbe systematisk og legge forholdene til rette for å rekruttere, utvikle og beholde den kompetansen kommunen til en hver tid har behov for. Det skal;

- utredes mulighet for å etablere deltidsutdanning sykepleie i Kristiansund
- utvikles et helhetlig kompetansesystem

LIVSFASEPOLITIKK, LIKESTILLING OG MANGFOLD

Kommunen arbeider med en helhetlig plan som ivaretar ulike livsfaser og motvirker diskriminering og særbehandling. Rådmannen vil legge til rette for at ansattes behov i ulike livsfaser i størst mulig grad blir imøtekommet. Rammevilkårene for arbeidsliv og familie/privatliv må sees i sammenheng. Rådmannen vil oppfylle lovens krav til kjønnsfordeling, ivareta mangfold og sørge for like muligheter og likeverdige rettigheter og plikter til deltakelse for alle ansatte uavhengig av kjønn, nasjonalitet, etnisitet, funksjonsevne og bakgrunn for øvrig. Det skal utarbeides en livsfaseplan som i tillegg hensyntar likestilling og mangfold.

LØNNSPOLITIKK

Rådmannen vil tilpasse den lokale lønnspolitikken for å sikre at det er sammenheng med kommunens mål og at det skapes forutsigbarhet for den ansatte å innrette seg i henhold til lønnspolitikken. Det skal foretas en revidering av lønnspolitisk plan i tråd med Hovedtariffavtalens føringer.

MEDBESTEMMELSE OG INVOLVERING

- Rådmannen vil skape et best mulig samarbeidsgrunnlag mellom partene på alle nivåer ved å sikre og legge til rette for gode prosesser mellom partene og for en positiv utvikling av kvalitativt gode tjenester i kommunen. Samarbeidet må baseres på tillit og gjensidig forståelse for partenes ulike roller. Det skal;
- sikres medvirkning og medinnflytelse gjennom informasjon og drøftinger
- avholdes kontaktmøter mellom de sentrale parter

Fokusområde læring og fornying

Vi har i løpet av 2016 videreført arbeidet med å optimalisere og effektivisere våre arbeidsoppgaver. Ny teknologi gjør at vi samhandler bedre enn før innenfor flere områder. Vi har startet et omfattende digitaliseringsløft som skal gjøre hverdagen enklere for oss, våre brukere og innbyggere. Evalueringer viser at vi har god forvaltningspraksis og evner å lære og fornye oss.

For å kunne ivareta samfunnsoppdraget vårt som tjenesteyter, samfunnsutvikler og demokratisk arena kreves det evne til omstilling, endring og fornying. Gjennom å utvikle en kultur for erfaringslæring og styrke evnen til å omsette kunnskap til ny praksis og bedre tjenester har kommunen som ambisjon å være en innovativ og lærende organisasjon.

Mål og resultater

Resultatgrenser: ● Ønsket resultat ● Akseptabelt resultat ● Uakseptabelt resultat

GJENNOMGÅENDE MÅLEKORT - FOKUSOMRÅDE LÆRING OG FORNYING						
Hovedmål - Fremtidsrettet og lærende organisasjon						
Suksessfaktor (delmål)	Måleindikator	Resultatkrav	Resultat 2014	Resultat 2015	Resultat 2016	Endring fra sist måling
Effektive arbeidsprosesser	Optimalisering	5	4 nye tiltak	6 nye tiltak	6 nye tiltak	-
	Samhandling	3	1 nytt tiltak	3 nye tiltak	3 nye tiltak	-
	Digitalisering	10	12 nye tiltak	8 nye tiltak	13 nye tiltak	↑
Kunnskapsbasert praksis og forbedringsarbeid	Innføre metodeverk	Innført	-	-	I arbeid	
Hensiktsmessig organisering	Innføre ny organisasjonsmodell	Innført	I arbeid	Innført	-	
Lærende og utviklingsorientert organisasjon	God forvaltningspraksis ¹⁾	800	Ikke målt	Ikke målt	523	↑

¹⁾ Indikatoren måler Kristiansund kommunes score i Kommunekompassets evaluering av kommunens forvaltningspraksis.

Fokusområde Læring og fornying er skilt ut som eget målekort og utvidet med flere suksessfaktorer og måleindikatorer. Målekortet er gjennomgående for hele kommunen.

EFFEKTIVE ARBEIDSPROSESSER

Optimalisering

- Gjennomført LEAN av saksflyt knyttet til byggesak.
- Videreført arbeidet med å optimalisere arbeidsflyten mellom ulike fagsystem i sentraladministrasjonen.
- Innført selvbetjeningsløsning på utlån og innlevering ved biblioteket.
- Anskaffet nye infoskjermer med sentral styring av møtevirksomhet på rådhuset.
- Automatisert utrulling av programvare.
- Tilgang til mer programvare gjennom sentral plattform har gitt mindre nedetid og mindre vedlikehold for brukere av de største fagsystemene.
- Teknisk flytting og oppgradering av NAV-programvare skulle føre til bedre vedlikehold og effektiviseringsgevinster, men har dessverre vært belemet med barnesykdommer i flere måneder. Vurderer nå nytt saksbehandlingssystem.
- Omfattende prosjekt for å strømlinjeforme bruk av tidsstyringssystem, for å sikre at lønnskjøring gjøres på riktig grunnlag, at færrest mulig steg er manuelle, og at maskin-til-maskin-kommunikasjon går som den skal. Opplæring til brukere og økt fokus på automatisering har gitt store innsparinger.
- Alle ansatte er gitt tilgang til KS Læring, og kompetanseleder har startet arbeid med å organisere, koordinere og tilgjengeliggjøre eLæring på kommunens eLæringsplattform. Tidligere verktøy, «Xtramile», avvikles.

Internt får vi kontinuerlig tilbakemelding via vår IKT-ServiceDesk knyttet til drift og via vårt kvalitetssystem ved avvik på prosedyrer og retningslinjer knyttet til hms, organisasjon og tjeneste/bruker. Det er også gjennomført kartlegging av opplæring, service og tilgjengelighet knyttet til flere av våre fagsystem.

Samhandling

- Femdoblet bruken av «Skype for business» for prosjekter og ledere. Denne formen for samhandling gir effektiv kommunikasjon og redusert reisebehov. Planlegger utrulling til alle ansatte og elever.
- Startet innføringen av «Office 365» i oppvekstsektoren – skolene er først ute.
- Videreført arbeidet med å differensiere og spesialisere kommunens tilbud knyttet til pleie- og omsorg.
- Freiklynga - 4 barneskoler og 1 ungdomsskole innledet samarbeid for å sikre overgangen mellomtrinn/ungdomstrinn.

Digitalisering

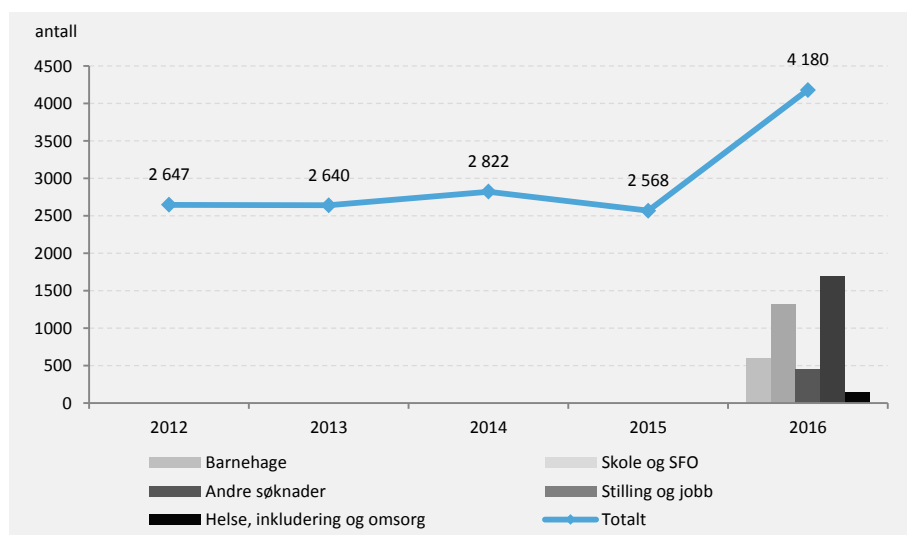
Vi har opprettet to nye stillinger for å fremme digitalisering:

- Systemarkitekt skal jobbe for at datasystemer skal integreres tettere og dele informasjon i størst mulig grad. Overordnet ansvar for at våre IKT-verktøy er moderne, integrerte og tilpasset en moderne kommune.
- Digitaliseringsrådgiver jobber med kommunens digitale kommunikasjon og uttrykk, samt digitalisering av arbeidsprosesser.

Det har i hele 2016 vært jobbet parallelt med flere digitaliseringsprosjekter. Felles for alle er å gjøre jobben enklere og mer effektiv, både internt og eksternt.

- Påbegynt utarbeidelsen av kommunens digitaliseringsstrategi.
- Utforming av ny portal for kristiansund.no – lanseres første halvår 2017. Hver enhet har utpekt en digital tjenesteansvarlig som skal bidra i arbeidet.
- Forenklet og digitalisert ulike skjema, både for internt og eksternt bruk.
- Tatt i bruk elektronisk signatur for arbeidsavtaler.
- Innført elektronisk personalmelding.
- Deltaker i en landsomfattende pilot knyttet til digitalisering av sykemeldinger.
- Innført internettassistert behandling baser på kognitiv terapi.
- Startet prosjektet "Digitale barnehager" med fokus på papirløs kommunikasjon mellom foresatte og ansatte.
- Digitaliseringsprosjekt for å inkludere "ikke-brukere" (eldre og innvandrere) i den digitale hverdagen.
- Digitalisering av byggesakarkivet pågår.
- Årsrapporten ble lansert i fulldigital utgave for første gang
- Tatt i bruk eBilag regnskap, samt innført mCasch og Vipps.

Digitalisering

Andre søknader omfatter næringsliv, kultur, idrett, startlån, tilskudd og bostøtte.

Bruk av elektroniske skjema har økt sammenlignet med 2015. Dette skyldes økt satsing på digitalisering innen flere tjenesteområder.

KUNNSKAPSBASERT PRAKSIS OG FORBEDRINGSARBEID

Gjennom Utviklingssenterets tilgang på ressurser og kompetansemiljøer, har vi klart å øke fokuset på betydningen av kunnskapsbasert praksis i pleie og omsorg. Metoden er lagt til grunn for omfattende forbedringsarbeid knyttet til legemiddelbruk i hjemmebasert omsorg. Metoden anvendes også i andre forbedringsprosjekt, som for eksempel i den nasjonale piloten om Trygghetsstandard i sykehjem.

HENSIKTSMESSIG ORGANISERING

De største enhetene innen helse og omsorg har etablert nye lederstrukturer som omfatter enhetsleder, fagleder, personalleder og administrativ leder. Dette vil bidra til en tydeligere og mer tilgjengelig ledelse, hvor flere oppgaver kan løses nærmere brukerne.

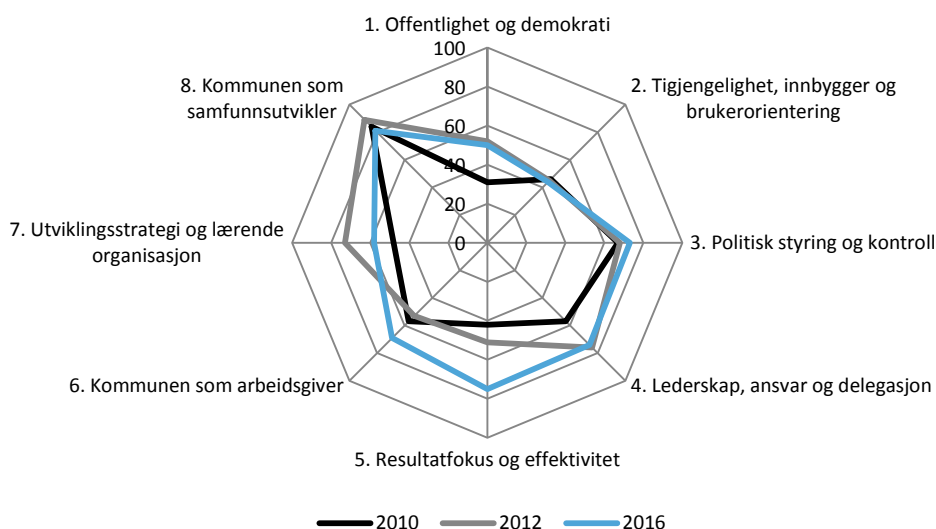
I tillegg har vi i løpet av 2016:

- Reorganisert enheten Bo og habilitering fra 17 til 7 avdelinger.
- Startet prosessen med å skille ut flyktningetjenesten fra NAV-kontoret. Ny enhet Flyktning- og innvandrertjenesten etableres fra 2017.
- Videreført arbeidet med den nye barnehagestrukturen. Stella Maris kulturbarnehage ble faset ut som følge av dette.
- Påbegynt arbeidet med ny skolestruktur.
- Bestemt hvilke enheter og funksjoner som skal flytte til Vågeveien 4.

LÆRENDE OG UTVIKLINGSORIENTERT ORGANISASJON

Vi har i 2016 gjennomført ny evaluering av vår forvaltningspraksis ved hjelp av kommunekompasset.

Figuren under viser kommunens utvikling på fokusområdene i Kommunekompasset basert på gjennomførte evalueringer i 2010, 2012 og 2016.

I 2016 evalueringen oppnådde Kristiansund tredje høyeste resultat blant kommunene som har gjennomført én eller flere evalueringer siden 2010. Vi skårer høyt på fem av de åtte områdene og middels høy på de tre resterende. Totalt oppnådde vi 523 poeng av 800 mulige. Dette er en forbedring fra 2012-målingen på 16 poeng. Vi fikk også to gullstjerner for beste praksis – informasjonsbladet Kristiansund og kommunens fulldigitale årsrapport.

Utfordringer og planer

EFFEKTIVE ARBEIDSPROSESSER

Rådmannen vil utvikle og forenkle organisasjonen - bedre ressursutnyttelse, mer tid til kjerneoppgavene og større trivsel og arbeidsglede hos de ansatte. Rådmannen vil ha fokus på prosessoptimalisering i forhold til oppgaveplassering og bredden i tjenestene. Rådmannen vil implementere teknologiske løsninger på en slik måte at vi får ut ønsket effekt både for organisasjonen og kommunenes innbyggere. Fokus vil være på hvordan IKT kan forenkle tilgangen til informasjon og tjenester og på den måten bidra til at det jobbes smartere. I tillegg skal vår ServiceDesk effektiviseres for å øke den interne brukerstøtten.

Kommunens telefonisystem skal byttes ut med en samhandlingsplattform som muliggjør chat, telefoni og videosamtaler fra alle PCer, nettbrett, mobiltelefoner og vanlige telefoner i kommunen. Utredning pågår, og prosjektet finansieres gjennom innarbeidet bevilgning i 2017.

Innkjøpstjenesten skal effektiviseres gjennom økt kontroll med alle anskaffelser i kommunen. Antall bestillere skal reduseres og den innkjøpsfaglige kompetansen skal styrkes. Innovative anskaffelser skal prioriteres.

Velferdsteknologi skal være en naturlig del, og gjerne et førstevalg, ved tildeling av hjemmebaserte tjenester. Vi skal i 2017 starte arbeidet med å utvikle vår alarmsentral til å bli et regionalt responscenter for velferdsteknologi.

KUNNSKAPSBASERT PRAKSIS OG FORBEDRINGSARBEID

Kommunen skal øke bruken av kunnskapsbasert praksis (KBP) for å bedre kvaliteten på tjenestene. Fokusområdet i 2017 vil være innen helsetjenester.

HENSIKTSMESSIG ORGANISERING

Rådmannen vil flytte fokus fra overordnet organiseringen til en effektivisering av tjenesteleveransene og samhandlingen. I dette ligger et omfattende arbeid med optimalisering av de ulike arbeidsprosesser i alle deler av kommunen.

Samlokalisering av administrative funksjoner og etablering av eget servicetorg skal bidra til en hensiktsmessig organisering av viktige bruker- og innbyggerrettede tjenester. Ombyggingen av Vågeveien 4 startet i 2016. Her skal det etableres "en dør – ett telefonnummer", og samtidig skal bygg fristilles for salg og leieavtaler termineres. Åpning av nytt servicetorg vil skje i løpet av 2017.

Arbeidet med ny skole- og barnehagestruktur pågår for fullt. Det er planlagt ferdigstillelse av to nye barnehager i løpet av 2017. Fremdriftsplanen for bygging av nye barnehager må overholdes for å etablere mer robuste og kostnadseffektive barnehager. Prinsippvedtak om ny skolestruktur er fattet. Nå går prosessen inn i en videre utredningsfase, hvor både kvalitative og kvantitative forhold skal utredes og avklares.

LÆRENDE OG UTVIKLINGSORIENTERT ORGANISASJON

Rådmannen vil utvikle en tydelig kultur for læring og fornyelse. Kommunekompassevalueringen i 2016 vil danne grunnlaget for kommunens videre lærings- og utviklingsarbeid.

Samfunnssikkerhet og beredskap

Kristiansund skal være en trygg kommune å leve og virke i. Øvelser gjennom året viser at beredskapen er god og fungerer etter intensjonene.

Mål

Kristiansund skal være en trygg kommune å leve og virke i.

VI SKAL

- Ivareta innbyggernes sikkerhet og trygghet.
- Oppfylle vår lovfestede beredskapsplikt.

Resultat

IVARETA SIKKERHET OG TRYGGHET

Vi har i løpet av 2016:

- Gjennomført årlig nasjonal varslingsøvelse initiert av Justis- og beredskapsdepartementet rettet mot kommunens kriseledelse.
- Deltatt i beredskapsøvelsen «Fårikål 2016» i regi av Fylkesmannen i Møre og Romsdal.
- Gjennomført flere øvelser med farlig gods og hendelser med farlig stoff på vei og sjø.
- Inngått to fellesavtaler med organisasjoner knyttet til omfang, ansvar og innhold i organisasjonenes bistand til kommunen i en beredskaps-/krisesituasjon.

Innfasing av ny velferdsteknologi for mottak av trygghetsalarmer har pågått i hele 2016. I tillegg har vi arbeidet aktivt med opplæring og bruk/øvelser av nødetatens samvirke knyttet til pågående livstruende vold (PLIVO).

OPPFYLLE LOVFESTET BEREDSKAPSPLIKT

Kommunens kriseberedskap er ikke aktivert i 2016, men noen få små hendelser er registrert i CIM¹⁶. Øvelsene har dekket lovkravet om beredskapsplikt.

Utfordringer og planer

For å kunne ivareta innbyggernes sikkerhet og trygghet er det viktig å gjennomføre realistiske øvelser. Det er planlagt 2 ulike beredskapsøvelser i løpet av 2017:

- Varslingsøvelse i regi av Fylkesmannen i Møre og Romsdal.
- En «table top» øvelse for kommunens kriseledelse. Øvelsen vil bli kjørt som en uvarslet øvelse på bakgrunn av en skarp hendelse.

Utarbeidelse av beredskapsdelplaner for alle enheter ferdigstilles i 2017. Planarbeidet knyttet til kommunens overordnede beredskapsplan er forsinket. Planen kommer til politisk behandling i 2017.

¹⁶ Direktoratets elektroniske krisestyringsverktøy

Klima og miljø

Vi la for første gang fram et eget klimaregnskap. Kommunens miljøresultater skal forbedres gjennom bevisstgjøring og forbedringsprosesser. Vi vurderer miljø-, energi- og klimakonsekvenser i alle kommunale saksutredninger og miljøhensyn vektlegges ved alle innkjøp. Vi har fokus på energiøkonomisering i alle pågående prosjekt.

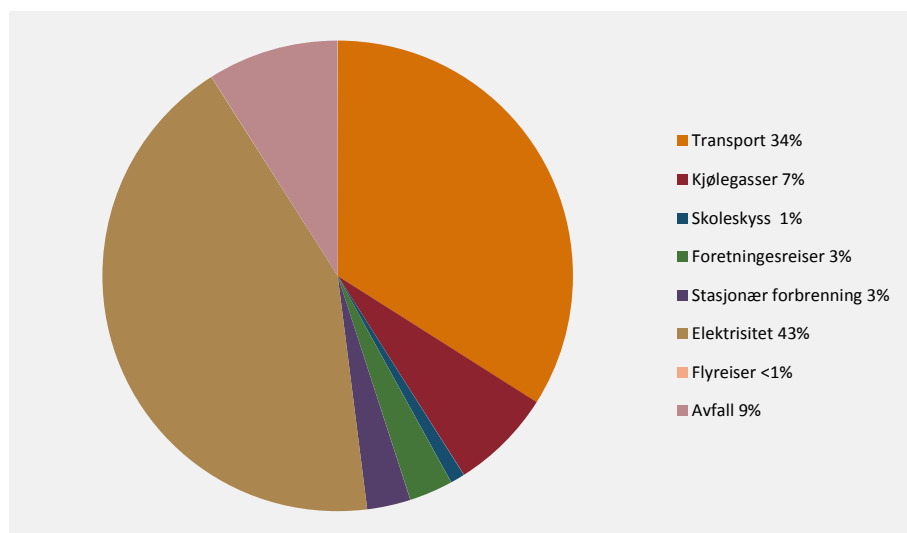
Mål og resultater

Kommunens miljøresultater skal forbedres gjennom bevisstgjøring og forbedringsprosesser. Klimaregnskap skal nyttes som styringsverktøy i forbedringsprosesser vedrørende klimagassutslipp.

Bystyret bestilte i desember 2015 et samlet klimaregnskap for kommunens organisasjon for 2016, og videre for hele kommunesamfunnet fra 2017. Klimaregnskapet skal gi svar på måloppnåelse ovenfor de til enhver tid gjeldende klima- og miljømål som kommunen setter seg. Klimaregnskapet skal omfatte kommunen som eier, innkjøper, tjenesteleverandør og pådriver.

Det er i løpet av 2016 dannet en egen klimagruppe som har fått ansvar for å utarbeide klimaregnskapet og komme med forslag til tiltak for å redusere utslipp.

Klimagassutslipp

Klimaregnskapet for 2016, er kommuneorganisasjonenes første klimaregnskap. Utslipp fra organisasjonen er beregnet til 2 582,6 tonn CO₂e. Dette skal sammenliknes med tilsvarende tall for 2017, og måle effekt av tiltak for å redusere klimagassutslipp. Regnskapets omfang vil utvikles etter hvert.

ORGANISASJONEN KRISTIANSUND KOMMUNE

Mål	Resultat og kommentar
Redusere klimagassutslippene Innen 2050: 80-90 % reduksjon i Norge, det vil si 1-2 tonn per innbygger per år. Alle nye kommunale biler, med unntak av laste- og brannbiler samt varebiler /-spesialbiler skal ha mindre utslipp enn 100 gram CO2 per km innen 2015. Gjelder både kommunens egne biler og leiebiler.	Temperaturøkning må stoppes ved redusert utslipp av klimagasser. Norge har underskrevet Parisavtalen (2015). Vi bruker aktivt el-biler. Omfang av innkjøp av el-biler vil bli utvidet i kommende år.
Redusere energibruken Ved bruk av gatelys.	Det er igangsatt et prosjekt som tar sikte på å erstatte all vei- og gatebelysning med ny LED-teknologi. Prosjektet er kostnadsberegnet til 55 mill. kroner og handlingsprogrammet skal gå helt fram til 2027. Oppstart var i 2015. Tiltaket vil gi et betydelig lavere energiforbruk og dagens strømutgifter vil bli redusert med opp mot 60-70 %. Vi kartlegger kontinuerlig sitt energiforbruk.
Fornyelse av renovasjonsanlegg	Nytt anlegg planlegges. Renovasjonstjenestens omlastestasjon oppfyller ikke dagens HMS- og miljøkrav. Prosjektering av nytt bygg vil starte så snart lokalisering av virksomheten er endelig bestemt.
Nytt kloakkanlegg	Norge fått nye og strengere rensekrav. «Hovedplan for avløp og vannmiljø 2012 - 2021» ble vedtatt i 2012. Arbeidet med planlegging og bygging av nye avløpsanlegg har vært kommunens hovedsatsing innenfor kommunalteknikk siden planen ble vedtatt. I 2016 ble renseanlegget på Hagelin ferdigstilt. Bygging av overføringsanlegg fra de forskjellige bydeler til det nye anlegget er godt i gang, og planlagt ferdigstilt i 2021. De nye anleggene for avløpsrensing har en totalkostnad som ligger i størrelsesorden 300 mill. kroner.
Øke vår klima- og energikompetanse Kommuneorganisasjonen skal ha fokus på miljøkonsekvensene i sin funksjon og opptreden.	Klimagruppen styrker sin kompetanse gjennom tverrsektorielt samarbeid og utarbeidelse av tiltaksplaner. Utredninger og vurdering av miljø-, energi- og klimakonsekvenser gjennomføres i alle kommunale planer. Miljøhensyn vektlegges i alle innkjøp. Fokus på energiøkonomisering i alle pågående prosjekt.

KRISTIANSUND SOM SAMFUNN

Mål	Resultat og kommentar
Redusere energibruken Elekrisitetsbruken hos hver husstand skal i snitt reduseres med 5 % fra 1990 til 2012, og med 20 % innen 2020 uten at andelen fornybar energi reduseres.	Strømforbruket har i løpet av 2016 vært stabilt sammenlignet med 2015.
Øke bruken av fornybar energi Alle nye bygg og større rehabiliteringer skal tilrettelegges for fjernvarme der det er tilgjengelig.	Vi kjøper «Nordisk miks» som stømleveranse (miks mellom vannkraft og fossil energi).
Redusere klimautslippene Innen år 2020 skal Kristiansund redusere utslippene av klimagasser tilsvarende 10 % av Kristiansunds utslipp i 1990.	Bystyret ønsker at kommuneorganisasjonen skal være en pådriver for å redusere utslipp fra hele kommunesamfunnet.
Arealplanlegginga skal vektlegge behovet for å minimalisere samlet transportarbeid i kommunen.	Det er fokus på transportløsninger som skal bidra til klima- og miljøforbedringer ved utarbeidelse av alle areal- og reguleringsplaner. Med utgangspunkt i kommunens «sykkelplan» fra 2014 arbeides det kontinuerlig med å tilrettelegge for å få en aktiv sykkelby.
Øke vår klima- og energikompetanse Kommunens bedrifter, politikere og innbyggere skal kjenne til miljøkonsekvensene av sin atferd og virksomhetsdeltakelse.	Klima- og miljøkonsekvenser vurderes i alle saker som behandles i politiske fora. Lokale bedrifter er aktive innenfor sine fagområder i forhold til innovasjon og utvikling av kompetanse og miljøvennlige løsninger.

Utfordringer og planer

I Kommuneplanens samfunnsdel skal det i 2017 drøftes og vedtas nye mål og strategier for miljø- og klimaarbeidet.

Det må etableres et effektivt system for datainnsamling og rapportering knyttet til utarbeidelse av klimaregnskap.

Ny tiltaksplan mot klimagassutslipp utarbeides i 2017. Planen skal revideres årlig.

Framtidsutsikter

Vurdering av framtidsutsikter

Vi har fortsatt utfordringer foran oss, og fortsatt fantastiske forutsetninger for å håndtere fremtidens utfordringer. Under nedgangen i oljeindustrien har våre marine og maritime næringer styrket seg og mye tyder på at vi nå ser en oppgang i oljeindustrien med mange titalls milliarder i investeringer i Norskehavet. Vi har tidenes mulighet til å forme fremtidens Kristiansund med rullering av kommuneplanens samfunnsdel. Det er viktig med gode og gjennomgående planer for å løse de store oppgavene samfunnet kaster på oss. Med gode planer, kompetanse, motivasjon og den omstillingsevnen som finnes i Kristiansund vil vi lykkes.

Samfunn

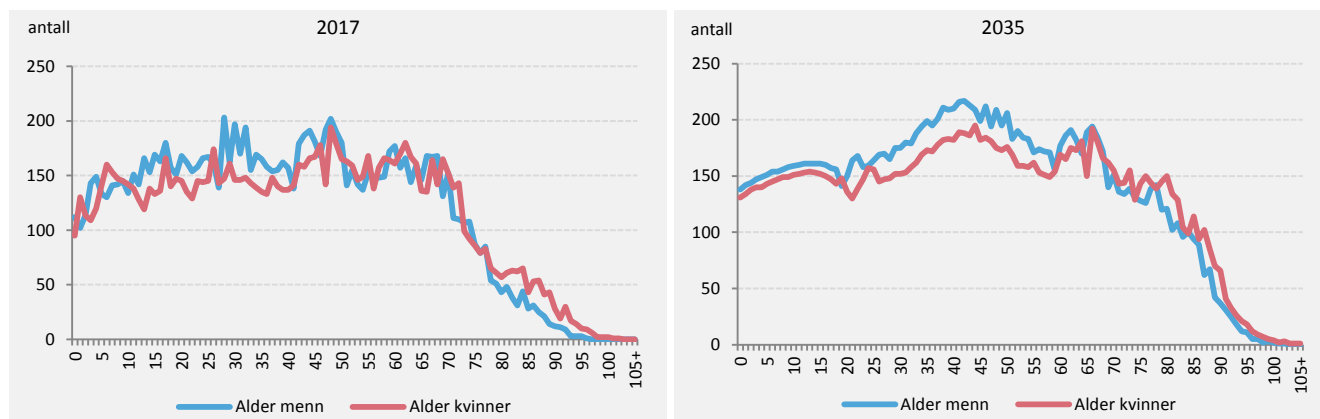
Som samfunnsaktør tar Kristiansund en vesentlig større rolle enn det som er naturlig for en kommune. Dette viser blant annet Kommunekompasset, hvor vi presterer helt i norgestoppen på rollen som samfunnsaktør. At vi i 2016 også ble kåret til Norges best forvaltede kommune sier litt om løftene vi tar. Spesielt utmerket vi oss på effektivitet og i rollen som arbeidsgiver. Det er viktig at de to målene følger hverandre. Å være effektiv uten samtidig å være en god arbeidsgiver er ikke bærekraftig.

I Kristiansund samarbeider politikk, administrasjon, kultur og næringsliv godt gjennom mange uformelle arenaer for felles nytte. De aller fleste fasetter av kristiansundssamfunnet har nå gode samhandlingsarenaer i tillegg til faglige innhold på høyt nivå. Med den stadig mer fokuserte satsingen på kompetansearena, konferanser og ikke minst Campus Kristiansund, vil vi styrke rekrutteringen og utbedre noen av de svake punktene i kommunens økosystem; fra vugge til grav.

Vi har vært gjennom år med vedtak om, og nedbygging av, sentral næringsvirksomhet og statlige arbeidsplasser. I 2016 snudde dette med tildelingen av politiets lønns- og regnskapssenter, men jobben er ikke gjort. Vi må stadig skaffe oss nytt økonomisk og politisk overskudd for å ha kapasitet til å være på de arenaer beslutninger fattes. At vi i 2016 leverte så sterke økonomiske resultater at vi nå slettes fra ROBEK-listen borger for at vi er i stand til å skaffe oss den kapasiteten.

Posisjonen som regionhovedstad er forsterket gjennom kommunereformen til tross for at vårt omland ikke ønsket kommunesammenslåinger. Alle kommunene har i prosessen måtte gått i dybden for å se hvor avhengige vi er av hverandre, og nye bånd er knyttet mellom kommunene. Fremtiden for Nordmøre er lys, selv om mediebildet ikke reflekterer det samme.

Befolkningsutvikling

Per 1.1.2017 hadde Kristiansund 24 442 innbyggere. Prognoser fra Statistisk sentralbyrå viser at befolkningen i Kristiansund forventes å øke og vil passere 28 600 i 2035. Veksten i antall barn (0-16 år) er på 10 %, og vil medføre en forholdsvis moderat økning i antall nye plasser i barnehage og grunnskole. Arbeidsstyrken (18-66 år) er estimert å ha en vekst på 10 %, noe som vil medføre betydelige rekrutteringsproblemer. Befolkningsveksten vil være størst blant eldre (67 år +) med en økning på 57 %. Andelen eldre vil øke fra 16,1 % i 2017 til 21,5 % i 2035.

Medvirkning

I Kristiansund bidrar innbyggerne aktivt i utviklingen av samfunnet. Politiske saker, prosjekter og bygging av infrastruktur er gjenstand for stort engasjement og entusiasme. Oppslutningen fra innbyggerne gjennom arbeid med sentrumsplan, skoler, veier og parker samt egne initiativer med forskjønning av byen gjør meg optimistisk. Det er mange i Kristiansund som ønsker å bidra til sitt lokalsamfunn, og kommunen jobber stadig med å være en koordinerende, konstruktiv og positiv samarbeidspart. Som kommune vet vi nå at denne involveringen av innbyggerne må til for å lykkes som kommune i fremtidens Norge. Her ligger Kristiansund et hode foran, og vi må opprettholde denne fordelene i fremtiden. Å få flere til å gå fra engasjert til involvert blir stadig mer viktig.

Medarbeidere

Motivasjon og kompetanse er viktig for alle kunnskapsbedrifter. Kristiansund kommune tar dette på alvor og har gjennomført en mengde kompetanseprogrammer inne våre fagområder. I tillegg fokuserer vi på ledelse som et eget fag. Over 4 år skal våre ledere styrkes innenfor de områder som er viktige for deres og ansattes hverdag. Planlegging, organisering, utøvelse av ledelse og kontroll. Vi skal få ansatte og ledere til å føle, og erkjenne, at de er en viktig del av kommunens eksistensgrunnlag og tjenesteproduksjon. Uten våre ansatte stopper den kommunale tjenesteproduksjonen opp. Alle bidrar. Det må vises.

Kompetanseheving er ferskvare, og nå har kommunen oppdatert kompetanse «i banken» og kan gjøre nye innskudd og uttak av denne over de neste årene.

Den viktigste kompetansehevingen skjer i det daglige virke. God samhandling og kollegaer som tør å utfordre etablerte systemer skaper bedre yrkesutøvelse og innsikt i nye måter å løse oppgavene på. Dette gjør vi gjennomgående i kommunen, men trenger å formalisere denne innsatsen for å oppnå stadig nye mål. Vårt nye program for lederutvikling tar tak i dette.

Læring og fornying

Mens læring de siste årene i hovedsak har foregått på individnivå vil vi i fremtiden se mer holistisk på læringsbegrepet. Vi har måttet satt den organisatoriske læringen på vent mens vi har gjennomført en storstilt omorganisering som ble påbegynt i 2013. Vi stuper nå inn i en mega-trend; digitalisering av kommunal forvaltning. Fordelen med denne mega-trenden er at den har 3 fasetter som Kristiansund har alle forutsetninger for å lykkes godt med; ny og bedre bruk av informasjonsteknologi, mer effektive prosesser og bedre samhandling. Kristiansund kommune har planene klare og prøvd ut verktøyene for å kunne møte dette fremtidsbildet. Gårsdagens suksesskriterier gjelder ikke lenger. Derfor har vi definert morgendagens.

Økonomi

I årene med omstilling fra 2013 har kommunen hatt formidable økonomiske utfordringer. Dette snudde noe i 2015, hvor netto driftsresultat ble forbedret med om lag 43 mill. kroner. Resultatmessig er kommunen i balanse, men vi trenger mindreforbruk over tid for å skaffe oss det handlingsrom vi trenger for å møte nye utfordringer og ta en mer aktiv del i samfunnsutviklingen. At vi i 2016 leverte et netto driftsresultat på nesten 40 mill. kroner gjør meg trygg på at den kommunale økonomiske prestasjonen er på rett vei. I forhold til en del andre kommuner som har dratt hardt i håndbrekket og senket tjenestekvaliteten vesentlig har vi klart å holde en mer robust kurve i vårt arbeid med de økonomiske utfordringene. Dette vil svare seg over tid. At bystyret vedtok en avsetning av 10 mill. kroner i budsjettet for 2017 er et klart tegn på at politisk ledelse ser behovet av å bygge en slik kapasitet.

Demografikostnader

(mill. kroner) Aldersgruppe	2017	2035	Endring	
			kroner	prosent
0-5 år	226	248	22	10
6-15 år	450	484	34	7
16-18 år	207	201	-6	-3
19-66 år	319	346	28	9
67-79 år	152	201	49	32
80-89 år	149	337	188	127
90 år eller eldre	79	175	96	120
Sum utgifter	1 582	1 992	410	26
Sum utgifter ekskl. 16-18 år	1 375	1 791	416	30

Siste befolkningsframskriving fra Statistisk sentralbyrå ble publisert i juni 2016.

Tabellen viser demografikostnadene kommunen kan få som følge av forventet befolkningsutvikling. Beregningene må betraktes som anslag og er basert på uendret standard, dekningsgrad og effektivitet i tjenesteytingen. Utgifter til barn i barnehage- og grunnskolealder øker i takt med befolkningsveksten og vil utgjøre om lag 732 mill. kroner i 2035, tilsvarende en økning på 56 mill. kroner. Innenfor arbeidsstyrken er økningen moderat. For eldreomsorgen øker kostnadene vesentlig, og spesielt for eldre i alderen 80-89 år. Totalt vil kostnaden innenfor eldreomsorgen øke med om lag 333 mill. kroner i perioden 2017 til 2035. Kommunen står overfor store utfordringer, og det er avgjørende at tjenesteproduksjonen er mest mulig kostnadseffektiv og at organisasjonen er omstillingsdyktig for å møte endrede krav og behov fra befolkningen.

Brukere

Tilbakemeldingen fra våre brukere tilsier at vi generelt leverer gode tjenester med fokus på kvalitet, tilgjengelighet og god brukermedvirkning. Næringslivet er stort sett fornøyd med våre tjenester, selv om det mindretallet som er misfornøyd gjerne bruker media som kommunikasjonskanal. Det skaper et litt skjevt bilde av kommunens prestasjoner. Gjennom omfattende kontakt med andre kommuner har jeg ikke sett at Kristiansund kommune sitt tilbud til våre brukere står tilbake for noen av dem. Dette gjelder også de som er antatt å være de beste i Norge.

Fremtidens utfordring er å kunne tilrettelegge for slik medvirkning uten at man må gjøre for mange enkeltleveranser. Vi er alle mennesker med forskjellige behov. Å kunne løse denne mangfoldigheten gjennom standardisering og så tilrettelegging er viktig. Bare tilrettelegging vil være for kostbart i fremtidens tjenesteproduksjon. Det foregår mye godt arbeid i Kristiansund for å jobbe med denne standardiseringen. Spesielt er dette synlig innenfor våre helse- og omsorgstjenester. I hovedsak fordi dette er et nytt felt for standardisering. Et av de mest krevende områdene for standardisering er i våre tverrfaglige tjenester. Å få profesjoner som selv ønsker en større plass til å respektere andre profesjoners effekt og eksistensgrunnlag er krevende. Brukerne bryr seg ikke om hvem eller hvordan man får hjelp, bare hjelpen virker. Vi må bli bedre til å utnytte tjenstedesign for å finne gode standardleveranser som er tilpasset våre brukergupper.

På samme måte som respekt mellom profesjoner er viktig, er det viktig at vi samarbeider godt med våre nabokommuner. De store oppgavene samfunnet kaster på kommer til å kreve det. Hver kommune har sine fortrinn. Våre er blant annet størrelse og kompetanse. Vi har evnen og viljen til å levere de beste tjenestene. Også for vårt omland.

Kommunen er største arbeidsgiver i de fleste kommuner. Det som er godt for kommunen er godt for innbyggerne. Det hviler derfor et stort ansvar på den kommunale forvaltningen.

At vi nå er i den posisjonen at vi skal utvikle nye planer og peke ut retningen for regionens utvikling er en fantastisk mulighet for 2017. Fotavtrykket vi setter nå vil vare i mange år fremover og danne grunnlaget for Kristiansundssamfunnet inn i neste tiår. Vi skal levere en forutsigbar kurs for kommunen, dens innbyggere, næringsliv og naboer. Med nesten 2 000 ansatte, som leverer tilpassede tjenester til 10 000 innbyggere, og generelle tjenester til alle, er vi sammen med næringslivet hoveddrivkraften bak samfunnsutviklingen.

Vi må erkjenne vår rolle og utnytte kraften i vårt felles ønske om en enda bedre morgendag.

Arne Ingebrigtsen
Rådmann

Årsregnskap

Årsregnskapet

Kommunes regnskap for 2016 viser balanse, etter at 32,7 mill. kroner av regnskapsmessig merforbruk fra tidligere år er dekket inn. Kristiansund kommune meldes som følge av dette ut av ROBEK i løpet av 2017. De kommunale tjenesteområdene har samlet et forbruk utover budsjett, som i hovedsak reflekteres i økt tjenestetilbud til kommunens innbyggere og øvrige brukere. Vi har fortsatt en presset økonomisk situasjon, og det er nødvendig med tett oppfølging for fullt ut å gjenvinne økonomisk handlefrihet.

Akkumulert regnskapsmessig merforbruk var ved utgangen av 2016 dekket inn fullt ut. Netto driftsresultat utgjorde 3,4 % av driftsinntektene i 2016. Netto driftsresultat viser en betydelig bedring for andre år på rad, men vi har fortsatt betydelige utfordringer knyttet til den kommunale tjensteproduksjonen.

Kommunal drift

Vi ønsker å gi et best mulig tjenestetilbud til innbyggerne innenfor relativt stramme økonomiske rammer. Innbyggerne har høye forventninger til de kommunale tjenestene, både når det gjelder kvalitet og omfang. I tillegg kommer det nye krav og forventninger fra sentrale myndigheter om en videre utbygging av tilbud innenfor de ulike tjenesteområdene. Dette har vist seg utfordrende å håndtere, men merforbruket som har oppstått, reflekteres hovedsakelig i økt tjenestetilbud til kommunens innbyggere og øvrige brukere.

Det var i 2016 et merforbruk i kommunens interne drift på 18,8 mill. kroner. Tilsvarende tall for 2015 var 41,6 mill. kroner. De største utfordringene er knyttet til turnusbaserte tjenester innen helse- og omsorg, hvor sykehjem, hjemmetjenester og tiltak for funksjonshemmede representerer 20,6 mill. kroner.

Sentrale forklaringsfaktorer er;

- Økt press på kommunale hjemmetjenester.
- Økende innslag av ressurskrevende brukere med behov for ekstra oppfølging ut over vanlig bemanning. I særlig grad gjelder dette personer med demens, kroniske lidelser og utviklingshemming som har behov for individuell heldøgns oppfølging.
- Generelle rekrutteringsutfordringer med bruk av vikarer og overtid, forskyvning av vakter med mere. I turnus er det vanskelig å holde vaktene ledige, samtidig som en skal opprettholde en forsvarlig drift.

11 av kommunens rammeområder hadde mindreforbruk eller balanse i forhold til budsjett.

Budsjettkorrigeringer i løpet av året

Det er gjennomført flere korrigeringer av kommunens årsbudsjett gjennom året i forbindelse med behandling av økonomirapportene og andre større saker. Ny beregning av tilskudd til ressurskrevende brukere viste at det var nødvendig å redusere forventet refusjonsanslag med 15,5 mill. kroner. Det er også korrigert for endret utgiftsbehov på noen rammeområder. Videre er det korrigert for endringer i samlede pensjonskostnader og lønnsoppgjøret for 2016. I 3. kvartal ble det rapportert et merforbruk på 6,8 mill. kroner samlet for kommunen. Bystyret vedtok da å invitere hele kommuneorganisasjonen til en dugnad for å dekke inn dette merforbruket over de gjenstående månedene. Det endelige resultat ble balanse etter at 32,7 mill. kroner av merforbruk fra tidligere år var dekket inn.

Investering

Kommunen har hatt et relativt ekspansivt investeringsprogram de siste årene. Det er nødvendig å videreutvikle og bygge opp den kommunale infrastrukturen, slik at vi kan levere effektive og kvalitativt gode tjenester til innbyggerne.

Investeringsregnskapet er gjort opp med et merforbruk på 10,2 mill. kroner. Investeringsregnskapet har en samlet finansiering, noe som vanligvis medfører at med ubrukte lånemidler per årsslutt, vil finansiering være lik finansieringsbehov. For 2016 skyldes imidlertid merforbruket kjøp av aksjer og andeler i KLP, Vikan Eiendom AS og Kristiansund stadion AS som ikke kan lånefinansieres, og hvor budsjetterte salgsinntekter ikke ble oppnådd.

Det er i løpet av året investert for 235,5 mill. kroner i anleggsmidler, av dette er 228,6 mill. kroner finansiert ved bruk av lånemidler. De største enkeltprosjektene har vært renovering av kommunale boliger i Tollåsenga med 12,6 mill. kroner, Hagelin avløpsrenseanlegg med 46,7 mill. kroner og utskifting til LED gatelys med 10,9 mill. kroner.

Vurdering

Regnskapet viser at kommunen fortsatt har økonomiske utfordringer knyttet til den kommunale tjenesteproduksjonen. Lånegjelden er økende og kommunen har ikke udisponerte midler på disposisjonsfond. For å unngå redusert handlefrihet til å opprettholde dagens tjenestetilbud, finansiere nye driftstiltak og egenfinansiere investeringer, er det fortsatt nødvendig med gjennomføring av tilpasninger i økonomiplan 2017-2020. Men det fremgår tydelig av regnskapsresultatet at vedtatte og gjennomførte tiltak i 2015 og 2016 har bidratt positivt til driftsresultatet.

Bekreftelse

Årsregnskapet er avlagt i samsvar med regnskapsforskriftens § 10 den 15. februar 2017, og gir et dekkende bilde av Kristiansund kommunes økonomiske situasjon og resultater av virksomheten i 2016. Kristiansund kommune revideres av Distriktsrevisjon Nordmøre IKS.

Arne Ingebrigtsen
Rådmann

Fokusområde økonomi

Netto driftsresultat viser en betydelig bedring for andre året på rad, men vi har fortsatt økonomiske utfordringer knyttet til den kommunale tjenesteproduksjonen. Lånegjelden er økende og vi har ikke udisponerte midler på disposisjonsfond. Egenkapitalen er svekket, og gjeldsgraden økt i løpet av 2016. Kommunens pensjonskostnader er betydelige, men beløpet som er "bundet" i premieavvik er redusert de siste to år.

Økonomisk handlingsrom er avgjørende for å kunne opprettholde og videreutvikle tjenestetilbudet til kommunens innbyggere. En god og bærekraftig økonomi sikres gjennom god økonomistyring og vedtatte handlingsregler for driftsbudsjett, investeringsbudsjett og finansforvaltning.

Mål og resultater

Resultatgrenser: ● Ønsket resultat ● Akseptabelt resultat ● Uakseptabelt resultat

GJENNOMGÅENDE MÅLEKORT - FOKUSOMRÅDE ØKONOMI						
Hovedmål - God økonomistyring og godt økonomisk handlingsrom						
Suksessfaktor (delmål)	Måleindikator	Resultatkrav	Resultat 2014	Resultat 2015	Resultat 2016	Endring fra sist måling
Godt økonomisk handlingsrom	Netto driftsresultat	1,75 %	-1,9 %	0,5 %	3,43 %	↑
	Langsiktig gjeld i forhold til brutto driftsinntekter	Reduksjon	Økning	Økning	Økning	-
	Egenfinansiering av investeringer	25 %	11,0 %	13,8 %	19,2 %	↑
	Likviditetsgrad 1	2,0 %	1,19 %	1,32 %	1,42 %	↑
	Egenkapitalprosent	10 %	1,39 %	5,06 %	2,74 %	↓
	Gjeldsgrad	25 %	70,91 %	18,75 %	35,53 %	↓
God økonomistyring	Rammeområdene - avvik i forhold til budsjett	≥ 0 %	- 3,2 %	- 3,7 %	- 1,6 %	↑
	Avsetning disposisjonsfond - avvik i forhold til budsjett	0	0	- 24 928	0	↑
Effektiv tjenesteproduksjon	Andel utvalgte produktivitetsindikatorer (KOSTRA) med bedre resultat enn K13 ¹⁾		-	-	-	

¹⁾ Kommunegruppe 13

Fokusområdet Økonomi er skilt ut som eget målekort og utvidet med flere suksessfaktorer og måleindikatorer. Målekortet er gjennomgående for hele kommunen. Det er ikke definert egne resultatgrenser for alle måleindikatorene.

ØKONOMISK HANDLINGSROM

Sentrale finansielle nøkkeltall

(alle nøkkeltall i prosent av sum driftsinntekter)	Kristiansund					K13	Lgj.sn
	2012	2013	2014	2015	2016	2016	2016
Brutto driftsresultat	-0,3	0,8	-0,9	1,2	4,3	4,0	3,7
Netto driftsresultat	-1,0	-0,4	-1,9	0,5	3,4	4,3	4,0
Finansutgifter	4,5	5,0	4,9	5,0	5,7	4,3	4,1
Netto lånegjeld	71,4	74,0	83,1	93,0	93,2	84,9	78,2
Disposisjonsfond	1,7	1,5	0	0	0	9,0	7,9

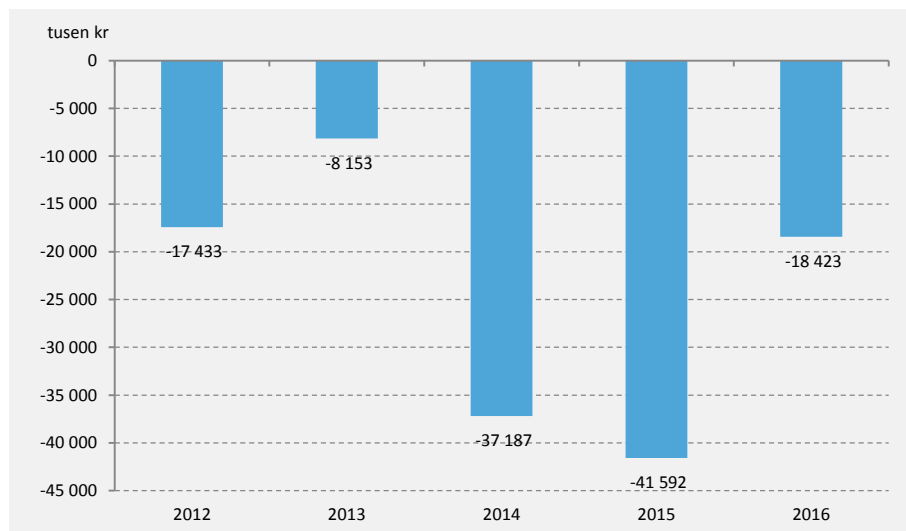
K13 – kommunegruppe 13, Lgj.sn – landsgjennomsnittet

Utviklingen viser at Kristiansund kommune ikke har et godt økonomisk handlingsrom.

Det vises til områdene Drift, Investering og Balanse for en grundigere gjennomgang av regnskapet for 2016.

ØKONOMISTYRING

Kommunal tjenesteproduksjon

Grafen viser avvik fra budsjett for den kommunale tjenesteproduksjonen. Den kommunale tjenesteproduksjonen hadde et netto merforbruk på 18,4 mill. kroner i forhold til budsjett i 2016. Det har vært et samlet merforbruk knyttet til kommunens rammeområder de siste fem årene. Selv om den interne driften totalt sett viser merforbruk klarte vi å redusere merforbruket med 23,2 mill. kroner i løpet av 2016.

Analyseverktøyet Visma BI ble anskaffet høsten 2016. Verktøyet skal bidra til bedre økonomistyring. I tillegg ble både kommunens økonomi- og finansreglement revidert.

EFFEKTIV TJENESTEPRODUKSJON

Vi har ikke definert utvalgte produktivitetsindikatorer.

Det økonomiske merforbruket i forhold til budsjett innenfor tjenesteområdene, er betydelig redusert fra 2015 til 2016. Sentrale faktorer som bruk av overtid og innleie av eksterne vikarbyrå, er kraftig redusert. KOSTRA-tallene viser likevel at vi innenfor de fleste store tjenesteområdene har mer å hente på ytterligere effektivisering og prosessoptimalisering.

Utfordringer og planer

ØKONOMISK HANDLINGSROM

Rådmannen vil videreføre et tydelig fokus på å etablere et økonomisk handlingsrom for kommunen og utvikle en sunn og god kommuneøkonomi. Økonomisk handlingsrom er avgjørende for å kunne opprettholde og videreutvikle tjenestetilbudet til kommunens innbyggere.

Netto driftsresultat er den primære indikatoren for økonomisk balanse i kommunesektoren. Den viser hvor mye som kan disponeres til avsetninger og bidrag til å finansiere investeringer etter at driftsutgifter, renter og avdrag er betalt. Ambisjonsnivået for netto driftsresultat er satt til minimum 1,8 % i 2017.

Egenfinansieringen viser hvor stor andel av investeringene som er finansiert med egenkapital, salg av anleggsmidler, overføringer og tilskudd. Målet er en egenfinansiering på minimum 25 % av investeringskostnadene i løpet av økonomiplanperioden.

Disponible fond viser hva som er tilgjengelig av frie reserver og fondet bør ligge på om lag 2,5 % av brutto budsjett. Det skal i løpet av perioden etableres et disposisjonsfond som setter kommune i stand til å takle uforutsette hendelser på en god måte. I løpet av 2017 skal den første avsetningen til disposisjonsfond gjennomføres.

Lånegjelden har økt de siste årene og vil fortsette å øke i økonomiplanperioden. Selv om rentenivået er lavt har ikke kommunen nødvendig økonomisk handlingsrom. Målet er å redusere kommunens rentesensitivitet i økonomiplanperioden.

ØKONOMISTYRING

Rådmannen vil videreføre arbeidet med å sikre en god og bærekraftig økonomi gjennom god økonomistyring og vedtatte handlingsregler for driftsbudsjett, investeringsbudsjett og finansforvaltning.

I 2017 tas Visma BI i bruk gjennom utrulling til ledelsen i hele organisasjonen. Verktøyet vil gi oss mer operative styringsdata, og derigjennom sikres muligheten for raskere respons ved eventuelle avvik

EFFEKTIV TJENESTEPRODUKSJON

Rådmannen vil, på bakgrunn av gjennomgangen av de kommunale tjenestene, vurdere tilpasninger som gir en mer optimal sammenheng mellom ressursinnsats og resultatoppnåelse. Det skal leveres tjenester av et omfang som samsvarer med statens forventning til kommunen, og med en ressursbruk som samsvarer med gjennomsnittet for kommuner i kommunegruppe 13.

I 2017 skal Kommunalteknikk gjennomgå en organisasjonsutviklingsprosess etter mal fra tidligere prosesser i andre tjenesteområder. Dette vil gi enda bedre tjenester, og en tydeligere rolleavklaring internt og eksternt.

Statlige rammebetingelser

Det er i statsbudsjettet lagt klare føringer for bruken av den totale realveksten, og økningen i frie inntekter er forutsatt å finansiere krav/forventninger til befolkningsutvikling, lønns- og prisvekst samt ulike oppgaveendringer knyttet til den kommunale tjenesteytingen.

I statsbudsjettet for 2016 la regjeringen opp til en nominell vekst i kommunesektorens frie inntekter på 4,1 % i forhold til anslag på regnskap for 2015. Beregnet ut fra revidert nasjonalbudsjett for 2015 var realveksten i kommunesektorens frie inntekter for 2016 anslått til 4,7 mrd. kroner, og anslått kostnadsvekst i kommunesektoren (deflator) i 2016 var på 2,5 %.

Frie inntekter

I statsbudsjettet defineres frie inntekter som summen av skatt, rammetilskudd og løpende inntektsutjevning. I tillegg har eiendomsskatt, tilskudd til flyktninger og kompensasjonstilskudd for investeringer samme funksjon, siden de ikke budsjetteres på rammeområdene.

Inntektene fra skatt og rammetilskudd økte med 54,2 mill. kroner fra 2015 og var på totalt 1 217 mill. kroner i 2016. Dette tilsvarer en nominell vekst på 4,7 % fra 2015.

Kommunens skatteinntekter ble 605,7 mill. kroner i 2016, en vekst på 3,9 % fra 2015. Dette er 18,3 mill. kroner lavere enn revidert budsjett. For å kunne gi et likeverdig tjenestetilbud til innbyggerne omfordeler skatteinntektene mellom kommunene gjennom såkalt inntektsutjevning. Kristiansund har skatteinntekter under landsgjennomsnittet. Dermed kompenseres om lag 90 % av differansen mellom eget nivå og landsgjennomsnittet med inntektsutjevning. Inntektsutjevning utgjorde 60,4 mill. kroner i 2016.

Kommunen fikk overført 610,9 mill. kroner i rammetilskudd fra staten, en vekst på 5,4 % fra 2015. Økningen skal være med å dekke økte utgifter på grunn av generell lønns- og prisstigning. I tillegg skal de økte inntektene være med på å finansiere nye oppgaver og tjenester kommunen skal utføre for innbyggerne. Samlet var veksten i de frie inntektene 17,6 mill. kroner høyere enn budsjettet.

Utgiftsutjevning i rammetilskuddet skal kompensere kommunene for ulik behovsstruktur, som for eksempel demografiske, geografiske og sosiale forskjeller. Fordi Kristiansund kommune er en relativt lett-drevet kommune gir utgiftsutjevningen en reduksjon i rammetilskuddet. Indeks lavere enn 1 indikerer at utgiftsbehovet er lavere enn landsgjennomsnittet, og for Kristiansund var denne på 0,9687 i 2016. Dermed ble kommunen trukket for 36,8 mill. kroner i rammetilskudd i 2016.

Frie inntekter fra skatt og rammetilskudd

	2012	2013	2014	2015	2016
Andel av totale inntekter	65,9	64,8	63,8	63,1	65,3
Skatt og rammetilskudd per innbygger	43 943	45 597	46 440	47 395	49 777
Skatt og rammetilskudd per innbygger i prosent av landsgjennomsnittet	94,8	94,9	94,5	93,6	93,6
Andel av driftsutgiftene som dekkes av skatt og rammetilskudd	65,6	65,3	63,2	64,0	65,2

Frie inntekter fra skatt og rammetilskudd per innbygger har vært relativt stabilt, og ligget om lag 5,7 % under landsgjennomsnittet i perioden. Kristiansunds forholdsvis lave inntektsnivå på skatt og rammetilskudd ses i sammenheng med et lavere beregnet utgiftsnivå enn landsgjennomsnittet. Andel driftsutgifter som dekkes av skatt og rammetilskudd er økt fra 64,0 % i 2015 til 65,2 % i 2016. Dette betyr at driften i større grad har vært finansiert av frie inntekter fra skatt og rammetilskudd.

Nye elementer i statsbudsjettet

Det var flere nye elementer i budsjettet for 2016 som ble finansiert delvis ved økte frie inntekter, delvis ved øremerkede tilskudd og delvis ved reversering av tidligere satsinger.

Dette omfattet blant annet:

- satsing på rusomsorg
- helsestasjoner og skolehelsetjenesten
- mer fleksibelt barnehageopptak
- likeverdig behandling av kommunale og ikke-kommunale barnehager
- én ekstra time naturfag i grunnskolen
- økt lærlingtilskudd
- 1 200 nye dagaktivitetsplasser for hjemmeboende med demens
- investeringstilskudd til 2 500 heldøgns omsorgsplasser

Drift

Vi forbedret vårt netto driftsresultat med hele 58,4 mill. kroner i forholdt til fjoråret. Selv om den interne driften totalt sett viser merforbruk klarte vi å redusere merforbruket med 23,2 mill. kroner i løpet av 2016. 11 av våre rammeområder hadde mindreforbruk eller balanse i forhold til budsjett. Sakte, men sikkert nærmer vi oss målet om en økonomi i finansiell balanse.

Driftsregnskapet

Tabellen viser regnskap og budsjett for kommunens drift.

(tusen kroner)	Regnskap 2012	Regnskap 2013	Regnskap 2014	Regnskap 2015	Regnskap 2016	Budsjett 2016	Budsjett- avvik
Brukerbetalinger og andre salgsinntekter	-232 949	-258 289	-279 667	-289 793	-287 431	-274 071	13 360
Overføringer og refusjoner	-223 794	-250 218	-259 544	-267 666	-297 716	-191 796	105 920
Rammetilskudd og andre statlige tilskudd	-576 468	-584 366	-617 690	-631 386	-677 408	-632 665	44 743
Innteks- og formueskatt	-518 637	-561 686	-563 921	-582 836	-605 731	-624 000	-18 269
Eiendomsskatt	-58 024	-63 227	-64 317	-65 723	-83 249	-82 610	639
Sum driftsinntekter	-1 609 872	-1 717 786	-1 785 140	-1 837 404	-1 951 535	-1 805 142	146 393
Lønn og sosiale utgifter	1 045 975	1 134 498	1 192 093	1 231 352	1 257 774	1 181 862	-75 912
Kjøp av varer og tjenester	451 566	443 045	471 782	443 322	446 401	386 152	-60 249
Overføringer og fordelte utgifter	58 454	62 284	68 419	62 561	70 171	84 953	14 782
Avskrivninger	60 668	64 300	69 921	78 838	91 552	67 389	-24 163
Sum driftsutgifter	1 616 663	1 704 127	1 802 216	1 816 072	1 865 898	1 720 356	-145 542
Brutto driftsresultat	6 791	-13 659	17 076	-21 331	-85 637	-84 786	851
Netto rente og utbytte	33 985	40 010	37 179	35 911	43 987	45 991	2 004
Netto avdrag	37 827	45 500	50 600	55 800	66 300	63 100	-3 200
Motpost avskrivninger	-60 668	-64 300	-69 921	-78 838	-91 552	-67 416	24 136
Netto driftsresultat	17 936	7 552	34 934	-8 458	-66 902	-43 111	23 791
Bruk av avsetninger	-47 355	-19 531	-34 645	-13 659	-14 275	-3 171	11 104
Overført til investeringsbudsjettet	6 270	14 300	0	0	4 990	6 500	1 510
Avsatt til dekning av tidligere års underskudd	0	0	0	651	32 739	33 400	661
Avsatt til disposisjonsfond og bundne fond	23 149	12 944	17 836	21 465	43 448	6 382	-37 066
Regnskapsmessig mindreforbruk	0						
Regnskapsmessig merforbruk		15 265	18 126	0	0	0	0

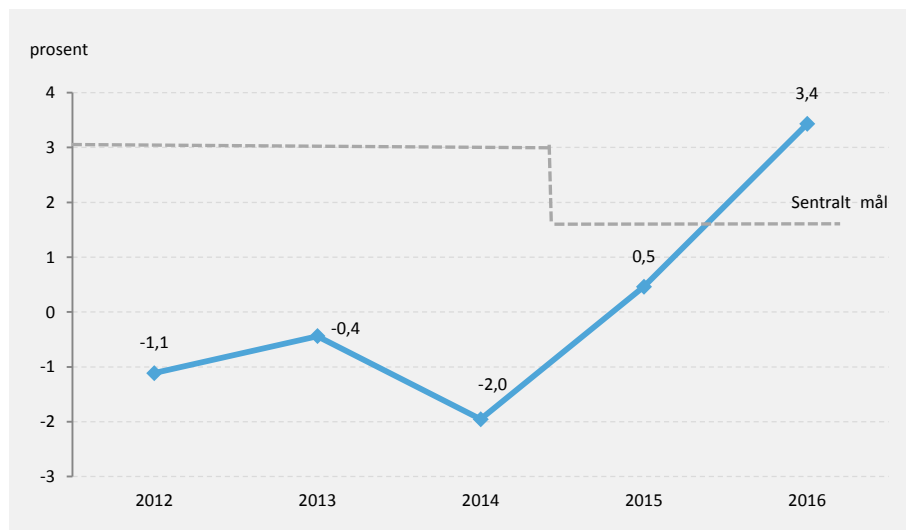
BRUTTO DRIFTSRESULTAT

Brutto driftsresultat viser resultatet av driften før finansposter. I 2016 ble brutto driftsresultat positivt med 85,6 mill. kroner. Dette var 64,3 mill. kroner høyere enn i 2015 og skyldes en relativ lav vekst i driftsutgiftene. Veksten i driftsutgiftene tilsvarte 2,7 %, mens veksten i driftsinntektene var 6,2 %. Veksten i skatteinntektene var på 3,9 % i 2016, og når innbyggertall i tillegg har gått ned, er skatteinntektene per innbygger økt betydelig sammenlignet med 2015.

NETTO DRIFTSRESULTAT

Netto driftsresultat viser hvor mye som kan disponeres til avsetninger og bidrag til å finansiere investeringer etter at driftsutgifter, renter og avdrag er betalt. For å opprettholde et stabilt investeringsnivå uten reell økning av gjelden, er det nødvendig at netto driftsresultat i prosent av driftsinntektene holder seg på et relativt høyt nivå.

Netto driftsresultat

Kommunens netto driftsresultat ble 66,9 mill. kroner i 2016, en forbedring på 58,4 mill. kroner sammenlignet med 2015. Netto driftsresultat utgjorde 3,4 % av driftsinntektene i 2016 og er betydelig over måltallet tilsvarende 1 ¾ % av netto driftsinntekter. Dette viser at vi har tatt et stort steg i forhold til målsetningen om en økonomi i finansiell balanse, men netto driftsresultat bør ligge høyere enn måltallet over tid før kommunens økonomiske tilstand er akseptabel.

REGNSKAPSMESSIG RESULTAT

Driftsregnskapet for 2016 er gjort opp i regnskapsmessig balanse. Det er gjennomført strykninger med 1,5 mill. kroner. Netto er det avsatt 29,2 mill. kroner av bundne fond. Tilsvarende i 2015 var 7,8 mill. kroner.

KOMMUNENS INNTEKTER

Kommunens samlede inntekter var på 1,96 mrd. kroner i 2016. Dette er en økning på 5,9 % sammenlignet med 2015. Fordelingen mellom de ulike inntektstypene er relativt lik fra år til år. Større endringer i sammensetningen av inntektene kan for eksempel forekomme dersom det skjer endringer i inntektssystemet for kommunene. Oppgaver kan enten bli flyttet fra eller overført til kommunene, noe som medfører endringer i rammetilskuddet.

Skatt og rammetilskudd er kommunens største inntektskilde og utgjorde 65,3 % av kommunens inntekter. Dette er nærmere omtalt under «Statlige rammebetingelser». (*DC – lag link*)

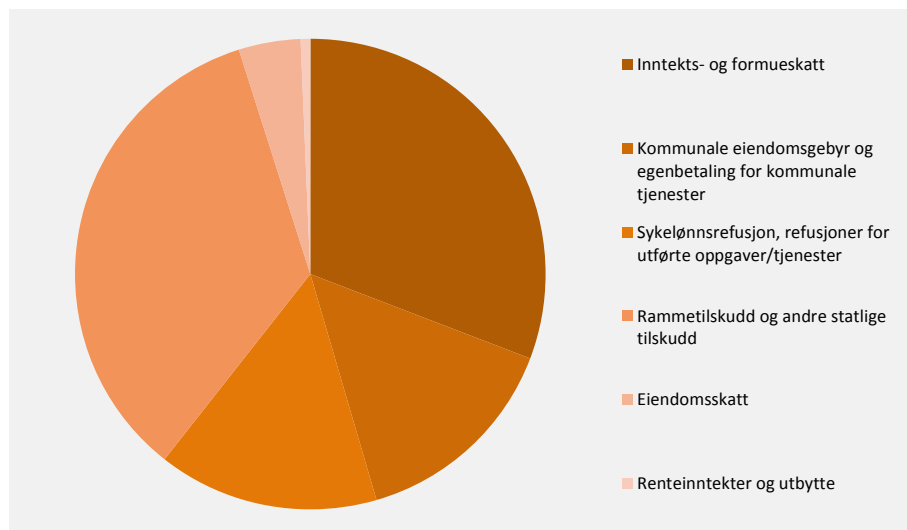
Mange av kommunens tjenester finansieres gjennom gebyrer og brukerbetaling. Dette skjer både som selvkost og delfinansiering. Utgangspunktet for all forvaltning er at innbyggere ikke kan pålegges å yte til fellesskapet uten at dette er hjemlet i lov. Der kommunen er forvalter eller eier av varer eller tjenester som innbyggerne er forpliktet til å benytte seg av, kreves det følgelig lovhjemmel for å kunne kreve betaling. Kommunale eiendomsgebyr og egenbetaling for kommunale tjenester utgjorde 14,6 % av kommunens inntekter, tilsvarende i 2015 var 15,9 %. Samlet gikk inntektene fra kommunale eiendomsgebyr og egenbetaling for kommunale tjenester ned med 1,3 % fra 2015.

Sykelønnsrefusjon og refusjoner for utførte oppgaver og tjenester utgjorde 15,2 % av de totale inntektene til kommunen. Samlet økte refusjonsinntektene med 11,7 % fra 2015. Økningen skyldes i hovedsak midler fra regjeringens tiltakspakkemidler.

Eiendomsskatt utgjorde 4,2 % av kommunens inntekter, mot 3,6 % i 2015. Satsen for utskriving av eiendomsskatt var 4,2 ‰ i 2016, en økning fra 3,7 ‰ i 2015. I tillegg ble verdien av alle eiendommer økt med 10 % i forhold til fastsatt verdi ved siste allmenne taksering i 2005. Inntektsveksten fra eiendomsskatt var på 17,5 mill. kroner.

Renteinntekter fra bankinnskudd og utlån og aksjeutbytte utgjorde 0,7 % av kommunens inntekter, en nedgang fra 2015 hvor andelen var på 1,1 %.

Prosentvis fordeling av kommunens inntekter

KOMMUNENS UTGIFTER

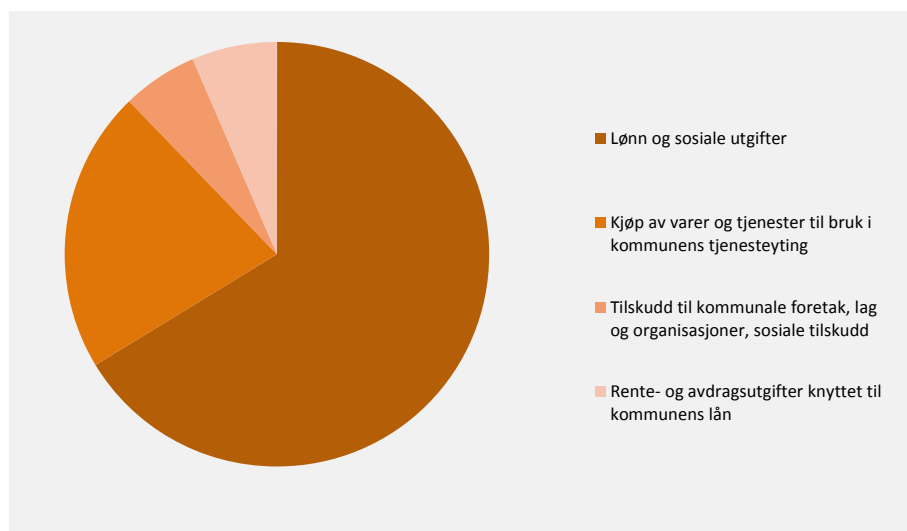
Lønn og sosiale utgifter er kommunens største utgiftspost og utgjorde hele 63,2 % av kommunens utgifter. Tilsvarende tall i 2015 var 65,4 %. Samlet økte lønn og sosiale utgifter med 2,2 % fra 2015. Økningen skyldes i hovedsak generell lønnsvekst, men i tillegg gir økt tjenestetilbud innenfor enkelte områder høyere lønnskostnader. Høyt sykefravær og generelle rekrutteringsutfordringer er også med å øke lønnsutgiftene.

Kjøp av varer og tjenester til bruk i kommunal tjenesteproduksjon utgjorde 20,5 % av de totale utgiftene til kommunen. Tilsvarende i 2015 var 24,4 %.

Tilskudd til private barnehager på 96,9 mill. kroner, utgjorde den største andelen innenfor utgiftsgruppen. I 2015 var tilskuddet på 99,0 mill. kroner. Tilskudd til kommunale foretak, lag og organisasjoner og sosiale tilskudd utgjorde 5,5 %, og utgjorde omtrent samme andel som i 2015.

Netto renter og avdrag utgjorde 5,6 % av kommunens driftsutgifter, tilsvarende i 2015 var 6,2 %. Samlet økte utgiftene til renter og avdrag med 0,6 % fra 2015.

Prosentvis fordeling av kommunens utgifter

RAMMEOMRÅDENE

Den kommunale tjenesteproduksjonen hadde et netto merforbruk på 18,4 mill. kroner i forhold til budsjett i 2016. Merforbruket ble redusert med 23,2 mill. kroner i forhold til 2015. Det er store forskjeller mellom de enkelte rammeområdene. Rammeområdet med størst merforbruk var «Bo og habilitering» som hadde et merforbruk på 13,5 mill. kroner i forhold til revidert budsjett. Rammeområdet med størst mindreforbruk var «Barn, familie, helse». Området hadde et mindreforbruk på 5,3 mill. kroner. Det økonomiske resultat i de kommunale driftsenhetene vil bli vurdert i en egen sak til bystyret.

Regnskapsresultat per rammeområde

(tusen kroner)	Regnskap	Regnskap	Regnskap	Regnskap	Regnskap	Budsjett	Budsjett-	Kommentar
	2012	2013	2014	2015	2016	2016	avvik	
Politisk styring	14 146	11 606	12 946	12 707	12 289	10 886	-1 403	Merforbruket er i hovedsak knyttet til lønnsutgifter og møtegodtgjørelse til politisk virksomhet.
Sentraladministrasjonen	75 943	79 025	83 603	82 687	80 444	80 738	294	Mindreforbruket er i hovedsak knyttet til refusjon fra salg av tjenester til andre kommuner samt statlige og fylkeskommunale tilskudd.
PP-tjenesten	7 990	7 678	8 465	8 445	9 137	9 154	17	Rammeområdet gikk tilnærmet i balanse, og brukte mindre av bundet fonn enn budsjettert.
Grunnskoler	251 799	259 610	265 951	259 667	237 014	242 067	5 053	Mindreforbruket skyldes i hovedsak statlige overføringer til voksenopplæringen på grunn av flere bosatte flyktninger enn budsjettert, og inntekter knyttet til etablering av skoletilbud for asylsøkerbarn.
Barnehager	143 043	157 451	168 082	167 786	159 718	164 262	4 544	Mindreforbruket skyldes nedleggelse av én kommunal barnehage og nedgang i barnetall. Kommunale barnehager reduserte grunnbemanningen i 2016.
Kultur	40 386	43 215	43 811	41 840	39 141	39 576	435	Rammeområdets mindreforbruk begrunnes i hovedsak med ubesatt stilling på biblioteket.
Fellestjenester pleie og omsorg	9 782	29 603	31 159	26 881	11 207	14 578	3 371	Mindreforbruket skyldes i hovedsak budsjetterte fellesutgifter innen pleie og omsorg.
Sykehjem	137 030	149 189	154 658	136 194	179 990	178 154	-1 836	Rammeområdet har gjennomgått en stor omstilling i løpet av 2015 og 2016, med en betydelig reduksjon i antall plasser og omplassering av ansatte. På grunn av mange utskrivningsklare pasienter måtte Rokilde drifte to avdelinger hele året.
Hjemmetjenester	111 480	97 325	103 687	110 039	111 127	105 825	-5 302	Hovedårsak til merforbruket er stort press på tjenesten. På grunn av en relativt stor reduksjon i antall sykehjemsplasser, øker behovet for tjenester i hjemmet Noe som medfører økte kostnader for rammeområdet. Kostnadene til vikarbyrå ble redusert med 9 mill. kroner i forhold til året før.
Psykisk helse og rus	26 113	30 043	32 340	33 657	38 603	33 878	-4 725	Merforbruket skyldes at inntekter knyttet til ressurskrevende brukere ble lavere enn budsjettert.
NAV Kristiansund	51 051	53 931	50 404	53 632	59 327	60 177	850	Mindreforbruk på grunn av vakante stillinger.
Barn, familie, helse	69 360	70 700	78 243	84 662	72 734	78 035	5 301	Rammeområdet hadde vakante stillinger både i barneverntjenesten, innenfor helsestasjonene og spesielt i opplæringstjenesten. Økte utgifter til støttekontakt og avlastningshjem, men stor besparelse i utgifter til institusjonsplasser.
Bo og habilitering	108 964	108 477	114 553	123 645	138 341	124 851	-13 490	Merforbruket skyldes i hovedsak at inntekter knyttet til ressurskrevende brukere ble betydelig lavere enn budsjettert.
Eksterne enheter	20 927	22 412	22 332	22 724	22 206	21 750	-456	Merforbruket skyldes for lavt budsjettert tilskudd til Nordmøre krisesenter.

Kommunalteknikk	8 620	2 900	-4 351	-11 325	14 359	13 794	-565	Merforbruket skyldes i hovedsak økte drifts- og vedlikeholdskostnader av kommunal vei. Anvendelse av tiltaksmidler medførte økt vedlikehold av kommunal vei i 2016.
Plan og byggesak	8 513	8 774	12 209	8 602	6 624	8 461	1 837	Mindreforbruk sees i sammenheng med styrking av rammeområdet (PS 16/74), innsparing av andre kostnader, samt økte inntekter i forhold til tidligere prognoser.
Eiendomsdrift	31 727	27 049	35 580	35 994	26 206	26 469	263	Mindreforbruk sees i sammenheng med økt fokus på effektiv drift, vedlikehold og eiendomsforvaltning. Anvendelse av tiltaksmidler medførte økt vedlikehold av offentlige bygg i 2016, spesielt skoler og barnehager.
Brann og redning	22 040	22 295	22 052	21 184	20 679	21 498	819	Mindreforbruk sees i sammenheng med vakant brannkonstabelstilling, reduksjon i overtid, innsparing på andre kostnader samt økte inntekter.

Utfordringer og planer

Rådmannen foreslår å følge prognosemodellen for skatt, rammetilskudd og inntektsutjevning fullt ut i begynnelsen av økonomiplanperioden 2017-2020.

Rådmannen foreslår at gategrunnsleien for Kristiansund parkering heves med 10 % fra 2017, og at det arbeides aktivt for å sikre utbetaling av utbytte fra selskaper hvor kommunen er aksjonær.

Rådmannen har gjennomført en omlegging i prinsippene for budsjettering, slik at midler til lønn og drift skilles. Målet er å oppnå en mer realistisk budsjettering av driftsutgiftene, og bedre kontroll på utviklingen i lønnskostnadene. Siden 2016 var første år dette ble gjennomført, er det ønskelig å avvente effekten fra 2017 før evaluering gjennomføres.

Rådmannen vil omorganisere arbeidet med offentlige anskaffelser til færre bestillere og mer systematisk kontroll og oppfølging. Dette forventes å resultere i lavere anskaffelsesutgifter til sentrale innsatsfaktorer i den kommunale tjenesteproduksjonen.

Rådmannen foreslår å legge handlingsregelen om «minste tillatte avdrag» til grunn i hele planperioden.

Investering

Investeringsregnskapet er gjort opp med et udekket beløp på 10,2 mill. kroner. Vi investerte foruten finanstransaksjoner for 235,5 mill. kroner i 2016, hvorav 170,4 mill. kroner omfattet Bo og habilitering og Kommunalteknikk. 15 rammeområder hadde mindreforbruk i 2016.

Investeringsregnskap

Tabellen viser regnskap og budsjett for kommunens investeringer.

(tusen kroner)	Regnskap 2012	Regnskap 2013	Regnskap 2014	Regnskap 2015	Regnskap 2016	Budsjett 2016	Budsjett- avvik
Salg av driftsmidler og fast eiendom	-1 261	-292	-71 849	-15 408	-14 046	-23 606	-9 560
Andre salgsinntekter	-4 454	-9 233	-1 677	-3 031	-2 520	0	2 520
Refusjoner og statlige overføringer	-10 116	-7 387	-48 366	-100 974	-37 196	-158 716	-121 520
Andre overføringer	0	0	0	0	-17 126	0	17 126
Renteinntekter og utbytte	-47	-46	-46	-169	-34	0	34
Sum inntekter	-15 879	-16 958	-121 938	-119 582	-70 922	-182 322	-111 400
Lønn og sosiale utgifter	868	1 981	5 493	2 283	1 693	0	-1 693
Kjøp av varer og tjenester	111 871	205 280	285 449	315 149	211 237	658 346	447 109
Renteutgifter og overføringer	621	1 265	42 420	54 945	22 591	0	-22 591
Fordelte utgifter	12	0	0	-48	0	0	0
Sum utgifter	113 373	208 526	333 363	372 330	235 521	658 346	422 825
Avdrag på lån	19 110	17 531	18 402	18 901	24 763	0	-24 763
Utlån og aksjekjøp	40 710	52 128	184 682	69 376	80 716	63 006	-17 710
Dekning av tidligere års merforbruk	7 948	0		0	0	0	0
Avsatt til ubundne kapitalfond	10 842	0		0	0	0	0
Avsatt til bundne fond	3 100	9 705	9 464	11 499	12 775	0	-12 775
Sum finanstransaksjoner	81 710	79 364	212 547	99 775	118 254	63 006	-55 248
Finansieringsbehov	179 204	270 932	423 972	352 522	282 851	539 030	256 179
Overført fra driftsregnskapet	-6 270	-14 300	0	0	-4 990	-6 500	-1 510
Bruk av lån	-136 902	-224 824	-296 739	-320 880	-228 645	-523 630	-294 985
Aksjesalg og mottatte avdrag	-22 353	-17 983	-108 570	-21 900	-27 106	-8 500	18 606
Bruk av tidligere års udisponert	0	0	0	0	0	0	0
Bruk av fond	-13 679	-13 825	-18 664	-9 743	-11 865	-400	11 465
Bruk av likviditetsreserve	0	0		0	0	0	0
Sum finansiering	-179 204	-270 932	-423 972	-352 522	-272 606	-539 030	-266 424
Udisponert							
Udekket	0	0	0	0	10 245	0	-10 245

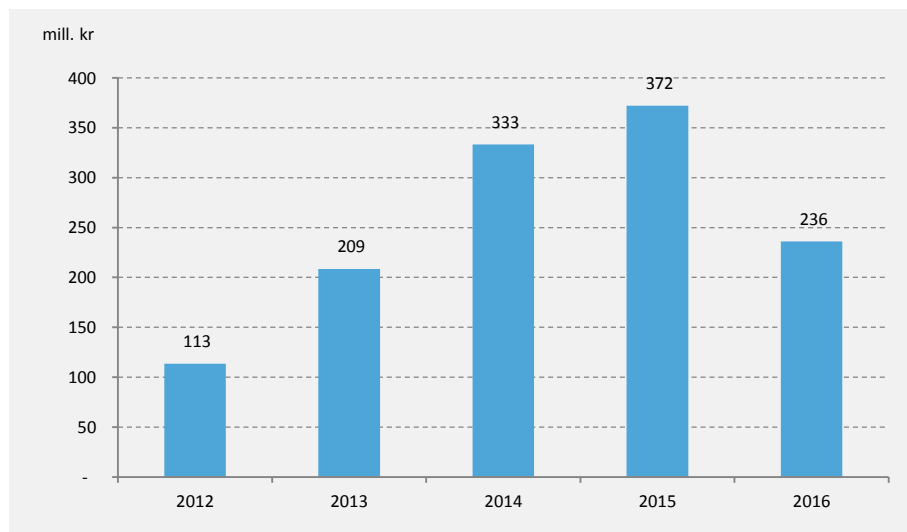
Investeringsregnskapet er gjort opp med et udekket beløp på 10,2 mill. kroner. Investeringsregnskapet har en samlet finansiering, noe som medfører at med ubrukte lånemidler per årsslutt, vil finansiering være lik finansieringsbehov. Dog har kommunelovens § 50 begrensninger i hva kommunene har mulighet til å lånefinansiere, og det er dette som har gjort at kommunen har et udekket beløp i 2016. Det er handlet aksjer og andeler for et høyere beløp enn de frie inntekter utgjør, noe som har medført udekket i investeringsregnskapet. Dette skal dekkes inn i 2017.

Kommunen hadde i 2016 en samlet investeringskostnad på 235,5 mill. kroner. Dette er 422,8 mill. kroner lavere enn budsjettet, og 136,8 mill. kroner lavere enn samlede investeringskostnader i 2015. Budsjettavviket skyldes forsinkelser i oppstart og gjennomføring av vedtatte investeringer, hovedsakelig på grunn av manglende kapasitet. Ved utgangen av 2016 var det tatt opp 307 mill. kroner i lån til investeringstiltak som ikke er gjennomført, helt eller delvis.

På grunn av lavere påløpte investeringskostnader enn antatt, ble finansieringsbehovet i 2016 lavere enn budsjettet. Investeringsregnskapet hadde en samlet finansiering på 343,5 mill. kroner, med følgende inndekning:

- bruk av lånemidler 228,6 mill. kroner
- salg anleggsmidler 14 mill. kroner
- mottatte avdrag på utlån og aksjesalg 27,1 mill. kroner
- overføringer med krav til motytelse 16,2 mill. kroner
- tilskudd fra private utbyggere, husbank, Enova, og spillemidler 17,1 mill. kroner
- bruk av fond og avsetninger 11,9 mill. kroner
- andre inntekter 2,5 mill. kroner
- kompensasjon for merverdiavgift 21 mill. kroner
- overføring fra drift 4,99 mill. kroner

Totale investeringer siste fem år

Vi ønsker å gi best mulig tjenester og er avhengig av både å bygge ut og oppgradere kommunale bygg og anlegg for å oppfylle dette. Etter flere år på ROBEK fikk totale investeringer en betydelig økning i 2014 og 2015 som følge av renoveringen av Nordlandet ungdomsskole og Storhaugen helsehus, samt byggingen av det nye renseanlegget på Hagelin. I 2016 er man nede på et noe lavere nivå. Dette skyldes at kommunen igjen er på ROBEK og mange store prosjekter har derfor vært inne i en planleggings- og prosjekteringsfase. Det forventes et økt investeringsnivå i 2017 når kommunen meldes ut.

RAMMEOMRÅDENE

15 av 16 rammeområder med investeringsmidler hadde samlet sett et mindreforbruk i forhold til budsjett. Mindreforbruket varierer fra 0,1 mill. kroner til 183 mill. kroner, og skyldes en kombinasjon av manglende planleggings- og gjennomføringskapasitet og utsettelse av endelig gjennomføringsbeslutning. Ett av rammeområdene hadde merforbruk i investeringene. Merforbruket utgjorde 0,4 mill. kroner. Fire rammeområder hadde ikke investeringsmidler i 2016. Av kommunens samlede brutto investeringer på 235,5 mill. kroner gjennomført i 2016, var 93,5 mill. kroner knyttet til de kommunale selvkostområdene.

Store prosjekter

(tusen kroner)	Vedtatt kostnadsramme	Forbruk tidligere år	Forbruk i 2016	Totalt forbruk	Gjenstående budsjett/merforbruk	Kommentar
Prosjekt navn						
Nordlandet ungdomsskole - renovering	192 500	188 401	1 668	190 069	2 431	Modernisering, ombygging og tilbygg til eksisterende skolebygning samt nye uteområder. Prosjektet hadde rask framdrift og ble avsluttet innen skolestart august 2015. Kostnadsrammen er holdt. Det gjenstod ved årsskiftet noe utarbeid. Prosjektet hadde i utgangspunktet et budsjett på 202,5 mill. kroner. Ved avslutning av 2015 ble det "levert tilbake" 10 mill. kroner av budsjettet. I tillegg til dette avsluttes prosjektet nå med et mindreforbruk på 2,4 mill. kroner.
Storhaugen helsehus	162 600	159 259	2 354	161 613	987	Bygging av nytt kompetansesenter for spesialiserte korttidsplasser. Bygget er ferdigstilt og tatt i bruk. Det gjenstår fortsatt noe inventar. Prosjektet hadde per 31.12.2016 et merforbruk på 1,6 mill. kroner. For å kunne ferdigstille innkjøp av inventar og utstyr, har bystyret bevilget 2,6 mill. kroner ekstra i 2017, i tillegg til den tidligere rammen på 160 mill. kroner.
Tollåsenga - renovering kommunale boliger	30 650	20 621	9 919	30 540	110	Prosjektet omfatter renovering av fire hus i J. P. Clausensgate. Husene er ferdigstilt og innflyttet.
Tollåsenga - langhusene	35 800	0	2 692	2 692	33 108	Prosjektet gjelder renovering av to langhus i P. Bendixens gate 39 og 41. Kontrakt er inngått for P. Bendixens gate 39 med byggestart i mai 2017. Planlagt byggestart for P. Bendixens gate 41 er i august 2018.
Kariholta barnehage - nybygg	112 000	396	3 719	4 115	107 885	Eksisterende bygningsmasse skal rives, og det skal bygges en ny og større barnehage med 8 avdelinger dimensjonert for 140 barn. Denne skal erstatte gamle Kariholta barnehage inkludert avdeling Lilleputten, Myra barnehage, samt Stella Maris kulturbarnehage. Kontrakt er skrevet med entreprenør, og byggestart antas å være i juni 2017. 25 mill. kroner av kostnadsrammen ble vedtatt av bystyret i januar 2017, og skal legges inn som en del av det ordinære budsjettet i 2018.
Ny barnehage på Nordlandet	100 000	0	2 294	2 294	97 706	Det skal bygges en ny barnehage på Nordlandet, med 6 avdelinger dimensjonert for 105 barn. I planen ligger det en mulighet for senere utvidelse til 8 avdelinger. Anbudsgrunnlag er under utarbeidelse. 20 mill. kroner av kostnadsrammen ble vedtatt av bystyret i januar 2017, og skal legges inn som en del av det ordinære budsjettet i 2018.
Allanengen skole - ventilasjonsanlegg	19 000	18 126	1 308	19 434	-434	Installasjon av nytt ventilasjonsanlegg. Det er skiftet varmesentral og etablert SD-anlegg på hele skolen, noe som gir automatisk kontroll av CO ₂ og temperatur. Prosjektet ble ferdigstilt i 2016. Merforbruket på 0,4 mill. kroner er dekket inn av den generelle posten for skolelokaler.
Vågeveien 4 - ombygging	51 000	1 357	6 041	7 398	43 602	Vågeveien 4 ble i 2014 kjøpt for 26,2 mill. kroner. Selve kjøpet er behandlet som eget prosjekt, og holdes utenfor ombyggingsprosjektet. Bygget er nå under ombygging/renovering til administrasjonsbygg, og antas å være ferdig i august 2017.
Overføringsanlegg til renseanlegg	255 500	33 006	11 937	44 943	210 557	Anlegget skal ferdigstilles innen utgangen av 2020. Det er bra fremdrift i prosjektet. Prosjektet har en prognose på sluttbruk lik 267,5 mill. kroner. Det forventes at resterende midler avsettes i årene fremover.
Sanering J. P. Clausensgate - vann/avløp	15 000	5 054	2 687	7 741	7 259	Utskifting av ledningsnett. Om lag 320 meter av totalt 410 meter er skiftet ut per februar 2017. Prosjektet ferdigstilles i løpet av sommeren 2017.
Hagelin - nytt renseanlegg for avløp	100 000	55 539	46 746	102 285	-2 285	Bygging av nytt avløpsrenseanlegg på Hagelin. Arbeidet startet i april 2015, og er snart ferdigstilt. Det har vært flere utfordringer i forhold til entrepris og byggearbeider. Ekstrakostnader ser ut til å medføre et merforbruk på om lag 10 mill. kroner, tilsvarende 10 %. For et så komplisert og stort anlegg som dette, er ekstrakostnader i en slik størrelsesorden ikke uvanlig.

Tabellen viser investeringsprosjekter med en kostnadsramme over 8,0 mill. kroner. Rapporteringen er i samsvar med kommunens økonomireglement¹⁷. Fra 2017 er grensen for store investeringsprosjekter økt til 10 mill. kroner.

¹⁷ Vedtatt av bystyret 4.10.2016 med virkning fra 7.9.2016.

Investeringer per rammeområde

(tusen kroner)	Regnskap 2013	Regnskap 2014	Regnskap 2015	Regnskap 2016	Budsjett 2016	Budsjett-avvik	Kommentar
Politisk styring	0	0	0	0	0	0	Det er ikke investeringstiltak på rammeområdet.
Sentral-administrasjonen	6 508	31 281	4 034	8 633	52 494	43 861	Ombygging av Vågeveien 4 er det klart største prosjektet under dette rammeområdet. Bygget skal sammen med dagens rådhus, utgjøre kommunens nye rådhuskvarter. Det er satt av 49,6 mill. kroner i 2016, benyttet beløp er 6 mill. kroner. Ellers er det 1,5 mill. kroner i budsjett til IT-investeringer. Det er medgått 1,2 mill. kroner. Det var satt av 1,25 mill. kroner til ombygging og låssystem på Rådhuset. Forbruket ble på 1,3 mill. kroner.
PP-tjenesten	0	0	0	0	0	0	Det er ikke investeringstiltak på rammeområdet.
Grunnskoler	16 448	80 738	133 294	14 173	20 722	6 549	Totalrenovering og modernisering av Nordlandet ungdomsskole var et av kommunens store investeringsprosjekt i økonomiplanperioden. Bygget ble tatt i bruk i 2016. Prosjektet ble avsluttet med et mindreforbruk. Det er i tillegg satt av 2 mill. kroner til tekking av tak på Frei Barneskole. Dette er et prosjekt på totalt 3,5 mill. kroner, og det er tilført 1,5 mill. kroner i 2017. Ellers er det satt av 7,5 mill. kroner til utvidelse av skolelokalene ved Bjerkelund barneskole. Medgått beløp er 6,7 mill. kroner. På Innlandet skole er det satt av 1,5 mill. kroner til nytt kjøkken. Prosjektet er noe forsinket, og det er så langt brukt 0,2 mill. kroner.
Barnehager	20 442	5 121	609	6 049	98 603	92 554	Av budsjettet på 98,6 mill. kroner, gjelder 96,6 mill. kroner nybygg ved Karihola barnehage, samt ny barnehage på Nordlandet. Nybygget ved Karihola barnehage vil trolig ha byggestart i juni 2017. På Nordlandet er anbudsgrunnlaget under utarbeidelse. Ellers er det avsatt 1,5 mill. kroner til kjøp av tomt til barnehageformål. Midlene er ikke brukt.
Kultur	21 077	11 161	3 294	3 517	38 144	34 627	Rammeområdet har et budsjett på 38,1 mill. kroner, fordelt på 7 store og små prosjekter. Dette omfatter blant annet 28,8 mill. kroner til Atlanten stadion, og kommunal delplan for fysisk aktivitet og friluftsliv på 3 mill. kroner. Atlanten stadion er en del av en større oppgradering av Atlantenområdet, og det hele er i planleggingsfasen. Det er avsatt 5 mill. kroner til bygging av nye kontorer ved Atlanterhavsbadet. Av dette er 0,56 mill. kroner benyttet til prosjektering.
Fellestjenester pleie og omsorg	2 954	4 423	12 383	2 053	4 024	1 971	Prosjekter på dette området er blant annet HMS innen pleie og omsorg, velferdsteknologiske tiltak og forprosjekt samlokalisering av avlastningstilbud. Kostnader er påløpt uten overskridelser i 2016.
Sykehjem	2 105	78 387	79 256	6 481	6 592	111	Av budsjettmidlene på 6,6 mill. kroner, gjelder 3,5 mill. kroner Storhaugen helsehus - nye kontorlokaler. Her er det medgått 2,9 mill. kroner. 1,9 mill. kroner gjelder ny bruk av sykehjemmene. Her er det kun medgått 0,2 mill. kroner i 2016. Ombyggingsprosjektet Storhaugen helsehus er i utgangspunktet ferdig, men hadde et gjenstående budsjett på 0,8 mill. kroner til innredning. Dette prosjektet ble overskredet med 1,6 mill. kroner. Det er lagt inn ytterligere 2,6 mill. kroner i 2017.
Hjemmetjenester	12 479	3 070	126	1 718	1 334	-384	På dette området vedrører hele budsjettet og kostnaden ombygging i Bedriftsveien 10. Overskridelsen på 0,4 mill. kroner gjelder derfor i sin helhet dette prosjektet. Prosjektet er nå avsluttet, og bygget er blitt en funksjonell base for en del av kommunens hjemmetjeneste.
Psykisk helse og rus	570	126	0	0	0	0	Det er ikke investeringstiltak på rammeområdet.
NAV Kristiansund	5 023	12 162	7 333	3 621	5 800	2 179	Budsjettet på 5,8 mill. kroner vedrører to prosjekter i Folkets Hus. Det ene er de nye lokalene til Morbærtreet. Her var det et budsjett i 2016 på 3,3 mill. kroner og prosjektet ble avsluttet tilnærmet på budsjett. I tillegg ligger det 2,5 mill. kroner i budsjett til flytting av flyktningkontoret, tilpasning av lokalet. Prosjektet er ikke gjennomført, da de er gjort nye beslutninger på hvor flyktningkontoret skal inn, og de nye lokalene er innflytningsklare.

Barn, familie, helse	0	0	0	0	0	0	Det er ikke investeringstiltak på rammeområdet.
Bo og habilitering	648	8 083	15 359	34 224	79 245	45 021	Vesentlige prosjekter under dette området er renovering av kommunale boliger i Tollåsenga, med et budsjett i 2016 på 45,8 mill. kroner, Godhaugen - nye boliger for funksjonshemmede, med budsjett på 3,6 mill. kroner, Dale Dagsenter - nytt produksjonsbygg med 2,8 mill. kroner i budsjett og nye leiligheter Bekkefaret 12, med 6,2 mill. kroner i budsjett. Av disse er Tollåsenga det vesentligste prosjektet, hvor det i 2016 er påløpt 12,6 mill. kroner. Renoveringen av Tollåsenga er et omfattende prosjekt og bystyret har vedtatt å bevilge investeringsmidler til en etappevis gjennomføring av planene. På prosjektet nye leiligheter Bekkefaret 12 er det påløpt 4,7 mill. kroner, og på Dale dagsenter, nytt produksjonsbygg er det påløpt 3 mill. kroner i 2016. I tillegg har vi et generelt prosjekt for boligtiltak, som i praksis styres av Eiendomsdrift. Her er det i 2016 et budsjett på 18,5 mill. kroner, og det er benyttet 9,8 mill. kroner, til ulike boligtiltak i kommunen.
Kommunalteknikk	110 369	80 839	107 814	136 230	318 953	182 723	Se egen tabell.
Plan og byggesak	0	0	947	3 151	3 653	502	Budsjett på 3,7 mill. kroner, forbruket på 3,2 mill. kroner gjelder i sin helhet Skansen-prosjektet.
Eiendomsdrift	8 596	16 584	2 739	14 972	27 145	12 173	Av det totale budsjettet på 27,1 mill. kroner, vedrører Enøktiltak - alle bygg 22,1 mill. kroner. 11,5 mill. kroner av dette er benyttet. Mindreforbruket skyldes manglende kapasitet til å planlegge og gjennomføre prosjekter. Det er også satt av 1,9 mill. kroner til kjøp av biler, og 2,1 mill. kroner til anskaffelse av IKT-verktøy for Eiendomsdrift. Bilene er kjøpt inn, og det er benyttet 0,2 mill. kroner mer enn budsjett. Det er anskaffet IKT-verktøy for 0,5 mill. kroner.
Brann og redning	1 075	1 389	5 142	700	1 637	937	Det er i 2016 satt av 1,6 mill. kroner til ulike prosjekter på området. Blant annet til utrykningsbil, bil til feiervesenet og utstyr til feiervesenet. 0,7 mill. kroner av midlene er benyttet, og det vesentligste innkjøpet er en ny bil til feiervesenet.
Utlån	235	0	0	0	0	0	Det er ikke investeringstiltak på dette rammeområdet.
Sum investeringer	208 528	333 363	372 329	235 521	658 346	422 824	

Kommunalteknikk - spesifikasjon

(tusen kroner)	Regnskap 2014	Regnskap 2015	Regnskap 2016	Budsjett 2016	Budsjett-avvik	Kommentar
Avløp	47 159	73 959	76 547	157 350	80 803	Avløp er det området i investeringssammenheng hvor det er brukt mest midler i 2016. 56 % av medgåtte midler er brukt her. Dette skyldes i hovedsak avløpsrenseanlegget på Hagelin, hvor det i 2016 er påløpt 46,7 mill. kroner. Et annet vesentlig prosjekt er overføringsanlegg til renseanlegget, hvor det i 2016 er påløpt 12 mill. kroner. Avløpsområdet inneholder mange store og små prosjekter. Renseanlegget ser ut til å få en kostnadssprekk (se kommentar under store prosjekter), ellers ligger alle prosjekter på området innenfor budsjett.
Boligområder	5 780	892	312	63 184	62 872	Området har i 2016 et vesentlig prosjekt. Dette er opparbeidelse av Skorpa boligområde. Prosjektet har en total kostnadsramme på 125 mill. kroner. 62,5 mill. kroner av beløpet ligger i budsjett 2016. Det er budsjettert med tilsvarende beløp i tilskudd og momskompensasjon, slik at dette samlet sett er et nullspill i økonomiplanperioden. Det er ikke påløpt kostnader på prosjektet i 2016.
Næringsområder	885	1 776	8 721	11 104	2 383	Det er to vesentlige prosjekter under dette området i 2016. Det ene er Pilotveien næringsområdet - opparbeiding VVA, med et forbruk på 3,5 mill. kroner. I tillegg er det medgått 4,8 mill. kroner i kjøp av Midt Norsk Forfabrikk.
Renovasjon	4 653	650	3 702	19 475	15 773	Det vesentligste prosjektet på dette området er nytt driftsbygg, med et budsjett på 9,5 mill. kroner. Dette prosjektet er ikke iverksatt. Ellers er det budsjettert med 5 mill. kroner i kjøp av biler/maskiner, samt 3 mill. kroner til kjøp av en fliskutter/komprimeringsutstyr. Prosjektene er noe forsinket. Forsinkelsene har medført at kun 19 % av budsjettmidlene i 2016 er benyttet.
Vann	11 938	13 779	12 400	20 028	7 628	Omtrent 61 % av budsjettmidlene på området er benyttet. Vannområdet består i 2016 av 14 små og store prosjekter. Ingen av prosjektene har vesentlige merforbruk i 2016.
Vei	8 587	15 076	27 951	40 452	12 501	69 % av budsjettmidlene på dette området er benyttet i 2016. Det vesentligste prosjektet gjelder ny Meløybru, med et budsjett på 26 mill. kroner. Denne er en del av anleggsbidsragsavtalen for hele Skorpa-utbyggingen. Ellers er det brukt 10,9 mill. kroner på gatelys-prosjektet. Her var det kun budsjettert med 7,8 mill. kroner i 2016.
Slam	1 213	1 242	817	1 158	341	Det er kun et prosjekt på dette området i 2016. Opparbeiding tomt/anlegg i Sødalen. Prosjektet har et mindreforbruk på 0,3 mill. kroner i 2016.
Park og grøntanlegg	624	440	5 779	6 202	423	Det er budsjettert med bygging av lagerbygg på Hagelin til 5,5 mill. kroner. Lagerbygget er satt opp, og prosjektet hadde et lite merforbruk på 0,06 mill. kroner. Ellers er det budsjettert med kjøp av biler/maskiner til 0,7 mill. kroner. Av dette er det i 2016 benyttet 0,2 mill. kroner.
Sum investeringer	80 839	107 814	136 230	318 953	182 724	

UTLÅN, KJØP AV AKSJER OG ANDELER

Det ble i 2016 kjøpt aksjer og andeler for til sammen 22,3 mill. kroner.

16 % av aksjene i Vikan Eiendom AS ble kjøpt for 18,6 mill. kroner. Dermed har kommunen majoritet i selskapet med 51 % av aksjene. Det ble kjøpt 3 050 aksjer i Kristiansund Stadion AS, til 3,05 mill. kroner. Kristiansund kommune eier nå 100 % av aksjene i stadionselskapet. Det ble i tillegg kjøpt aksjer i Nordic Light Events AS for 0,4 mill. kroner.

Kommunen er blitt deltaker i Møre og Romsdal Revisjon IKS med en 12,1 % eierandel. Innskuddskapitalen var på 0,336 mill. kroner. Distriktsrevisjon Nordmøre IKS blir avvirket, som en følge av det nye selskapet. Det ble også kjøpt én andel i Kariholta Borettslag til 1,75 mill. kroner.

Kommunens eierandel på 1,84 % i Kystlab AS ble solgt for 0,227 mill. kroner i 2016.

Utfordringer og planer

Rådmannen foreslår et investeringsprogram som innebærer en investeringskostnad på 1 694, mill. kroner over fire år inklusiv VAR-investeringer, eller 1 233 mill. kroner eksklusiv VAR-investeringer. Investeringene ligger i all hovedsak på skolebygg, barnehagebygg, bo- og avlastningstilbud, vei- og gatelys og kulturhus. For vann, avløp, renovasjon og feiing foreslås omlag 461 mill. kroner brukt i økonomiplanperioden. Den største satsingen skjer innenfor området avløp med omlag 189,5 mill. kroner, hvorav nye renseanlegg og overføringslinjer representerer de største kostnadene.

Rådmannen foreslår at det tas opp startlån i Husbanken på inntil 35,0 mill. kroner per år.

Departementets anbefaling er at kommunene bør ha en egenfinansieringsgrad ved investeringer i bygg og anlegg i størrelsesorden 30-50 %. Rådmannen anbefaler en egenfinansiering av øvrige investeringer på 30 %, men det vil ta noe tid å nå denne målsetningen.

Balanse

Differansen mellom pensjonsmidler og pensjonsforpliktelser økte med 192,8 mill. kroner i 2016. Økningen var hovedårsaken til at kommunens regnskapsførte egenkapital ble redusert med 85,1 mill. kroner. Som følge av økt amortisering av tidligere års premieavvik og negative premieavvik i 2015 og 2016 ble premieavviket redusert også i 2016. Kommunens lånegjeld¹⁸ økte med 94,6 mill. kroner.

Eiendeler

Balansen viser kommunens eiendeler, gjeld og egenkapital ved utgangen av året.

(tusen kroner)	Regnskap 2016	Regnskap 2015	Regnskap 2014	Regnskap 2013	Regnskap 2012	Endring 2015-2016
Anleggsmidler	4 831 714	4 614 266	4 211 053	3 754 844	3 417 893	217 448
Faste eiendommer og anlegg	2 314 220	2 187 243	1 907 415	1 661 767	1 534 517	126 977
Utstyr, maskiner og transportmidler	59 979	55 950	50 480	55 616	39 305	4 029
Utlån	312 916	292 855	268 423	253 089	233 437	20 061
Pensjonsmidler	1 900 151	1 868 382	1 791 992	1 652 202	1 492 151	31 769
Aksjer og andeler	244 448	209 836	192 744	132 170	118 483	34 612
Omløpsmidler	659 543	614 736	582 983	500 401	538 686	44 807
Premieavvik	148 287	198 590	231 050	206 331	198 130	-50 303
Kortsiktige fordringer	175 890	160 842	155 123	111 922	101 929	15 048
Aksjer og andeler		0	0	0	0	0
Sertifikater		0	0	0	0	0
Obligasjoner		0	0	0	0	0
Derivater		0	0	0	0	0
Kasse/bank/post	335 365	255 304	196 810	182 148	238 626	80 061
Sum eiendeler	5 491 257	5 229 002	4 794 037	4 255 245	3 956 579	262 255
Egenkapital	-232 541	-317 658	-107 435	-122 489	-178 022	85 117
Disposisjonsfond	0	0	0	-24 767	-25 067	0
Bundne driftsfond	-68 414	-39 242	-31 760	-23 927	-30 785	-29 172
Ubundne investeringsfond	-793	-1 193	-1 193	-10 193	-12 259	400
Bundne investeringsfond	-15 296	-13 986	-11 904	-11 978	-13 462	-1 310
Regnskapsmessig mindreforbruk	0	0	0	0	0	0
Regnskapsmessig merforbruk	0	32 739	33 390	15265	0	-32 739
Udisponert i investeringsregnskapet	0	0	0	0	0	0
Udekket i investeringsregnskapet	10 245	0	0	0	0	10 245
Prinsippendringer	15 760	15 760	15 760	15 760	15 760	0
Kapitalkonto	-174 044	-311 737	-111 729	-82 649	-112 210	137 693
Langsiktig gjeld	-4 973 472	-4 654 311	-4 439 613	-3 915 672	-3 539 242	-319 161
Pensjonsforpliktelser	-2 527 557	-2 302 983	-2 351 427	-2 152 293	-1 945 137	-224 574
Ihendehaverobligasjonslån	0	0	0	0	0	0
Sertifikatlån	-2 142 539	-1 645 000	-1 795 000	-541 300	-204 400	-497 539
Andre lån	-303 375	-706 328	-293 186	-1 222 079	-1 389 705	402 953
Konsernintern langsiktig gjeld	0	0	0	0	0	0
Kortsiktig gjeld	-285 244	-257 033	-246 989	-217 084	-239 315	-28 211
Kassekreditt	0	0	0	0	0	0
Annen kortsiktig gjeld	-285 244	-257 033	-246 989	-217 084	-239 315	-28 211
Premieavvik	0	0	0	0	0	0
Sum egenkapital og gjeld	-5 491 257	-5 229 002	-4 794 037	-4 255 245	-3 956 579	-262 255
Memoriakonti	0	0	0	0	0	0
Ubrukte lånemidler	315 801	351 782	340 288	243 477	233 559	-35 981
Ubrukte konserninterne lånemidler	0	0	0	0	0	0
Andre memoriakonti	1 478	375	2 897	10 506	5 608	1 103
Motkonto for memoriakontiene	-317 279	-352 157	-343 185	-253 983	-239 167	34 878

¹⁸ Eksklusive pensjonsforpliktelser

ANLEGGSMIDLER

Anleggsmidlene viser regnskapsmessig verdi av pensjonsmidler, investeringer, utlån, aksjer og andeler.

Regnskapsført verdi av kommunens anleggsmidler var 4,83 mrd. kroner ved utgangen av 2016. Tilsvarende tall for 2015 var 4,61 mrd. kroner. Økningen på 217,5 mill. kroner skyldes i hovedsak investeringer knyttet til grunnskole, pleie og omsorg samt kommunalteknikk. Andre store komponenter er økte pensjonsmidler, aksjekjøp i Kristiansund Stadion AS og Viken Eiendom AS, egenkapitalinnskudd i KLP og økte startlån.

Pensjonsmidlene bør ikke ses isolert, men sammen med pensjonsforpliktelsene som regnskapsmessig er definert som langsiktig gjeld. Pensjonsmidlene er lavere enn pensjonsforpliktelsene, slik at det er en netto underdekning. Underdekningen utgjorde 627,4 mill. kroner ved utgangen av 2016, en økning på 192,8 mill. kroner i løpet av 2016. Til sammenligning ble underdekningen redusert med 124,8 mill. kroner i løpet av 2015.

Endring anleggsmidler

(mill. kroner)	2013	2014	2015	2016
Økte pensjonsmidler	160,0	139,8	76,4	31,7
Aksjekjøp i Kristiansund Stadion AS	14,0	0,0	0,0	3,1
Aksjekjøp/aksjeutvidelse i Viken Eiendom A/S	0,0	8,7	0,0	18,6
Aksjekjøp i Pilotveien Næringspark AS	0,0	45,0	0,0	0,0
Utlån til Pilotveien Næringspark AS	0,0	12,6	0,0	-1,0
Andre aksje- og andelskjøp ¹⁾	1,0	0,3	7,5	2,5
Aksjesalg	0,0	-0,1	0,0	-0,7
Aksjer i Imarfinans (nedsrevet for å redusere bompengerperioden)	-1,3	0,0	0,0	0,0
Egenkapitalinnskudd KLP	0,6	0,6	9,6	11,2
Nye startlån	36,0	27,1	50,7	47,2
Mottatte ordinære og ekstraordinære avdrag på startlån	-14,8	-15,0	-17,6	-22,6
Nye utlån til Fellesrådet og Sundbåtvesenet	1,2	0,0	0,0	0,0
Mottatte avdrag på andre utlån ²⁾	-3,3	-3,3	-3,3	-3,4
Ettergitte utlån ³⁾	0,0	0,0	-5,4	-0,2
Aktivering av utstyr, bygg, investeringsområder m.m.	210,5	320,2	364,1	222,7
Korrigerte aktiveringer vedr. 2013 foretatt i 2014	0,0	-9,8	0,0	0,0
Avskrivning av utstyr, bygg, investeringsområder m.m.	-66,9	-69,9	-78,8	-91,6
Totale endringer	337,0	456,2	403,2	217,5

¹⁾ Nordic Light AS, Snarveien AS, Nordmøre Fiskebåt AS, Breilisikten Borettslag og Fylkesveg 215-279 AS, Wesselsgate 10 Borettslag (2015), Rensvikunet Borettslag (2015)

²⁾ Havnekassen, Fellesrådet, Sundbåtvesenet, Grimsteads Stiftelse

³⁾ Møre og Romsdal fylkeskommune (-5,0) og Foreningen Mellomverftet (-0,4) i 2015 og Dahlehallen (-0,2) i 2016

OMLØPSMIDLER

Omløpsmidlene består av kasse, bankinnskudd, kortsiktige fordringer og premieavvik.

Regnskapsført verdi av kommunens omløpsmidler var 659,5 mill. kroner ved utgangen av 2016. Tilsvarende tall for 2015 var 614,7 mill. kroner. Det er en økning på 44,8 mill. kroner i løpet av 2016. Endringer i omløpsmidlene har en viss samvariasjon med kortsiktig gjeld. Endringer av bankinnskudd vil blant annet bli påvirket av endringer i ubrukte lånemidler. Omløpsmidlene vil endres relativt mye i løpet av året.

Endring omløpsmidler

(mill. kroner)	2013	2014	2015	2016
Kasse og ubundne bankinnskudd	-57,8	17,1	60,2	77,6
Bundne bankinnskudd inkl. skattetrekkkonto	1,3	-2,4	-1,7	2,5
Refusjonskrav og tilgodehavender	10,0	43,2	5,7	15,0
Nye premieavvik inkl. arbeidsgiveravgift	28,0	47,3	-3,1	-21,4
Amortisering av tidligere års premieavvik inkl. arbeidsgiveravgift	-19,8	-22,6	-29,3	-28,9
Totale endringer	-38,3	82,6	31,8	44,8

ARBEIDSKAPITAL OG LIKVIDITET

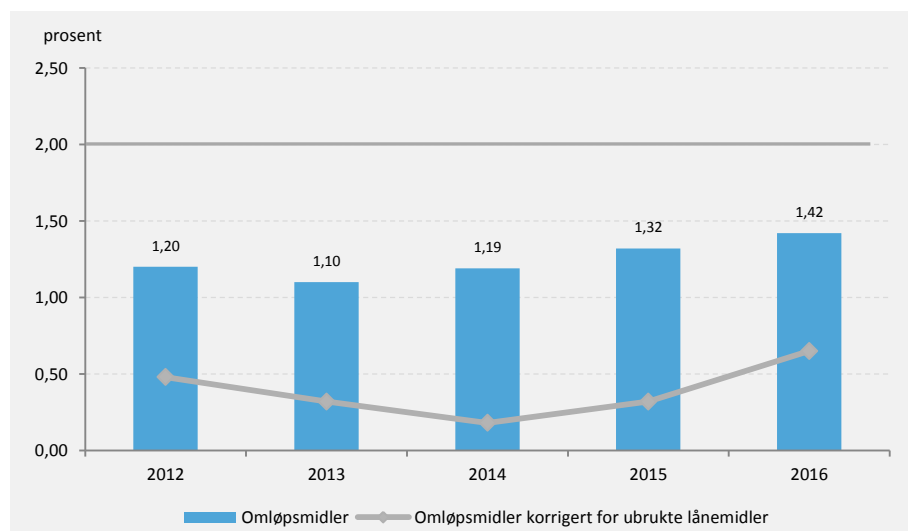
Arbeidskapitalen, definert som omløpsmidler minus kortsiktig gjeld, angir kommunens betalingsevne på kort sikt. De enkelte deler er stort sett likvide, bortsett fra premieavvik pensjon inklusive arbeidsgiveravgift. Dette er beløp som er innbetalt til pensjonsselskapene. Hvert års premieavvik skal kostnadsføres lineært i løpet av de påfølgende 15 år, 10 år for nye premieavvik fra og med 2011, 7 år for nye premieavvik fra og med 2014.

Premieavvik ble redusert med 32,5 mill. kroner i 2015. I løpet av 2016 ble dette redusert med ytterligere 50,3 mill. kroner. Dette har skjedd etter at samtlige av de foregående årene har vist økning siden ordningen ble innført i 2002. Det er fortsatt "bundet" et så vidt stort beløp i premieavvik at det medfører både likviditetsmessige og driftsmessige utfordringer for kommunen. Videre er fortsatt store deler av omløpsmidlene bundet opp i ubrukte lånemidler. Dersom en korrigerer den definerte arbeidskapitalen for disse to komponentene, vil en se et nivå som illustrerer de likviditetsmessige utfordringene som kommunen må håndtere. Utviklingen har vært positiv i både 2015 og 2016, men det er fortsatt utfordringer her fremover. Likviditeten vil svinge betydelig i løpet av året, spesielt ved utbetalinger av lønn, skattetrekk, arbeidsgiveravgift, fakturaer fra pensjonsselskaper og terminforfall lån. De største innbetalingene er overføringer fra skatteregnskapet, rammetilskudd og kommunale eiendomsgebyrer.

Arbeidskapital

(mill. kroner)	2012	2013	2014	2015	2016
Omløpsmidler	538,7	500,4	583,0	614,7	659,5
Kortsiktig gjeld	-239,3	-217,1	-247,0	-257,0	-285,2
Arbeidskapital	299,4	283,3	336,0	357,7	374,3
Premieavvik pensjon inklusive arbeidsgiveravgift	198,1	206,3	231,0	198,6	148,3
Ubrukte lånemidler inklusive startlån	233,6	243,5	340,3	351,8	315,8
Korrigert arbeidskapital	-132,3	-166,5	-235,3	-192,7	-89,8

Likviditetsgrad

Nøkkeltallet sier noe om evnen til å betale regninger etter hvert som de forfaller. Vi bør ha en viss "reserve" for å dekke svingningene i likviditeten gjennom året. Kommunens likviditetsgrad 1 er langt lavere enn måltallet på 2, men høyere i 2012 enn de foregående årene. I 2012 var det en betydelig høyere andel ubrukte lånemidler som inngikk i omløpsmidlene enn tidligere. I 2013 var økningen i ubrukte lånemidler relativ lav, men med en betydelig økning igjen i 2014. I 2015 var økningen i ubrukte lånemidler moderat, og med nedgang i 2016. Når de ubrukte lånemidlene blir brukt til å finansiere investeringer vil likviditetsgrad 1 bli langt lavere. Utviklingen var entydig negativ til og med 2014, men med en viss bedring i 2015 og ytterligere bedring i 2016. Det er imidlertid et langt stykke igjen til et akseptabelt nivå. Dersom det i fortsettelsen foretas en nedtrapping av ubrukte lånemidler uten at det samtidig gjennomføres driftstiltak, vil kommunen få problemer med å dekke sine forpliktelser.

Egenkapital og gjeld

EGENKAPITAL

Egenkapitalen skal vise hvor mye av eiendelene som er finansiert med kommunens egne midler. Egenkapitalen omfatter i tillegg over-/underskudd i drift og investering, ulike typer fond og prinsippendringer. Bundne fond, som er bygd opp med eksterne midler og som er gitt under forutsetninger om spesiell bruk, har imidlertid mer karakter av å være kortsiktig gjeld. Selvkostfond, som er bygd opp av merinntekter fra selvkostområdene VARSF¹⁹, har karakter som langsiktig gjeld. Mindreinntekter på selvkostområdene regnskapsføres ikke som fond, da negative fond ikke tillates regnskapsmessig. Slike mindreinntekter kan innkreves fra abonnentene i

¹⁹ Vann - avløp - renovasjon - slam - feiing

senere år. Mindreinntekter på selvkostområdene regnskapsføres på såkalte memoriakonti, det vil si et tillegg til balanseregnskapet.

I perioden 2010 – 2014 ble regnskapsført egenkapital redusert med 393,7 mill. kroner, det vil si hele 78,6 %. Trenden var entydig. Reduksjonene skyldtes flere forhold. Den økende differansen mellom pensjonsmidler og pensjonsforpliktelser var den største enkeltkomponenten. Det er vanskelig å anslå hvor mye dette vil slå ut i de kommende år. Dette vil også være avhengig av endringer i pensjonsordningene, hvor lenge folk står i arbeid og levetid.

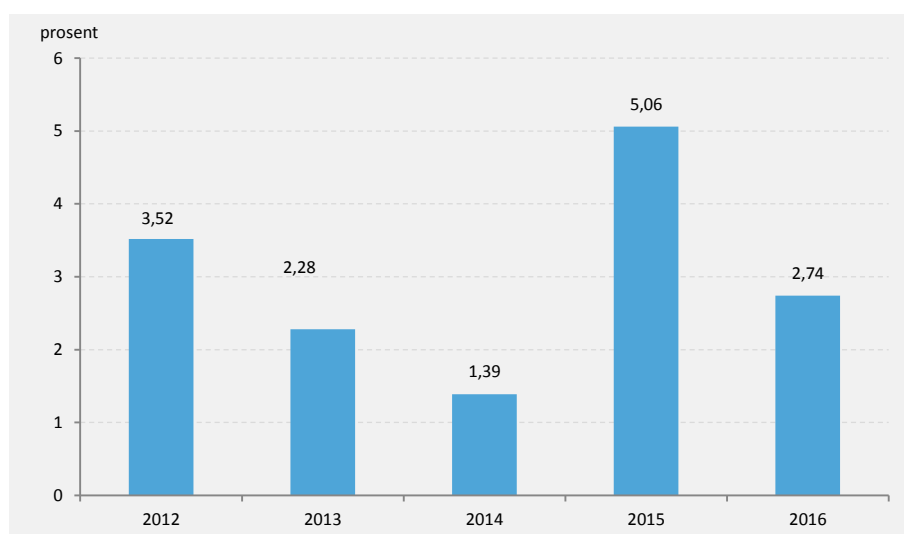
I 2015 økte egenkapitalen med hele 210,2 mill. kroner, til 317,7 mill. kroner. Herav utgjorde økning av kapitalkontoen 200,0 mill. kroner. I 2016 har den regnskapsførte egenkapitalen igjen blitt redusert med 85,1 mill. kroner, til 232,5 mill. kroner. Herav ble kapitalkontoen redusert med 137,7 mill. kroner. Avsetninger til fond og dekning av tidligere års underskudd bidrar til økning av egenkapitalen. Store komponenter som bidrar til økning av kapitalkontoen er aktivering av fast eiendom og anlegg, utstyr, maskiner og transportmidler, utlån (startlån), avdrag på eksterne lån, økte pensjonsmidler og samtidig reduserte pensjonsforpliktelser. Samtidig er det også store komponenter som reduserer kapitalkontoen. Dette er blant annet avskrivning av fast eiendom og anlegg, utstyr, maskiner og transportmidler, mottatte avdrag på utlån, nedskrivning på utlån og bruk av eksterne lån. Det vises til regnskapets Note 7 for ytterligere detaljer.

Regnskapsført egenkapital gir ikke nødvendigvis et riktig uttrykk for kommunens reelle egenkapital. Det ligger skjulte reserver i verdien av en del aksjer og andeler samt bygninger, eiendommer og utstyr. Det er problematisk at kommunen mangler frihetsgraden som ligger i et disposisjonsfond. Dette ble brukt i sin helhet i 2014 (24,8 mill. kroner). Det var ikke mulig å starte oppbygging av disposisjonsfond i 2015 eller 2016.

Endring egenkapital

(mill. kroner)	2013	2014	2015	2016
Ubundne driftsfond (disposisjonsfond)	-0,3	-24,8	0,0	0,0
Bundne driftsfond, eks. selvkostfond	-4,0	-0,1	-4,0	21,5
Selvkostrfond	-2,8	7,9	11,4	7,7
Ubundne investeringsfond	-2,1	-9,0	0,0	-0,4
Bundne investeringsfond	-1,5	-0,1	2,1	1,3
Underskudd drift 2013	-15,3	0,0	0,7	14,6
Underskudd drift 2014	0,0	-18,1	0,0	18,1
Udekket i investeringsregnskapet	0,0	0,0	0,0	-10,2
Kapitalkonto	-29,5	29,1	200,0	-137,7
Totale endringer	-55,5	-15,1	210,2	-85,1

Egenkapitalprosent

Nøkkeltallet viser hvor stor del av eiendelene som er finansiert med egenkapital. Jo høyere egenkapitalprosent, jo mer solid er kommunen. Tallene viser en betydelig forverring av kommunens egenkapitalprosent de siste årene til og med 2014, men en bedring i 2015. Utviklingen i 2015, sett forhold til de foregående årene, var positiv. Men i 2016 er igjen egenkapitalprosenten betydelig redusert. Det er dermed en godt stykke igjen til et stabilt og akseptabelt nivå. Det mest direkte utslaget i driften av redusert egenkapital på kort sikt er at det økonomiske handlingsrommet begrenses. Konkret vises dette ved at resten av det tidligere disposisjonsfondet ble brukt i 2014. Akkumulerte merforbruk i drift fra 2013 og 2014 er inndecket i 2016. Det er selvsagt positivt, men det er samtidig andre komponenter som trekker i motsatt retning for egenkapitalen.

LANGSIKTIG GJELD

Langsiktig gjeld består av pensjonsforpliktelser og langsiktige lån til finansiering av investeringer og utlån.

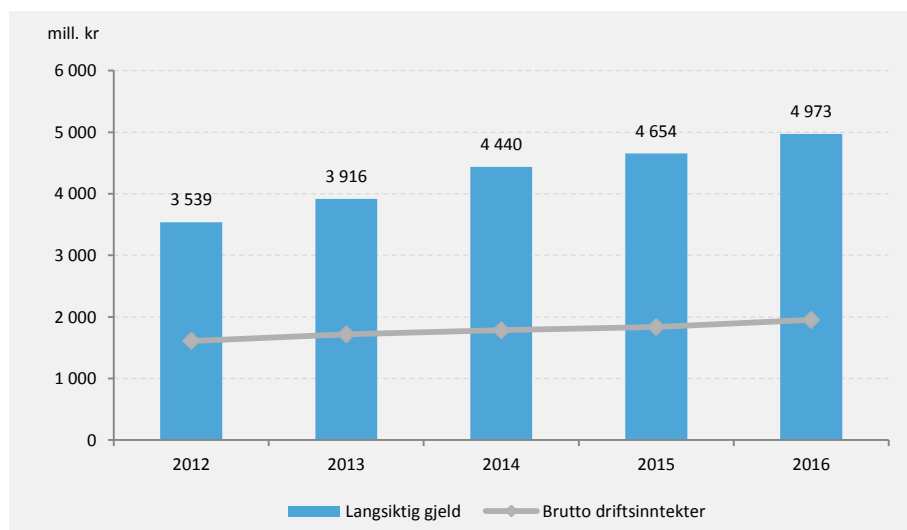
Kommunens langsiktige gjeld økte med 319,2 mill. kroner i 2016. Herav økte pensjonsforpliktelsene med 224,6 mill. kroner, og lån til finansiering av investeringer og utlån med 94,6 mill. kroner. Det foretas låneopptak det enkelte år slik bystyret har vedtatt. Lånene blir imidlertid ikke brukt før investeringene blir gjennomført eller midlene blir lånt ut. Differansen mellom opptatte og brukte lån regnskapsføres som ubrukte lånemidler på såkalte memoriakonti, det vil si et tillegg til balanseregnskapet. Det normale vil være at lånerenter er høyere enn innskuddsrenter. Situasjonen har vært motsatt for kommunen siden 2012. Derfor har det vært økonomisk gunstig å foreta låneopptak så tidlig som mulig for å dra nytte av en positiv rentedifferanse. Ved utgangen av 2016 utgjorde ubrukte lånemidler 315,8 mill. kroner, en reduksjon på 36,0 mill. kroner fra 2015.

Endring langsiktig gjeld

(mill. kroner)	2013	2014	2015	2016
Økte pensjonsforpliktelser ¹⁾	207,2	199,1	-48,4	224,6
Nye låneopptak	234,6	393,5	332,3	192,7
Avdrag belastet i driftsregnskapet	-45,5	-50,6	-55,8	-66,3
Avdrag belastet i investeringsregnskapet	-17,5	-18,4	-18,9	-24,8
Differanse mellom regnskapsmessig belastede og betalte avdrag	-2,4	0,3	5,5	-7,0
Totale endringer	376,4	523,9	214,7	319,2

¹⁾ Reduksjon i 2015

Langsiktig gjeld og brutto driftsinntekter

Grafen viser utviklingen i langsiktig gjeld sammenlignet med utviklingen i brutto driftsinntekter. Den langsiktige gjelden øker betydelig mer enn inntektene. Tallene underbygger andre nøkkeltall hvor veksten i pensjonsforpliktelser og lånegjeld vil binde opp en stadig større andel av budsjettkraften og dermed medføre utfordringer for kommunen knyttet til å finansiere ordinær tjenesteproduksjon.

KORTSIKTIG GJELD

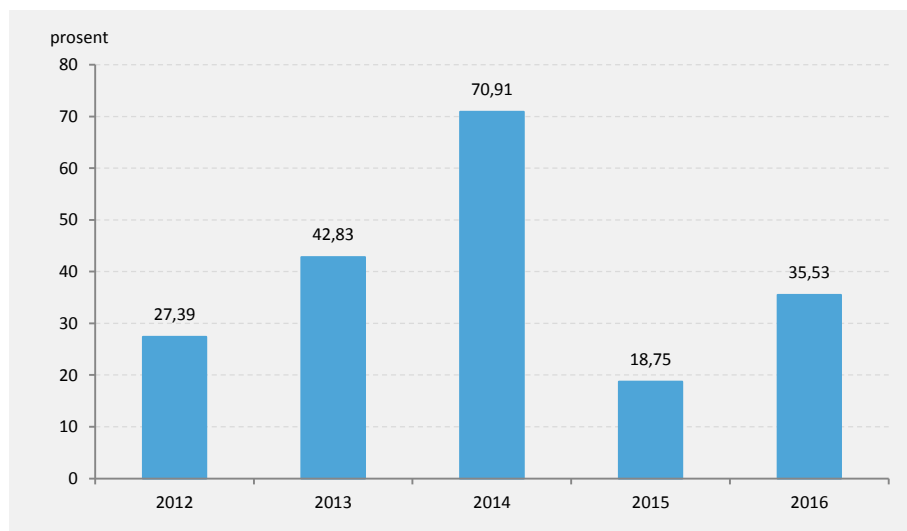
Kortsiktig gjeld viser hva som må betales på relativt kort sikt, maksimalt innen ett år.

Ved utgangen av 2016 var kortsiktig gjeld 285,2 mill. kroner, en økning på 28,2 mill. kroner fra året før. Økning av kortsiktig gjeld i løpet av 2016 henger noe sammen med økning av omløpsmidler, men årsakene til endringene er sammensatt.

Endring kortsiktig gjeld

(mill. kroner)	2013	2014	2015	2016
Leverandørgjeld	-42,1	37,0	12,5	-15,6
Merverdiavgift	3,6	-2,5	0,0	0,0
Skatt næringsavfall	0,0	0,3	0,5	0,0
Arbeidsgiveravgift	2,4	1,9	-8,3	5,2
Skattetrekk	2,6	-1,5	-0,6	1,2
Feriepenger	8,3	1,1	3,9	0,7
Anordnet desember lønn utbetalt neste år	-14,0	16,0	2,4	2,9
Mellomregning mellom år	19,0	-24,3	-8,9	5,6
Differanse mellom regnskapsmessig belastede og betalte avdrag i forhold til året før	-2,4	0,3	5,5	31,4
Anordnede renter, belastet i inneværende år, betales påfølgende år	0,4	1,6	3,0	-3,2
Totale endringer	-22,2	29,9	10,0	28,2

Gjeldsgrad

Nøkkeltallet viser hvor stor andel av eiendelene som er finansiert med gjeld i forhold til egenkapital. Ideelt sett bør gjeldsgraden være så lav som mulig. Det er vanlig å bruke dette nøkkeltallet for å se på utviklingen over år i kommunen. Gjeldsgraden uttrykker forholdet mellom gjeld og egenkapital, og forteller hvor mange kroner det er i gjeld per krone egenkapital. En økende gjeldsgrad svekker soliditeten. Utviklingen i kommunens gjeldsgrad viste en betydelig forverring de senere år til og med 2014, men en positiv utvikling i 2015. I 2016 er denne igjen forverret. Spesielt den langsiktige, men også den kortsiktige gjelden har økt i 2016. Disse utgjør telleren i brøken for forholdstallet. Samtidig er den regnskapsførte egenkapitalen (nevneren i brøken) betydelig redusert i 2016. Høyere langsiktig lånegjeld vil medføre økte rente- og avdragskostnader. I tillegg vil økende pensjonsforpliktelser også øke driftskostnadene.

LÅNEGJELD

Kommunens lånegjeld økte med 94,6 mill. kroner i 2016.

Avdrag belastes regnskapsmessig basert på bestemmelsen om minimum nivå på avdrag i forhold til eiendeler og restgjeld, såkalt "minste tillatte avdrag". Beregning av minste tillatte avdrag viser at avdrag måtte utgjøre 66,3 mill. kroner i 2016. Dette er en økning med 10,5 mill. kroner i forhold til 2015. Avdrag belastes også i investeringsregnskapet. Dette tilsvarer mottatte avdrag på utlån fra kommunen til startlån, Kirkelig Fellelsråd, Havnekassen, Sundbåtvesenet og Grimsteads Stiftelse. Avdrag i investeringsregnskapet utgjorde 24,8 mill. kroner i 2016. Tilsvarende i 2015 var 18,9 mill. kroner.

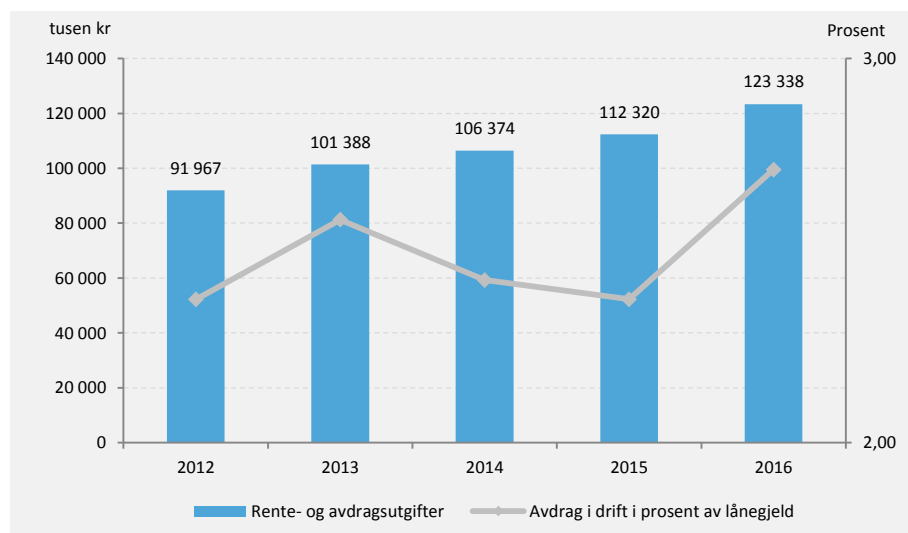
Driftsregnskapet viser renteutgifter på 57,0 mill. kroner for 2016. Dette er 0,5 mill. kroner høyere enn i 2015. Økningen anses å være moderat i forhold til økningen av lånegjelden. Rentenivået har vært lavere enn året før. Byggelånsrenter utgjorde 1,7 mill. kroner i 2016, mot 5,5 mill. kroner i 2015, det vil si en reduksjon på 3,8 mill. kroner. Byggelånsrenter belastes investeringsprosjekter og bidrar dermed til redusert rentebelastning i driftsregnskapet.

Lånegjeld

(mill. kroner)	2012	2013	2014	2015	2016
Lånegjeld per 31.12	1 594,1	1 763,4	2 088,2	2 351,3	2 482,9
Verdi VARSF per 31.12 ¹⁾	320,9	373,8	425,6	493,5	557,6
Verdi VARSF i % av lånegjeld per 31.12	20,1 %	21,2 %	20,4 %	21,0 %	22,5 %
Driftsinntekter	1 609,9	1 717,8	1 785,1	1 837,4	1 951,5
Renteutgifter og avdrag i drift	92,0	101,4	106,4	112,3	123,3
Renteutgifter og avdrag i % av driftsinntekter	5,7 %	5,9 %	6,0 %	6,1 %	6,3 %

¹⁾ Regnskapsført verdi i balansen

Rente- og avdragsutgifter

Summen av renter og avdrag i drift økte med 11,0 mill. kroner fra 2015 til 2016, mot 5,9 mill. kroner fra 2014 til 2015. Andel renteutgifter og avdrag i prosent av driftsinntekter økte med 0,2 prosentpoeng fra 2015, fra 6,1 % til 6,3 %. Økningen skyldes at summen av renter og avdrag prosentvis har økt noe mer enn driftsinntektene. Endringene i hvert av de senere årene har vært relativt små, men utviklingen har vært entydlig økende. Driftsinntektene økte med 114,1 mill. kroner fra 2015 til 2016, dvs 6,2 %. Samtidig økte summen av renter og avdrag med 11,0 mill. kroner, dvs 9,8 %. Herav økte avdrag i drift med 10,5 mill. kroner, dvs 18,8 %.

Utfordringer og planer

Rådmannen er opptatt av utviklingen i kommunens likviditetssituasjon, og legger til grunn at effekten av de driftsreducerende tiltak som gjennomføres i planperioden bidrar til å styrke likviditetssituasjonen.

Finans

Det er ikke avvik mellom faktisk forvaltning og risikorammene i finansreglementet for kommunens innskuddsmidler eller lån. Det har ikke vært større endringer i vår risikoeksponering, gjenværende rentebinding og rentebetingelser i løpet av 2016.

Rammer og handlingsregler i finansreglementet²⁰ skal forhindre vesentlig og uønsket finansiell risiko. Kommunen skal til enhver tid ha likviditet til å dekke løpende forpliktelser. Finansforvaltningen har som overordnet formål å sikre en rimelig avkastning samt stabile og lave netto finansieringskostnader for kommunens aktiviteter innenfor definerte risikorammer.

Finansanalyse

Rapporteringen er i samsvar med kommunens finansreglement.

LIKVIDITET OG PLASSERINGER

De bundne midlene er angitt fordi de er rentebærende med samme vilkår som bankavtalen angir, men inngår ikke som kortsiktig likviditet. Opptjente renter på skattetrekkkonto er driftsinntekt. Avkastningen på kommunens innskuddsmidler vurderes som tilfredsstillende. Avkastningen på innskuddsmidlene vil avhenge av rentenivået, ikke bare margin i forhold til referanserenten NIBOR 3 måneder, og innskuddsmidler. Årets budsjetterte låneopptak ble gjennomført i april (etter fylkesmannens godkjenning) og plassert til forrentning i bank for å utnytte en positiv differanse mellom innskudds- og lånerente. Nedgang i innskuddsmidlene i løpet av året skyldes finansiering av gjennomførte investeringer. Det har ikke vært noen endring i kommunens risikoeksponering i løpet av 2016. Det er ikke avvik mellom faktisk forvaltning og risikorammene i finansreglementet for kommunens innskuddsmidler.

Innskuddsmidler i bank og fondsplasseringer

	31.3.2016		30.6.2016		30.9.2016		31.12.2016	
	NOK mill.	prosent	NOK mill.	prosent	NOK mill.	prosent	NOK mill.	prosent
INNSKUDD HOS HOVEDBANKFORBINDELSER DANSKE BANK (T.O.M. 30.6.2016), DERETTER SPAREBANK 1 NORDVEST:								
Ulike driftskonti	156,6	58,2	65,0	18,4	142,7	33,1	153,2	45,7
Andelskapital i pengemarkedsfond	-	-	-	-	-	-	-	-
Fond 1	-	-	-	-	-	-	-	-
Fond 2	-	-	-	-	-	-	-	-
Innskudd i andre banker	86,4	32,1	256,0	72,4	261,2	60,5	141,6	42,2
Direkte eie av verdipapirer	-	-	-	-	-	-	-	-
Samlet kortsiktig likviditet	243,0	90,3	321,0	90,8	403,9	93,6	294,8	87,9
BUNDNE RENTEBÆRENDE BANKINNSKUDD:								
Bundne midler hos hovedbanker, eks. skattetrekkkonto	4,8	1,8	4,9	1,4	4,8	1,1	4,4	1,3
Hovedbanker, skattetrekkkonto	21,2	7,9	27,4	7,8	22,8	5,3	36,1	10,8
Danske Bank, strømbørskonto	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Alle innskuddsmidler og fondsplasseringer	269,0	100,0	353,4	100,0	431,5	100,0	335,3	100,0
Avkastning siden 31.12.2015	1,00 mill.		2,68 mill.		3,74 mill.		4,67 mill.	
Avkastning siden 31.12.2015 ¹⁾	1,54 %		1,75 %		1,62 %		1,43 %	
Avkastning benchmark (ST1X) ¹⁾	0,60 %		0,58 %		0,56 %		0,56 %	
Bekreftelse på at alle plasseringer er gjort med ≤ 20 % BIS vekt	Ja		Ja		Ja		Ja	
Bekreftelse på enkelteksponering ≤ 2 % av forvaltningskapital	Ja		Ja		Ja		Ja	
Bekreftelse på fondseksponering ≤ 5 % av forvaltningskapital	Uaktuelt		Uaktuelt		Uaktuelt		Uaktuelt	
Bekreftelse på enkeltpapir ≤ 12 måneders løpetid	Uaktuelt		Uaktuelt		Uaktuelt		Uaktuelt	
Største tidsinnskudd	25,0 mill.		25,9 mill.		40,0 mill.		40,3 mill.	
Største enkeltpapirplassering	0 mill.		0 mill.		0 mill.		0 mill.	

1) Gjennomsnitt årsrente fra 31.12.2015

²⁰ Vedtatt av bystyret 31.5.2016.

LÅNEPORTEFØLJE

I løpet av 2016 ble det tatt opp startlån i Husbanken med 35,0 mill. kroner og lån til investeringer med 156,0 mill. kroner, totalt 191,0 mill. kroner. Summen av langsiktige lån til finansiering av investeringer og utlån økte med 94,6 mill. kroner fra 2015, og utgjorde 2,48 mrd. kroner ved utgangen av 2016. Antall løpende lån ved utgangen av 2016 var 29. Alle vedtatte låneopptak er foretatt.

Rentebytteavtaler benyttes for å foreta reell rentebinding av lån som har kort rentebinding, fra 3 til 6 måneder. Dette er finansielle avtaler, ikke nye lån. Kommunen hadde 7 rentebytteavtaler ved inngangen til 2016 med total hovedstol 1 015 mill. kroner. Ingen nye rentebytteavtaler ble etablert i løpet av 2016. 1 rentebytteavtale ble avsluttet i 2016. Ved utgangen av 2016 hadde kommunen 6 løpende rentebytteavtaler med total hovedstol 965 mill. kroner.

Andelen lån inklusive rentebytteavtaler med rentebinding i mer enn ett år var 38,6 % per 31.12.2016. Ved utgangen av 2015 var andelen 47,5 %. Den gjennomsnittlige renten på kommunens totale innlån var 2,42 % ved utgangen av 2016, mot 2,64 % ved utgangen av 2015. Kommunens lån med mindre enn ett års gjenstående rentebinding hadde ved utgangen av 2016 en gjennomsnittlig rente på 2,10 %. Tilsvarende for 2015 var 2,36 %. Dette inkluderer lån som har hatt rentebinding i mer enn ett år, men hvor det nå er mindre enn ett år igjen av rentebindingsperioden.

Dersom det generelle rentenivået endres med 1 prosentpoeng, vil virkningen isolert sett medføre at renteutgiftene endres med 24,8 mill. kroner på årsbasis, basert på lånevolumet per 31.12.2016. Dette indikerer imidlertid ikke en øyeblikkelig konsekvens for kommunens netto driftsresultat og regnskapsresultat. Det skyldes at deler av lånegjelden har langsiktig rentebinding inklusive rentebytteavtaler. For slike lån og rentebytteavtaler vil renteendring først slå ut når rentebindingsperiodene utgår. Deler av lånegjelden er også knyttet opp mot kommunale eiendomsgebyrer, rentebærende utlån og rentekompensasjonsordninger. Disse komponentene vil bidra til å dempe nettoeffekten av renteendringer.

Kommunen har ingen avtaler om finansiell leasing.

Det er ikke avvik mellom faktisk forvaltning og risikorammene i finansreglementet for kommunens lån. Kommunens låneportefølje forvaltes i henhold til finansreglementets punkt 7. Det har ikke vært større endringer i kommunens risikoeksponering, gjenværende rentebinding og rentebetingelser i løpet av 2016. Gjenværende bindingstid reduseres selvsagt fortløpende om det ikke foretas nye bindinger.

På sikt ventes det at rentenivået i Norge vil stige, men når og i hvilken takt er det fortsatt vanskelig å ha noen klare formeninger om. De fleste som uttaler seg om økonomiske forventninger mener at rentenivået vil holde seg lavt i flere år fremover.

Ved låneopptak må det tas stilling til rentebindingsperiode. For å unngå at kommunen skal ta for stor renterisiko, bør det velges ulike rentebindingsperioder. Dermed kan renterisikoen reduseres, og en unngår at for stor del av kommunens låneportefølje blir påvirket av kortsiktige svingninger eller endringer i rentenivå. Ved å tilpasse at lånene har spredte terminforfall og tidspunkt for renteendring, vil både renterisiko og likviditetsrisiko bli redusert. Ved utgangen av 2016 hadde kommunen en andel lån med kort rentebinding på 92,9 %. Dette oppveies delvis ved bruk av rentebytteavtaler, men den høye andelen kortsiktige lån bør reduseres fremover. Årsaken til valget av lån med kort rentebinding er at rentenivået for slike lån er lavere enn lån med lang rentebinding.

Lån og rentebytteavtaler

	31.3.2016			30.6.2016			30.9.2016			31.12.2016		
	NOK mill.	%	Dur.	NOK mill.	%	Dur.	NOK mill.	%	Dur.	NOK mill.	%	Dur.
Lån med pt (flytende) rente	98,2	4,2	0,04	121,2	4,8	0,04	121,2	4,8	0,04	125,5	5,1	0,04
Lån med NIBOR- basert rente og sertifikatlån	1 639,0	70,0	0,28	1 775,0	71,1	0,26	2 181,0	86,8	0,11	2 181,0	87,8	0,11
Lån med fast rente	603,3	25,8	1,34	600,6	24,1	1,08	211,9	8,4	2,16	176,4	7,1	2,34
RENTEBYTTEAVTALER:												
Avtaler med mottatte renter	-1 015,0	-43,4	0,11	-1 015,0	-40,6	0,11	-965,0	-38,4	0,18	-965,0	-38,9	0,07
Avtaler med avgitte renter	1 015,0	43,4	3,77	1 015,0	40,6	3,52	965,0	38,4	3,37	965,0	38,9	3,16
Finansielle leasing	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Langsiktig gjeld eks. pensjonsforpliktelser	2 340,5	100,0	2,13	2 496,8	100,0	1,83	2 514,1	100,0	1,50	2 482,9	100,0	1,47
Effektiv rentekostnad siden 31.12.2015 ¹⁾	14,6 mill.			29,2 mill.			43,5 mill.			57,0 mill.		
Effektiv rentesats fra 2015 ²⁾	2,52 %			2,38 %			2,33 %			2,36 %		
Avkastning (kostnad) benchmark (ST4X) ³⁾	0,67 %			0,66 %			0,64 %			0,71 %		
Antall løpende enkeltlån	28			29			29			29		
Største enkeltlån	386 mill.			386 mill.			386 mill.			386 mill.		

¹⁾ Fra driftsregnskapet, fratrullet byggelånsrenter

²⁾ Årsrente for lån fratrullet byggelånsrenter siden 31.12.2015

³⁾ Gjennomsnitt årsrente fra 31.12.2015

RENTERISIKO

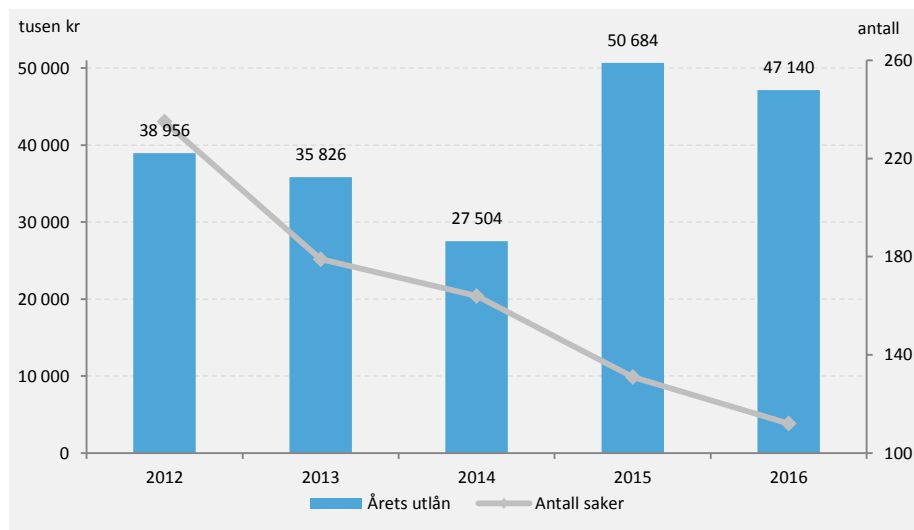
Kommunens innskuddsrenter er i nåværende og forrige bankavtale definert som et påslag til renten NIBOR 3 måneder. Siden 2012 har innskuddsrenten vært høyere enn kortsiktig lånerente. Det har således medført en økonomisk gevinst å foreta tidlig låneopptak, før lånebeløpet er nødvendig til å finansiere investeringer, ved å la lånemidlene stå til forrentning i banken. Det har ikke vært foretatt plasseringer i fond de senere år. Relativt store innskudd medfører en viss renterisiko på innskuddssiden, men samtidig vil opptatte lån til årets investeringer også ha kort rentebinding i 3 til 6 måneder om gangen. Dermed vil samvariasjonen mellom innskudd og innlån være relativt god.

KREDITTRISIKO

Kommunene er i mindre grad utsatt for kredittrisiko enn de fleste private selskaper. Det skyldes at de største inntektene for kommunene kommer i form av skatt og rammetilskudd. Den norske stat medfører i realiteten ingen kredittrisiko for kommunene. Ettersom kommunens innskuddsmidler de senere år utelukkende er plassert i bank, vil det være en viss kredittrisiko forbundet med dette. Det foretas imidlertid fortløpende kredittvurderinger av norske banker. Deres såkalte rating er jevnt over karakterisert som god. Dermed vil slike innskudd ikke medføre noen spesiell kredittrisiko i dagens situasjon.

Kommunen er utsatt for kredittrisiko i forbindelse med utlån, spesielt startlån. Utlån til privatpersoner har tradisjonelt utgjort en liten del for kommunen, men de senere år har omfanget økt betydelig. Ved inngangen til 2008 utgjorde startlån 34,2 mill. kroner. Dette har økt jevnt i de påfølgende årene til 225,4 mill. kroner ved utgangen av 2016. Kredittrisikoen skyldes spesielt at slike lån i særlig grad skal gis til grupper som er vanskeligstilt på boligmarkedet. Startlån har i stor grad vært benyttet som del av toppfinansiering, hvor banklån har hatt 1. prioritet, og hvor det ofte har vært lite egenkapital hos låntakerne. Videre vil det være en relativt stor renterisiko for låntakere med startlån.

Startlån

Det var stor etterspørsel etter startlån fram til 2012, både i antall saker og utlånt beløp. Deretter falt utbetalingene i både 2013 og 2014, før disse igjen økte. Antall saker har falt hvert år siden 2012. Fra 1.4.2014 strammet regjeringen inn ordningen. Dette har medført færre behandlede og innvilgede lån.

Det har vært en god del forespørsler om startlån, men på grunn av nevnte innstramming har mange unnlatt å søke. Trenden de senere år har vært færre saker til behandling, men også mer kompliserte saker og en langt større andel av saker med fullfinansiering av startlån.

Positive tilsagn som ikke er benyttet i det året tilsagnet er gitt, kommer regnskapsmessig til uttrykk som utlån i påfølgende år.

LIKVIDITETSRISIKO

Kommunen har liten likviditetsrisiko på sine plasseringer, som stort sett er rene bankinnskudd. Utlån til startlån vil innebære en viss likviditetsrisiko, men hver for seg består denne porteføljen av mange og relativt begrensede utlån som alle er langsiktige. Kommunen er imidlertid i en utsatt situasjon ved at kommunens tilsynelatende gode likviditet, i stor grad er plasserte lånemidler før disse skal finansiere investeringer. Så lenge det vedtas nye investeringer med låneopptak, og så lenge gjennomføringen av investeringer forsinkes i forhold til opprinnelig plan, vil kommunen ha tilstrekkelig likviditet. Trenden gjennom flere år var at den korrigerte arbeidskapitalen ble stadig svakere, men utviklingen fra 2014 til 2015 og spesielt fra 2015 til 2016 har vært positiv.

Et regnskapsmessig premieavvik innebærer også en likviditetsrisiko for kommunen. Dette er nærmere omtalt under «Balanse».

Utfordringer og planer

Rådmannen vil gjennomføre arbeidet med kommunens finansforvaltning i tråd med handlingsreglene i finansreglementet.

Rammeområder

Rammeområdene

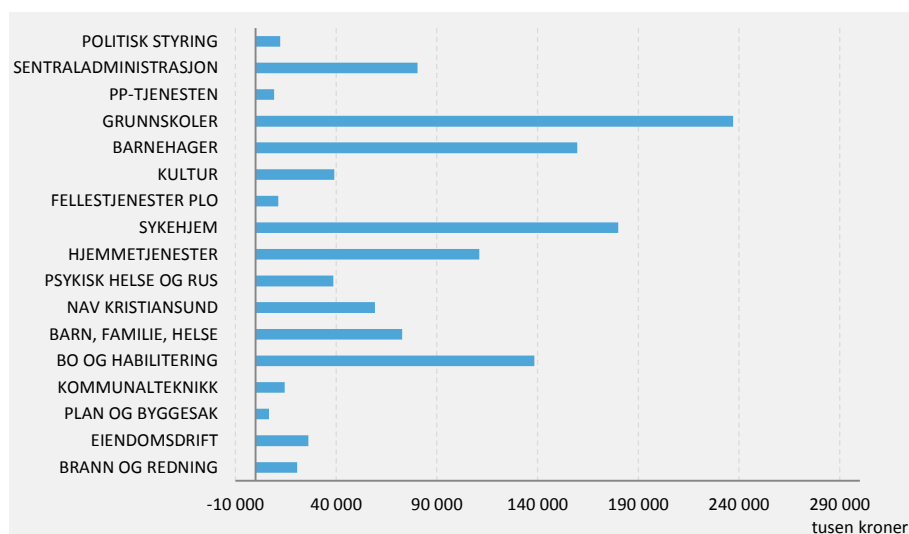
Kommunen hadde en omfattende tjenesteproduksjon i 2016. Vi etablerte nye og forbedret eksisterende tilbud - hele tiden med brukeren i sentrum. Flere rammeområder kan vise til resultatforbedring i 2016. Utviklingen av bedre og mer treffsikre måleindikatorer for vår tjenesteleveranse fortsetter i 2017.

De kommunale tjenestene er organisert i 17 rammeområder. Rammeområdene kan betraktes som en organisatorisk struktur for tjenesteytingen. Denne strukturen ligger også til grunn for bystyrets fordeling av økonomiske ressurser gjennom budsjettet.

Utfordringer og planer

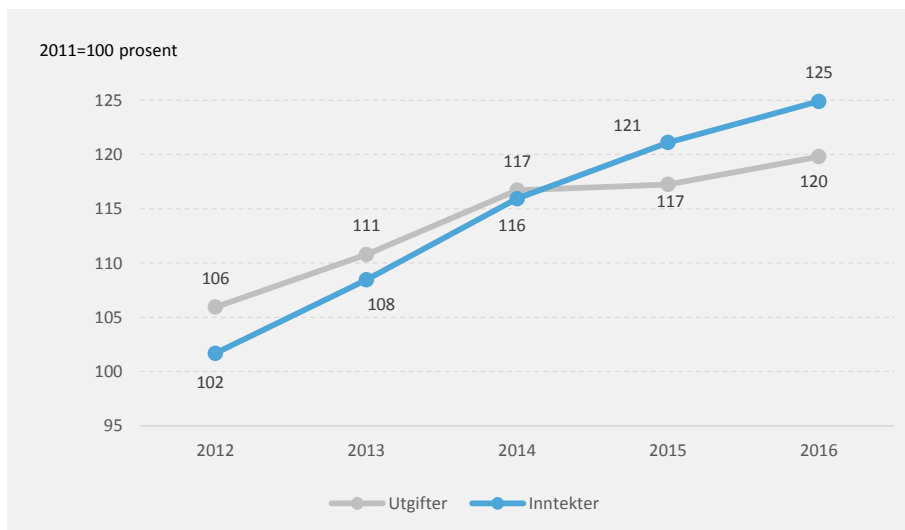
Det vil i 2017 bli gjennomført noen endringer i rammeområdestrukturen. Rammeområdet «NAV Kristiansund» endrer navn til «Velferd» med bakgrunn i opprettelse av én ny enhet innenfor rammeområdet. Den nye enheten skal koordinere kommunens flyktninge- og innvandrertjenester. I tillegg flyttes Storhaugen helsehus ut av rammeområde «Sykehjem» og legges som eget rammeområde. Storhaugen helsehus yter tjenestetilbud som er mer sammensatt enn ordinær sykehjemsdrift. For å synliggjøre dette er det derfor hensiktsmessig å opprette et nytt rammeområde «Storhaugen helsehus».

Andel netto driftsutgifter

Rammeområdenes netto driftsutgifter ligger i 2016 på totalt 1,20 mrd. kroner. Diagrammet viser rammeområdenes andel av netto driftsutgifter, og gjennom dette også prioriteringene av de ulike områdene.

Inntekter og utgifter på rammeområdene

Figuren viser utvikling av inntekter og utgifter som er knyttet til de ulike rammeområdene. Fra 2013 har inntektene økt mer enn utgiftene og dette viser at den økonomiske situasjonen innen den kommunale tjenesteproduksjonen har hatt en god utvikling.

Fokusområde brukere

Gjennomførte undersøkelser viser at brukerne stort sett er tilfreds med kvaliteten på tjenestetilbudene. Å forbedre brukervedvirkningen ytterligere, og gjøre tjenestene mer tilgjengelig er en forutsetning for å lykkes med målet om å levere gode og effektive tjenester med riktig kvalitet til våre brukere.

Kommunen har som målsetting å levere gode og effektive tjenester med riktig kvalitet til våre brukere. Gjennom mål- og resultatstyring arbeides det med å sikre dette. I tillegg til de generelle målene nedenfor, er det innenfor alle rammeområdene definert spesifikke mål som skal sikre riktig utvikling av de enkelte tjenestene.

Mål og resultater

Resultatgrenser: ● Ønsket resultat ● Akseptabelt resultat ● Uakseptabelt resultat

GJENNOMGÅENDE MÅLEKORT - FOKUSOMRÅDE BRUKERE						
Hovedmål - Gode tjenester med fokus på kvalitet, tilgjengelighet og brukervedvirkning						
Suksessfaktor (delmål)	Måleindikator	Resultatkrav	Resultat 2014	Resultat 2015	Resultat 2016	Endring fra sist måling
God kvalitet	Brukertilfredshet med tjenestetilbudet	6,0 - 4,6	-	Ikke målt etter felles mal	Ikke målt etter felles mal	
Tilgjengelige tjenester	Service, tilgjengelighet og informasjonskvalitet ¹⁾	100-75 poeng	Ikke målt	Ikke målt	55,6	↑
	Opplevd god service	6,0 - 4,6	-	Ikke målt	Ikke målt	
God brukervedvirkning	Opplevd god brukervedvirkning	6,0 - 4,6	-	Ikke målt	Ikke målt	

¹⁾ Indikatoren måler Kristiansund kommunes score i Forbrukerrådets «Kommunetesten».

Det er utviklet et nytt gjennomgående målekort for fokusområde Brukere. Målekortet er gjennomgående for hele kommunen.

KVALITET PÅ TJENESTETILBUDET

Det er i løpet av 2016 gjennomført brukerundersøkelser:

- i henhold til statens krav innenfor NAV og grunnskole
- innenfor barnehageområdet
- blant 60 «Aktiv på dagtid»-brukere ved Friskliv og mestring
- knyttet til byggesaksbehandling ved Plan og byggesak

TILGJENGELIGE TJENESTER

Forbrukerrådet har i løpet av 2016 testet vår service, tilgjengelighet og informasjonskvalitet via kommunens nettsider, e-post og telefon. Vi oppnådde 55,6 poeng av 100 mulige. Dette er en forbedring fra 2013-målingen på 20,7 poeng. Resultatet rangerer oss som nummer 20 i fylket og 207 på landsbasis.

Tilgjengelighet

	2014	2015	2016
Antall telefonhenvendelser på Servicekontoret	-	35 276	64 000
Antall besøk på kommunens nettsider	369 740	428 638	454 652
Antall sidevisninger på kommunens nettsider	1 018 671	1 108 599	1 118 653
Antall besøk på kommunens nettsider i forhold til innbyggertall	15,1	17,5	18,6
Antall venner på Facebook	3 000	4 000	4 900

Servicekontoret utgjør navet i vår servicedialog med innbyggerne, mens nettsidene er hovedkanalen for informasjon om tjenestetilbud, samfunnsutvikling og politiske saker. Antall besøk på våre nettsider er økende. Resultatene fra brukerundersøkelsen danner grunnlaget for framtidig innsats for å øke kvaliteten og tilgjengeligheten på nettsiden. Antall venner av facebooktjenesten har økt jevnt siden lanseringen i 2011.

BRUKERMEDVIRKNING

- Barn, familie, helse har inngått et forpliktende samarbeid med utviklingsprosjektet «Mitt Liv» for å bedre barn og unges medvirkning.
- Brukerrepresentant i styringsgruppen knyttet til pilotprosjektet «Trygghetsstandard i sykehjem».
- Tilrettelagt for opprettelse av brukerråd ved Bo og habilitering. Oppstart februar/mars 2017.
- Eiendomsdrift har innført brukermedvirkning i nye prosjekter og ombygginger, hvor uttalelser og ønsker fra berørte parter forsøkes innarbeidet.

Utfordringer og planer

Rådmannen vil arbeide for at kommunen skal levere gode tjenester ut fra de rammebetingelser som vedtas og ha fokus på å hente ut samordningsgevinster mellom enheter og rammeområder.

KVALITET PÅ TJENESTETILBUDET

Rådmannen vil benytte resultater fra analyseverktøyet Visma BI, kommunens kvalitetssystem, ulike undersøkelser, nasjonale kvalitetsindikatorer, benchmarking med andre kommuner og deltagelse i ulike nettverk i arbeidet med å videreutvikle kvaliteten på kommunens tjenester.

Arbeidet med prosessoptimalisering, for å sikre at oppgaver løses på riktig sted i organisasjonen til riktig tid og med riktig mengde og kvalitet, fortsetter i 2017.

Det skal i 2017 gjennomføres brukerundersøkelse innenfor utvalgte tjenesteområder i kommunen, blant annet;

- oppfølging av byggesaksundersøkelsen fra 2016 – «Opplever brukeren forbedring etter LEAN?»
- barnehage- og skoletilbudet
- kommunaltekniske tjenester

TILGJENGELIGE TJENESTER

Rådmannen vil gjennom etablering av Kristiansund Servicetorg etablere en felles mottaksfunksjon for alle bruker- og innbyggerrettede tjenester. Dette skal gi et styrket servicetilbud, hvor også kommunens informasjonsarbeid reorganiseres og revitaliseres. Slik skal intensjonen om “en dør – ett telefonnummer” med styrket informasjons- og servicetilbud gjennomføres.

Rådmannen vil videreutvikle kommunens digitale infrastruktur og digitale tjenester og kommunens nettsider skal være hovedkanal for informasjon om kommunens tjenestetilbud, samfunnsutvikling og politiske saker. Høy servicegrad er viktig for at vi skal kunne oppnå god bruker- og innbyggertilfredshet. Økt selvbetjening og digitalisering er sentralt i satsningen framover. Målet er at våre brukere og innbyggere i større grad skal kunne betjene seg selv på kritiansund.no, og at antall henvendelser på telefon, e-post og brev skal synke. Når de trenger hjelp skal servicetorget være plassen å henvende seg.

BRUKERMEDVIRKNING

Rådmannen skal styrke brukerinvolveringen gjennom tilrettelegging av gode medvirkningsarenaer. Det er opprettet brukerråd ved flere av kommunens enheter for å ivareta brukerorienteringen. Brukerrådsordningen bidrar til å fremme dialog mellom kommunens tjenesteutøvere og brukerne, og er en sentral administrativ medvirkningsarena. Å innføre brukerråd ved alle kommunale enheter er et mål på sikt. Det må også innføres dialogmøter mellom kommunens ulike hovedutvalg og brukerrådene for å gi de folkevalgte en arena, og hvor innspill fra møtene kan benyttes som grunnlag for handlingsprogramarbeidet.

Kommunen er deltaker i et nasjonalt pilotprosjekt om kvalitetsstandarder i sykehjem. Prosjektet startet høsten 2016 og skal vare til medio 2018. Å finne hensiktsmessige måter å måle kvalitet knyttet til brukerinvolvering inngår som en del av dette arbeidet.

Politisk styring

Gjennomgående fokus på effektivisering av rutiner knyttet til møtebehandling og service til folkevalgte er opprettholdt. I tillegg har kompetanseutvikling for en mer framtidsrettet praksis stått sentralt i 2016. Våre ansvarsområder har blitt systematisert gjennom etablering av faste møtepunkt med politisk og administrativ ledelse. I tillegg er enhetens utadrettede tjenester tilrettelagt for mer åpne og lokaldemokratiske prosesser.

Fakta

Rammeområdet omfatter

- politisk sekretariat
- kontrollutvalgssekretariat

Tjenesten skal tilrettelegge for politiske styringsprosesser og sikre at de folkevalgte har gode arbeidsvilkår og gode beslutningsgrunnlag.

Mål og resultater

Resultatgrenser: ● Ønsket resultat ● Akseptabelt resultat ● Uakseptabelt resultat

UNIKT MÅLEKORT - RAMMEOMRÅDE POLITISK STYRING - FOKUSOMRÅDE BRUKERE						
Hovedmål - Gode tjenester med fokus på kvalitet, tilgjengelighet og brukermedvirkning						
Suksessfaktor (delmål)	Måleindikator	Resultatkrav	Resultat 2014	Resultat 2015	Resultat 2016	Kommentar
Godt tilrettelagte arbeidsforhold og god service for folkevalgte	Møteinnkallinger er folkevalgte i hende 7 dager før møtedato	≥ 7 dager	6,2 dager	6,6 dager	6,9 dager	Økt fokus på nyhetsverdien i politiske prosesser. Aktiv på arenaer for erfaringsutveksling. Tekniske utfordringer.
Avvikle stortingsvalg, kommunestyre- og fylkestingsvalg på en sikker og effektiv måte	Offentliggjøring av foreløpig valgresultat	< kl. 23 ⁰⁰	-	kl. 02 ⁰⁰	-	Ikke valg i 2016.
	Antall uønskede hendelser i valglokalene, som behandles av valgstyret	0	-	0	-	Ikke valg i 2016.

Politiske møter og saker

	2012		2013		2014		2015		2016	
	Møter	Saker	Møter	Saker	Møter	Saker	Møter	Saker	Møter	Saker
Bystyret	10	94	10	107	12	96	10	86	12	99
Formannskapet	22	168	20	121	20	124	15	97	20	138
Hovedutvalg	36	141	36	130	33	101	29	77	35	89
Øvrige utvalg	63	242	66	252	65	240	49	179	42	145
SUM	131	645	132	610	130	561	103	439	109	471

Tiltaket om å ta ned den politiske møteaktivitet er i utgangspunktet opprettholdt, men aktiviteten er fortsatt gjennomgående høy. Formannskapets nye ansvarsområder har gitt behov for flere temabaserte møter. Videre har sentrale føringer for kommunereformen gitt behov for å opprette utvidede politiske beslutningsorgan og flere tyngre saker har krevd politisk behandling på tre nivå.

Oppmøte

(prosent)	2016	
	Oppmøte	Forfall
Bystyret	79,6	20,4
Formannskapet	87,5	12,5
Hovedutvalg	79,3	25,0
Gjennomsnitt	80,7	19,2

Utfordringer og planer

Rådmannen vil opptre med respekt og rettferdighet i administrasjonens møte med politisk ledelse i bystyret og i andre råd og utvalg.

Det skal

- gjennomføres politiske vurderinger i alle prinsipielle saker
- gjennomføres dialogseminar mellom politikere, enhetsledere og tillitsvalgte
- gjennomføres folkevalgtundersøkelser
- være overføring av politiske møter i elektroniske kanaler

Sentraladministrasjon

I oktober mottok vi gull i konkurransen om beste offentlige årsrapport for kommuner og fylkeskommuner under Farmandprisutdelingen. Vi har god forvaltningspraksis og skårer best av alle evaluerte kommuner i 2016 og tredje best av samtlige kommuner som er evaluert de siste 5 årene ved bruk av Kommunekompasset som verktøy.

Fakta

Rammeområdet omfatter

- kommunens administrative ledelse med tilhørende stabsfunksjoner innenfor
 - o samfunnsutvikling
 - o oppvekst
 - o helse, omsorg og sosial
 - o samfunnssikkerhet og beredskap
 - o informasjon, IKT og arkiv
 - o innkjøp, økonomi, lønn og personal
 - o virksomhetsstyring
- kommuneadvokat
- servicekontor
- kemnerkontor med skatteoppkreverfunksjon og arbeidsgiverkontroll

Området har et gjennomgående fagansvar for hele organisasjonen, til forskjell fra de øvrige rammeområdene som har et linjeansvar for sine respektive enheter.

Tjenesten skal tilrettelegge for politiske og administrative beslutningsprosesser, samfunnsutvikling, virksomhetsstyring, analyse og utredningsarbeid, driftsstøtte til enhetene og kommunikasjonstjenester.

Mål og resultater

Resultatgrenser: ● Ønsket resultat ● Akseptabelt resultat ● Uakseptabelt resultat

UNIKT MÅLEKORT - RAMMEOMRÅDE SENTRALADMINISTRASJON - FOKUSOMRÅDE BRUKERE						
Hovedmål - Gode tjenester med fokus på kvalitet, tilgjengelighet og brukermedvirkning						
Suksessfaktor (delmål)	Måleindikator	Resultat-krav	Resultat 2014	Resultat 2015	Resultat 2016	Kommentar
God kvalitet	Brukertilfredshet internt i organisasjonen	6,0 - 4,6	-	-	-	Ikke gjennomført måling.
God service	Brukertilfredshet internt i organisasjonen	6,0 - 4,6	-	-	-	Ikke gjennomført måling.

Rammeområdet er støttefunksjon for hele organisasjonen og måles på intern tilfredshet i forhold til service og kvalitet på interne tjenester.

Utfordringer og planer

Rådmannen foretar løpende evalueringer av lokale særavtaler og andre lokalt fastsatte ordninger, med formål om tilpasning til sentralt lov- og avtaleverk. Bruken av nye fagsystemer skal optimaliseres og det skal etableres et system som sikrer at ledelsen til enhver tid har oversikt over tverrsektorielle prosesser og prosjekter.

Stabs- og støttefunksjonene skal bidra til saksbehandling og oppfølging av alle enheter, med utgangspunkt i avklarte ansvars- og myndighetsforhold. Kommunens forvaltningskultur skal forbedres blant annet gjennom bedre kommunikasjon med brukerne.

Det skal

- gjennomføres bruker-, medarbeider- og innbyggerundersøkelser
- tilrettelegges for innovasjon, entreprenørskap og gründerskap

Pedagogisk psykologisk tjeneste

I løpet av 2016 ble det 2-årige «Førskoleprosjektet» avsluttet. Et delprosjekt som skal styrke barnehagenes kompetanse på å hindre og stoppe utestenging og mobbing av barn videreføres. Vi har påbegynt lokalt kompetanseprogram på hvordan forebygge, avdekke og stoppe mobbing i skolen. Antall elever med spesialundervisning har flatet ut etter flere år med nedgang, og ligger nå litt over landsgjennomsnittet.

Fakta

Rammeområdet omfatter fire team

- førskole
- grunnskole
- videregående skole
- veiledning

Tjenesten er kommunens rådgivende og sakkyndige instans vedrørende spesialpedagogiske tiltak. Tjenesten skal sikre at barn og unge med særskilte behov møter et samfunn, en barnehage eller en skole som er tilpasset deres evner og forutsetninger.

Mål og resultater

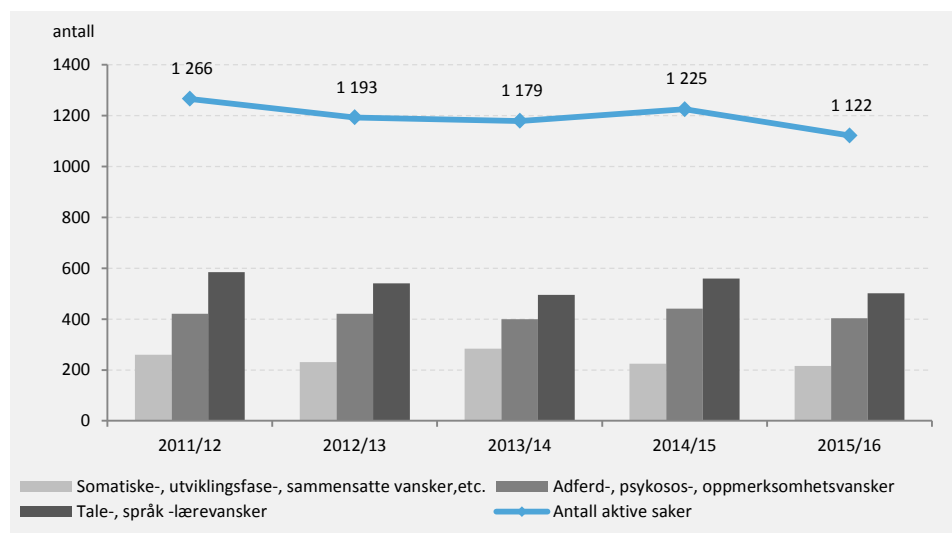
Resultatgrenser: ● Ønsket resultat ● Akseptabelt resultat ● Uakseptabelt resultat

UNIKT MÅLEKORT - RAMMEOMRÅDE PPT - FOKUSOMRÅDE BRUKERE						
Hovedmål - Gode tjenester med fokus på kvalitet, tilgjengelighet og brukermedvirkning						
Suksessfaktor (delmål)	Måleindikator	Resultat-krav	Resultat 2014	Resultat 2015	Resultat 2016	Kommentar
Gi barn gode oppvekstvilkår gjennom tverrfaglig samarbeid	Øke råd- og veiledningsarbeidet i barnehage/ skole	-				Veiledningsteamet blir mye brukt av både skoler og barnehager.
	Redusere antall oppmeldinger ¹⁾	Reduksjon	277	272	289	Antall elever med vedtak om spesialundervisning er på 9,4 %, likt 2015. Antall ny henviste saker økte med 5 %. Det er færre henvisninger fra barnehagene, slik at økningen fra skolene kanskje er nærmere 10 %. Antall aktive saker totalt er redusert med 2,1 %.
Gi barn med spesielle behov hjelp til rett tid	Styrke arbeidet i barnehagene	-				Avsluttet førskoleprosjektet. Prosjektet fant store forskjeller mellom barnehagene ut fra en rekke kvalitetskriterier. Tett oppfølging gjennom prosjektperioden kunne vise til positive endringer i hvordan barnehagene organiserer og utøver pedagogisk ledelse. Et delprosjekt med fokus på mobbing i barnehagen videreføres i 2017.
	Styrke veiledningskapasitet på mindre problematikk	-				Veiledningstemaet startet ettårig kompetanseprogram knyttet til mobbing for skolene. Programmet samler 120 deltagere fra alle skolene.

Gi barn med spesielle behov hjelp til rett tid	Sakkyndig vurdering skal være gjennomført innen 3 måneder etter oppmelding	≤ 3 mnd	> 3 mnd	> 3 mnd	> 3 mnd	Behandlingstiden for barn i førskolealder ligger innenfor målet på 3 mnd, mens behandlingstiden for barna i grunnskolen ligger nært opp til målet for de fleste kommunene.
--	--	---------	---------	---------	---------	--

¹⁾ Omfatter alle fire kommunene som utgjør PPT Ytre Nordmøre

Aktive saker

Antall aktive saker omfatter alle kommunene i samarbeidet

Antall aktive saker varierer fra år til år, og viser totalt en svak nedgang for perioden. Reduksjonen i antall aktive saker som vedrører tale-, språk- lærevansker sees i sammenheng med styrket kompetanseutvikling og målrettet arbeid i de ulike team og undervisningsinstanser. For atferdsforstyrrelser, oppmerksomhet- og øvrige vansker ser vi nå også en nedgang fra 2015, men utfordringene her er fortsatt krevende.

Utfordringer og planer

Rådmannen vil at PPT skal styrke sin veilederrolle i forhold til det ordinære grunntilbudet i grunnskolene og barnehagene.

Det skal gjennomføres kompetansehevingskurs knyttet til hvordan man skal håndtere mobbing i barnehagene for alle kommunene i PPT for ytre Nordmøre.

Grunnskoler

Ny skolestruktur for barnetrinnet ble vedtatt i 2016. Vi ble utpekt til språkkommune og tildelt midler for å arbeide videre med språklig kompetanse. Hovedmålet er implementering av «Språkspor», og innsatsområdene er begrepsopplæring barneskole, samt arbeid med grunnleggende ferdigheter i lesing og skriving på mellom- og ungdomstrinn. 4 ressurslærere støtter skoleeier i arbeidet. Alle skolene deltar i kompetanseprogrammet mot mobbing i regi av PPT-Ytre Nordmøre.

Fakta

Rammeområdet omfatter

- 9 barneskoler med skolefritidsordning og 3 innføringsgrupper for barn med minoritetsspråklig bakgrunn
- 3 ungdomsskoler med innføringsgruppe og alternativ læringsarena
- voksenopplæring

Tjenesten skal legge til rette for et godt og tjenlig grunnskoletilbud som sikrer elevene gode basiskunnskaper og grunnleggende ferdigheter.

Mål og resultater

Resultatgrenser: ● Ønsket resultat ● Akseptabelt resultat ● Uakseptabelt resultat

UNIKT MÅLEKORT - RAMMEOMRÅDE GRUNNSKOLER - FOKUSOMRÅDE BRUKERE						
Hovedmål - Gode tjenester med fokus på kvalitet, tilgjengelighet og brukermedvirkning						
Suksessfaktor (delmål)	Måleindikator	Resultatkrav	Resultat 2014	Resultat 2015	Resultat 2016	Kommentar
Læringsutbytte ¹⁾ - elevenes faglige resultater skal ligge stabilt på nivå over landsgjennomsnittet	Nasjonale prøver, 5. trinn	> landsnitt	51	51,1	50,6	Resultatet viser nedgang fra 2015, men ligger over landsgjennomsnittet.
	Nasjonale prøver, 8. trinn	> landsnitt	49,6	51,2	49,6	Resultatet viser nedgang fra 2015 og ligger under landsgjennomsnittet.
	Nasjonale prøver, 9. trinn	> landsnitt	51	53,1	53	Resultatet er fortsatt under landsgjennomsnitt, men tilnærmet uendret fra 2015. Prosjektet «Ungdomstrinn i utvikling» videreføres.
Læringsmiljø – redusere andel elever som opplever mobbing	Elevundersøkelsen for 7. og 10. trinn	5 (= 0 %)	4,7	4,8	4,7 ³⁾	Totalt 21 elever i utvalget opplever mobbing én eller flere ganger per uke. En økning på 4 fra 2015. Alle ungdomsskolene er MOT-skoler. Barneskolene har egne trivselsprogram. Alle skoler deltar i lokalt kompetanseprogram om mobbing i regi av PPT Ytre Nordmøre.
Redusere andel elever med enkeltvedtak om spesialundervisning ned mot landsgjennomsnittet	Antall enkeltvedtak	< 8,3 %	8,7 %	9,3 %	9,4 %	Resultatet er omtrent som i 2015. Vi har fortsatt fokus på å redusere omfanget av spesialundervisning, og styrke ordinær tilrettelagt undervisning. Det er tilført sentrale midler for å styrke 1.-4. trinn i 2016.
	Obligatorisk kartleggingsprøve, lesing 3. trinn	< 15,0 % ²⁾	16,5 %	16,1 %	23,6 %	Samsvarende satsningsområder i barnehage og skole,

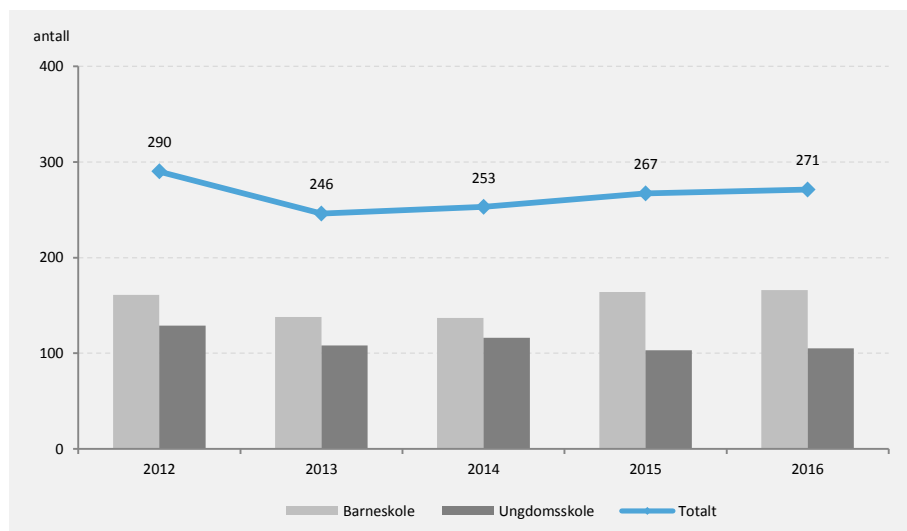
	Obligatorisk kartleggingsprøve, regning 3. trinn	< 15,0 % ²⁾	13,7 %	17,95 %	12,5 %	gode overgangsplaner og tidlig innsats i småskolen.
	Obligatorisk kartleggingsprøve, engelsk 3. trinn	< 15,0 % ²⁾	11,6 %	-	-	Ikke oppdaterte tall for 2016 i systemet.
Ingen skoler skal ha avvik i forhold til forskrift for miljørettet helsevern	Antall avvik	0	5	7	7	Rettefrist overskredet for 7 avvik.

¹⁾ Resultatet er et snitt fra lesing, regning og engelsk. Varierer mellom fag og skoler.

²⁾ Nasjonal bekymringsgrense er satt til 20 %.

³⁾ I Elevundersøkelsen for 2016 har direktoratet endret og lagt til spørsmål om mobbing samt fjernet spørsmålene om krenkelser. Resultatene om mobbing kan derfor ikke direkte sammenliknes med resultatene fra tidligere år.

Spesialundervisning

Antall elever med spesialundervisning varierer fra år til år, og viser en nedgang på 66 elever for perioden. Nedgangen har vært størst på ungdomstrinnet. Nedgangen sees i sammenheng en grundigere kartlegging av elevene og hva skolen kan tilby før det avgjøres om elevene skal få spesialundervisning. Videre har økt fokus på tilpasset opplæring og tidlig innsats vært med på å redusere antallet. Systematisk arbeid på barnetrinnet har også stor betydning for reduksjonen på ungdomstrinnet.

Forordningen av enkeltvedtak er henholdsvis 109 gutter og 57 jenter på barneskolen, og 77 gutter og 28 jenter på ungdomsskolen i 2016.

Utfordringer og planer

Rådmannen vil at det grunnleggende tilbudet i grunnskolen i form av ordinær og tilpasset opplæring, skal understøttes som den viktigste bærebjelken i det samlede tilbudet. Fastsatte kvalitetsmål skal opprettholdes, med fokus på læringsutbytte og læringsmiljø.

Det skal i 2017 arbeides med implementering av vedtatt skolestruktur.

Barnehager

Vi har sertifisert flere veiledere innen foreldreveiledningsprogrammet ICDP og disse har gjennomført foreldreveiledningsgrupper og ansattopplæring ved flere enheter. Vi ble utpekt til språkkommune og tildelt midler for å arbeide videre med språklig kompetanse. Hovedmålet er implementering av «Språkspor», og innsatsområdet i barnehagene er begrepsopplæring. 4 ressurslærere støtter barnehageeier i arbeidet.

Fakta

Rammeområdet omhandler kommunen som barnehagemyndighet og omfatter

- drift av 9 kommunale barnehager
- tilskudd til 11 private barnehager

Tjenestens skal gi et pedagogisk tilbud for barn under opplæringspliktig alder og legge til rette for at barn med spesielle behov får et tilfredsstillende utbytte av barnehageoppholdet. Som barnehagemyndighet er kommunen ansvarlig for godkjenning av barnehager, gi veiledning til og føre tilsyn med barnehagene, samordne opptak samt sikre barns lovfestede rett til barnehageplass etter barnehageloven. Kommunen har også ansvar for økonomisk likebehandling av kommunale og private barnehager.

Mål og resultater

Resultatgrenser: ● Ønsket resultat ● Akseptabelt resultat ● Uakseptabelt resultat

UNIKT MÅLEKORT - RAMMEOMRÅDE BARNEHAGER - FOKUSOMRÅDE BRUKERE						
Hovedmål - Gode tjenester med fokus på kvalitet, tilgjengelighet og brukermedvirkning						
Suksessfaktor (delmål)	Måleindikator	Resultat-krav	Resultat 2014	Resultat 2015	Resultat 2016	Kommentar
Rettighetene til barnehageplass skal være innfridd etter gjeldende lov. Kapasiteten skal sikre en tilfredsstillende behovsdekning.	Andelen barn mellom 1-5 år som går i barnehage	≥ 92 %	93,6 %	91,5 %	92,2 %	Det er færre barn i barnehagene i 2016 enn i 2015, men andelen er høyere på grunn av lavere barnetall totalt sett i kommunen.
Optimal struktur som utnytter økonomiske og personellmessige ressurser	Antall nybygde kommunale barnehager	2	Ervervet tomt	For-prosjekt	I arbeid	Barnehage 1 – kontrakt underskrevet med entreprenør. Barnehage 2 – anbudsdokument under utarbeidelse.
Innføre felles brukerundersøkelse for kommunale og tilby ikke-kommunale	Tilfredshet	≥ 5,1	4,9	-	4,9	Resultatet er uendret fra forrige måling.

Utfordringer og planer

Rådmannen vil utvikle og innføre en ny barnehagemodell hvor tjenestetilbud, tjenestekvalitet og effektiv ressursbruk vektlegges. I dette inngår å gjennomføre planlagt barnehageutbygging, sikre tilfredsstillende behovsdekning etter gjeldende lov og redusere behovet for spesialpedagogisk hjelp gjennom forebygging i ordinært tilbud.

Det skal bygges 2 nye kommunale barnehager i 2017.

Kultur

Vi har hatt ansvaret for koordinering av jubileumsåret 2017, samt oppfølging av søknad om statlig medfinansiering av nytt opera- og kulturhus. I april innførte biblioteket selvbetjeningsløsning og 80 % av det totale utlånet skjer nå på automatene. Idrettsparken har hatt fokus på videreutvikling og rehabilitering av ute- og inneanlegg. Kulturskolen har videreutviklet lavterskeltilbudene for spedbarn/småbarn i form av egne tilbud og tilbud for SFO.

Fakta

Rammeområdet omfatter

- idrettspark med idrettshall, badeland, kafé og kommunale idrettsanlegg
- kulturskole med sang/musikk, musikkteater og kunst
- bibliotek
- oppgaver knyttet til
 - o kommunens kulturoppgaver
 - o kunst – og kulturformidling
 - o tilskuddsordninger til lag og foreninger og øvrig frivillig virksomhet
 - o administrasjon av Caroline kino- og konferansesenter, Festiviteten og andre sentrale kultur- og fritidstilbud.

Tjenesten skal sikre et godt fritids- og kulturtilbud til det beste for alle innbyggere lokalt og regionalt, i nært samarbeid med idrettslag, friluftsansjoner, kultur og frivilligheten, profesjonelle kulturinstitusjoner og frivillig kulturvirksomhet.

Mål og resultater

Resultatgrenser: ● Ønsket resultat ● Akseptabelt resultat ● Uakseptabelt resultat

UNIKT MÅLEKORT - RAMMEOMRÅDE KULTUR - FOKUSOMRÅDE BRUKERE						
Hovedmål - Gode tjenester med fokus på kvalitet, tilgjengelighet og brukermedvirkning						
Suksessfaktor (delmål)	Måleindikator	Resultatkrav	Resultat 2014	Resultat 2015	Resultat 2016	Kommentar
Variert kulturliv som gir gode opplevelser	Tilfredshet - service bad	70 %	78,5 %	77,7 %	81,0 %	Nivå på både service og renhold har økt etter tiltak.
	Tilfredshet – renhold bad	70 %	71,2 %	65,8 %	70,8 %	
	Antall besøkende - badeland	Økende	110 900	117 700	109 600	Totale besøkstall med skolesømming og leietakere var 148 475.
	Antall besøkende - kino	Økende	54 653	63 568	63 241	Besøket noe redusert i forhold til 2015, hovedsakelig knyttet til få storfilmer.
	Antall besøkende - bibliotek	Økende	85 378	85 422	83 664	Besøket redusert med 2 % fra 2015. Biblioteket har hatt 4 timer kortere åpningstid hver uke i 2016. I tillegg var biblioteket stengt 2 uker i april i forbindelse med innføring av selvbetjeningsløsning.
Aktiv medhjelper i søknader om eksterne midler	Antall søknader, spillemiddeltilskudd	> 18	13	20	21	Antall søknader økte i forhold til 2015. Flere saksbehandlere har ansvar for å bistå lag og organisasjoner med søknad om eksterne midler.
Ledende kulturby med et mangfoldig tilbud	Nytt opera og kulturhus	Realisert	Prosjektering	Fornytt søknad	Revidert	Vedtatt i Kristiansund kommune og Møre og Romsdal

						fylkeskommune. Revidert søknad om finansiering over statsbudsjettet er sendt Kulturdepartementet og fulgt opp med direktearbeid mot sentrale aktører.
--	--	--	--	--	--	---

Utfordringer og planer

Rådmannen vil bidra til å opprettholde et godt og mangfoldig tilbud innen kultur og idrett gjennom riktig fordeling av midler og sikring av tilgang til anlegg for både topp og bredde.

Det skal i 2017 arbeides aktivt med detaljering av planer knyttet til realisering av nytt opera- og kulturhus.

Fellestjenester pleie og omsorg

Saksbehandlingstiden på mottatte søknader økte fra 4 til 5 uker. I løpet av høsten overtok vi driftsansvaret for alarmsentralen og Felleskjøkkenet utvidet sitt ansvarsområdet til også å omfatte kantinen på Storhaugen helsehus.

Fakta

Rammeområdet omfatter

- tildeling og koordinering av vedtaksbaserte tjenester innenfor pleie og omsorg
- sekretariat for kommunens tverrfaglige koordineringsutvalg
- drift av alarmsentral

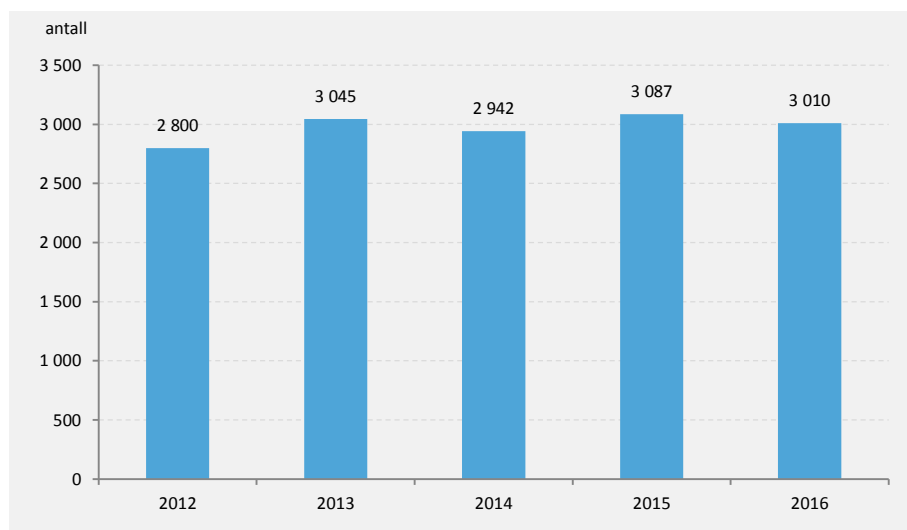
Tjenesten skal sikre at kommunens innbyggere får nødvendig hjelp når det trengs og med en kvalitet som er innenfor rammen av gjeldene bestemmelser.

Mål og resultater

Resultatgrenser: ● Ønsket resultat ● Akseptabelt resultat ● Uakseptabelt resultat

UNIKT MÅLEKORT - RAMMEOMRÅDE FELLESTJENESTER PLEIE OG OMSORG - FOKUSOMRÅDE BRUKERE						
Hovedmål - Gode tjenester med fokus på kvalitet, tilgjengelighet og brukermedvirkning						
Suksessfaktor (delmål)	Måleindikator	Resultatkrav	Resultat 2014	Resultat 2015	Resultat 2016	Kommentar
Forbedre folkehelsen for områdene helse og sykdom, levevaner og levekår	Antall legevakt/ fastlegebesøk	Reduksjon	24 175	-	-	
	Indikatorer i folkehelseprofilen	Forverring på ≥ 1	0	0	0	Ingen indikatorer gikk fra rød til grønn.
Tilby innbyggerne riktige tjenester på rett sted til rett tid	Saksbehandlingstid/ ventetid	4 uker	≤ 4 uker	4 uker	5 uker	Antall vedtak redusert fra 3 087 til 3 010.

Vedtak

Antall vedtak ble redusert med 77 fra 2015 til 2016. Dette var i tråd med økt fokus på at kommunens tjenestenivå innen området skulle reduseres. Nedgangen skyldes i hovedsak en reduksjon i antall sykehjemsplasser og dermed færre vedtak i forhold til vederlag. I tillegg gikk tildeling av boliger til flyktninger ned.

Utfordringer og planer

Rådmannen vil vektlegge målrettet og tverrfaglig arbeid for å redusere behovet for langvarig og omfattende tjenester. Det skal utvikles teknologiske løsninger innenfor en forsvarlig organisatorisk, kompetansemessig og økonomisk ramme.

Det skal

- etableres midlertidig botilbud for personer som av ulike årsaker står uten bolig
- etableres boliger med tjenester for særlig vanskeligstilte

Ressursenheten skal arbeide med ny organisering for å møte sentrale krav og forventninger til tverrfaglig teamorganisering.

Arbeidet med å få i gang et responsteam/ trygghetsteam, som skal frita hjemmesykepleien for oppdrag fra utløste trygghetsalarmer, skal starte i 2017.

Sykehjem

Vi har redusert antall sykehjemsplasser som et ledd i renoveringen av Rokilde og "omorgansiert" Utviklingssenter for sykehjem. Vi er én av fire kommuner i landet, tilknyttet prosjektet «Trygghetsstandard i sykehjem». I april ble Rokilde tildelt DOGAs hederspris for prosjektet «Trivselsvenn». Storhaugen helsehus har hatt fokus på etablering av grunnleggende drift, opplæring av hjemmetrenere i hjemmetjenesten og utvikling av Frisklivs- og mestringstjenesten. Arbeidet med å differensiere og spesialisere sykehjemstilbudet fortsetter i 2017.

Fakta

Rammeområdet omfatter

- 4 sykehjem
- utviklingssenter for sykehjem i Møre og Romsdal
- støttetjenester til andre enheter og direkte til publikum innenfor
 - o kjøkken/kantinedrift
 - o vaskeri
 - o vaktmester
 - o transport
 - o hjelpemiddelformidling
- helsehus
 - o 3 døgnavdelinger med spesialiserte korttids- og behandlingsplasser
 - o legetjeneste som omfatter kommuneoverlege, sykehjemsleger, fastlegeordning og interkommunal legevakt
 - o opptreningscenter med habilitering/rehabilitering, ergoterapi/fysioterapi, dagtilbud, miljøarbeidertjeneste, eldresenter og frisklivssentral

Tjenesten skal gi et variert pleie- og omsorgstilbud av høy kvalitet innenfor rammen av gjeldende lovverk, tilpasset den enkelte pasients sykdom og livssituasjon, med fokus på livskvalitet, aktivitet, trivsel, respekt og medbestemmelse.

Mål og resultater

Resultatgrenser: ● Ønsket resultat ● Akseptabelt resultat ● Uakseptabelt resultat

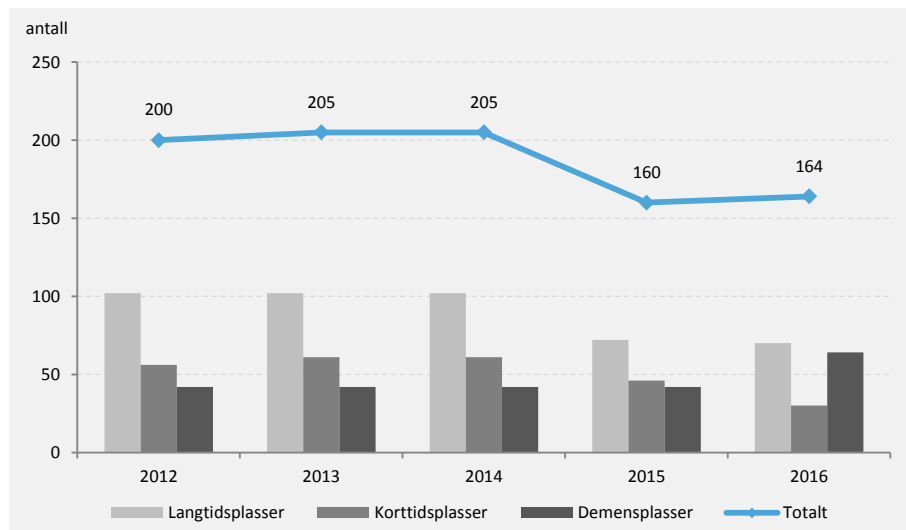
UNIKT MÅLEKORT - RAMMEOMRÅDE SYKEHJEM - FOKUSOMRÅDE BRUKERE						
Hovedmål - Gode tjenester med fokus på kvalitet, tilgjengelighet og brukermedvirkning						
Suksessfaktor (delmål)	Måleindikator	Resultatkrav	Resultat 2014	Resultat 2015	Resultat 2016	Kommentar
Optimal utnyttelse av institusjonsplassene	Beleggsprosent	100 %	101,25 %	100 %	100 %	Omfatter langtidsplasser i sykehjem.
	Gjennomsnittlig liggetid, korttid ¹⁾	4 uker (28 dg)	27,7 dg	23,5 dg	23,9 dg	Variasjon i antall plasser tilgjengelig i løpet av året på grunn av omstrukturering.
	Gjennomsnittlig liggetid, langtid	3 år 1 095 dg)	447,1 dg	491,5 dg	527,7 dg	Økning i forhold til 2015.
	Antall liggedøgn interkommunal ø-hjelp	4,5-5,5 døgn	5,6	5,5	5,4	Gjennomsnittlig beleggsprosent er på nærmere 60 %, noe som er høyt sammenlignet med nasjonale tall. Det er en markant økning i innleggelser fra spesialisthelsetjenesten. Det er registrert økende bruk av tilbudet fra samarbeidskommunene Averøy, Tingvoll og Gjemnes.

Høy faglig kvalitet på alle sykehjemstjenester	Antall enerom	148 ²⁾	184	148	134	Antall enerom er lik antall langtidsplasser i sykehjem per 31.12.
	Antall screening, ernæring	100 %	53,0 %	94 %	95 %	Omfatter langtidsplasser i sykehjem.
	Antall legemiddelgjennomganger	100 %	53,0 %	88 %	95 %	Omfatter langtidsplasser i sykehjem.
	Antall avvik i % registrert i forhold til ernæringscreening og legemiddelgjennomganger	100 %	-	1,3 %	-	
Redusere ventetiden for ergoterapi- og fysioterapitjenester	Ventetid for behandling	Ihht forskrift	5,8 mnd uten akutt behov	5,8 mnd uten akutt behov	-	Det er ikke ventetid på kommunale ergo- og fysioterapitjenester. Fysioterapeuter med driftsavtale oppgir ulik ventetid. Ett institutt har ikke ventetid, resten varierer fra 1 uke til 3 og 6 mnd. Ventetid på psykomotorisk fysioterapi er lengst - fra 3 uker til 15 mnd.

¹⁾ Storhaugen helsehus – palliasjon, rehabilitering, utredning/behandling.

²⁾ Nytt resultatkrav basert på politisk vedtak om reduksjon av antall sykehjemsplasser. Storhaugen helsehus inngår ikke i beregningen.

Heldøgns plasser langtid, korttid og øyeblikkelig hjelp

Antall demensplasser er økt i perioden, totalt 64 plasser per 31.12.16. Antall langtidsplasser er redusert til 70 i henhold til nedtrappingsplan. Antall heldøgns korttidsplasser er økt til 30 i forbindelse med etablering av Storhaugen helsehus. 5 av plassene er palliative og 12 av plassene er rehabiliteringsplasser. Ved Storhaugen helsehus driver Kristiansund kommune et interkommunalt øyeblikkelig hjelp døgntilbud med 5 plasser hvorav Kristiansund kommune disponerer 3,5 plasser.

Utfordringer og planer

Rådmannen vil i samsvar med bystyrets vedtatte plan for fremtidig bruk av kommunens sykehjem - og heldøgns plasser for pleie- og omsorg;

- fortsette ombyggingen/rehabiliteringen av Rokilde til boliger med differensiert bemanning i 2017
- utvikle 1. etasje på Kringsjø til sterkavdeling for personer med demens
- jobbe aktivt med den planlagte dreiningen av Bergen til kompetansesenter for demens / kognitiv svikt

Bergen skal i løpet av 2017 og 2018 delta i et nasjonalt pilotprosjekt for kvalitetsstandarder i sykehjem. Arbeidet veiledes av Helsedirektoratet.

Rådmannen vil i samsvar med bystyrets vedtak;

- ha hovedfokus på rehabilitering og motivasjon slik at den enkelte skal kunne bo lengst mulig i eget hjem
- fortsette opptrappingen av forebyggende arbeid, friskliv og mestring i 2017

Hjemmetjenester

Omfanget er økende, og i tråd med kommunens strategi om å dreie fra institusjonsbasert til hjemmebaserte tjenester. Vi har jobbet målrettet for å samordne tilbudet til alvorlig syke, innført hverdagsrehabilitering i 5 av 6 roder og innledet forskningssamarbeid med Høgskolen i Molde. Vi har også igangsatt «Tiltakspakke demens» - en systematisk oppfølging av personer med demens. Plan for omgjøring av eksisterende stillinger til nødvendig kompetansenivå er gjennomført og motivasjonen for videreutdanning er høy blant ansatte.

Fakta

Rammeområdet omfatter

- 6 hjemmehjelpsroder
- 2 bofelleskap

Tjenesten skal bidra til at kommunens innbyggere kan bo hjemme så lenge som mulig til tross for sykdom, funksjonshemming eller alderdomssvekkelse.

Mål og resultater

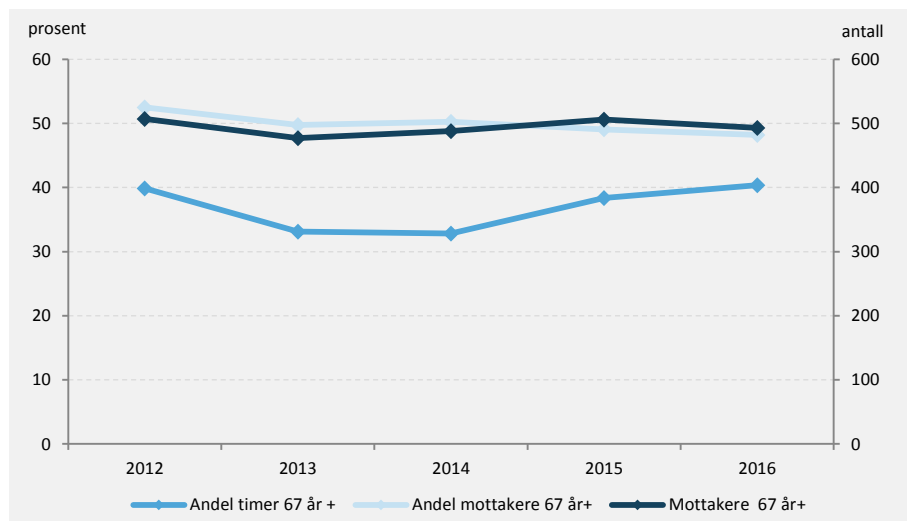
Resultatgrenser: ● Ønsket resultat ● Akseptabelt resultat ● Uakseptabelt resultat

UNIKT MÅLEKORT - RAMMEOMRÅDE HJEMMETJENESTER - FOKUSOMRÅDE BRUKERE						
Hovedmål - Gode tjenester med fokus på kvalitet, tilgjengelighet og brukermedvirkning						
Suksessfaktor (delmål)	Måleindikator	Resultat-krav	Resultat 2014	Resultat 2015	Resultat 2016	Kommentar
Optimal utnyttelse av hjemmetjenestene	Registrert vedtakstid per uke		3 034	4 285	4 332	Vedtakstiden økte med 47 timer per uke - tilsvarer 122 årsverk i direkte pasientarbeid. Vi har 107 årsverk knyttet til direkte pasientarbeid.
	BPA ¹⁾ per uke		318	328	607	BPA økte med 279 timer per uke.
	PA ²⁾ per uker		0	73	144	PA økte med 71 timer per uke.
	Omsorgslønn per uke		443	535	506	Omsorgslønn ble redusert med 29 timer per uke.
Høy faglig kvalitet på alle hjemmetjenester	Antall avvik medisinhandling	100	520	392	335	Nedgang i antall registrerte avvik på 57, reel nedgang er større på grunn av økt tjenesteomfang. Nytt prosedyresystem ferdigstilles februar 2017 med påfølgende opplæring alle ansatte.
	Antall legemiddelgjennomgang ihht veileder	100 %	-	57 %	51 %	51 % har multidoser. Prosjektet «Sikker legemiddelhandling» innføres i hele enheten i 2017.
	Tilfredshet	-	-	-	-	Ikke gjennomført brukerundersøkelser.

¹⁾ Brukerstyrt personlig assistent

²⁾ Personlig assistent

Mottakere 67 år og eldre

Mottakere av hjemmetjenester for eldre (67 år +) har vært nokså stabil i perioden. Halvparten av mottakerne av hjemmetjenester er eldre og disse mottar om lag 40 % av antall tildelte timer i hjemmetjenesten. Dette er tilsvarende andel som i 2012. Den høye andelen av timer til yngre (0-66 år), sees i sammenheng med at kommunen har fått ansvar for å yte tjenester til stadig flere yngre brukere som følge av opptrappingsplaner og reformer.

Utfordringer og planer

Rådmannen vil tilby differensierte tilbud til mennesker med omfattende og komplekse omsorgsbehov.

Det skal

- være fokus på tidlig innsats med rehabilitering og mestring i tverrfaglige tilbud for å unngå innleggelse i sykehjem
- gjennomføres omfattende innsats knyttet til trygg legemiddelhåndtering
- startes et arbeid med å forbedre tjenestene til hjemmeboende personer med demens i regi av utviklingssenteret og demensteamet
- gjennomføres et større arbeid knyttet til «livets siste dager» i regi av kreftkoordinator

I samhandlingen med helseforetaket skal det arbeides med pasientforløpet for den eldre multisyke pasient.

Psykisk helse og rus

Vi har styrket oppfølgingstjenesten innen rusomsorg og hjemmebaserte tjenester i tråd med opptrappingsplanen. De fleste av enhetens prosjekter er nå implementert som varige tilbud. Dette gjelder både kommunalt rusarbeid rettet mot målgruppen og tilbudet «Rask psykisk helsehjelp». Implementeringen har stor betydning for enhetens videre tjenesteutvikling. Antall tjenestemottakere er fortsatt økende.

Fakta

Rammeområdet omfatter

- hjemmebaserte tjenester
- 2 bofellesskap
- dagsenter med ulike aktiviseringstiltak
- rustjeneste
- rask psykisk helsehjelp
 - o øyeblikkelig hjelp døgnopphold

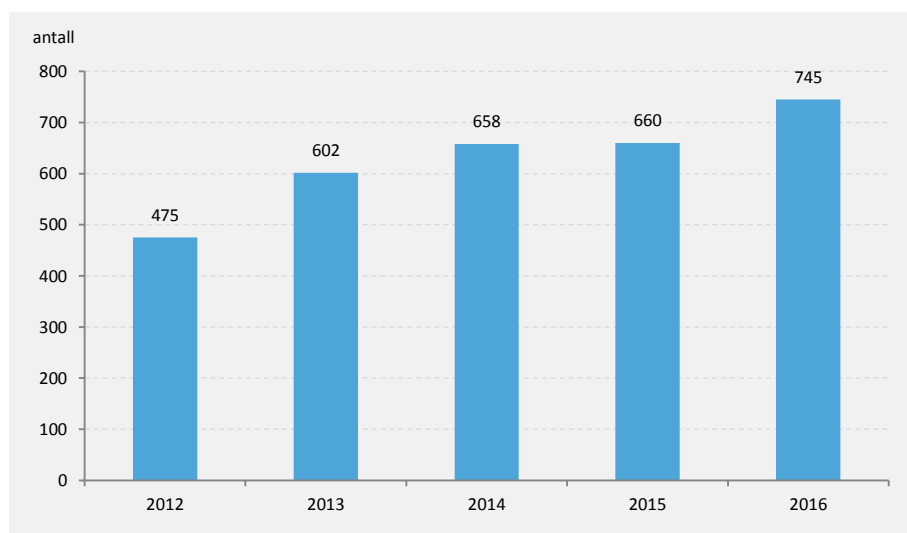
Tjenesten skal sikre et godt omsorgs- og behandlingstilbud til mennesker med alvorlige psykiske lidelser, samt mennesker med alvorlige rusutfordringer.

Mål og resultater

Resultatgrenser: ● Ønsket resultat ● Akseptabelt resultat ● Uakseptabelt resultat

UNIKT MÅLEKORT - RAMMEOMRÅDE PSYKISK HELSE OG RUS - FOKUSOMRÅDE BRUKERE						
Hovedmål - Gode tjenester med fokus på kvalitet, tilgjengelighet og brukermedvirkning						
Suksessfaktor (delmål)	Måleindikator	Resultatkrav	Resultat 2014	Resultat 2015	Resultat 2016	Kommentar
Tilbudet til målgruppen for psykiatrisk hjemmesykepleie gjøres mer tilgjengelig hele døgnet	Antall årsverk fagpersonell	53	31	47	49	Fagpersonale som jobber i turnus med målgruppen økte fra 88,0 % til 92,5 % i 2016.
	Antall brukere, individuelt tilbud	300	304	334	387	70 % av brukerne mottok individuelle tilbud. Antallet er økende.
	Antall brukere, gruppetilbud	155	154	165	164	30 % av brukerne mottok gruppetilbud. Antallet er redusert.
Yte tidlig og tilstrekkelig hjelp for å forebygge forverring av sykdomsbildet for personer med lett til moderat angst og depresjon	Grad av tilgjengelighet	100 %	100 %	100 %	100 %	Totalt 403 henvendelser - alle ble tatt imot og vurdert i forholdet til tilbudet «Rask psykisk helsehjelp».
	Behandlinger	80-100 %	86 %	80 %	85 %	Totalt 227 personer var i kontakt med og ble vurdert gjennom tilbudet. 194 mottok behandling. 33 (15 %) ble vurdert til ikke å kunne nyttiggjøre seg av tilbudet og videreformidlet til annen tjeneste.
	Resultatmåling	80-100 %	71 %	63 %	71 %	138 personer kom helt eller delvis tilbake i arbeid, 19 kom ikke tilbake og 37 personer er ikke yrkesaktive.
Utvikle kapasitet og kompetanse for å bedre tilbudet til ungdom 18-25 år, med særlige rusutfordringer	Grad av tilgjengelighet	25-30	9	10	21	21 personer mottok tilbud. Totalt 114 personer i alle aldre var tjenestemottakere ved rustjenesten.

Tjenestemottakere

Økningen i antall mottakere sees i sammenheng med det voksende behovet for tjenester knyttet til psykiske lidelser og rusproblematikk. Økningen har vært spesielt stor innenfor rask psykisk helse og dag-/aktiviseringstilbud samt at det arbeides aktivt med å drive forebyggende arbeid fremfor rehabilitering. Dette siste året har vi merket et sterkt voksende behov for tjenester knyttet til hjemmet for mennesker med psykiske lidelser og rusproblematikk.

Utfordringer og planer

Rådmannen vil bygge opp et godt faglig og effektivt tjenestetilbud som kan møte det voksende behovet for tjenester knyttet til psykiske lidelser og rusproblematikk. Forebygging fremfor rehabilitering skal vektlegges.

Tilbud om «Øyeblikkelig hjelp døgnopphold» starter opp i 2017. I tillegg videreføres «Rask psykisk helsehjelp» som fast lavterskeltilbud.

NAV Kristiansund

Arbeidsledigheten har holdt seg på et høyt nivå gjennom hele 2016 og ført til økt behov for bistand fra enheten. Økonomisk rådgivning har vært et satsningsområde og ansatte sin kompetanse har blitt styrket på fagområdet. Vi har også gjennomført økonomikurs for kommunens innbyggere. 111 flyktninger er bosatt i løpet av året, av disse er det 10 mindreårige som har funnet seg godt til rette i Kristiansund.

Fakta

Rammeområdet omfatter

- sosialtjeneste
- flyktningsjeneste

Tjenesten skal bedre levekårene for vanskeligstilte og bidra til sosial og økonomisk trygghet.

Mål og resultater

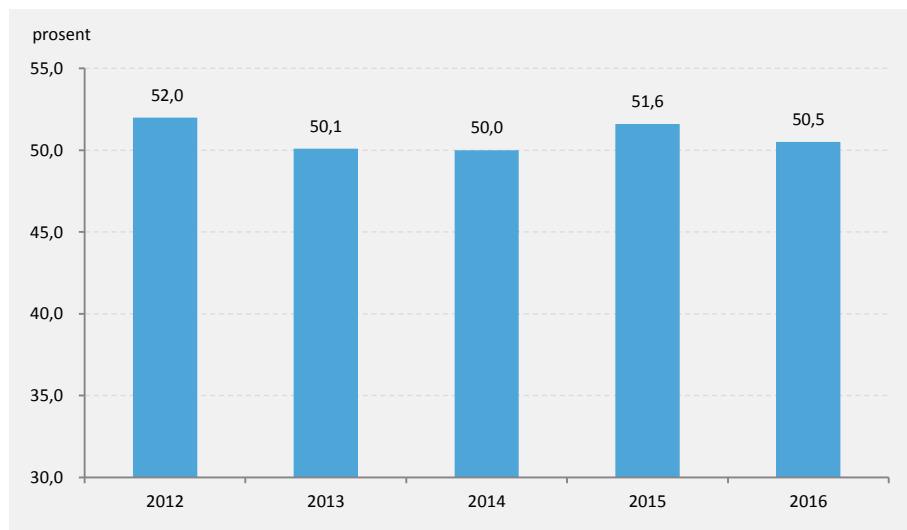
Resultatgrenser: ● Ønsket resultat ● Akseptabelt resultat ● Uakseptabelt resultat

UNIKT MÅLEKORT - RAMMEOMRÅDE NAV KRISTIANSUND - FOKUSOMRÅDE BRUKERE						
Hovedmål - Gode tjenester med fokus på kvalitet, tilgjengelighet og brukermedvirkning						
Suksessfaktor (delmål)	Måleindikator	Resultat-krav	Resultat 2014	Resultat 2015	Resultat 2016	Kommentar
Jevn og kvartalsvis bosetting av flyktninger i henhold til vedtak	15 personer per kvartal	≥ 15	9,25	12	20,5	10 av totalt 111 personer er enslige mindreårige.
	60 personer per år	≥ 60	37	48	83	Totalt 111 personer inklusive familiegjenforening.
Ingen skal bo midlertidig/akutt mer enn 14 dager – aldri mer enn 60 dager	Antall liggedøgn over 14 dager per kvartal	0	1,25	3	3	NAV kontoret har fått økt tilgang til midlertidige boliger.
	Antall liggedøgn over 14 dager per år ¹⁾	0-30	5	4	3	
All ungdom som er "frisk og rask" skal i aktivitet innen 1 uke, dersom ikke annen plan foreligger	Antall passive uker "over tiden" per kvartal	0-5	4	3	3	Lovfestet aktivitetskrav for alle under 30 år som mottar sosialhjelp fører til økt behov for nye tiltak.
	Antall passive uker "over tiden" per år ²⁾	0-15	12	12	11	

¹⁾ Samlet telling til for alle personer i midlertidig bolig

²⁾ Samlet telling for alle personer under 25 år med behov for standard innsats

Mottakere med sosialhjelp som hovedinntektskilde

Andel mottakere med sosialhjelp som hovedinntektskilde var synkende i perioden frem til 2014, og redusert med 1,1 prosentpoeng i 2016 i forhold til 2015. Dette forklares med at arbeidsmarkedet har vært bra i perioden frem til 2014, utfordrende i 2015 og en svak bedring i 2016. Det har vært jobbet godt med tett individuell oppfølging av brukerne med sosialhjelp som hovedinntekt. Kristiansund kommune og NAV har i samarbeid med Varde AS²¹ sørget for at ungdommer som søker sosialhjelp kommer raskt i arbeid eller aktivitet.

Utfordringer og planer

Rådmannen vil videreutvikle samarbeidet mellom kommune, tiltaksarrangører og lokalsamfunn for økt og rask deltakelse i arbeid/samfunn.

Det skal

- tilrettelegges for at ungdom får tidlig og riktig oppfølging med formål arbeid eller annen avklaring
- iverksette tiltak for å sikre at aktivitetskravet til sosialhjelpsmottakere under 30 år ivaretas
- gjennomføres bosetting i tråd med bystyrets vedtak og tilskuddet kommunen mottar for bosetting skal i større grad enn tidligere benyttes til formålet

Flyktning- og innvandrertjenesten organiseres som egen enhet og etableres i egne lokaler i løpet av 2017. Det skal utarbeides gode samarbeidsrutiner mellom NAV og den nye enheten.

²¹ Attføringsbedrift

Barn, familie, helse

Vi har styrket vår kompetanse på barnevernledelse og minoritetsperspektiv i barnevernssaker, og inngått et forpliktende samarbeid med utviklingsprosjektet «Mitt liv» for å bedre barn og unges medvirkning. Vi har opprettet tverrfaglig helsestasjon, gjennomført 540 helseundersøkelser av asylsøkere og flyktninger og startet HPV vaksinerings av unge kvinner. Vi har også styrket barnehagenes kompetanse for å dekke det spesialpedagogiske behovet.

Fakta

Rammeområdet omfatter

- barneverntjeneste med egne team for mottak og undersøkelse, hjelpe- og omsorgstiltak
- helsestasjon og skolehelsetjeneste med
 - o helsestasjon for gravide, ungdom, foreldre og barn
 - o skolehelsetjeneste
 - o helsetjeneste for flyktninger
 - o vaksinasjonskontor
 - o fysioterapi for barn og unge
 - o psykisk helsetjeneste for barn og familier
- opplæringscenter med spesialpedagogiske tjenester

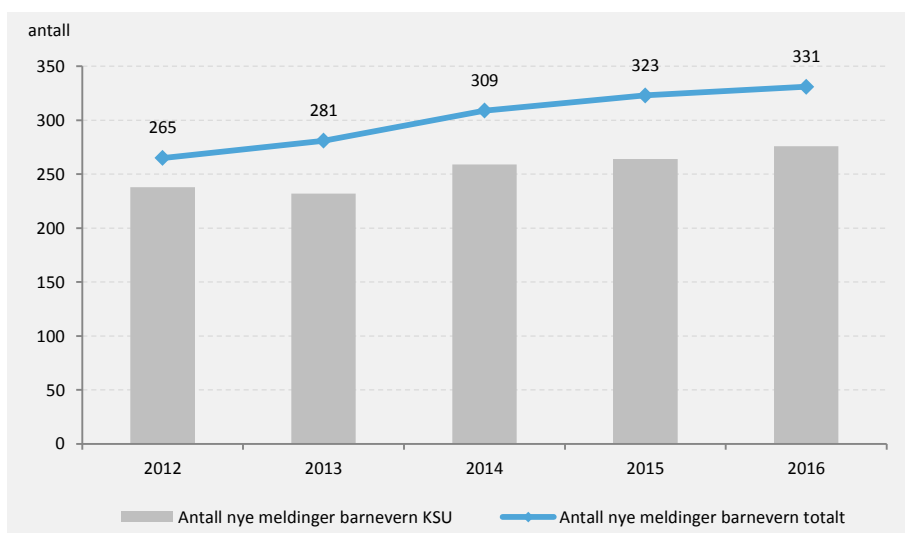
Tjenesten skal sikre at barn og unge får nødvendig hjelp, opplæring og omsorg til rett tid, bidra til trygge oppvekstvilkår, fremme psykisk og fysisk helse, gode sosiale og miljømessige forhold samt forebygge sykdommer og skade. Tjenesten har i tillegg ansvar for å organisere kommunens psykososiale kriseteam.

Mål og resultater

Resultatgrenser: ● Ønsket resultat ● Akseptabelt resultat ● Uakseptabelt resultat

UNIKT MÅLEKORT - RAMMEOMRÅDE BARN, FAMILIE, HELSE - FOKUSOMRÅDE BRUKERE						
Hovedmål - Gode tjenester med fokus på kvalitet, tilgjengelighet og brukermedvirkning						
Suksessfaktor (delmål)	Måleindikator	Resultatkrav	Resultat 2014	Resultat 2015	Resultat 2016	Kommentar
Iverksette tidlige, kostnads-effektive tiltak som sikrer varig endring for utsatte barn og styrker foreldrenes ferdigheter	Reduksjon i antall omsorgsovertakelser	> 10 %	50	53	45	Nedgangen er et resultat av målrettet satsning på forebyggende hjelpetiltak i hjemmet. Samtidig har flere barn som tidligere har vært under omsorg fylt 18 år og mottar nå ettervern som frivillig tilbud.
Barn og unge skal følges opp med fokus på god helse	Reduksjon i antall barn med overvektspromatikk	-	137	127	116	Antall barn med overvekt/fedme er redusert med 11. Andelen med alvorlig fedme (Iso KMI <35) og overvekt (Iso KMI >25) øker, mens fedme (Iso KMI >30) er redusert.
	Helseundersøkelse til nye flyktninger etter statens retningslinjer	Alle	Alle	Alle	540	Alle nye asylsøkere og flyktninger har fått et tilbud om helseundersøkelse.

Nye meldinger i barnevernstjenesten

Antall nye barnevernssaker har økt jevnlig i perioden. Kristiansunds andel av nye saker utgjør 83,4 % i 2016. Årsakene knyttet til økningen er sammensatte og skyldes forhold som økte ressurser i barnevernstjenesten, tettere og mer åpent samarbeid med ulike instanser og pårørende, tidligere innsats for å sikre at barna skal få nødvendig hjelp og omsorg, samt økte sosiale vansker i samfunnet.

Utfordringer og planer

Rådmannen vil vektlegge kompetanseheving og tilrettelegging for å dreie fokus over på forebyggende tiltak i hjem, barnehage og skole og unngå mer omfattende tiltak som for eksempel omsorgsovertakelser.

Bekkefare skole skal utvikles i løpet av 2017 og tilbudet til elevene skal videreutvikles i forsterkede skoler.

Bo og habilitering

Vi har omorganisert enheten og framstår nå som robust i forhold til de tjenestene vi skal yte. 1. juni flyttet Morbærtreet inn i nye og større lokaler i Folkets hus. Bekkefaret bofellesskap er renoverert og utvidet med 3 leiligheter. Vi har redusert ventelistene ytterligere selv om antall døgn i avlastning og antall personer i dagtilbud økte i 2016.

Fakta

Rammeområdet omfatter

- botilbud med døgnkontinuerlige tjenester
- dag- og arbeidstilbud
- avlastning
- støttekontaktordning

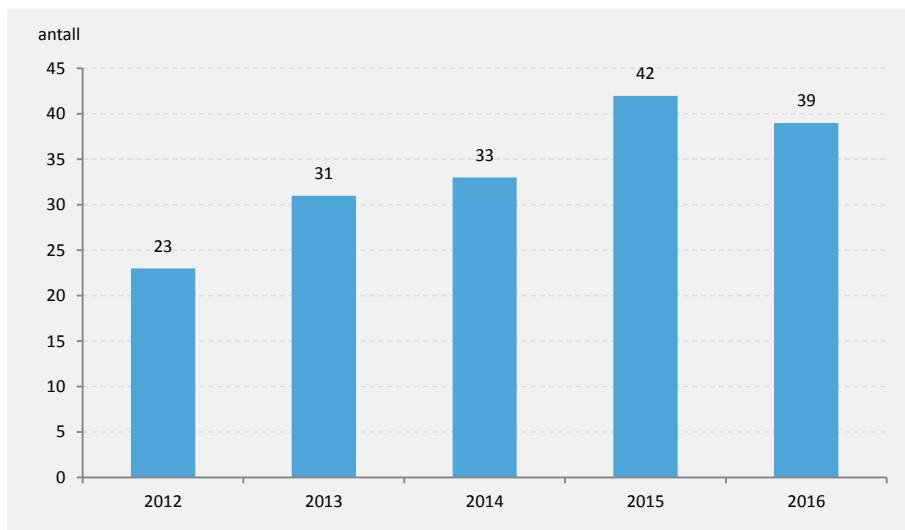
Tjenesten skal gi et tilrettelagt tilbud til personer med ulike funksjons-, utviklings- eller multifunksjonshemming, utagerende adferd og/eller store hjelpebehov.

Mål og resultater

Resultatgrenser: ● Ønsket resultat ● Akseptabelt resultat ● Uakseptabelt resultat

UNIKT MÅLEKORT - RAMMEOMRÅDE BO OG HABILITERING - FOKUSOMRÅDE BRUKERE						
Hovedmål - Gode tjenester med fokus på kvalitet, tilgjengelighet og brukermedvirkning						
Suksessfaktor (delmål)	Måleindikator	Resultatkrav	Resultat 2014	Resultat 2015	Resultat 2016	Kommentar
Optimal utnyttelse av tjenester til mennesker med nedsatt funksjonsevne	Ventelister	Minus 10 personer	31	28	25	5 personer fikk nytt tilbud om bolig tilknyttet bofellesskap.
	Beleggsprosent / lediggang i boliger	100 %	100 %	100 %	100 %	Sammenheng med ventelister.
	Antall personer i dagtilbud	75	72	73	77	Nye brukere.
	Antall døgn avlastning	2 800	2 957	3 531	3 886	Økt med 355 døgn fra 2015. Økningen skyldes flere søknader om avlastning og økt avlastningsmengde for enkeltbrukere.
Høy faglig kvalitet, basert på tverrfaglighet	Antall avvik legemiddelhåndtering	0	84	113	63	Oppfriskningskurs og eLæringskurs i legemiddelhåndtering for alle ansatte. Assistenten blir oppfordret til å ta utdanning som helsefagarbeider.
	Antall avvik vold og trusler om vold	0	1 302	1 230	224	Reduksjon kan skyldes tolking av måleindikator og underrapportering i forhold til tidligere år.
	Pleietyngde IPLOS variabel "styre egen adferd"	Reduksjon	-	-	-	Tilpasning i fagsystemet skjer først i 2017.
	Antall avvik i forhold til bruk av tvang (dispensasjoner)	25	67	75	65	Enheten mangler/ har ikke mange nok medarbeidere med høyere utdanning. Det må arbeides med kompetansehevede tiltak både på fagarbeider og høyskolenivå.
	Antall avvik i forhold til brudd på tvangsvedtak	0	0	30	39	Kan skyldes tolking av måleindikator og mulig underrapportering.

Ressurskrevende brukere

Antall ressurskrevende brukere er redusert med 3 personer fra 2015 til 2016. Reduksjonen skyldes at brukere har gått bort eller har falt under innslagspunktet for hva som defineres som ressurskrevende brukere.

Utfordringer og planer

Rådmannen vil tilby differensierte tilbud til mennesker med omfattende og sammensatte pleie- og hjelpebehov og bygge opp et effektivt avlastningstilbud som ivaretar brukernes behov.

Samtlige vedtak i tjenesten skal revideres for å sikre brukernes rettssikkerhet og bidra til effektiv drift av tjenesten.

Fokus på boligtilbud til brukergruppen fortsetter også i 2017.

Kommunalteknikk

I løpet av 2016 har vi jobbet med å ferdigstille hovedrenseanlegget for avløp på Hagelin og overføringsanleggene som skal «mate» anlegget, samt satt i drift ny pumpestasjon for avløp ved Blommenåsen. Vi har skiftet ut gammelt og dårlig ledningsnett i deler av J. P. Clausens gate. Ekstraordinære midler til reasfaltering sikret at flere av de dårligste kommunale veiene fikk akseptable dekker. Vi har også fornyet én lekeplass i sentrum og ryddet trær og vegetasjon i friområdet Kringsjø.

Fakta

Rammeområdet omfatter

- planlegging, utbygging, drift og vedlikehold av kommunaltekniske anlegg som vei, vann, avløp, renovasjon og slam
- forvaltning og drift av parker og grøntanlegg, friluftsområder
- oppgaver etter forurensingslov, utslippstillatelser, forurenset grunn
- oppgaver på trafikkregulering og trafiksikkerhet, veglov
- byggherrefunksjon på utbygging av anlegg på vei, vannforsyning, avløp mv.
- beredskapstjeneste knyttet til
 - o vannforsyning
 - o avløpssystem og forurensning
 - o vei/trafikk, snøbrøyting, strøing
 - o avfallshåndtering

Tjenesten skal forvalte og videreutvikle kommunalteknisk infrastruktur.

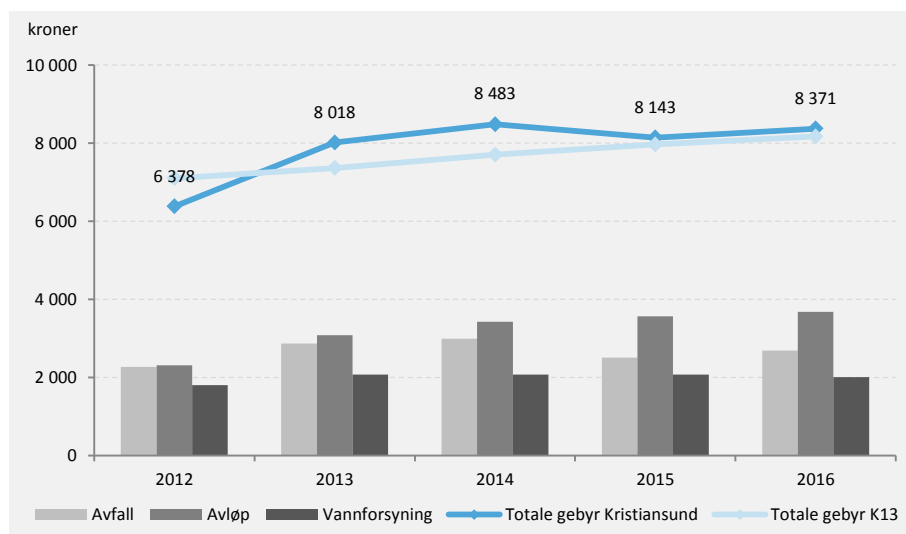
Mål og resultater

Resultatgrenser: ● Ønsket resultat ● Akseptabelt resultat ● Uakseptabelt resultat

UNIKT MÅLEKORT - RAMMEOMRÅDE KOMMUNALTEKNIKK - FOKUSOMRÅDE BRUKERE						
Hovedmål - Gode tjenester med fokus på kvalitet, tilgjengelighet og brukermedvirkning						
Suksessfaktor (delmål)	Måleindikator	Resultat-krav	Resultat 2014	Resultat 2015	Resultat 2016	Kommentar
Kostnadseffektive betalings-tjenester med høy kvalitet	Vann, forsynings-sikkerhet (utskifting av ledningsnett)	2 km	1,1 km	0,15 km	0,2 km	Første etappe i Clausens gate.
	Avløp, overholde rensekraft og lekkasjer (utskifting av ledningsnett)	2 km	3,4 km	0,15 km	0,2 km	Første etappe i Clausens gate.
	Renovasjon, hente avfall i henhold til tømmeprogram	På riktig dag	På riktig dag 14 brudd	På riktig dag 12 brudd	På riktig dag 4 brudd	Innført ny rutine for søppeltømming. Antall brudd er redusert.
God og sikker framkommelighet på byens trafikkkarealer i henhold til vedtatt standard	Brøyting, salting, strøing riksveier	Bar vei	Bar vei 0 brudd	Bar vei 1 brudd	Bar vei 2 brudd	Antall brudd har økt fra 2015.
	Brøyting, salting, strøing fylkesveier	< 8 cm	< 8 cm 0 brudd	< 8 cm 4 brudd	< 8 cm 5 brudd	Antall brudd har økt fra 2015.
	Brøyting, salting, strøing prioriterte veier, bussgater og skolevei	< 8 cm	< 8 cm 16 brudd	< 10 cm 20 brudd	< 10 cm 18 brudd	2-3 perioder med snøfall skapte en del problemer. Antall brudd er redusert fra 2015.
	Brøyting, salting, strøing "uprioriterte" kommunale veier, bolig-gater	< 15 cm	< 15 cm 25 brudd	< 20 cm 30 brudd	< 20 cm 28 brudd	2-3 perioder med snøfall skapte en del problemer. Antall brudd er redusert fra 2015.
	Reasfaltering	> 2 km	1,7 km	0 km	2,6 km	Mulig på grunn av ekstraordinære midler.
Aktiv beredskap utenom arbeidstid for å ivareta sikker trafikkavvikling, vann-forsyning, avløpsanlegg m.m.	Tid før hull i vei-banen er reparert	< 12 timer	< 12 timer	> 12 timer	< 12 timer	Etterslep på vedlikehold av kommunal vei resulterer i langt flere hull i veibane og på fortau.

						Før 2016 var situasjonen i ferd med å komme ut av kontroll m.h.t lapping av hull.
Tid før ledningsbrudd drikkevann er rettet	< 4 timer	< 4 timer	< 4 timer	< 4 timer	< 4 timer	Berørte informeres ved planlagt reparasjon av ledningsbrudd. Det var registrert 25 ledningsbrudd samt 8 store på private ledninger.
Tid før ledningsbrudd avløpsnett er rettet	< 12 timer	< 12 timer	< 12 timer	< 12 timer	< 12 timer	Ledningsbrudd på avløp rammer sjelden brukerne direkte, men følges tett opp i forhold til forurensing

VAR-gebyr

Bolig 120 m²

VAR-gebyrene har vokst med om lag 31,2 % i forhold til 2012. Økningen sees i sammenheng med underfinansierte tjenester tidligere år, gammelt lednings- og avløpsnett som har medført og vil medføre vesentlige vedlikeholds- og investeringskostnader, herav nytt renseanlegg på Hagelin. Økte renovasjonsgebyr på 18,5 % i 2016, sees i sammenheng med etablering av etterdriftsfond på 7,2 mill. kroner for opprydding av avfallsdeponi. Totale VAR-gebyrer ligger 2,4 % over sammenlignbare kommuner (K13) i 2016, tilsvarende 199 kroner, mot 2,2 % i 2015.

Utfordringer og planer

Rådmannen vil prioritere å gjennomføre prosjektene i vedtatt hovedplan for avløp og vannmiljø 2012–2021, for å oppfylle nye og strengere krav til avløpsrensing. Fastsatte kvalitetskrav for vann og avløp skal opprettholdes.

Det skal gjennomføres tilfredsstillende drift og vedlikehold av parker, friområder, kommunale lekeplasser og turområder.

Plan og byggesak

Vi har gjennomført LEAN av vår saksflyt og prosessen har gitt oss bedre oversikt på byggesak samt kontroll og oversikt over restanser. Digitalisering av arkivet pågår. Dette skal gi god effekt i forhold til innsyn og oversikt for publikum, samt mer rasjonell saksbehandling. I 2016 ble eksternt konsulent innleid til arbeidet med ny sentrumsplan - ferdigstilles våren 2017. Planen blir et etterlenget og viktig arbeidsdokument som gir forutsigbarhet for innbyggere og forvaltningen.

Fakta

Rammeområdet omfatter

- regulering
- byggesak
- oppmåling og forvaltning av geodata
- miljøvern
- eiendomsskattekontor

Tjenesten skal ivareta kommunens rolle som myndighetsutøver etter plan- og bygningsloven og som samfunnsaktør i byutvikling, særlig innenfor fysisk planlegging og byutforming.

Mål og resultater

Resultatgrenser: ● Ønsket resultat ● Akseptabelt resultat ● Uakseptabelt resultat

UNIKT MÅLEKORT - RAMMEOMRÅDE PLAN OG BYGGESAK - FOKUSOMRÅDE BRUKERE						
Hovedmål - Gode tjenester med fokus på kvalitet, tilgjengelighet og brukermedvirkning						
Suksessfaktor (delmål)	Måleindikator	Resultat-krav	Resultat 2014	Resultat 2015	Resultat 2016	Kommentar
Saksbehandling innenfor gjeldende tidsfrister	Behandlede saker med fristbrudd ¹⁾	< 5 %	7,7 % 63 brudd	8,2 % 59 brudd	16,4 % 111 brudd	Antall fristbrudd er høyt grunnet rydding og avslutning av gamle saker i forbindelse med restanseprosjekt. Antall behandlede saker var 675 stk.

¹⁾ Antall byggesaker omfatter rammetillatelser, ett-trinnsøknader, igangsettingstillatelse, midlertidig brukstillatelser og ferdigattester. Alle med saksbehandlingsfrister i henhold til plan- og bygningsloven

Utfordringer og planer

Rådmannen vil gjennomføre en optimalisering av alle arbeidsprosesser i enheten for å oppnå effektiv og forutsigbar saksbehandling av alle henvendelser.

Det skal gjennomføres en omtaksering av alle eiendommer til bruk ved utskriving av eiendomsskatt i 2017. Arbeidet med ny sentrumsplan skal ferdigstilles.

Eiendomsdrift

I løpet av 2016 har vi fullført renoveringen av de kommunale boligene i J. P. Clausens gate 19-25 og startet totalrenoveringen av Vågeveien 4 til kommunalt administrasjonsbygg. Vi har rustet opp kommunale bygg ved hjelp av ekstraordinære sysselsettingsmidler og videreført vår satsing på selvfinansierende ENØK-tiltak for å redusere energikostnader og miljøbelastning.

Fakta

Rammeområdet omfatter

- kommunens byggherrefunksjon
- kjøp og salg av bebygde eiendommer
- forvaltning og vedlikehold av kommunale bygg
- renhold- og vaktmestertjeneste i kommunale formålsbygg

Tjenesten er i stor grad rettet mot interne forhold i kommunen, men innenfor områder som kjøp/salg og entrepris har tjenesten mange eksterne kontakter/brukere.

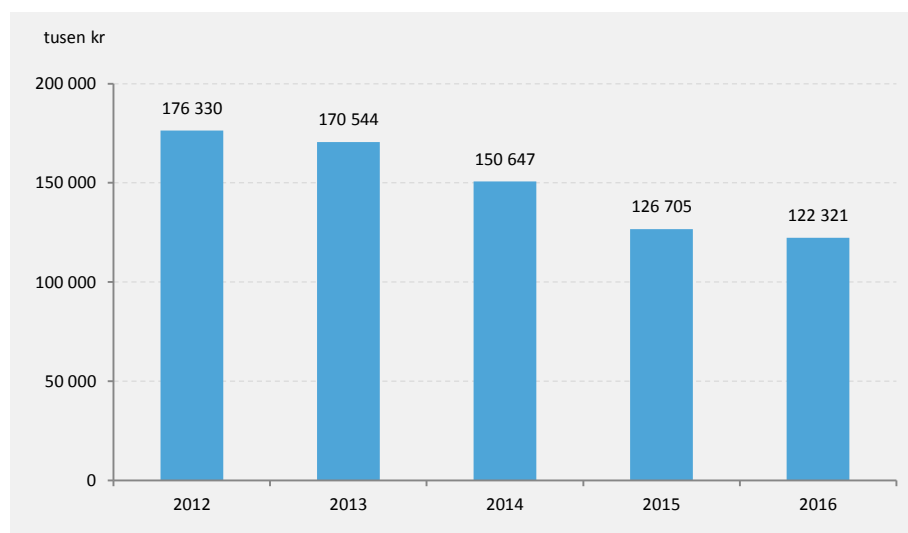
Tjenesten skal forestå strategiske oppkjøp, bygge og driver kommunale bygg samt forvalte, vedlikeholde og utvikle den kommunale bygningsmassen. Tjenesten skal også ivareta innleie av eiendom i det private markedet på vegne av kommunens virksomhet.

Mål og resultater

Resultatgrenser: ● Ønsket resultat ● Akseptabelt resultat ● Uakseptabelt resultat

UNIKT MÅLEKORT - RAMMEOMRÅDE EIENDOMSDRIFT - FOKUSOMRÅDE BRUKERE						
Hovedmål - Gode tjenester med fokus på kvalitet, tilgjengelighet og brukermedvirkning						
Suksessfaktor (delmål)	Måleindikator	Resultatkrav	Resultat 2014	Resultat 2015	Resultat 2016	Kommentar
God forvaltning, drift og vedlikehold av kommunal bygningsmasse	Budsjettavvik	≤ 100 %	111 %	122 %	100 %	Utvidet Bjerkelund skole med 5 nye klasserom. Installert nytt ventilasjonsanlegg på Allanengen skole og Rådhuset. Renvert og bygd ut Bekkefarete bofellesskap med 3 nye leiligheter. Flere kommunale sentrumsbygg er oppgradert utvendig.
	Gjennomførte tiltak under 3 mill. kroner	100-85 %	80 % 8 av 10	20 % 1 av 5	98 %	Tilført ekstraordinære midler.
	Gjennomførte tiltak som går over flere år	100-85 %	87 % 20 av 23	98 % 37 av 39	100 %	Alle planlagte tiltak gjennomført.
God gjennomføring av større byggeprosjekter	Avvik framdriftsplan	+/- 2 mnd.	Ingen avvik	+ 3 mnd.	Minimalt avvik	Alle tiltak ble levert innenfor tidsfrist, bortsett fra modulbygget ved Bjerkelund skole hvor det inntraff et forhold med leverandør.

Etterslep vedlikehold skolebygg

Alle tall er i 2016 kroner og er gjeldende per 31.12 det enkelte år.

Etterslepet på skolebygninger har holdt seg stabilt i perioden frem til år 2013. Nedgang i etterslep på skolebygg i perioden 2014 og 2015 sees i sammenheng med ferdigstilling av Nordlandet ungdomsskole. Tilstanden til ungdomsskolene er generelt god. På grunn av ekstraordinære midler som ble tilført Q2 i 2016, er det gjort en stor innsats i å stoppe vedlikeholdsetterslepet for skoler og barnehager. De fleste av disse objektene er pusset opp og malt utvendig. Store utbedringer er også gjort innvendig. Etterslepet i skoler er estimert til 122,3 mill. kroner ved utgangen av 2016.

Utfordringer og planer

Rådmannen vil vektlegge estetikk, energiøkonomisering og miljøtiltak i planlegging av nye offentlige bygg.

Eiendomsstrategien for kommunens formålsbygg skal implementeres og det skal utarbeides en langsiktig forvaltningsplan for å sikre en god eiendomsforvaltning, herunder handlingsplaner for vedlikehold.

Brann og redning

I 2016 har vi foretatt over 500 utrykninger sammen med politi- og ambulansetjenesten i tillegg til andre oppdrag uten behov for blålys. Vi har undervist alle 6. klasser i teori og praktiske slukkeøvelser, og mottatt besøk fra nesten alle barnehagene. I september arrangerte vi «Brannvernuka» med fokus på brannøvelser, sikkerhetssjekk, kontroll av røykvarslere og slukkemidler i privatboliger. Det hele ble avsluttet med åpen dag på brannstasjonen i samarbeid med NEAS og forsikringsselskap.

Fakta

Rammeområdet omfatter

- operativ og forebyggende brann- og redningstjeneste
- feiling og boligtilsyn
- tilsyn i særskilte objekt
- beredskap mot akutt forurensning på sjø og land
- drift av alarmsentral fram til høsten 2016

Tjenesten skal sikre en effektiv beredskap og god samfunnssikkerhet for befolkningen, hvor formålet er å sikre mennesker, dyr og materielle verdier mot brann samt begrense skadevirkningene i branntilfeller og andre ulykkessituasjoner. Tjenesten ivaretar også innbyggernes behov på andre områder på vegne av kommunen, selv om det ikke dekkes av brannlovgivningen.

Mål og resultater

Resultatgrenser: ● Ønsket resultat ● Akseptabelt resultat ● Uakseptabelt resultat

UNIKT MÅLEKORT - RAMMEOMRÅDE BRANN OG REDNING - FOKUSOMRÅDE BRUKERE						
Hovedmål - Gode tjenester med fokus på kvalitet, tilgjengelighet og brukermedvirkning						
Suksessfaktor (delmål)	Måleindikator	Resultatkrav	Resultat 2014	Resultat 2015	Resultat 2016	Kommentar
Kostnadseffektiv tjeneste med høy kvalitet	Kostnad per innbygger i forhold til sammenlignbare kommuner	< 100 %	139,8 %	133,2 %	129,7 %	Kostnadene ligger over sammenlignbare kommuner. Dette skyldes delvis ekstra bemanning på vaktlag som følge av at mange av byens bygg har definert stige bil som rømningsvei nummer to. Utviklingen er positiv.

Utfordringer og planer

Rådmannen vil ivareta befolkningens trygghet og sikkerhet blant annet gjennom at forebyggende arbeid og beredskap ved ulykker og krise vektlegges.

Det skal anskaffes riktig utstyr og kompetanse til å møte en forventet økning i antall innbyggere, samt en mer kompleks industriell utvikling.

UTGIVER
Kristiansund kommune
Postboks 178
6501 Kristiansund N

T: 71 57 40 00
E: postmottak@kristiansund.kommune.no
W: www.kristiansund.no

ANSVARLIG REDAKTØR
Rådmann Arne Ingebrigtsen

